Caja
C-39

Non indige expurgatione

…cerdotalis

3

16

R. 30.939 Bα

Del Collegio de la Comp.a de Jus. de Granada

Tractatus de penitētijs et actibus pe-nitentiū et confeſſorū: cum forma abſolu-tionū: et de canonibꝰ penitentialibus.

BIBLIOTECA PUBLICA
U. L. DE GRANADA

Incipit tabula iſtius tracta-tus et cuiuſlibet eius partis.

Primo quid eſt confeſſio fo. 2

Secūdo: quottuplex eſt cōfeſſio fo 2

Tertio q̄lis debet eſſe confeſſio fo 2

Quarto: que ſunt cauſe propter quas quiſqꝫ debꝫ feſtinare ad cō feſſionem. fo eod

Quinto quot ſunt partes pn̄ie fo 3

Sexto: quid eſt contritio fo. eod

Septimo qualis et quāta debet eſſe contritio in penitente fo. eod

Octauo q̄s eſt effect⁹ cōtritiōis fo [illegible]

Nono: an confeſſio ſacerdotalis ſit neceſſaria de neceſſitate prece pti: vel an ſit neceſſaria de neceſ ſitate ſalutatis fo. 4

Decimo. in quibus caſibuꝫ tene tur quis ſtatim confiteri fo. eod

Undecimo. an anteq̄ eſſet. cap̄. omnis vtriuſqꝫ ſexus: fuit prece ptum confiteri ore. fo. 5

Duodecimo qualiꝛ intelligitur id q̄d dicitꝛ q̄ precepta affirmati ua obligant pro loco ⁊ tempore fo [illegible]

Tredecimo q̄d in cōtritione ne ceſſariū eſt votum vel propoſitū confeſſionis vocalis. fo. eod

Decimo quarto: an cōfeſſio cor dis ſufficiat ſine cōfeſſione oris fo. 7

Decimo quinto: qui ſunt effect⁹ cōfeſſionis. fo. 10

Decimo ſexto: an ſit bonuꝫ face re elemoſynā ad redimenda pec cata confeſſa. fo 11

Decimo ſeptimo: an ſit bonū cō fiteri quolibet anno et recipere ſacramētuꝫ euchariſtie i paſcha indubitatū eſt ſꝫ qualꝛ fiēdū ſit fo. eod

Decimo octauo: an ſit bonū pro redimēdis peccatis ⁊ penis pec catorū recipere indulgentias: et de diuerſis ſpeciebus indulgen tiarum: et de culpa et pena fo. 12

Decimo nono: que eſt peniten tia publica. fo. 13

Uiceſimo: que eſt ſolēnis pn̄ia. fo. eod

Uiceſimo primo: que eſt penitē tia priuata. fo. eod

Uiceſimo ſecūdo: et principalis queſtio eſt: q̄ ſunt peccata morta lia: ⁊ q̄ venialia: ⁊ quomodo pec catuꝫ veniale efficitur mortale: in qua includūtur ſeptē partes. fo. eod

Prima pars: que ſunt peccata mortalia: et que ſunt peccata ve nialia: ibi dum dꝛ. xxij. q̄ſtio eſt.

Secūda pars eſt q̄ crimina mor talia dicūtur capitalia et que nō dicūtur capitalia: ibi. dum dicitꝛ. circa primū dico.

Tertia pars eſt que dicunꝛ mor talia tantū. ibi dum dicitur: pec cata vero mortalia. que ſub ſe cō tinet ſeptem queſtiones.

Prima queſtio eſt de ſuperbia: et de qualitatibus ⁊ vitijs ſuper borū: ibi dum dicitꝛ: ſuperbi eniꝫ patiuntur iſtas qualitates.

Secūda q̄ſtio eſt de peccato in uidie et qualitatibus ⁊ vitijs in uidi. ibi duꝫ dicitur: ſcd̄m pecca tum mortale eſt inuidia.

Tertia queſtio eſt de ira. et quā do ira eſt peccatū mortale: ⁊ quā do veniale: ibi dum dicitur. ter

tium peccatum mortale.

¶ Quarta queſtio eſt: de peccato mortale gule: circa quā annectūtur tres queſtiones.

¶ Prima quādo ebrietas non eſt peccatum. ibi: dum dicitur: quādoq; dicitur qualitas ebrietas.

¶ Secūda queſtio eſt quādo ebrietas eſt peccatū veniale: ibi dum dicitur. venialis eſt.

¶ Tertia queſtio eſt: quādo ebrietas eſt peccatū mortale: ibi mortalis eſt.

¶ Quinta queſtio eſt: de peccato accidie: ibi. dum dicitur. quintū peccatū eſt: in qua etiam veniūt tres queſtiones ſicut in ſuperiori articulo dictum eſt.

¶ Prima quando accidia non eſt peccatū. ibi dū dicitur: vnde aut talis triſticia eſt.

¶ Secūda queſtio eſt quando accidia eſt peccatū veniale. ibi dum dr̄: vnde ſiquis habet triſticiā.

¶ Tertia queſtio eſt: quando accidia eſt peccatū mortale: ibi dum dicit̄: quādocūq; vero pertingit.

¶ Sexta queſtio eſt de peccato luxurie: in qua querit̄: quādo maritus cognoſcens vxorem: peccat mortalit̄ vel nō: ibi dū dicit̄. Sextum peccatū mortale eſt.

¶ Septima queſtio eſt de peccato auaricie: ibi dū dicit̄. auaricia.

¶ Quarta pars eſt que ſunt peccata venialia: ibi dū dicitur. ſecunda pars. xxij. queſtionis eſt.

¶ Quinta pars eſt: quando venialia efficiuntur mortalia: vel mortalia efficiūtur venialia. ibi: duz dicit̄ tertia pars. xxij. queſtionis eſt: quomodo venialia.

¶ Sexta pars. xxij. queſtionis eſt. qualit̄ poſſunt tolli peccata venialia: ibi dum dicitur: et ex hoc reſultat alia queſtio.

¶ Septima pars. xxij. queſtionis eſt quādo quis dicatur peccare in ſpiritum ſanctum: ibi dum dicitur et ex hijs etiā reſultat alia queſtio.

¶ Viceſima tertia: qualiter cognoſcitur peccatuz grauius vel leuius: preſertiz in peccatis luxurie. fo. 15

¶ Viceſima quarta: queſtio eſt: q̄ eſt ſatiſfactio penitentie: et ſic finitur tertia pars huius tractatus: de qua in exordio. fo. 16

OTECA UNIVERSITA

❡ Doctoris de benauento in Salmaticenſi academia iura pontificia de mane ordinarie legens: ad reuerendiſſimū illuſtrem ac magnificū dominū ſuū dominū Joannē de Caſtella Salmanticenſem pontificē: iurecōſultū ac clariſſimoꝝ regū Ferdinādi et Eliſabet conſiliariū ꝙ digniſſimū: humili ac deuotiſſima comendatione premiſſa inſcripta optimi parentis egregij doctoris Benauētani: prefatio incipit feliciter.

QUam ſummis vigilijs ⁊ immēſo labore ille vtriuſqȝ iuris monarcha Joannes benauētanus: doctor preſtātiſſim⁹: progenitor meus: ſapientie particeps fuerit effectus: et ſupra modū fontes vtriuſqȝ cenſure imbiberit. Paupertatis precipue et alia ſtudioꝝ onera a pueritia captiuato intellectu ſufferens quouſqȝ diē clauſit extremū. Per ſuas cauſas (teſte philoſophoꝝ principe) et opationes latere nō pōt. et tu te clariſſime preſul ſpes ⁊ gloria mea eius elegantiſſimā doctrinā inſecutus ſubtilius cognouiſti. Legimus enim pater excellens: illos qui pro republica cecidiſſe compertū eſt per gloriā viuere. et ideo eius optimi parētis fama et gloria in vniuerſū orbem nō ab re decantatiſſima eſt: cū pro republica ſtudioꝝ adeo litteris deditiſſimus extitit vniuerſis: ꝙ fere oēm ſcientiarū: artiūqȝ liberaliū modū fuerit percunctatus: et per ſexaginta et vltra annoꝝ curricula: in predicte academie ſcolis publice cathedras ordinarias: nō iurium pontificū decreti: videlicet decretaliū ſolū. Sed et rethorice: oratorie: et philoſophie perlegiſſe conſtat: cuius ſcientia doctrina: verbo: et exemplo Salmātina ſchola mirumimodū edificatur ac ſemper ornatur: tota hiſpaniarū orbis illuſtrat et illuminat: ac in diuinis precipue rebus gubernatur: qui poſt oīa reputans ſibi miſerrimū ſue ſapientie poſteris ſuis ſcripta nō relinquere quib⁹ poſſent cōſolari: ſicut triſte ē diuiti decedere ſine herede. Sexaginta et quinqȝ opera tractat⁹: repetitiones: ⁊ iuſſima cōſilia ad totius humani generis gubernationē ⁊ regimē diuinitus quodāmodo promulgata: vtiliſſima: deſiderabilia ſuper aurū ⁊ lapidem precioſum: dulciora ſuper mel et fauū: propria manu ſcripta: penes me imeritū filiū eius et heredē: querētibus accomodāda dimiſit. O digniſſima ciuitas benauētana: ꝙ tam mirificū genuiſti virū. eius operib⁹ lōge felix atqȝ beata diceris. Et cū ſepenumero illuſtris ac iocūdiſſime antiſtes: a ꝙplurimis iurecōſultis ꝓfeſſorib⁹ optimis ⁊ ſcolarib⁹ requiſit⁹ fuiſſem. Cōtinuis moleſtijs afficerer et inquietus redderer: vt opera pr̄is tam preſtātiſſimi: eloquētiſſimi: et ortodoxe fidei zelatoris tā ſublimia: alias ꝑ eū ſūma cū maturitate ⁊ vigilia copulata: cūctis in lege dn̄i eruditis vtilia: imo neceſſaria ad regimē animarū: per me publicarent. traderent: ac oībus rogātibus ſcribēda vt gēmas precioſas cōmodare; nec per me iuſte aut licito velamēto denegari

poterant.ſtatim tū ex predicta cauſa:tū ne ea q̄ tam ſpecialiṫ merētur no
tari ſi nō notenṫ:quaſi neglecta videanṫ.ne vt fertilioꝛ in agriꝰ ſeges hec
om̄ibuſ reddatur.Jam dicta opera ſingularia diligenter ac fideliter per
me accumulata ac emētada: litteris eneis impingēda in duo volumina
pꝛincipalia tradere:vt ea q̄ longo tēpoꝛe latitarunt:nunc omnibuſ nota
reddanṫ.Et quia legitur parū eſſe iura cōdere:niſi ſit qui ea tueaṫ:foue-
at:ꝛ adminiſtret:obſeruādiſſime dn̄e:meū tutiſſimū columē: tue pꝛudē-
tiſſime ac reuerēdiſſime dn̄ationi. iam dicta memoꝛatu digniſſima ſcri-
pta deferenda ac dedicanda animaduerti ac cenſui.vt in tuū expectatiſſi
mū et immoꝛtale nomē omnibus ſeculis celebrandū reluceſcant.ꝛ abſte
foueanṫ:pꝛotegantur:ꝛ auctoꝛizenṫ.ꝛ tuo rectiſſimo iudicio examinenṫ:
coꝛriganṫ: limitenṫ:et refoꝛmētur.qui omniū ſapientū viroꝛū es indefi-
ciens calcar:tibi ſoli predictoꝛū operum preſidiū:tu tamē: pꝛotectio ꝛ coꝛ
rectio multiplici titulo et ratione conuenit ac expectat.Cum ab ineunte
etate:ſub diſciplina iam dicti auctoꝛis mei pꝛogenitoꝛis ꝛ mea:ꝛ ſi ime-
ritus optimos moꝛes diuinaſ litteras rerum omniū cognitionē:fidem:
integritatē:māſuetudinem:modeſtiam:religionē:pietatem:libertatē:ꝛ
omnē virtutē miro modo colueris:vt tuis litteris ꝛ meritis exigētibuſ:
in riguroſo examine licentiam ad doctoꝛatus culmē obtinuiſti:et omnē
deniqꝫ hyſpaniam tuis diuinis monitis vita:opere:et exemplo: tot illu
ſtriſſimis luſtris ſplendidaꝫ reddis : quibus ſane meritis innumeriſqꝫ
virtutibus: clariſſimi ac xp̄ianiſſimi domini ac dn̄e noſtri reges Ferdi-
nādus ꝛ Elizabet:diuino quodam nutu annuētibus:tuiſqꝫ factis di-
ſponentibus:te ſuum ꝙ digniſſimū conſiliarium: et ſui ſupremi conſilij
preſidentem conſtituerunt.pꝛimo collocantes te in decanatus dignita-
tem ſancte eccleſie Hyſpalenſis ciuitatis alias pꝛincipis pꝛouinciaruꝫ.
Poſt parua vero tempoꝛū curricula:iure optimo benemeritū epiſcopuꝫ
Aſtoꝛicenſem: tuis deinceps preclariſſimis ſapientie meritis ad apiceꝫ
pontificatus noſtre ſancte eccleſie Salmantine es pꝛomotus. O precla
riſſima ac famoſiſſima vrbs Salmātina: que tantū pontificē:omnibus
iuſtum:modeſtū:ꝛ liberalem: ꝛ ab omnibus dilectuꝫ habere merita es:
beatiſſima predicaberis. Quid igitur de tuarū virtutū culmine ꝛ ampli
tudine amplius enarrē:ſemper honos nomen tuū laudeſqꝫ manebunt.
et ſi ea rite narrare vellem:humana quidem deficeret lingua: taceo eniꝫ
et ſilencio pretereo tuum preclariſſimū ꝛ generoſiſſimū oꝛtum : quo fere
neminē excellentioꝛē nec clarioꝛem in Hyſpaniarū partibus immoꝛtali
um omniū ſtat ſententia.Suſcipe igitur munus oblatum quod tuū eſt
memoꝛabile ſpeculum memoꝛ in te ſperantium decus ꝛ preſidium meū.
meqꝫ apud pedes tue dominationis obnoxium conſtituo: imoꝛtali deo
ſuppliciter preces poꝛrigens.vt te ſempiterno euo conſeruet.Data Sal
mātice.ydibus Januarijs.Anno ſalutis Milleſimo nonageſimo. viij.

Incipit tractatus de penitentia.

Studiorum celeſtium optatores: at-
q̃ animarū zelatores: patres egregij ⁊ viri conſpicui: qꝛ vt
dicit Sene. inſtatur a tergo mors q̄ nos ſequit᷑: vita fugit.
⁊ qꝛ vt ipſe dicit: omn̄es quottidie morimur. Quottidie em̄
moritur aliqua pars vite: ⁊ cū creſcimus: vita decreſcit: quicquid tranſit
tēporis perditur. et hunc ipſum quē agimus diem cū morte diuidimus:
ergo qꝛ omn̄es moriemur: vt in. ca. in eccleſiaſtico. xiij. q. ij. ⁊ qꝛ totū tēpus
vite noſtre breuiſſimū eſt. vt in. c. cōſideret. v. diſti. valde timidi eſſe debe-
mus. nā ſi mors nos occupet in pctīs: quid niſi mors eterna ⁊ gehēnalis
perditio erit nobis. In hoc igit᷑ vigilare debemus: nā diabolus tanq̄ꝫ leo
rugiens circuit nos: querēs quē deuoret. vt in. c. nulli dubiū. iij. q. j. et ve
lut leo in occultis ⁊ in inſidijs ſedet vt nos interficiat: qꝛ ipe obūbrat ar-
bores magnas. i. ypocritas: ⁊ dormit iuxta iuncū ⁊ calamū ⁊ caricē. i. apd̄
mūdanos ⁊ curioſos hoīes: ⁊ ipſe eſt rex oīum qui in aquis habitāt. i. il-
lorū q̄ in pctīs et in fluxu rerū labentiū morant᷑. vt in. c. ſi em̄. in tex. ⁊ glo.
in fine. j. di. ij. ⁊ quilibet pctōr pro pctō vēdit᷒ eſt diabolo. vt in. c. nō eſt qd̄
cuiq̄ꝫ. xv. q. j. ꝓpter qd̄ diabol᷒ ptātē habꝫ in malis tanq̄ꝫ in ſuo pectore.
vt in. §. his auctoritatib᷒. xxiiij. q. j. in fi. Quō em̄ ab iſta pctōꝝ morte ⁊ ab
iſta ptāte ⁊ dn̄atione diaboli poterimus liberari. certe nō eſt aliud reme-
diū niſi hoc ſolū qd̄ ad deū creatorē ⁊ ꝓtectorē nr̄m ꝑ pniāꝫ cōuertamur:
et pctā nr̄a q̄ cōtra eū cōmiſimus: cōtinue deploremꝰ. nā ſi apl̄s pctā per
baptiſmū dimiſſa cōtinua plorat nobis ſuꝑ fundamentū aplōꝝ poſitis:
quid pret᷑ plorare reſtat? qd niſi ſemꝑ dolere in vita? vt in. c. ſi apl̄s. iij. di.
⁊ ad hāc plorationē ⁊ pniam pctōrū cito accelerare debemus: anteq̄ꝫ clau
dat ſuꝑ nos puteus os ſuū. i. anteq̄ꝫ profunditas hūane iniq̄tatis nos ꝑ
mortē abſorbeat. vt in. c. puteꝰ. ſuꝑ. ea. di. Jccirco qꝛ tāta mala ꝓpter pctā
incurrimus: ⁊ qꝛ in ſola pnīa tm̄ refugiū habemus. actū preſentē de hac
quā in iſto anno legi ⁊ lego: materiā pnīe diſpoſui ordinare. In quo qui
dem actu tria (ſequēs morē ſolitū) peragā. p̄mo diuinū auxiliū (cū ꝓte
ſtatione debita) inuocabo. ſcd̄o materia. c. qd̄ repetiturꝰ ſum cū cōcluſio-
nibus expedire curabo. tertio argumentorū iaculis reſiſtere laborabo.

Circa primū: qꝛ vt ait Boetiꝰ de cōſolatione. li. iij. proſa. ix. etiā in mi-
nimis rebus debet diuinū auxiliū implorari: quid in magnis rebus vt
in materia nr̄a fiendū eſt. certe in hac materia in qua ipſe deus principiū
⁊ mediū et finis eſt: multo magis debet inuocari eundē: ergo ſummū de
um ⁊ eius auxiliū inuoco in hec verba. O ſūme gerarchie rector ⁊ cordiū
illuſtrator: ſine cuius ſcintilla gratie humanū cor ad charitatis ardorē ꝑ
quē iuſtificatur accendi nō valet. da mihi lucē inuenire tuā: ⁊ in te cōſpi

euos animi defigere viſus. et actui preſenti aſpira: vt p te qui es pͥncipiū et ſemita et terminꝰ ad ſalutē ad te ſūmū bonū valeā puenire. Et tu o intemerata virginū virgo cū tota ſuperiorū curia et ſpū beatorū falāga mihi conamē in hoc et in aliis actibus impartire digneris: vt q̄ recta ſunt ſentiā: et q̄ vera ſunt proferā: et ea oīa cū fine beato perficiā. Amē.

¶ Prelibato auxilio diuino ſuffultus proteſtor ꝙ quicq̄d dixero ad laudem diuini nois et ad finē lucide veritatis et ſalutis animarū dicta cenſeantur. Si q̄d vero qd̄ abſit a veritate deuiū protulero: illud ex nūc reuoco caſſo et irrito et habeo pro nō dicto: et totū id et quicq̄d dixero: correctioni pͥcipue reuerendū ſacre theologie magiſtrorū et oīum aliorū ad quos ptinet illa corrigere ſuppono: nil aliud intendēs aſſerere nec tenere: niſi qd̄ ſacro ſcā mater eccleſia approbat: cui me et oīa p me dicenda: ſubiicio prompto corde. ¶ Dixi ſecūdo ꝙ materiā capituli cū queſtionibꝰ expedirē: et reuerendi patres et dn̄i capitulū qd̄ repetiturus ſum. eſt ſituatū in tractatu de peni. in. i. di. et incipit. ſufficit. Et dn̄i lȝ in hac materia repetentes aliquādo cōſueuerūt rubricā ſeu materiā cōtinuare: et quaſi p modū ſumme. totā materiā penitētie et eius partes et articulos particulatim recitare: ego ad pͥſens dimiſſa predicta cōtinuatione et aliis q̄ p modum ſumme recitari cōſueuerūt tanq̄ articulis in multis ſummis et locis tractatꝰ ſolū ad capitulū veniā: et notādo et querēdo et applicādo ad textuȝ capituli: aliqua circa partes pͥncipales pn̄ie dicā. illa vȝ q̄ magis dubia eſſe cerno. et finalit ordinē in agenda pn̄ia tenendū: et actus quos penitens debet facere recto ordine prout melius potero recoligā.

¶ Sequit ergo capitulū et more decretorū eius litterā pͥmo lego: ſufficit penitēti cōfeſſio q̄ primū deo offert. deinde ſacerdoti qui ꝓ delictis ſuis penitentiū pctoꝛ accedit. et capitulū iſtud litteralit nō diuidit: qꝛ vno con ſtructu claudit: ſed mētaliter pōt diuidi in duas partes: nā primo dicit confeſſionē debere fieri mentalē deo. ſecūdo vocalē ſacerdoti. ſecūda ibi. deinde ſacerdoti. Et iſta ſecūda ps pōt ſubdiuidi etiā in duas ptes qꝛ facit qd̄ dictū eſt. ſecūdo ponit qd̄ eſt officiū ſacerdotis. ſecūda ibi qui ꝓ delictis etc. ¶ Pro caſus poſitione pͥmittendū eſt ꝙ in hac di. i. in pͥncipio fuit mota qo: vtrū p ſolā cordis cōtritionē vel an p oris cōfeſſionē pcta dimittātur: et allegate fuerūt auctoritates pͥmo pro illa parte ꝙ p ſolā cordis cōtritionē pcta dimittant. Et poſt ꝓ alia pte. ſ. ꝙ ſine oris cōfeſſione pcta nō dimittant. Nūc mgr̄ gratianꝰ int alias auctoritates q̄s allegat ad probādū iſtā ptē ꝙ ſine oris ꝯfeſſione pcta nō dimittunt: allegat iſtā auctoritatē Leonis pape: et in ea talis ponit intellectus. Fuit q̄ſitū a leone papa: q̄ eēt cōfeſſio ſufficiēs ad ſalutē cuilibȝ penitēti. Et leo papa cōſultus reſpōdet dicēs: ꝙ illa eſt cōfeſſio ſufficiēs cuilibet penitēti: q̄ primū deo offert: deinde ſacerdoti: q̄ pro delictis penitentiū pctoꝛ accedit. Prima qo.

¶ Circa primā queſtionē in ordine tabule. ſ. q̄d eſt ꝯfeſſio. dico ꝙ ꝯfeſſio eſt legitima corā ſacerdote. ſ. hn̄te vſuȝ clauiū quo ad illū q̄ ei ꝯfitet pec- quid eſt cōfeſſio.

catorū declaratio.⁊ dicit̄ cōfeſſio quaſi ſimul vel ex toto vel vndiqʒ faſſio: nam ille confitetur qui totū fatetur.ꝭm archi.in.c.porro.ſupra.ea.di.

Scđa queſtio quottuplex eſt cōfeſſio.

¶ Circa ſcđam queſtionē.ſ.quottuplex eſt cōfeſſio.dico ꝙ duplex eſt cōfeſſio.quedā eſt mētalis:q̄ fit deo:⁊ hec eſt de iure naturali.quedā eſt vocalis:q̄ fit homini.⁊ hec nō eſt de iure naturali.⁊ vtraqʒ iſtaruʒ ponitur in capitulo iſto:nā mentalis ponit̄ ibi cū dicit̄.confeſſio q̄ fit primo deo. Vocalis ponit̄ ibi cū dicit̄:deinde ſacerdoti.⁊ ante incarnationē xp̄i ſufficiebat cōfeſſio mētalis:qꝛ nondū deus erat homo:ſed poſtq̄ deus eſt factus homo:debet cōfeſſio fieri homini tanq̄ vicario xp̄i:eo eniʒ ꝙ verbū diuinū ita humiliatū eſt pro peccatis nr̄is delendis qđ vnitū eſt humanitati:in hoc obligauit nos ꝙ humiliemus verbū noſtrū: loquēdo contra nos:nō ſolum deo:ſed etiā homini.ꝭm archi.in.c.perfecta.j.di.iij.

Tertia.q.eſt.ſcʒ q̄lis debet eē cōfeſſio.

¶ Circa tertiā.ſ.q̄lis debʒ eſſe cōfeſſio.dico ꝙ ad integritatē cōfeſſionis vij.requirunt̄:q̄ notant̄ ex illo verſu. Dixi cōfitebor aduerſuʒ me iniuſticiā meā dn̄o:⁊ tu remiſiſti ipietatē peccati mei.in pſalmo. Bt̄i quorū remiſſe ſunt iniq̄tates. Nā debet eē deliberata:qđ notat̄ cū dicit. dixi.i.firmiter ꝓpoſui ⁊ deliberaui. Itē dʒ eſſe integra:qđ notat̄ ex eo qđ dicit.cōfitebor.i.ſimul nō diuiſim fatebor. Itē debʒ eē aperta: qđ notat̄ ex eo qđ dicit fatebor.i.apte manifeſtabo. Itē debʒ eſſe amara ſiue acuſatoria:qđ notat̄ ex eo ꝙ dicit.aduerſuʒ.ea.n. q̄ nobis aduerſa ſunt:nobis cōſueuerunt eſſe amara. Itē dʒ eſſe ꝓpria.qđ notat̄ inquātū dicit me:quaſi dicat nō cōtra alios. Itē debʒ eſſe verecūda.qđ notat̄ ex eo qđ dicit: iniuſticiā: cū.n.hō naturalr̄ ordinet̄ ad deū:iuſtū eſt qꝛ ad eiꝰ ymaginē factꝰ eſt:facere iuſticiā.facere iniuſticiā eſt facere cōtra naturā ſuā:qđ cuilibet debʒ eſſe verecūdū. Itē dʒ eſſe volūtaria nō coacta.qđ notat̄ ex eo ꝙ dicit:mea qꝛ ſic nō placent deo coacta ſeruicia.ꝭm archi.in.c.dixi confitebor.ſupra. ea.di.et ſic in iſto verſu. Dixi cōfitebor aduerſuʒ me iniuſticiā meā dn̄o: cōprehendūtur iſta ſeptem q̄ requirūtur ad integritatē cōfeſſionis.

Quarta.q.eſt.ſ.q̄ ſunt cauſe propter quaꝰ debet q̄ꝰ feſtinare ad cōfeſſionem.

Vtilitates q̄ ſequūtur feſtinatiōe ꝯfeſſioniꝰ.

¶ Circa quartū queſitū.ſ.q̄ ſunt cauſe ꝓpter quas quicūqʒ dʒ feſtinare ad cōfeſſionē. Et eſt dicendū ꝙ cōfeſſio debʒ eſſe feſtina.vt eccl̄iaſ.viij.c. vbi dicit̄.nec tardes cōuerti ad dn̄m.et ne differas de die in diē. Et eſt feſtinādū ad penitentiā ꝓpter multa. Primo ꝓpter hore mortis incertitudinē.luce.xij.c.vbi ait. Veniet dn̄s ſerui illiꝰ in die q̄ nō ſpat ⁊ hora quā neſcit.et diuidet eū:parteqʒ eius cū infidelibus ponet.vn̄ ⁊ ei q̄ multa cōgregauerat ⁊ ſe diuitē reputabat.dictū eſt. Stulte hac nocte repetā aīaʒ a te:q̄ aūt cōgregaſti cuius erūt. Scđo ꝓpter peccatoꝝ accumulationē. Apo.xxij.qui in ſordibus eſt ſordeſcat adhuc.et Greg.pctm̄ qđ ꝑ pn̄iam nō diluit̄:mors pondere ſuo ad aliud trahit. Tertio ꝓpter pctores erga gratiā dei ſpectantē ipm̄ ingratitudinē. ad roma.ij.c.an ignoras qđ benignitas dei ad pn̄iam te adducit.tu aūt ꝭm duriciā tuaʒ et cor impenitēs theſaurizas tibi irā in die iudicij. Quarto ꝓpter dei a ſe elongationē.vnde illud. Dn̄e qui elōgāt ſe a te peribūt. Quinto ꝓpter minorē ad cōuer-

tendū abilitationē: vñ q̄ hodie aptus nō est cras minus aptus erit: et illud principiis obsta: ⁊ illud ſero medicina parat̄: nā mala per longas cōualuere moras. Sexto ꝑpter finalē periculoſā cōuerſionē. Uix em̄ aut nunq̄ pōt homo in egritudine cōfiteri: q2 nec de pctis cogitare pōt. vnde cū egritudine opprimeris: vix aliud potes cogitare q̄ ſentis. ⁊ illic rapit̄ intentio mētis vbi eſt vis doloris. vñ Auguſti. Morbus vrget: pena terret: filii quos illicite dilexit: vxor et mūdus eū ad ſe vocāt. tene ergo certū ⁊ dimitte incertū. ⁊ age pniam dū ſanus es nō differas vſq3 ad infirmitatem. vt in. c. null' expectet. de peni. di. vii. Septimo ꝑpter dei obliuionē ⁊ clamoris nō exauditionē. Criſoſto. ⁊ Auguſti. hac aīaduerſione percutitur peccator vt moriens obliuiſcat̄ ſui: qui dū viueret oblitus eſt dei. Eſay. ait. xxxiii. c. Ue qui ſpernis: nā ipſe ſperneris. feſtina ergo ne tardaueris. noli dicere expecta ſiue modo: quia modicū hic ⁊ modicū ibi. ⁊ ſm Augu. illud modicū nō h3 modicū: ſm hoſti. in ſuma. eo. ti. Itē d3 eē frequēs: q2 ad multa valet: ⁊ q2 frequēter homo cadit: neceſſe eſt q̄ p pniā reſurgat frequēter. vñ ſi poſt pniam relabitur aliquis in pctm: iterū confiteri op3. vt de ſuma tri. §. i. ⁊. c. pe. ſm Io. an. in. c. omīs. de pe. ⁊ remiſ.

¶ Quinta. q. eſt. Quot ſunt partes pnie? Nunc dīi: q2 preſens actus vtitur circa materiā pnie. Sciendū eſt q̄ tres ſunt partes pnie integrales ſcdm ſuū eſſe perfectū. ſ. cordis cōtritio. oris confeſſio. operis ſatiſfactio. ſm Archid. in. c. penitentia. de peni. ⁊ remiſ. diſtin. iii. et eſt tex. in. c. perfecta. ea. diſtin. et iſte tres partes ponūtur in tex. iſto. nam per hoc qd dicit tex. penitenti ponitur cōtritio: qui penitet penā. i. dolorē de peccatis cōmiſſis tenet. vt in. c. cōtinuet. de peniten. diſtin. iii. per hoc quod dicit textus. Confeſſio q̄ fit ſacerdoti. ponitur oris confeſſio: nā oris confeſſio eſt legitima corā ſacerdote peccatorū declaratio. ſm Archid. in. c. porro. ſupra ea. diſtin. per hoc quod dicit textus qui pro delictis penitentiū peccator accedit: ponitur operis ſatiſfactio. nā ſacerdos pro ſatiſfactione peccatoru3 debet adiuuare confitentē: orando et elemoſynas et cetera bona pro eo faciendo. vt in. c. i. de peniten. diſtin. vi. de qualibet ergo parte iſtarum: aliqua q̄ mihi magis vtilia videntur tractabo.

Quinta. q. eſt. Quot ſunt partes penitētie.

Quid ē cōfeſſio.

peccator

¶ Sexta queſtio eſt. Quid eſt cōtritio? Et dicendū eſt q̄ contritio a magiſtris ſic diffinitur. Contritio eſt dolor volūtarie aſſumptus pro peccatis: cum propoſito confitendi ⁊ ſatiſfaciendi. Ad cuius intelligentia3 eſt notandū q̄ ſicut in materialibus durum dicitur qd nō cedit tactui. Frāgi dicitur quod per aliquod fortius in partes magnas diuiditur. Conteri vero quando totaliter in minimas partes redigitur ⁊ annihilatur: ita cor hominis durū dicitur quādo diuine inſpirationi quaſi manui ſe tangenti nō cedit: ſed obuiat. ſc3 dum ſemper in affectu peccandi moratur. Frangi vero dicitur: quādo a propoſito peccādi reſipiſcere incipit: q̄uis non dum totaliter cōuertatur. Conteri vero dicitur quādo affectus peccati ſm omnē ſui partem in eo totaliter deſtruitur. et fit quādo volūtas

Sexta. q. ē Quid ē cōtritio.

perfecte ab affectu peccati reſilit. vñ talis reſilitio contritio dicit' ſiue appellat'. τ q2 talis reſilitio dolor quidã eſt. ideo per dolorẽ tanq̃ p genus eſſentialiter diffinitur. additur autez volũtarie aſſumptus pro peccatis tanq̃ differẽtia ad differentiã doloris naturalis τ doloris inuidie de bono alieno: qui nõ eſt meritori'. τ hec cõueniũt cõtritioni prout eſt actus virtutis: ſed vt eſt pars ſacramẽti ſic oportet q̃ addatur aliquid in cõparatione ad alias partes. τ ideo additur: cũ propoſito cõfitendi τ ſatiſfaciendi. ſm Thomã et petrũ. vt ponit archi. in. ca. perfecta. j. diſtin. iij.

Septia. q. Qual' τ qnta cõtritio: requirit' in penitente.

Circa ſeptimũ. ſcz qualis et quãta contritio: hoc eſt quãtus dolor requiritur in penitente ad delendũ peccatũ. ſciendũ eſt q̃ quidam dicũt q̃ homo ex rõne debet magis velle nunq̃ peccaſſe q̃ vnigenitũ viuere. Alij dicũt q̃ tanta contritio requirit': q̃ peccator debet velle potius omnẽ penã ſubire q̃ peccaſſe. tamẽ Innocẽ. τ Jo. andreas dicũt q̃ ſufficit ſi peccator doleat ſe peccaſſe ſi maiorẽ ↄtritionẽ nõ põt hr̃e. τ hoc ſufficit ſi propter hoc doleat: q2 deuz offendit: nam ſi doleret: nõ de offenſione dei: ſed forte de infamia quã incurrit: vel q2 propter hoc honorẽ ſuũ amiſit. talis

Qual' τ q̃nta debet eẽ cõtritio.

penitentia ſeu cõtritio nõ eſſet ſufficiens nec digna. vt in canone. vt cõſtitueret'. l. di. Et ſup omĩa requiritur q̃ ſit talis τ tanta contritio q̃ habeat propoſitũ vlterius nõ peccandi. vt in. c. nemo poteſt bene agere penitentiã. ſupra eadẽ diſtin. τ in. c. penitentiã agere. τ. c. illi penitentiã. τ. ca. penitẽtes. j. di. iij. ſcðm Inno. et Jo. an. in. c. omĩs. de peni. τ remiſſio.

Octaua. q. Qui' eſt effectus contritionis.

Octaua queſtio in ordine tabule eſt. ſ. Quis eſt effectus cõtritionis: ſciendũ eſt q̃ quilibet peccator pro quolibz peccato mortale eſt dãnatus ad penã eternã gehenne ſine vllo remedio: ſi de illo in hac vita nõ eſt cõtritus: ſed ſi de illo peccato mortali contritus eſt: τ cepit hic penitere pro illo per illã contritionẽ liberatur a pena eterna: illa τ pena eterna mutatur in temporalẽ: q̃ temporalis ſi hic nõ fuerit impleta: implebit' in pur-

Qualr peccatũ mortale efficitur veniale.

gatorio: et hoc q2 mortalẽ efficitur veniale per contritionẽ: vt habetur in texto et glo. in. ca. ſi quis ſup hoc fundamentũ. xxv. di. et in. c. nullus expectet. de peni. di. vij. et expleta illa pena tẽporalis: vel hic vel in purgatorio: taliter peccãti paradiſus apertus eſt. ſcðm tho. in. iiij. ſentẽ. di. xvij. ad fi. vbi dicit q̃ peccãti mortaliter paradiſus clauſus eſt: et per cõtritionẽ votũ cõfeſſionis importantẽ aperitur. Eſt ergo effectus cõfeſſionis iſte. ſ. q̃ delet peccatũ quo ad culpaz. i. quo ad penam eternã: τ aperit paradiſum qui clauſus erat peccanti mortalit'. τ hoc qð dictũ eſt: eſt verũ ſi confeſſio nõ contẽnitur cum adhiberi poteſt: alias cõtritus non eſt qui cõfiteri contẽnit. vt notat glo. ſumme q̃ incipit. vtiq3. τ glo. in. cap. multiplex: ſupra. ea. diſti. τ clarius dicit gloſa. in. ca. ſacrificiũ deo cor contritũ ſpiritus cõtribulatus. ea. di. in principio: et de hoc eſt textus clarus in. c. baptiſmi vicẽ. in fi. de conſe. di. iiij. vbi textus nec nullo modo dicenda eſt cõuerſio cordis ad deũ: cũ dei ſacramentũ contẽnitur: et etiam tanta poſſet eſſe contritio: q̃ per eam vel potius per eius penalitatẽ remitteretur

tota pena. vt in dicto. ca. baptiſmi vic. de conſecra. diſtin. iiij. et notat ar chi. in. c. ſi peccatū. ſupra. ea. diſtin. et in. c. perfecta. j. diſtin. iij.

Nona. q̄ō. An confeſſio ſacerdotalis ſit neceſſaria de neceſſitate p̄cepti: vel an ſit neceſſaria de neceſſitate ſalutis.

¶ Nona queſtio eſt. An cōfeſſio ſacerdotalis ſit neceſſaria de neceſſitate p̄cepti: vel an ſit neceſſaria de neceſſitate ſalutis. ⁊ circa primū certū eſt ꝙ oris cōfeſſio eſt neceſſaria de neceſſitate p̄cepti. et hoc tenet archi. in pre dicto. c. porro. ſup̄. ea. di. ⁊ in. §. ecōtra. infra. ea. di. ⁊ in. c. perfecta. j. di. iij. ꝑ illud Jacobi vlti. ca. vbi dicit. Cōfitemini alterutrū peccata vr̄a: qḋ eſt precepti. vt dicit tex. in. §. criminis. xxv. di. et tex. et glo. in. ca. cōuertimi ni. ſup̄. ea. di. et hoc cōiter oēs doctores tenent. ¶ Circa ſcḋm. ſ. an con feſſio ſit neceſſaria de neceſſitate ſalutis: etiā tenetur firmiter ꝙ ſic: quā do haberi pōt. ⁊ ita tenet archi. in. di. c. porro. ⁊ in. §. alij ecōtra. ſupra. ea. di. ⁊ in. §. ecōtra. infra. ea. di. vbi dicit ꝙ quādo cōfeſſio haberi pōt: ſine ipſa nō eſt ſaluus: et ſcḋm ſanctū Tho. ⁊ Bonauē. In tantū eſt neceſſa ria de neceſſitate ſalutis: in quantū cooperatur ad remiſſionē culpe. Co operatur aūt ad remiſſionē culpe hoc modo: q2 ſine cōtritione importan te ſecū votū verū ⁊ propoſitū efficax cōfeſſionis nō datur remiſſio pctoꝝ. ⁊ ſi qs (cū pōt) pro loco ⁊ tēpore nō cōfitet: nō h3 votū verū: nec ꝓpoſitū efficax: ſcḋm tho. et bonauē. ergo ſine cōfeſſione qn̄ hr̄i pōt nō dat remiſ ſio pctoꝝ. et hoc p3: q2 q̄ntū ad neceſſitatē ſalutis: ſtatim poſt cōtritionē debet quis cōfiteri ſi pōt: alias ſi nō cōfitetur in periculo eſt. Jta ꝙ ſi an te confeſſionē ſubitanee moriret: nō ſaluaret. et q2 aliqui dn̄i tenuerūt ⁊ tenent cōtrariū. ⁊ dicunt ꝙ nō tenet ſtatim quis cōfiteri: immo firmāt ꝙ ſine cōfeſſione oris liberat ⁊ ſaluat quilibet ſi h3 cōtritionē et h3 propoſi tū cōfitendi ſemel in anno. ſ. in quadrageſima. ⁊ ſi moriat ſubitanee ſine cōfeſſione ante illud tēpus. ⁊ q2 hoc videt mihi periculoſiſſimū. idcirco deo duce ſub ꝓteſtationibꝰ p̄libatis intendo probare et tenere cōtrariū ſubmittēdo me in hoc articulo determinationi ſacre ſcripture: ⁊ ſctoꝝ do ctoꝝ ⁊ magiſtroꝝ ſacre theologie meliꝰ ſentiētiū. ⁊ dn̄i vt hoc meliꝰ videa tur. primo videndū eſt qualr̄ illi dn̄i probāt intentionē ſuā. ⁊ illi dn̄i qui tenent illā partē cōtrariā. ſ. ꝙ nō tenet quis ſtatim cōfiteri: imo qḋ cū il lo ꝓpoſito ſaluari pōt: probāt hoc iſtis rōnibus. Primo q2 p̄cepta nega tiua obligāt ſemꝑ ⁊ ad ſemꝑ. Sed p̄cepta affirmatiua licet obligent ſem per: nō tn̄ ad ſemꝑ: ſ3 ad aliqḋ tēpus determinatū: puta cū locus ⁊ tēpus adeſt: qḋ tn̄ eſt indeterminatū. ſ. ꝙ qn̄ locus ⁊ tp̄s aderit. S3 qn̄ rei indiſ finite adijcit tp̄is declaratio: an̄ illud quis nō tenet. Cu3 ergo p̄ceptū de cōfitendo ſit affirmatiuū: ⁊ primo eſſet in eo tp̄us indeterminatū: potuit eccl̄ia illud tēpus determinare: cū ſit p̄ceptū diſcipline: nō nature. ⁊ cū ec cleſia determinauerit ꝙ cōfeſſio debeat fieri ſemel in anno. vt in. c. oīs vtriuſq3 ſexus. de peni. ⁊ remiſ. ergo videt ꝙ nō ſit trāſgreſſor: ſiue omit tat ſiue differat vſq3 ad annū cōfiteri. preterea ſi ſtatim tenetur quis cōfi teri ex precepto quādo habet copiā ſacerdotis: ſi nō confitet ſtatim pec cat mortalr̄: ⁊ eadē rōne in alio tēpore: ⁊ ſic deinceps: ⁊ ita multa peccata

mortalia incurrent pro vna penitentie dilatione: qđ eſt incōueniens: ergo ꝛc. ¶ Itē in predicto.c.omīs datur mandatū de cōicando ſub eadem pena ſub qua datur mandatū de cōfitendo: ſed cōſtat ꝙ nō peccat omittendo cōmunicare vſqꝫ ad paſcha: ergo eadem ratione nō peccat omittendo cōfitens vſqꝫ ad quadrageſimā. ¶ Item ſicut eſt licituȝ peccatori querere ſacerdotē diſcretū ꝛ expectare: pari ratione licitū eſt querere ꝛ ex expectare tēpuſ idoneū ad penitendū ꝛ ſatiſfaciendū: ſȝ hoc eſt tēpuſ quadrageſime: vt in.c.ecce nūc tēpus.ſup.ea.diſtin.ergo videtur ꝙ ſine peccato poſſet quis expectare quadrageſimā.

Decima.q. eſt.ſ.in quibus caſib⁹ teneť quis ſtatim confiteri.

¶ Poſt iſta argumēta iſti domini qui hoc tenent et etiā alij doctores cōiter dicūt: ꝙ in quattuor caſibus tenetur quis ſtatim cōfiteri. Et hic intrat decima queſtio in ordine tabule.ſ.in quibus caſibus tenetur quis ſtatim cōfiteri. Et dicendū eſt ꝙ primus caſus eſt.ſi homo ante paſcha vult recipere corpus xp̄i: vel ſacros ordines: tunc quis confiteri debet: ſi ſcit ſe habere peccatum mortale: in quacunqꝫ parte anni hoc fecerit. ¶ Secundus eſt ratione periculi vt puta: ſi debet intrare bellum vel mare: vel veriſimiliter timet ſibi mortale periculuȝ iminere: vt quia eſt grauiter infirmus.

Quattuor casus in q̄bus tenetur quis ſtatiȝ confiteri.

¶ Tertiuſ eſt quādo veriſimiliter timet: ꝙ circa feſtum paſche non poterit habere copiam ſacerdotis diſcreti: qui tunc poſſit ipſum abſoluere.nam tenetur confiteri ante: ſi eius copiam habeat: vt puta quia preſens eſt tunc aliquis habēs caſus papaleſ: qui receſſuruſ eſt ante paſcha: et peccator indiget: abſolutione in aliquo caſu papali: vel in ſimilibus caſibus.

¶ Quartus caſus eſt ſi aliquis credit ſe omnino neceſſario obligatū ad hoc vt ſtatim confiteatur: ꝛ de hoc habet formatā conſcientiā: quia tūc.ſ. alius nō tenereť ipſe tamē tenetur ſatiſfacere conſcientie ſue.vt in.c.per tuas.ij.de ſimo. In alijs autem caſibus dicunt ſic eſſe diſtinguenduȝ: ꝙ aut loquimur de cōfeſſione que fit in corde ipſi deo. et iſta obligat ad ſtatim.ꝛ ita intelligunt.c.ille rex: de penitē.diſti.iij. aut loquimur de cōfeſſione facienda ſacerdoti.et tunc dicūt ꝙ aut loquimur de ipſa cōfeſſione quātum ad propoſitū interius.et tunc teneť proponere confiteri quādocunqꝫ conteriť: et quādocunqꝫ cogitat culpam cōmiſſam et dei offenſaȝ. ꝛ quādocunqꝫ tempus ſe offert quo cogitare debeat: ſicut in hora vel periculo mortiſ. Aut quātuȝ ad actū exterius: ꝛ tūc ſi loquimur de his qui nō obligātur ex culpa: ſed ex inſtitutione eccl'iaſtica. ꝛ tales poſſunt differre cōfeſſionē vſqꝫ ad paſcha in quo tenētur cōicare. Si vero loquimur de his qui ſunt obligati: nō tantū ex inſtitutione eccleſiaſtica: ſed etiā ex propria culpa: ꝛ tunc dicūt ſcd̄m bonuēturā: ꝙ ſi illo tēpore quo offert ſe oportunitas: eſt timor ꝓbabilis ne vnq̄ ſe offerat: vt qn̄ aliquis grauiť infirmať vel intrat bellū vel mare ꝙ tunc teneať cū offert ſe oportunitas ſine aliqua dilatione cōfiteri.ſi vero nō eſt talis timor: imo adhuc oportunitas creditur ſe offerre. et tunc tenetur etiā quis ſtatim confiteri aut maior expectať.vel quātuȝ ad tēpus: vel quātuȝ ad ſacerdotē: vt qꝛ credit

ſe alio maiorē melius ꝛ deuotius cõfiteri: vel diſcretiorē ſacerdotē habe-
re: et tunc dicũt ꝙ poterũt ſine pcc̃o differre. ꝛ plus dicũt ꝙ in hoc. ſ. vtrũ
maior oportunitas ſacerdotis et tẽporis expectetur vel nõ expectet. cre-
dunt iudicandũ eſſe ipſum differentē ſcd̃m ſuã intentionē: in tantũ ꝙ ſi
ipſe differens probabiliter credat ſe habiturũ maiorē oportunitatē: excu
ſetur: licet poſtea contrariũ eueniat. et ſi credat ſe nõ habiturum maiorē
oportunitatē differendo peccat. licet poſt maior eueniat.

Nunc dñi: ſub reuerẽtia ꝑdictoꝝ dñoꝝ: ego intẽdo cõtrariũ
oñdere: ꝛ fundare diſputatiue: ꝛ propoſſe nitar ſuis argu-
mẽtis ꝛ oppoſitionibus cõtrarijs rñdere: ſubmittens me
ſemꝑ iudicio reuerendorũ ſacre theologie profeſſorũ: et cu
iuſlibet alterius melius ſentiẽtis. Et pmo intẽdo funda-
re ꝛ probare cõtrariũ per argumẽta cõtraria q̃ doctores et
etiã ipſi tenẽtes cõtrariũ faciunt. Deinde ego hãc partē intẽtionis mee
alijs argumẽtis ꝛ fundationibus ſpecialibus roborabo. ꝛ ꝙ quilibet te
neat̃ ſtatim cõfiteri doctores probãt iſtis rationibꝰ. Primo qꝛ quãto hõ
plus ꝑmanet in pcc̃o: tanto inabilior eſt ad curandũ: ſed conſtat ꝙ quili
bet tenet̃ cõfiteri qñ eſt abilior. ſi ergo eſt abilior ꝓcitius cõfitetur: ergo
ꝓcitius põt tenet̃ cõfiteri. Preterea hñs morbũ periculoſum: peccare vr̃
ſi nõ requirit medicũ ipo exiſtente ꝑſenti: vel cũ offert ſe oportunitas: ſ;
pctm̃ mortale eſt periculoſius om̃i morbo: ergo hñs copiã ſacerdotis: q
eſt medicꝰ pcc̃orũ: ſtatim tenet̃ cõfiteri. Itẽ q̃ eſt in gr̃a tenet̃ nunꝙ cade-
re: ergo ab oppoſito q̃ eſt in culpa: tenet̃ nunꝙ in culpa eē: ꝛ hoc nõ põt
niſi reſurgẽdo: ergo ſtatim tenet̃ reſurgere ex quo peccauit: ſ; cõfeſſio fit
ad reſurgendũ: ergo ſtatim tenet̃ cõfiteri. Preterea nullꝰ dz ſe cõmittere
diſcrimine: ſ; hoc facit q̃ differt cõfeſſionē: qꝛ ſubitanee põt mori: ꝛ neſcit
vtrũ tunc valeat hr̃e ſacerdotē: ergo nullꝰ dz differre cõfeſſionē: ſed quili
bet dz ſtatim cõfiteri. Preterea ꝑcepta affirmatiua obligant ꝓ loco ꝛ tẽ-
pore. Sz ꝑcepta cõfeſſionis ſunt affirmatiua: ꝛ loci ꝛ tẽporis cõgruitas
ad cõfitendũ vr̃ eſſe qñ q̃s cognoſcẽs pctm̃: habeat copiã ſacerdotis: ergo
ꝓcito q̃s hz copiã ꝯfeſſoris tenet̃ cõfiteri. Preterea mortalis pcc̃or tenet̃
ſtatim recõciliare ſe deo ꝛ ſatiffacere de offenſa: ſed vtrũqꝫ iſtorũ debet fa
cere mediãte cõfeſſione: igit̃ ſtatim tenet̃ cõfiteri. Preterea in eccl̃iaſtico
dr̃. No tardes cõuerti ad deũ: ꝛ nõ differas de die in diē: ꝛ qđ ſine termi-
no debet̃: ſtatim debet̃. ꝛ ita videtur ꝙ ſtatim teneamur cõfiteri qñcunqꝫ
peccauerimꝰ. Preterea dãnant̃ pcc̃ores qui acquieſcũt cõſilijs diaboli: ſ;
diabolus ſemꝑ cõſulit homini procraſtinationē ꝛ dilationē cõfeſſionis:
igitur nõ eſt procraſtinãda cõfeſſio quã diabolus conſulit differri.

¶ Nũc poſt iſta argumẽta doctorũ ego ꝓbo iſtã partē alijs fundationi
bus ꝛ argumẽtis. ꝛ ad ꝓbandũ hoc: pmo facio caſum in. c. iſto: ꝛ dico ꝙ
littera huiꝰ capl̃i hoc ꝓbat. nã hic dr̃: ſufficit penitẽti cõfeſſio q̃ fit primũ
deo. deinde ſacerdoti. ex q̃ littera pz ꝙ poſtꝙ eſt cõtritꝰ et cõfitet̃ q̃s deo:

ſtatim poſt debꝫ cōfiteri ſacerdoti. ⁊ hoc denotat illud aduerbiū deinde: qđ debet exponi .i. ſtatim poſt: et ꝙ ita debeat exponi probať. nā in littera iſtius capituli met q̄ poniť in .c. ꝙuis. infra. ea. di. et poniť per magiſtrū ſenten. in quarto. diſti. xvij. diciť tunc etiā ſacerdoti: hoc eſt dicere .i. quādo fit cōfeſſio deo: tūc .i. ſtatim poſt: debet fieri ſacerdoti. et ſic videť a contrario ſenſu littere ſic expoſite: ꝙ ſi confeſſio fit deo: et nō fit ſtatim ſacerdoti ſi poteſt: nō ſufficit .i. nō eſt ſufficiens talis confeſſio.

xj. q. eſt an anteꝙ eēt cap. Omīs vtriuſqꝫ fuit preceptū ꝯfiteri ore.

¶ Secūdo probo ſic: anteꝙ eſſet .c. omīs vtriuſqꝫ ſexus: fuit p̄ceptū cōfiteri ore. p illud Jaco. vlti. cōfitemini alterutrū peccata vr̄a. Et hic intrat vndecima q̄ſtio in ordine tabule. ſ. An anteꝙ eſſet .c. omīs vtriuſqꝫ ſexus fuit preceptū cōfiteri ore. et iſtud preceptū obligauit pro loco ⁊ tēpore indeterminate: ergo pro primo tēpre obligauit: qđ probať: q: dictū de tempore indeterminato intelligiť de primo tēpore. vt in .l. eū qui kalēdis. ff. de verbo. obli. et q: vbi dies nō apponiť ꝙ debet dari: ſtatim debetur. vt in dicta .l. eum qui kalendis. in .§. quotiēs aūt. et q: ſi illud preceptū nō obligaſſet pro primo tēpore: pro nullo tēpore obligaret. nā qua ratione nō obligaret in primo tēpore eadē ratione nō obligaret in alio: ergo neceſſe eſt ꝙ in primo tēpore obligaret cū aliud nō eſſet determinatū. Sed per .c. omnis vtriuſqꝫ. nō fuit mutatū nec determinatū expreſſe. nā illud capitulū nō dicit expreſſe ꝙ ante illud tēpus nō teneatur quis cōfiteri: ergo ita eſt prout ante erat. ſ. ꝙ quilibet in primo tēpore teneatur: q: iure veteri nō eſt recedendū: niſi inquantū inuenimus expreſſum. vt in .l. precipimus. C. de appellat. et notat glo. ⁊ dn̄i in .c. anteriorū. ij. q. vj. ergo anteꝙ eſſet .c. omīs vtriuſqꝫ. fuit preceptū confiteri ore. ex quo illud Jacobi vlti. nō fuit mutatū per illud .c. omnis vtriuſqꝫ ſexus.

xij. q. eſt q̄liter itelligiť ꝙ precepta affirmatia obligāt p loco ⁊ tpe.

¶ Tertio probať ſic: ⁊ hic intrat .xij. q. que in ordine tabule erat. ſ. Qualiter intelligitur illud qđ dicitur ꝙ precepta affirmatiua obligant pro loco et tēpore. p̄cepta affirmatiua obligare pro loco et tēpore intelligiť ſic. verbi gratia: preceptū de honorādo parentes obligat pro loco et tempore. ſ. quādo illi potius indigent. vt dicit archi. de peni. di. v. in ſumma. ergo ſic etiā preceptū de cōfitendo obligat pro loco et tēpore. ſ. quādo anima neceſſario eget et ſacerdos habeť. ſed aīa agens in pcc̄o ſtatim eget neceſſario elemoſyna cōfeſſionis. vt in .c. q̇ vult. de peni. di. iij. vbi q̇ vult ordinate elemoſynā facere: a ſeipſo debet incipere: ⁊ primo eā anime ſue facere. iuxta illud. miſerere anime tue placens deo. ⁊ in .c. ſalcibus. ea. di. ibi. filia babilonis miſera ⁊c. ergo ſtatim debet quilibet cōfiteri.

xiij. q. ē an in cōtritione neceſſariū ſit votū vel propoſituꝫ cōfeſſionis.

¶ Quarto fundať ſic fundamentū oīm doctoruꝫ eſt. hec eſt. xiij. q. ſ. an in cōtritione neceſſariū ſit votū vel propoſitū cōfeſſionis vocalis. Et dicendum eſt ꝙ fundamentū omniū doctorum eſt ꝙ in cōtritione neceſſariuꝫ eſt votum vel propoſituꝫ confeſſionis vocalis: alias non eſt cōtritio nec peccatū remittiť ſcđm ſanctū Tho. et magiſtruꝫ ſententiarū et bonauē. in quarto ſententiarū. diſt. xvij. et ſcđm Archid. in .c. penitentia. de peni-

ten. diſtinctione. iiij. Item fundamentū eſt ꝙ ante illud votum confeſſio
nis. paradiſus clauſus eſt peccanti mortaliter: ſcḋm ſcm Tho. predicta
diſtin. xvij. in fine. Sed illud votum vel propoſitum tale debet eſſe ꝙ ab
executione nō retardetur ⁊ ꝙ efficaciter proſiliat in actū: niſi ꝑ impoten
tiam impediat: alias nō eſt votum nec propoſitū verum nec plenū. ſcḋm
predictos ſanctū Tho. et bonauenturā. in predicta diſtinctio. et niſi co-
netur quis ponere in executione: nihil operatur illud votum: qḋ probat
per magiſtrū ſenten. in quarto ſenten. ea. diſtinc. vbi dicit ꝙ non eſt ali-
quis vere humilis: ſi nō requirit ſtudioſe iudicium ſacerdotis. et per ver
ba Auguſtini in. c. quē penitet. vbi leproſi dum irent: mūdati ſunt: ergo
ſi nō proſilirent in actū nec conarentur ire: non mundarentur. vt ex tex-
to ibi patet. et probatur etiā. nā tunc votum confeſſionis proprie vocis
reputatur cum deeſt facultas confeſſionis: alias non: vt eſt textus. in. §.
his auctoritatibus. in. v. item votum. infra ea. diſtin. ergo ſi poſt contri-
tionem votū vel propoſitū retardatur ab executione: ⁊ ſtatim efficaciter
nō proſilit in actum: cū adeſt tempus et copia ſacerdotis: et nō deeſt fa-
cultas confeſſionis per tale votū nō preſtatur aliquo modo remiſſio pec
catorū: ſicut ſi nullum votū interueniſſet: quia nihil et inutile equipol
lent. vt in. c. fraternitatis. de frigi. maxime quia habens propoſitū non
confitendi vſq ad quadrageſimā: per conſequens habet propoſitū non
confitendi etiam ſi tempus ſe offerat ante illud tempus quadrageſime.
⁊ ſic nunꝙ liberatur a peccato: ſi nō confitetur cum poteſt. et paradiſus
qui clauſus eſt huic peccanti per tale votum et propoſitum vacuum. et ſi
inſultet calcibus: non aperietur: imo velit nolit gehennam intrabit. vt
dicit gloſa in. c. ſi apoſtolus. de peni. diſtin. iij.

¶ Quinto. ſic omnes doctores concorditer tenent ꝙ quādo aliquis cō-
tritus contemnit ſacramentū confeſſionis: nō dicitur contritus: nec cō
ſequitur remiſſionē peccatorū. de quo eſt tex. in. c. baptiſmi vicē. et in. ea.
nō dubito. de conſe. di. iiij. et eſt glo. notabilis ⁊ approbata in ſumma ſu
pra. ita dicit gloſa q̄ incipit. vtiq. et gloſa in. c. magna pietas. ⁊ in. c. mul
tiplex. ſupra ea. diſtin. et hoc tenet Bonauen. in diſtin. predicta. qui dicit
ꝙ nullus poteſt iuſtificari qui ſacramēta contemnit. ſed eo ipſo ꝙ quis
habet copiā ſacerdotis: et nō curat: vel negligit cōfiteri: contemnit ſacra
mentū penitentie. vt notat Archidiaconus in. §. ſi ergo. xvij. q̄ſtione. j. et
Henri. in. c. j. de eo qui mit. in poſſe. vbi dicunt ꝙ ſi aliquis habet volun
tatem confitendi: et bene habet ſacerdotem paratum: ſed nō curat confi
teri: iſta voluntas non prodeſt: quia iſte videtur contēnere ſacramentū.
⁊ eſt textus in dicto. c. nō dubito. ibi cū dicit textus. ꝙ ſi baptizari noluiſ-
ſet contemptu ſacramēti: reus fieret. Et dicit ibi gloſa: quia contēnit ac-
cipere cum poſſit. et ſcḋm quod dicit Hugo. ſi neceſſitas nō eſt q̄ preten-
datur contemptus nō excuſatur: ergo ſequitur per qualēcunq vel quā-
tumcūq contritionē vel per quodcūq propoſitū contēnendo ſacramen-

...ECA
...RSITARIA

tum vt eſt dictū: ⁊ nō curādo ſtatim cōfiteri cū pōt: nō dimittūtur pccā.
¶ Sexto ꝓbat᷑ ſic. pñia duplex ē. ſ. interior ⁊ exterior. exterior ſacr̄m eſt.
interior virtus mētis eſt. et vtraq; iuſtificationis cauſa eſt et ſalutis. vt
dicit magiſter ſentē. in quarto. xiiij. di. c. j. cū ergo vtraq; iſtarū penitētia
rū cōiunctim ⁊ nō vna ſine alia ſit cauſa iuſtificationis: et cū cōfeſſio oris
ſit vna pars principalis pñie exterioris: ⁊ talis ꝙ in ipſa p̄cipue perfici-
tur pnia in quātum eſt ſacramētū ſcḋm tho. p̄dicta. di. xvij. ergo ſine ipſa
cōfeſſione nō datur iuſtificatio nec ſalus nec remiſſio peccatorū: per qḋ-
cunq; votum vel propoſitū de confitendo in quadrageſima.
¶ Septimo probat᷑ ſic: ſcḋm ꝙ dicit ſcs̄ tho. p̄dicta. di. xvij. arti. v. q. j. in
ſacramēto pñie gr̄a infundit᷑ ꝑ quā fit remiſſio pcc̄orū ſicut in baptiſmo.
⁊ iō ſcḋm eū eo modo cōfeſſio ex vi abſolutiōis remittit culpā ſicut ⁊ bap
tiſmus. ⁊ ſcḋm cum baptiſmus liberato morte peccati: nō ſolū ſcḋm ꝙ
actus ſuſcipit᷑: ſed etiā ſcḋm ꝙ in voto habet᷑. et ſi aliquis impedimētū
nō preſtaret ex ip̄a collatione baptiſmi gratiā cōſequeret᷑ remittentē pec
cata ſi prius ſibi remiſſa nō fuiſſent. Et dicit ꝙ ſilr̄ dicēdū eſt de cōfeſſio-
ne adiūcta abſolutiōe: q̄r ſcḋm ꝙ in voto penitētis p̄ceſſit a culpa libera
uit: poſtmodū aūt in actu cōfeſſionis ⁊ abſolutionis gr̄a auget᷑: ⁊ etiā re
miſſio pcc̄orū daret᷑: ſi p̄cedēs dolor de pcc̄is nō ſufficiens ad cōtritionē
fuiſſet: et ip̄e tūc obligationē gr̄e nō p̄beret. poſito ergo ꝙ dolor de pcc̄is
p̄cedens nō fuit ſufficiēs ad cōtritionē qḋ ſemꝑ in dubio p̄ſumendū eſt:
⁊ etiā tenēdū eſt cū difficile ſit habere tm̄ dolorē quātū doctores requirūt
ad cōtritionē. In ipſa cōfeſſione dat᷑ remiſſio pcc̄orū q̄ ante data nō fuit.
ergo propt᷑ hoc ip̄a cōfeſſio ſemꝑ ē neceſſaria ad ſalutē ⁊ remiſſionē pcc̄o
rum: ⁊ ſic nunq̄ excuſat᷑ nec excuſari debet dicta cōfeſſio per qḋcunq; vo
tum: vel per qḋcunq; propoſitū de cōfitendo ſemel in quadrageſima.
¶ Octauo ſic ꝯcluſio doctorꝝ ē ꝙ religioſus hita copia ſacerdotis: ſine mo
ra cōfiteri dꝫ. ⁊ hoc tenet bonauē. p̄dicta di. xvij. et ad hoc nō ſe abligat re
ligioſus ex voto: ſed oēs hoīes tenent᷑ ad ea q̄ religioſi tenent᷑: preter illa
ad q̄ religioſi ſe ex voto obligauerūt: ſcḋm tho. ea. di. ergo ſicut religioſus.
ſic quilibet alius habita copia ſacerdotis ſine mora cōfiteri debet.
¶ Nono ꝓbat᷑ ſic hoc operat᷑ cōtritio cū ꝓpoſito cōfitendi circa penitē-
tes quo ad tollendā culpā quod operat᷑ deſideriū baptiſmi circa baptizā
dos: q̄r cōtritio cū voto cōfeſſionis qḋ hꝫ adiūctū eo mō liberant᷑ a culpa
penitētes: ſicut deſideriū baptiſmi baptizādos ſcḋm ſctū tho. p̄dicta di. Sꝫ
certū eſt ꝙ deſideriū baptiſmi nō prodeſt alicui quo ad ſalutē ⁊ remiſſio
nē pcc̄orꝝ: ſi pōt baptizari ⁊ nō baptizat᷑. vt ē tex. i. c. baptiſmi vicē. in fine.
⁊ in. c. nō dubito. de ꝯſecra. di. iiij. qḋ. c. loquit᷑ de illo q̄ deſiderabat bapti-
zari. ſcḋm glo. j. ibi. ⁊ tm̄ ſi cū poſſet baptizari noluiſſet nō ſolueret᷑. ꝑ tex. ibi
q̄ dicit ꝙ baptiſmꝰ ſibi deeſt ad regnū celorū capeſcendū. ergo eodē mō
ꝓpoſitū cōfitendi qḋcunq; cū cōtritione nihil prodeſt illi qui pōt cōfite-
ri et nō confitet᷑: nec ꝑ tale propoſitū remittūtur ei peccata nec ſaluaret᷑.

¶ Decimo probatur ſic: neceſſe eſt propoſitū eſſe efficax vel hominē con
fiteri: et ideo licet dicamus ꝙ aliquis per contritionez et per propoſituz
confitendi ſit iuſtificatus: neceſſe eſt ꝙ poſt illaz iuſtificationē confitea
tur: cum ſe offert tempus et locus: alias propoſituz deſinit eſſe efficax. et
ideo cadit a iuſticia: cū cadit a propoſito confitendi efficaci: ſine quo iu-
ſtificari nō poterat. Nam ſi poteſt confiteri et non curat: ſed ex contem-
ptu confiteri negligit: poſt iuſtificationē nō perſeuerat in iuſticia: ſed ca
dit ab ea quia confeſſio poſt iuſtificationē eſt neceſſaria niſi excuſet im-
poſſibilitas: ſcđm Bonauē. in predicta diſtin. xvij. ergo ſi nō confiteatur
tunc: ſaluari nō poteſt: quia a iuſticia cecidit et adminus moritur in pec
cato mortali: qđ cōtraxit tacendo et contēnendo confiteri. ſcđm glo. in. §.
item taciturnitas: iuxta. c. quē penitet. de peniten. diſtin. j.
¶ Undecimo. Iſta eſt quartadecima queſtio. An ſufficiat confeſſio cor- xiiij. q̃ſtio.
dis ſine confeſſione oris. Et eſt dicenduz quod confeſſio cordis non ſuf-
ficit ſine confeſſione oris: quod probatur per quattuor inuincibiles ra-
tiones: quas ponit Chriſoſtomus: et prima eſt talis. Radix cōfeſſionis
fides eſt cordis. Confeſſio autem fructus eſt fidei. Sicut ergo q̃diu ra-
dix eſt viua in terra: neceſſe eſt ꝙ aut ramos producat aut folia. Si autē
nō produxerit: ſine dubio intelliges ꝙ radix eius in terra ſecata eſt. Sic
q̃diu fides cordis integra eſt: ſemper germinat confeſſionem in ore. Si
autem confeſſio marcidata fuerit oris: intellige ſine dubio ꝙ fides cor-
dis eius iam ante ſiccata eſt. Secunda talis eſt: ſi tibi prodeſt corde cre-
dere: et coram hominibus non confiteri: ergo etiam infideli in ypocriſi cō
fiteri chriſtū prodeſt etiam ſi corde non credat. ſi autem ille nihil proficit
ſine fide confitens: nec tu proficis credendo ſine confeſſione. Tertia ta-
lis eſt: ſi ſufficit chriſto quia conoſcis eum: etiam ſi confeſſus eum non
fueris corā hominibus: ergo et tibi ſufficiat ꝙ cognoſcat te chriſtus: etiā
ſi confeſſus non fueris coram deo. Si autem tibi non ſufficit cognitio
eius: nec illi ſufficit fides tua. Quarta talis eſt: ſi ſufficeret tibi fides cor Attēde ad
dis: cor tantū deus tibi creaſſet: cum ergo et os tibi deus creauit: vt cor- q̄d creauit
de credas et ore confitearis: ſcđm eum. Ioan. docto. ergo non ſufficit cor deus cor et
de credere: niſi ore confiteatur: cum iſti duo ſenſus corporales a deo ad di os hoīs.
uerſa officia ſunt creati: ſcilicet cor ad credendum: et os ad confitendum
et exprimendum quod in corde concipitur: vt ait philoſophus in ſecūdo
lib. periamenias. vbi dicit: ꝙ voces ſunt note earum paſſionuz que ſunt
in anima. Hec Jacobus doctor.
¶ Duodecimo probatur ſic. Canones ſanctorū patrū fuerunt diuinitus
inſpirati. vt in. c. illud. xx. di. et in. c. ſi qs diaconus. l. di. et maxime in hac
materia penitentie ſuper oīa canonibus eſt ſtanduz: ita ꝙ illum dica-
mus penitentē vel impenitentē: qui p canones penitens vel impenitēs
iudicatur: et nemo alia quelibet contra auctoritatez apoſtolice ſedis vel
contra ſtatuta canonū abijciat: quia quicquid contra illorū diffinitionē

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA

in quibus ſpiritũ ſanctũ credimus locutũ dictũ fuerit recipere nõ ſolum temerariũ: ſed periculoſum eſſe nõ dubitatur. Ita ſcripſit papa ormiſda omnibus epiſcopis per vniuerſas prouincias cõſtitutis. in. c. ſi ille. l. di. vbi ſupradicta ponũtur litteraliter. Sed Innocentiꝰ quartus in concilio generali ſtatuit: ꝙ aſſiſſini et illi qui per aſſiſſinos proditorie hoĩs occidunt: mortẽ procurãt nõ ſolum corporũ ſed etiã animarũ: niſi exuberans gratia diuina eos preuenerit: vt ſint armiꝰ ſpũalibus premuniti: ⁊ ideo eos excõicat: et grauibꝰ penis punit. vt eſt tex. in. c. pro humani. de homici. li. vj. ⁊ glo. ibi in parte premuniti dicit: ꝙ propter hoc canon dat conſiliuꝫ ꝙ nullus expectet in vltimis penitere. vt in. c. nullus expectet. de peni. diſtin. vij. et hoc ſtatuit ibi Innocẽtius. ſalutẽ animaruꝫ procurando: vt dicit textus in dicto. ca. pro humani. ergo quomodocũqꝫ ⁊ quocunqꝫ tẽpore moriaꝛ in peccõ mortali: et cũ quocũqꝫ propoſito: ſi nõ fuerit illis armis ſpũalibus premunitus. ſ. ſi nõ fuerit cõfeſſus et penitens: cũ habet copiã ſacerdotis: ſaluari nõ põt: vt per ſupradicta clare probatur.

¶ Ex ſupradictiꝰ ergo clare patet probatũ eſſe ꝙ nõ ſaluatur qui ſtatim cum ſe offert tẽpus nõ cõfitetur: ſed in peccato mortali ſine confeſſione moriatur: licet habeat propoſitũ vacuũ ⁊ inefficax: de cõfitendo ſemel in anno in quadrageſima: quod propoſitũ quadrageſimale appello.

Et ideo vt habeant locũ dicta omniũ dominorũ: cõtrariã opinionẽ tenẽtium: ſub reuerentia et proteſtationibꝰ prelibatis: ⁊ quocũqꝫ iudicio meliori ſaluo: mihi videtur circa hoc ſic eſſe diſtinguendũ: ꝙ aut querimus quantũ ad ſecuritatẽ anime: aut quantũ ad tranſgreſſionẽ precepti eccleſie. Si quantũ ad ſecuritatẽ anime: ⁊ liberationẽ a peccatis precedentibus firmiter tenendũ eſt ꝙ quãdo quis habꝫ bonã opportunitatẽ cõfitendi ſtatim preſente tẽporis cõfeſſionis vel ſtatim poſt cũ illo propoſito ſine cõfeſſione nõ eſt quis ſecurus quantũ ad hoc ꝙ ſaluetꝛ ſi moriꝛ anteꝙ cõfiteatur. et hoc ſentit ſanctus Tho. p̄dicta di. xvij. dũ dicit ꝙ periculoſum eſt differre confeſſionẽ: ⁊ ꝙ per decretalẽ nõ excuſaꝛ quis a culpa quantũ ad forum cõſcientie: ſed ſolũ excuſaꝛ a pena priuationis ſepulture quantũ ad forũ eccleſie ſi morte preuentus fuerit ante tẽpus id. et hoc etiã ſentit bona. ea. di. in quantũ dicit ꝙ differre confeſſionẽ vſqꝫ ad paſcha videꝛ ſibi periculũ in illis qui ſunt obligati ad cõfeſſionẽ ex propria culpa. ⁊ cũ dicit ꝙ nõ eſt vere cõtritus qui tan longo tẽpore vulnus peccati portat occultũ. Et ita intelligitur id qđ dicit Bonauen. ꝙ nullus iuſtificatur qui ſacramentũ contẽnit. ſcꝫ quãdo habet ſacramentũ in promptu quãdo conteritur vel poſt ſtatim. Si querimus quantũ ad peccatuꝫ nouum tranſgreſſionis precepti illius decretalis. et tunc habeat locum opinio contraria: ſcꝫ ꝙ differens confeſſionẽ vſqꝫ ad quadrageſimã non peccet tanquã tranſgreſſor illius decretalis. Omĩs: ſed poteſt dici ꝙ ſtatim quãdo conteritur poteſt confiteri: vel ſi poſt offertur ſibi copia ſacerdotis ⁊ non confitetur ꝙ peccat: quia contẽnit vel negligit ſacramentũ:

vel quia exponit ſe periculo et nō liberat animā ſuā a peccato ⁊ a morte ad quā quottidie ducit. vt in.c. nō inferēda. xxiij.q.iij. et.ca. tanta nequitia. lxxxvj.di. Nūc reſtat ad ꝯtraria reſpōdere. et ad ꝑdicta cōtraria reſpōdetur ſic. Ad primū argumentū in quo dicit ꝙ precepta affirmatiua nō obligant ad ſemper: ſed ad aliquod tēpus determinatū: puta cū locus et tēpus adeſt qḋ dicunt ꝙ eſt indeterminatū. ſ. quādo locus vel tempus aderit: et ꝙ eccleſia determinauit id tēpus in determinādo ꝙ cōfeſſio debeat fieri ſemel in anno: per.c. Omīs vtriuſ ſexus. ⁊ ideo dicunt ꝙ nō eſt tranſgreſſor quis ſiue omittat ſiue differat confiteri vſ ad annum. Reſpondeo ⁊ dico ꝙ id tempus eſt determinatum: quia eſt tempus primo oblatum contrito quantū ad euitandū periculum: et ad ſecuritatem anime: vt dictū fuit. et dico ꝙ eccleſia nō determinauit id tēpus per id.c. oīs: ſed ſolū appoſuit penas cōtra negligētes ſcḋm Inno. et Io. anḋ. in di.c. oīs. vel ſolū propter percipiendā cōmutationē in paſcha. illud ſtatutū fuit ſcḋm ſanctū Tho. predicta diſtin. qui dicit ibi ꝙ per illā decretalē eccleſia nō indulget dilationē: ſed prohibet negligentiā in maiori dilatione: et dicit ꝙ nō eſt ex indulgentia eccleſie ꝙ aliquis nō teneat ad ſtatim confitēdū: ſed ex natura precepti affirmatiui: et ꝙ eccleſia per illā decretalē nō determinauit tēpus: nec dedit licentiā alicui permanēdi in peccato: nec differendi cōfeſſionē vſ ad illud tempus quadrageſime ꝙ vltra ea q̄ ſupradicta ſunt: quia hic eſt maior vis huius puncti. adhuc probo iſtis rōnibus. Primo quia eccleſia q̄ ſtatuit.c. omnis: ſtatuit etiā ꝙ peccās cōpellatur ſtatim ad penitentiā. vt in.c. ꝑdicandū. xxij.q.j. et in.c. ad audientiā. de ſpon. et ſine dubio ſtatim ante illud tēpus quilibet tenet. et pōt cōpelli ad penitentiā in peccatis manifeſtis: ſm doctores in ꝑdictis iuribus. et no. glo. in ſūma. j. di. v. et ita intelligit ibi glo.c. ille tex. j. di. iij. ſed ſi illud.c. licentiā differēdi daret in manifeſtis daret: q: nedū in occultis: ſed etiā in manifeſtis habet locū illa decretalis. ſm Io. an. ibi ſup parte. ſolus. et probat ꝑ tex. ibi. cū ibi dicat tex. oīa pctā: ſed hoc nō pōt eſſe ꝑ id qḋ dictū eſt: ergo nō dat in aliquib⁹ licentiā. differendi. ¶ Secūdo: q: moriēs ante quadrageſimā etiā cōtritus: ⁊ cū quocun propoſito ſi nō agit penitentiā vt eccl'ia mādat: iudicatur decedere in peccato mortali: vt eſt tex. cū glo. in.c. nec apud altare. lxxxviij. di. ergo illa decre. nō dat licentiā differendi cōfeſſionē. ¶ Tertio: q: ordinata ad vnū finem nō operant aliū: vt in. ca. cū dilectus. de ordi. cogni. in fine. ſ illud.c. oīs: fuit ſtatutū propter negligētes vel propter percipiendā cōmunionē in paſcha vt eſt dictū: ergo nō operatur deſignationē tēporis vel licentiā differendi confeſſionē. ¶ Quarto probatur per ipſum decretalē oīs. et per id qḋ ibi no. Io. an. in verbo ſaltim ſemel. vbi dicit Io. an. ꝙ hec ſonāt illa verba ac ſi dicat: quia ſepius homo cadit: eſſe ſepius confitendū. vt in.c. ſepties. j. diſt. iij. et.c. ſequētibus: ſed adminus ſemel hoc faciat: ergo clare patet ꝙ nō dat licentiā differendi confeſſionē.

❡Quinto probatur ſic. decre. om̄is: nō loquitur in habentibus peccata
mortalia: et in hoc nihil diſpoſuit: ſed ſolū habet locū in hiꝰ qui tantū ve
nialia peccata habent. ſm̄ Innocē. et Io. an. in dicto. c. om̄is: in parte ſe-
mel. Et ꝙ ita debet intelligi neceſſario probatur: nā alias preciperet im
poſſibile et inutile: qꝛ nihil valet confeſſio de mortali ſine contritione: et
nō eſt in poteſtate alicuiuꝰ habere contritionē. item dum nō poteſt deſe
rere peccatū: inutilis eſt penitentia. vt in. c. ſalcibus. j. diſtin. iij. et totuꝫ
hoc. ſ. contritio ⁊ deſertio peccati habet venire ex gratia dei: q̄ gratia non
eſt in poteſtate alicuius: ergo neceſſe eſt ꝙ ita intelligatur. ſ. de habenti
bus tantū venialia. Niſi dicamus ꝙ propter hoc precipiť confeſſio: quia
tempore confeſſionis conterūtur homines ⁊ nō ante vt plurimū. Et ita
quottidie accidit. ⁊ propter hec eſt magis neceſſariū ꝙ confeſſio fiat fre-
quēter. Et per iſta eſt reſponſum ad illud argumentū: et ad alia ſimilia
argumēta. Nam fateor ꝙ differens confeſſionē: nō eſt tranſgreſſor quo
ad peccatū et quo ad incurrendū penas illius. c. ſed propter hoc non ſe-
quitur ꝙ ſit ſecurus: ita ꝙ ſi interim moriatur: ſaluetur.
❡Ad ſecūdum argumeutū in quo diciť. ꝙ ſi ſtatim tenetur quis confi-
teri ex precepto quādo habet copiam ſacerdotis: ſi nō confitetur ſtatim:
peccat mortaliter: et eadem ratione in alia tempore: et ſic deinceps: et ſic
multa peccata mortalia incurreret pro vna dilatione: quod eſt inconue-
nienꝰ. Dico ꝙ argumentū nō procedit: quia om̄ia illa tempora ponūtur
pro vno tempore: ⁊ ideo nō eſſet niſi vnū peccatū. ſm̄ bonauen. et ſm̄ q̄d
notat glo. j. diſtin. v. in ſumma. Et dico vt dictū eſt: ꝙ iſte nō peccat mor
taliter vt tranſgreſſor. c. om̄is: ſed peccat quia contēnit vel negligit ſacra
mentū: vel quia exponit ſe periculo moriendi in peccato.
❡Ad tertiū argumentū in quo dicitur ꝙ in. c. om̄is: datur mandatū de
cōmunicādo: ſub eadem pena: ⁊ ꝙ ſicut nō peccat obmittēdo cōmunica-
re vſqꝫ ad paſcha. eadē ratione nō peccat obmittendo cōfiteri. Dico ꝙ nō
valet argumētū: quia magis eſt de neceſſitate ſalutis cōfiteri q̄ cōmuni
care. ⁊ dico ꝙ verū eſt ꝙ nō peccat obmittēdo cōfiteri pctō trāſgreſſionis
illius. c. ſed pctō: qꝛ negligit ſacrm̄ et qꝛ exponit ſe periculo vt dictū eſt.
❡Ad quartū argumentū in quo dicitur: quia ſicut licitum eſt peccatori
querere ſacerdotē diſcretum et expectare. pari ratione licituꝫ eſt querere
et expectare tēpus idoneuꝫ ad penitendū et ſatiſfaciendū: et quod iſtud
tempus idoneum ad penitendū et ſatiſfaciendum eſt tempus quadra-
geſime. per illud capitulū. Ecce nunc tempus acceptabile. Et ideo con
cludit ex hoc ꝙ ſine peccato poſſit quis expectare quadrageſimaꝫ. Dico
ꝙ expectare tempus idoneum. ſ. quouſqꝫ habeat ſacerdotem diſcretuꝫ ⁊
habentem claues: licitum eſt et etiam neceſſarium: ſed habito tali ſacer-
dote: nō debet quis quadrageſimā vel aliud tēpus expectare: per illud:
in quacūqꝫ hora peccator conuerſus fuerit: quia nō eſt certus ꝙ ad qua-
drageſimā accedet. immo in dubijs debet timere et preſumere ꝙ non ac-

cedet.et licet de quadrageſima dicaꝛ ꝙ eſt tēpus acceptabile:nō propter hoc negatur q̄n aliud tēpus ante quadrageſimā ſit etiaꝫ acceptabile:ſꝫ quādocunq̄ꝫ homo cōteritur ⁊ habꝫ copiā ſacerdotis.⁊ licet ſine peccato trāſgreſſionis illius.c.poſſet expectare quadrageſimā nō tamē pōt expectare ſine periculo anime vt eſt dictū ⁊ probatū per ſupradicta. ¶ Ad reſponſiones factas per predictos tenentes contrariū ad argumēta predicta doctorū facta pro parte mea qui reſpōſiones cōmuniter concludūt ꝙ per contritionē cum illo propoſito quadrageſimali quilibet delet peccatū ⁊ liberatur a morbo ⁊ reſurgit ⁊ euitat diſcrimē in tantū ꝙ ſi interim ante illud tempus quadrageſime ſubitanee moreretur ſaluaretur.Dico ꝙ ſalua reuerentia contrariuꝫ eſt dicendū vt patet ex ſupradictis:ſcilicet ꝙ per ſolam contritionē vbi quis ſtatim cuꝫ conteritur pōt ore confiteri et nō confiteꝛ:nō liberatur nec reſurgit a peccato:nec euitat diſcrimē:qꝛ nō datur ſibi remiſſio peccatorū:nec dicitꝛ habere contritionē:tum qꝛ cōtēnit ſacramentū preſens:tum qꝛ nō habet votū confeſſionis verū et plenum et efficax qđ eſt neceſſariū:qꝛ ex quo contēnit ſacramentū preſens nō iuſtificaꝛ.ſm bonauen. et ideo nō ſaluareꝛ nec iret ſecurus ſi interim moreretur:qđ vltra ea q̄ dicta ſunt probaꝛ etiaꝫ per.c.qui egerit.et per.c. baptizatus.j.di.vij. a cōtrario ſenſu.et per id qđ dicunt Inno.et Jo.an. in predicto.c.omīs.vbi dicūt ꝙ cōtritio ſine cōfeſſione nō prodeſt ſi peccator habet tempus et copiā confitendi.argumēto de leproſis et de lazaro.et argumēto.ca.in quacūq̄ꝫ hora.i.ea.di.ſm eos. Et probaꝛ etiā quia regula eſt ꝙ homicidiū caſuale imputatur alicui quādo culpa preceſſit caſum.vt notat dñicus in.c.eos.l.di. Cum ergo iſte fuerit in culpa:non confitendo ore cuꝫ poſſet imputari debet ei homicidiū anime ſue:quod ſecutū eſt caſualiter ex quo moritur in peccato mortali:et ſic nō ſaluaꝛ.

¶ Et ad aliud qđ reſpondetur ad illam auctoritatem.Accelera non tardes cōuerti.et ad alias ſimiles auctoritates cōtrarias:dicēdo ꝙ loquūtur de cōfeſſione cordis interiori. Dico ꝙ ille intellectus habet locū quādo nō habeꝛ copia ſacerdotis.Sed quādo habetur ſacerdos et poteſt fieri confeſſio ſine ipſa nō eſt ſalus.vt notat archid.in.c.porro.in.§.alij ecōtra.ſupra ea.di.et in.§.ecōtra.i.ea.di.vt ſupra dictum fuit. vel poteſt dici ꝙ ille intellectus haberet locū in illo tempore quādo nō erat facta inſtitutio confeſſionis.vt dicit glo.in.§.petrus.ſupra ea.di.ſed hodie ex quo inſtitutio confeſſionis facta eſt:illud nō habet locū.Uel ille intellectus procedit in peccatis ſola volūtate cōmiſſis:que nō tenetur quis cōfiteri ex precepto.vt in.c.j.de regu.iuris:ſm Laurentiū et archi.in.c.predicanduꝫ.allegato.xxij.q.j.et notat Huguicius.et glo.in.c.ſi quē.de peniten. di.j.et in.ca.ij.j.q.j.vbi dicit glo.ꝙ peccata q̄ ſola volūtate cōmittuntur: ſola volūtate deleuꝛ.vt ſupradicto.c.j.de regu.iur.Uel illud habet locuꝫ in habentibus tantū venialia minora.vel id debet intelligi:ꝙ ſufficit cōfiteri deo corde:intelligendo ſemper mediāte ſacerdote vel per ſacerdotē

mediū. Uel id habꝫ locū in pctis iam cōfessis sacerdoti: nā illa sufficit cō fiteri deo corde. vt ponit archi. istos tres intellectus in. c. vlti. infra ea. di. ¶ Destructis ergo predictis contrarijs manet probatū clare: ꝙ. c. Omīs vtriusqꝫ sexus nō dat alicui licentiā differendi confessionē. Sed est factū pro habentibus tantū venialia, vel propter cōmunionē in pascha vel negligentes punit. Et ꝙ ille qui pōt confiteri ⁊ differt ⁊ confessionē cū illo proposito ꝙ in quadragesima cōfitebitur. Si ante illud tempus subita nec moritur nō saluatur cū statim ex quo oportunitatē habeat debet cōfiteri si vult esse securus. ¶ Nā etiā scd̄m supradictos partē contrariā tenētes quādo aliquis timet periculū vt q2 debet intrare et bellū vel mare vel quia grauiter infirmatur ⁊ cito quādo offert se oportunitas cōfitendi ⁊ nō expectatur post maior oportunitas nec quantū ad tēpus nec quantū ad sacerdotē: tunc tenetur quis statim cōfiteri. ¶ Ex hoc ergo sequitur qd̄ semper in omni casu debet quis statim cōfiteri: nā quottidie tota etate nostra inter inuisibiles hostes ⁊ pericula in hoc mūdo gradiendū est: et ideo post baptismū cōfirmamur ad pugnā: et ad agones ⁊ prelia mūdi huius vt in cap. ij. infra de conse. di. v. ⁊ sic cū diabolo cōtinuū preliū habemus ex quo prelio habemus timere cotidie: necdū mortē spiritualem sed etiā corporalē si in peccata sumus. vt in. c. epi. ⁊. c. audi. xj. q. iij. et notat glo. in. c. qua fronte de appella. ⁊ in qualibet hora habemus timere mortem: nā vt dicit Seneca. Nihil sibi quisquā de futuro debet promittere. Id quoqꝫ qd̄ tenetur p manus extra fit ⁊ ipsam q̄ primus horā casus incidit. Et ideo dicebat ad Lucillum. Propera viuere et singulos dies singulas vitas puta: na qui hoc modo se aptauit cui vita sua cotidie fuit tota securus est. vt idē dicit. li. ix. episto. cētesima. ⁊ vt ipse dicit episto. xxx. Tūc trepidamus cū prope mortē esse credimus: quādo em̄ prope nō est parata oibus locis oibusqꝫ momētis. Ideo nō mortē timemus: sed cogitationē mortis. ab ipa em̄ semp tantūdē absumus itaqꝫ si timēda est mors semp timēda est: qd̄ enim tēpus morti exceptū est: stat quidē terminus nobis vbi illū inexorabilis factorū necessitas fixit. Sed nemo scit nostrū ꝙ̄ prope versetur terminus: sic itaqꝫ formemus animū tanꝙ̄ ad extremū ventum sit nihil differamus quotidie cū vita paria faciamus: ergo si quādocunqꝫ mors timetur statim confitendū est: cū semp timeatur mors: semp statim cōfitendū est. maxime q2 tēpore sanitatis debet quilibꝫ cōfiteri: ⁊ nō debet expectare tēpus mortis vel infirmitatis: q2 tunc nō exiret securus. vt dicit Augu. in. c. nullus expectet. j. di. vij. ⁊ scd̄m qd̄ dicit Boe. li. iiij. metro. iiij. Si mortē petitis propinquat ipsa: nec volucres remoratur equos. et Seneca prima tragedia. nemo tā diues habuit fauētes ꝙ crastinū sibi posset polliceri. Et quādo quis habet bonā oportunitatē cōfitendi debet intelligere ꝙ postea nō habebit maiorē oportunitatē. naꝫ regula est ꝙ in his in q̄bus anime periculū vertitur dubia: in detentiorē partē debemus p̄sumere. vt notat glo. in. c. vnico. de seru. Et forte oportunitatē aliā

nunꝙ ampli⁹ habebit: ſm id qđ dicit Ouidi⁹ in. li. de faſtis. Om̄ia ſunt hominū tenui pendētia filo: ꝛ ſubito caſu q̄ valuere ruūt. Ideo habita bona oportunitate: nō debet qui⁹ amplius expectare: ſed debet ad cōfeſſionē ꝙ citius poterit feſtinare. Ex p̄dictis ergo elicio duas p̄mas q̄ōnes.

¶ Prima concluſio.

¶ Decretalis omnis vtriuſꝗ ſexus negligentes punit: et nulli licentiam differendi confeſſionem concedit.

¶ Secunda concluſio.

¶ Cōtritus nō valens confiteri: moriens ſaluatur: ꝙ valenti et differenti etiam cū quadrageſimali tantū propoſito in mortali morienti negat.

¶ Et quāquā vltima pars hui⁹ ſecūde cōcluſionis tutior ꝛ ſecurior anime videat: nimis tamē rigida eſt ꝛ ſcđm qđ dn̄s ac dn̄s meus dōnus frater didacus de deça ſacre theologie excellentiſſim⁹ et maximus profeſſor digniſſimus preſul Salamātinus magiſter altiſſimi ꝛ sereniſſimi principis dōni Ioānis primogeniti ꝛ vniuerſalis ſucceſſoris omniū regnorum illuſtriſſimorū ꝛ sereniſſimorū regū Ferdinādi ꝛ eliſabeth chriſtianiſſimorū ꝛ inuictiſſimorū cōfeſſor ꝛ preſidens cōſiliarius eiuſdem principis viua voce aſſeruit dictā ſecūdam partē ſecūde cōcluſionis eſſe cōtra cōmunē doctrinā theologorū: tu tamē tene ꝙ etiam ego teneo ꝙ approbat ꝛ tenet ſacraſancta mater eccleſia cōcordis ꝛ cōmunis opinio omniū theologorū. ꝛ ita aſſero corrigo ꝛ emendo hanc ſecūdam partē concluſionis prout om̄es theologi et ſancti doctores tenent credunt ꝛ obſeruant.

¶ Circa octauū queſitū. hic intrat q̄ntadecima queſtio in ordine tabule. ſ. qui ſunt effectus cōfeſſionis: circa quod aduertendū eſt ad effectus eius cōfeſſionis q2 ſunt magni fructus. xv. q̄ſtio.

¶ Et dico: ꝙ p̄mus effectus cōfeſſionis eſt: ꝙ quis cōfitendo pluribus ſacerdotibus de cōgruo ſe diſponit vt deus inclinet cor illius ad verā p̄niam vt ſic gratiā obtineat remiſſionis: ꝛ ita pōt exponi capitulū quē penitet infra eo. et huic cōſonat ꝙ ibi dicit: tāto facilius cōſequeret gratiā remiſſionis ſcđm Richardū in quarto ſententiarū. diſtin. xviij. Primus effectus confeſſionis.

¶ Secūdus effectus cōfeſſionis eſt: ꝙ cōfeſſio adiuncta abſolutioni ſcđm quod eſt in voto penitentis liberat a culpa ꝛ pena eterna: ꝛ aperit paradiſum ſcđm ſanctū Thomā in quarto ſentētiarū. di. xvij. Secundus effectus.

¶ Tertius effectus eſt: ꝙ in actu cōfeſſionis ꝛ abſolutionis gratia augetur ꝛ remiſſio peccatorū datur: ſi precedens dolor nō fuiſſet ſufficiens ad cōtritionē ſcđm eundem ſanctū Thomā eadem. di. Terti⁹ effectus.

¶ Quartus effectus eſt: ꝙ cōfeſſio per vim clauium in tantū diminuit penam purgatorij: ꝙ remanet proporcionata viribus penitentis in hoc mūdo viuentis: ita ꝙ ſatiſfaciendo ſe in hac vita purgare poteſt ſecūdū eundem ſanctū Thomā. ꝛ illam ſatiſfactionem nō poteſt facere niſi de mādato ſacerdotis: vt in. c. multiplex. ſupra ea. di. Quart⁹ effectus.

¶ Quintus effectus eſt ꝙ confeſſio habet tantā vim: ꝙ cōfeſſus et abſolutus minus in pur- Quintus effectus.

Sextus effectus.

Attende ꝙ multū prodeſt plurieſ eadē peccata cōfiteri ad eternā gloriam.

gatorio punietur ꝙ contritus tantū. ſm eundē. ¶ Sextus effectus eſt ꝙ confeſſio diminuit penā ex ipſa natura actus cōfitentis qui habet penā erubeſcentie annexā ⁊ ideo quāto aliquis pluribus et pluries de eiſdem peccatis confitetur tanto magis pena diminuitur. Unde toties poſſet aliquis cōfiteri ꝙ ab om̄i pena liberaretur. ſcḋm eundem ſanctū Tho. quarto ſententiarū. di. xvij. ⁊ hoc ideo eſt q2 in ſecūda abſolutione augmentū gratie confertur: ⁊ quāto maior gratia recipitur minus de impietate precedentis peccati manet. et ideo minor pena purgatorij debetur. ſm eundē ſequēti. di. xviij. Hoc tamē qḋ dictū eſt intelligendū eſt hoc modo: ꝙ tūc iterata receptio dicti ſacramēti: illud operatur quādo ſeruatur reuerentia debita ſacramēto: ſcilicet ꝙ iteretur cōfeſſio aduenięte nouo motu deuotionis: vel noua erubeſcētia in penitēte reſpectu eiuſdē peccati: ⁊ per hūc modū toties poſſet recipi ꝙ remitteretur tota pena peccato debita: alias niſi predicta reuerētia obſeruetur ſacramentū penitētie reſpectu eiuſdē peccati in numero pluries receptum nō habet efficatiam ex vi clauium: ſecūdum Richardū. prime diſtinctione. xviij. ¶ Et ex ſupradictis patet

Attende ꝙ maximam vtilitatē anime affert ꝙ pc̄ta ſemel cōfeſſa quis pluries cōfitetur.

quantū vtilis ſit peccata ſemel confeſſa: iterū ⁊ pluries confiteri et ideo in dubio debet quis eadem peccata q̄ confeſſus fuit iterato cōfiteri: nam licet hoſtien. in ſūma. titulo de penitē. ⁊ remiſſio. in. §. an peccata ſemel confeſſa neceſſe ſit iterū confiteri: et tex. Jo. criſoſto. in. c. Nō tibi dico. de peniten. diſtin. j. dicant ꝙ nō eſt neceſſe: ꝙ ſemel ſacerdoti fuerimus cōfeſſi denuo confiteamur: niſi in caſibus qui ponūtur per Hoſtien. ibi et per gloſam in dicto. cap̄. Non tibi dico. ſcilicet propter imperitiā ſacerdotis. Et in cap̄. j. ⁊ in cap̄. Placuit de peniten. diſtinc. vj. ¶ Item propter contemptū ſatiſfactionis vt in cap̄. Si apoſtolus. de peniten. diſtin. iij. ¶ Item propter enormitatē delicti ſi penitens remittitur ad ſuperiorem vt in cap̄. Significauit. de penitē. ⁊ remiſſione. Et in cap̄. Latorē. xxxiij. q̄. ij. ¶ Item ſcḋm quoſdā propter diminutionē cōfeſſionis: vt cū quis habet plura mortalia ⁊ vnū confitetur vt in cap̄. Sunt plures. de peniten. di. iij. Et hoſtienſis addit quintū caſum generalem: ſcilicet in iſtis caſibus in quibus ſcḋm quoſdam peccata dicuntur redire que tantū non redeunt ex quo ſemel dimiſſa ſunt: vt idem Hoſtiēſis notat ibi in. §. ſequēti. Tamē vbicūꝙ dubiū fuerit debet quis peccata ſemel confeſſa iterum confiteri: tum propter maiorē ſecuritatē anime: tū propter ſupradictas vtilitates conſequēdas. ¶ Et ex ſupradictis patet ꝙ ſi aliquis propter obliuionē nō fuit confeſſus aliquod peccatū: licet ſacerdos abſoluat ab oblitis: ſi poſtea recordatur illius peccati debet ſpecifice cōfiteri: quia illud peccatū nunꝙ fuit ſpecifice confeſſus ⁊ ſic in illo non dicitur iterare ſed nūc de nouo confiteri: ⁊ ideo abſolutio ſacerdotis prodeſt in oblitis quādo nunꝙ amplius penitētes recordantur de ipſis: ſed ſi recordantur nō habet effectū abſolutio q̄ fundatur ſuper ipſa obliuione: q2 confeſſione ceſſante ceſſat abſolutio: vt eſt tex. in ſimili. in. c. Eos de ſen. excō. lib. vj.

c̄ iiij q̄b' peccata q̄ ſemel q̄s fuit cōfeſſus iterato cōfiteri

Quia ceſſante cauſa ceſſat effectus vt in.ca.Cũ ceſſante.de appellat.Et idem eſt dicendũ in abſolutione generali que fit in miſſa vel in ſermone per quã dimittũtur peccata mortalia oblita. vt notat hoſtienſis in ti.de peniten.ꝛ remiſſio.in ſumma ſua in.§.de quibus peccatis.Et dixi in repetitione orationis vbi tractatur de miſſa ꝛ de cõfeſſione: q̃ fit in introitu miſſe:quia illud habet locum quãdo amplius non recordaretur.Sed ſi recordatur poſtea de peccato oblito tenetur cõfiteri per ſupradicta. ꝛ maxime debet cõfiteri quãdo recordatur peccati obliti: quia pro maiori parte hec obliuio peccati preuenit ex culpa penitentis:quia diſtulit cõfeſſionem ꝛ nõ curauit diſcutere ꝛ reducere ad memoriã peccata que debuiſſet tenere in ſcriptis ſicut ſcribit pecunias ſibi debitas.argu.ca. Qualiter:in fine cum glo.ſi.xxx.q.v. Et quia obliuio peccati prouenit ex culpa penitentis nõ prodeſt illa confeſſio generalis:vt notat hoſtien.in dicto.§.de quibus peccatis. Et ideo tũc neceſſaria eſt cõfeſſio ſpecialis per ſupradicta

Attende ꝙ ꝑ confeſſionẽ generalem q̃ fit in ĩtroitu miſſi vľ in fine ſmonis dimittũtur mortalia oblita.

Immo de hoc qđ qui oblitus fuit peccata:debet confiteri poſtq̃ recordatur ꝛ debet dicere obliuionẽ. Eſt tex.cum glo.vlti.in.c.cum illorũ de ſenten.excõ.ibi. An confitẽti obliuionẽ debet credi: ꝛ ſic peccatum oblitum poſt recordationeꝫ quilibet confiteri debet:ꝙ vltra ſupradicta probatur ſic. Nam certũ eſt ꝙ ſine contritione et confeſſione vel ſine altero ipſorũ nõ poteſt quis ſaluari. Tex.eſt in.ca. Baptiſmi vicẽ.ad fi. de conſecratione.di.iiij.Sed de peccato oblito nunq̃ aliquis fuit cõtritus nec confeſſus ſi poſtq̃ recordatur nõ conteritur nec confitetur: immo ſi aliquis poſtq̃ recordatur nõ confitetur ſpecifice peccatum oblitum contẽnit ſacramentũ penitentie ꝛ ideo nõ poteſt ſaluari. vt dicit tex.in predicto.ca. Baptiſmi vicẽ.in fine ex quo iam non per ignorantiam nec obliuionem ſed ex voluntate ſua non agit penitentiam de illo peccato contra notata ibi in tex.ꝛ in gloſa. Nam tex.ibi dicit. Cum enim ex volũtate: alterum ſcilicet vel contritio vel cõfeſſio defuerit reatu hominẽ inuolui.ꝛ glo.ibi in parte ex volũtate dicit. Secus ſi ex ignorantia nam tunc excuſaretur tam diu q̃ diu durat ignorantia et nõ plus.j.q.j.cap̃.ꝙ pro neceſſitate.

Attende ꝙ peccã oblita poſt recordationẽ debẽt ꝯfiteri.

¶ Sunt ꝛ alij effectus magni ipſius cõfeſſionis:nam valet cõfeſſio propter erubeſcentiã ꝛ propter fidem quam peccator exercet in confeſſione: quia per hoc oſtendit ſe credere abſoluendi et ligandi poteſtateꝫ datam eſſe ſacerdotibus:vt in cap̃.Quodcũq ligaueris.xxiiij.q.j. Valet etiaꝫ propter humilitateꝫ ꝛ obedientiam quam exhibet mãdatis dei:dum flectendo genua et iungendo manus humiliat ſe peccator coraꝫ ſacerdote. Valet etiaꝫ propter gratiã q̃ ei cõfertur maxime per manus impoſitionem.vt.xxiiij.q.iij.notandum.Quia quaſi impoſſibile eſt quin deus reſpiciat frequẽter confitentẽ.Valet etiam propter interdictorũ: ꝛ amiſſorum recuperationeꝫ.Quia ſacerdos reconciliat gratie diuine ꝛ reſtituit peccatorem ad ſacramentorum participationem: vt in cap̃. Multiplex. ꝛ in cap̃. Nõnulli.ſupra ea.di.ſcđm Joan.an.in predicto.cap̃.Omnis.

Attẽde ad alios effectus confeſſionis.

xvj. q̄ſtio. ¶Decima ſexta queſtio eſt. an ſit bonum facere elemoſynā ad redimenda peccata confeſſa. Circa qđ dicendum eſt: ꝙ obſeruatis alijs pluribꝰ q̄ penitens debet obſeruare de quibus latius infra dicetur pro pctīs cōfeſſis redimendis elemoſynas faciat vt in. c. Medicina et in. c. Medicamentū infra ea. di. ⁊ in. c. Sane cauendū. de peni. di. iij. ⁊ orationibꝰ ⁊ ieiunijs inſiſtat: nā nō ſufficit cōfiteri ⁊ mores in meliꝰ cōmutare: et a preteritis malis recedere: niſi etiā de his q̄ facta ſunt ſatiſfaciat dn̄o per penitentie lamenta vel dolorē: vel per humilitatis gemitū: per contriti cordis ſacrificiū cooperantibus elemoſynis ⁊ ieiunijs. vt in. c. Non ſufficit. de peniten. di. iij. Et tunc manet ſpiritus ſanctus in eo quādo elemoſynis orationibus ieiunijs ceteriſq; fructibus ſpiritus inſiſtere deſiderat. vt in cap. querendū in fi. de peniten. di. ij. Ja. doctor. Ex quibus manifeſte patet ꝙ ad redimenda peccata cōfeſſa nimiꝰ proſunt lamēta dolor gemitus humilitatis contritio cordis elemoſyne orationes ⁊ ieiunia: que fiunt tempore penitentie ⁊ poſt in ſtatu gratie. Jacobus doctor.

xvij. q̄ſtio. ¶Decima ſeptima queſtio eſt. An ſit bonū cōfiteri quolibet anno ⁊ recipere ſacramentū euchariſtie in paſcha indubitatū eſt. Sed qualiť fiendum eſt. Circa qđ dicendū eſt. Quod penitens quolibet anno tenetur cōfiteri om̄ia ſua peccata proprio ſacerdoti. vt. in. c. Om̄is vtriuſq; ſexus de peni. ⁊ remiſſio. vel fratri predicatorū vel minorū electo. Ja. doctor. Per ſuos miniſtros: priores: prouinciales ⁊ vicarios: ⁊ generales ⁊ prouinciales miniſtros ⁊ cuſtodes: ⁊ ep̄is ⁊ dioceſanis p̄ſentato ad cōfeſſiones audiendas dum tamē iſti ſic electi ⁊ p̄ſentati ſint ſufficiētes idonei vita ꝓbati diſcreti modeſti atq; periti ſcḋm formā clemētini. dudū. in. §. Statuimꝰ. de ſepultu. Jacobus doctor. Et in paſcha reuerēter euchariſtiā ſuſcipiat: vt in dicto. c. Om̄is. ⁊ hoc ad minus. nā ſi potuerit melius erit ꝙ ter in anno cōmunicet. ſ. in paſcha ⁊ penthecoſteſ et natale dn̄i. vt in. c. et ſi nō frequētius. de conſecra. di. ij. ſi mens in affectu peccandi nō ſit. nā habētes volūtatē peccādi magis grauātur euchariſtie ꝑceptione q̄ purificātur vt in. c. quottidie ea. di. Et caueāt hoīes religioſi ne clericis vel laicis ſacramentū euchariſtie nō habita ſup hoc preſbyteri parrochialis licencia ſpeciali miniſtrare p̄ſumāt: alias excōicationis ſententiam ipo facto incurrūt dūtaxat p ſedem apoſtolicā abſoluēdi quos etiā locorū ordinarij excōicatos debent publice nūciare: donec de abſolutione ipſorū eis fuerit facta fides nulla eiſdē religioſis ſup hoc exceptione vel alio p̄uilegio ſuffragāte. vt eſt tex. in cle. Religioſi de p̄uile. ⁊ ſufficit ꝙ quādo datur licēcia religioſo fiat ſpecificatio de ſacramēto lȝ nō exprimať nomē parrochiani vł nomē religioſi quādo datur licēcia parrochiano vt euiteť p̄dicta pena. vt notat glo. in dicta cle. Religioſi. Ja. doctor. Et q2 ſupra dictū eſt ꝙ quilibet catholicus in quolibet anno in paſcha tenetur recipere reuerēter ſacramētū euchariſtie ⁊ q2 circa diē perceptionis huiuſmodi ſacramēti an debeat fieri eadē die paſche vel reſurrectio-

nis dñice vel in ſeptimana ſancta vel in die iouis cena vel infra octauas
reſurrectionis eſt maxima altercatio textuū ꝛ gloſaruꝫ ꝛ doctorū. Circa
quā altercationē ſedandā dictus reuerēdus doctoꝛ genitoꝛ meus poſuit
maximā ꝛ longā additionē auctoꝛitatibꝰ iuribus ꝛ rōnibus fulcitā q̄ et
omīa dicta ꝑ textus ꝛ gloſas ꝛ doctores: circa predictū dubiū cū humili-
ma reuerētia loquēdo maxime dicti genitoris mei credo eſſe ſupflua: et
hoc eſſe deciſum per duo breuia Eugenij pape: tenoris ſubſequentis.

¶ Copia cuiuſdam breuis dñi pape Eugenij quarti. miſſi
epiſcopo Licenſi. ſuper tempoꝛe cōmunionis fidelium.

VEnerabilis frater: ſalutēꝫ et apoſtolicam benedictionē: a fide di- Copia pri-
gnis perſonis nobis relatū eſt. quod in ciuitate Licij circa materiā mi breuis.
generalis cōmunionis aſſumptionis videlicet euchariſtie ꝛ coꝛporis dñi
noſtri ieſu xp̄i per diuerſos p̄dicatores vario populo denūciata ſunt: pro
pterea in mentibus perſonaruꝫ vtriuſqꝫ ſexus varie opiniones ſuboꝛte
ſunt q̄ detrimentū atqꝫ periculum animaruꝫ eoꝛundem parere poſſent.
¶ Cū autē ad nos ptineat ſaluti animarū prouidere vt omīs peccati at-
qꝫ ſcandali materia de medio tollatur. volumus ꝛ fraternitati tue harū
ſerie precipimus ꝛ mādamus quatenus a dictis p̄dicatoꝛibus ſi in ciui
tate Licij preſentes fuerint: vel a dicta ciuitate parū remoti ſunt aut ab
alijs predicatoꝛibꝰ auctoꝛitate noſtra certis diebus ad hoc cōueniētibus
per te eligendis ꝛ deputādis eadē populo deuote declarare facias. vt iux
ta romane eccleſie ꝛ cōmunionē chꝛiſtiani populi ritum atqꝫ cōſuetudi-
nē fideles vtriuſqꝫ ſexus cū ad annos diſcretionis peruenerint confeſſio
ne premiſſa in feſto paſchalis videlicet reſurrectionis dñi noſtri ieſu xp̄i
cum debita reuerentia ſumant euchariſtie ſacramentū ideſt coꝛpus do-
mini noſtri ieſu xp̄i: de conſilio tamē confeſſoꝛis ſiue ſacerdotis eoꝛuꝫ ex
rationabili cauſa emanāte dicte perſone cōmunionē huiuſmodi preue-
nire aut differre poſſint. dūmodo parum tempoꝛis ſpacium preueniēdo
aut differendo interueniat. Et inſuper volumus vt in dictis predicatio
nibus hoc preſens breue publice ꝛ ſolēniter populo predicto legi facias:
vt predicationis huiuſmodi maioꝛē auctoꝛitatē ꝛ efficaciam conſequan-
tur. Datum Rome apud ſanctū Petrum ſub annulo noſtro ſecreto. Die
ſeptima Aprilis: pontificatus noſtri anno. xv.

¶ Copia alterius breuis eiuſdem Eugenij: ſuper
dicta materia: qđ fuit datum poſt ſupradictuꝫ.

EUgenius papa quartus dilecto filio fratri Jacobo de primadicijs Copia ſcđi
de bononia oꝛdinis fratrum minoꝛum ſuper fratres prefati oꝛdi- breuis.
nis: qui de obſeruantia nuncupantur in Italia vicario generali. Salu-
tem ꝛ apoſtolicam benedictionem: fide digna relatione percepimus in
ciuitate Licij nō paruam per hec tempoꝛa fuiſſe excitataꝫ ſeditionem de
die debite perceptionis ſacratiſſimi coꝛporis domini noſtri Jeſu chꝛiſti:
ꝛ quod per aliquos religioſos ſit affirmatum: nō cōmunicantes actua

liter in die reſurrectionis dñice mortalit᷑ peccare: etiã ſi in die iouis ſan-
cti et alijs quibuſcunq; diebus infra annũ pluribus et frequentatis vi-
cibus cõmunicaſſent: qđ pijs auribus audire eſt moleſtũ. ¶ Recolimus
enim alias per quoddã noſtrũ breue ſcripſiſſet venerabili fratri nr̃o epõ
Licenſi: qđ intelligebam⁹ ſatis factũ eſſe: mirati itaq; ſum⁹ ꝙ poſtmodũ
noua cõtrouerſia reuiuiſcit: ſed inimicus hõ ſemꝑ ſupſeminat zizaniã.
¶ Nos igitur cupientes purgatũ triticũ in horreũ dñi congregari: ⁊ in-
utilibus cõtẽtionibus finem dare: attendẽtes iuxta doctrinã beati Au-
guſtini: ꝙ ſolent circũſtantie ſcripturarũ illuminare ſubſtantiã verita-
tis: ⁊ nõ ſolũ adiacentia ſed etiã precedẽtia et ſequẽtia verba ſunt atten-
denda prudenti. cũ dicat canon eccleſie. Omnis vtriuſq; ſexus: fidelis ſal
tem: ſemel in anno cõfiteatur: ⁊ infra. Suſcipiẽs ad minus in paſcha eu
chariſtie ſacramentũ. et ſequit᷑: niſi de proprijs ſacerdotis cõſilio ob ali-
quã rationabilẽ cauſam ad tẽpus ab eius perceptione duxerit abſtinen
dum. Dicim⁹ expreſſe nõ eſſe intẽtionis legiſlatoris: animas illaqueare
fideliũ ſub culpa mortali ad cõmunicandũ: preciſe in die reſurrectionis:
ſed terminũ ſtatuiſſe a paſcha cũ dicit. Semel in anno: et infra ad min⁹
in paſcha: niſi ⁊c. mens em̃ magis ꝙ̃ verborũ ſonus eſt attendẽda diſcre
tis. Intelligim⁹ itaq; optimo iure ſatiſfactũ eſſe canoni: ſi in hebdoma-
da ſancta vel infra octauas paſche reſurrectionis dñice: ſcđm meliorẽ di
ſpoſitionẽ cõſcientie: euchariſtie pignus accipiũt: et cũ dño paſcha cele-
brent ad ſalutẽ. Et huic ſententie om̃es volum⁹ aquieſcere: quare deuo-
tioni tue cõmittim⁹: vt predicta vbi oportere intelligas populis nota fa
cias. Datũ rome ⁊c. Et ſic manifeſte patet om̃ibus opinionibus alterca
tionib⁹ doctorũ et gloſarũ qui in iſta materia loquũtur nõ obſtãtibus:
dictum dubiũ et dictas altercationes ⁊ opiniones eſſe determinatũ ⁊ de
ciſas quẽlibet catholicũ ſatiſfacere iuribus et rationibus dicentibus de
bere cõmunicare in paſcha: ſcꝫ illũ qui a die lune ſeptimane ſancte inclu
ſiue vſq; ad dominicã in albis etiã incluſiue: et in quolibet dictorũ dierũ
in quibus poteſt cõmunicari dici cõmunicari in paſcha: ſi cõmunicaue-
rit in aliquo dictorum dierum. Jacobus doctor Benauentanus.

xviij. q̃ſtio. ¶ Decima octaua queſtio eſt. An ſit bonũ pro redimendis peccatis: et
penitentijs peccatorũ recipere indulgentias. Circa quod dicendũ eſt:
ꝙ penitẽs poſtꝙ̃ obſeruauerit obſeruãda: de quibus dicetur in actibus
penitentium: lucretur ⁊ acquirat omnes indulgentias quas poterit ac-
quirere ⁊ lucrari: implendo illa que impleri debet pro eis acquirendis
⁊ lucrãdis. Et ſic poterit acquiri et lucrari indulgentias cõceſſas in cle.
vna de reliquijs ⁊ vene. ſancto Jo. do. ⁊ indulgentias cõceſſas per dictũ
Eugenium quartum. Om̃ibus intereſſentibus horis canonicis ⁊ miſ-
ſis et alijs diuinis officijs in vigilia ⁊ feſto ⁊ octauario corporis chriſti
et om̃ibus celebrantibus vel aſſumẽtibus euchariſtiam: et facientibus
per alios celebrari in dicto feſto ⁊ octauario ⁊ concomitantibus cũ lumi-

ne et ſine lumine dictum corpus xp̄i in dicto feſto ⁊ alias cuꝫ ducitur ad infirmos: de quibus in dicta bulla Eugenij quarti: q̄ litteraliter poſita eſt in volumine decretoꝛuꝫ moraliū ſuper parte: corpus xp̄i. Et etiam in dulgencias conceſſas per clementē et per alios Romanos pontifices: ſi gnāter per ſixtū .iiij. viſitātibus limina apoſtoloꝛuꝫ petri et pauli: de viceſimo quinto in viceſimū quintū annū. et etiaꝫ alias indulgentias cruciate: et de pluribus alijs fiet quedam copilatio per ſe et imprimetur ad vtilitatem et pꝛofectum omnium catholicoꝛum: vt omnes catholici diſcant qualiter poſſunt acquirere regnum dei: ſicut ſciunt ⁊ inquirūt plures modos acquierndi pecunias et alia bona tempoꝛalia aliquādo foꝛte in condēnationem animarū. Jacobus doctoꝛ. nam licet glo. dicte cle. vni. ſuper parte confeſſionis dicat quis eſt vere penitens ad lucrandū veras indulgentias et laudabimus. Tamē nō eſt dubiuꝫ ꝙ penitens qui obſeruauerit dicenda in actibus penitentiū vere penitens eſt: ⁊ illas et alias ſimiles indulgentias lucrari poterit. Nā pꝛecipue facit aliquē vere penitentē. ſ. pꝛeterita peccata plangere: et pꝛopoſitū non cōmittēdi alia peccata hr̄e: et quod nō negligat ſatiſfacere. vt notat gloſa in dicta. §. ſed verba. et textus in. §. ſiue autē. et in. c. inter hec. ⁊ in. c. iudas. cum capitulis ſequētibus. ⁊ tex. cum glo. ſup̄ parte diſſimulat. in. c. penitentiā quippe agere. de penitē. diſtin. iij. Debet ergo dictus penitens lucrari indulgentias quas poterit: vel ad releuationeꝫ iniuncte penitentie. vel abſolutionem ſuperhabundantis penitentie. Nam tanto tempoꝛe in purgatoꝛio a pena releuabitur: in quāto tempoꝛe fuerit ſibi facta indulgentia ſcðm ea que notantur per glo. et Innocē. et Jo. andre. et per alios doctores: in. c. quod autē. de peniten. et remiſſio. Ja. doctoꝛ.

¶ Decimanona queſtio eſt: que eſt penitentia publica. Circa qð dicendum eſt: ꝙ publica penitentia eſt cū alicui iniungitur peregrinatio cum baculo cubitali ⁊ cū pera benedictis. vt. xxx. q. j. in. c. ſi quis ſacerdos: vel cum aliquo genere veſtis. vt in. c. ſi quis viroꝛū. xxx. diſtin. et in. c. per ſymoniā. xl. diſtin. ⁊ in. c. fi. xx. q. j. Et hanc penitentiā ſacerdos poteſt iniungere: cum nō ſit ei pꝛohibitum argumento. c. penitentes. l. diſtin. vbi hoc videtur expreſſuꝫ. et in. c. ſi quis pꝛeſbyter. xxx. diſtin. vbi hoc etiā eſt expreſſuꝫ. ⁊ in. c. in capite. l. diſtin. ⁊ in pꝛincipio: ibi dū dicit tex. ſuſceperunt: et hec penitentia nō imponit̃ niſi pꝛo graui crimine. vt in. ca. ſacerdos. de peniten. diſtin. vj. Et hanc penitentiaꝫ ſedes apoſtolica nemini agendā indicit niſi in eo loco in quo curia Romana reſidet: ⁊ tūc ſolū pꝛo homicidio et ſiſibus enoꝛmibus criminibus penitētiarij dn̄i pape faciūt penitētes nudos triduo vel plus vel minus incedere p̄ oēs eccl̄ias ciuitatis in qua eſt curia et nō alibi: quo facto remittūt eos tūc ad ſuos epiſcopos: vt cōſideratis debitis circūſtantijs eis indicāt penitentiā ſalutarē. xix. q̄ſtio.

¶ Viceſima q̄ſtio eſt: q̄ eſt ſolēnis penitentia. Circa quod dicenduꝫ eſt: ꝙ ſolēnis penitentia eſt que fit in tēpoꝛe quadrageſime cuꝫ ſolēnitate q̄ xxj. q̄ſtio.

eſt in prealegato capitulo in capite.l.di. et hec pnia a ſolo epo imponit: vt ibi habet: et ſic intelligit.c.accedētibus.de exceſſi.prela.ꝛ.c. peruenit. et.c.ſequens.vj.q.j.licet littera dicat ibi de publica: quia ſepe in iure publica ponitur pro ſolēni et ecōuerſo vt ibi notat. et in.c.ſi ille.l.di.ꝛ in.c. de penitētibus.de cōſe.di.iij. Et hec penitentia imponitur pro opreſſione filiorū: vt in.c.queſitū. de penitē.ꝛ remiſ. et breuiter imponit pro omni vulgatiſſimo crimine totā vrbem vel villam cōmouente: vt in.ca.vlti.

Attēde an ſimplex ſacerdos poſſit imponere penitentiā ſolēnē. xxvj.q.vj.q2 notoria debent penitētes epiſcopo publice cōfiteri: vt in.ca. in actione.et in.c.ſequē.ꝛ in.c.quē penitet. in fi.de penitē.di.j. ¶ Circa qđ sciendū eſt ꝙ omis pnia ſolēnis eſt publica ſed nō ecōtra. Sed circa hoc querit.nūquid ſimplex preſbyter pōt hāc pniam ſolēnem indicere ꝙ uis dictā ſonitatē ꝑ ſe nequeat adhibere.et quidā dicūt ꝙ ſic argu.predicto.c.in capite.l.di. Sed ſpeculator tenet cōtrariū: et iſta ē veritas ꝙ ſimplex preſbyter nō pōt hāc pniam indicere: etiā ſi haberet ab epo ſpecialē poteſtatē quo ad primā deiectionē eccl'ie: et quo ad vltimā traductionē ſiue recōciliationē in eccleſia: cū prima electio et vltima introductio ſint ordinis epalis et iuriſdictionis.vt in.c.vlti.in.§.j.ꝛ.ij.xxvj.q.vj.ꝛ.in.ca. cor epi.lxviij.di.ſed ſi penitētia ſolēnis ꝑ aliquos annos vel tēpus eſt duratura medie deiectiones ꝛ introductiōes ſolēnis penitētis: poſſunt fieri ꝑ ſimplices pſbyteros qui habeant ſup hoc poteſtatē ſpecialē ab epo. vt no.in dicto.c.de penitentibus.de cōſe.di.iij.ꝛ in.di.c.in capite.

xxj.qſtio. ¶ Uiceſimaprima queſtio eſt: q̄ eſt pnia priuata.et eſt dicendū ꝙ priuata pnia eſt q̄ pro occultis pctis imponit: q̄ ſunt pſbytero cōfitenda: ꝛ ab eo eſt pnia iniūgēda: vt in.c.pſbyteri.xxvj.q.vj.ꝛ in.c. ſi peccauerit.ij.q.j.et fallit in caſibus ſuperiorib9 reſeruatis: de qbus inferius plenius in iſto tractatu in actibus penitentiū ꝛ in actibus cōfeſſorū habet. Jo. doctor.

xxij.qſtio. ¶ Uiceſima ſecūda queſtio eſt q̄ ſunt pcta mortalia ꝛ q̄ venialia.et quomodo peccatū veniale efficitur mortale. Circa quod dicendū eſt ꝙ peccata quedā dicūtur mortalia: quedā dicūtur venialia. ¶ Circa primū dico ꝙ peccata mortalia quedā dicūtur mortalia ꝛ capitalia.et quedam dicūtur mortalia tantū.et capitalia ſunt vndecim. ¶ Primū eſt peccare in fide trinitatis.xxij.q.ij.c.j.et.xxxij.q.vj.quid in omibus. ¶ Scđm eſt peccatum contra naturā.vt.xxxij.q.vij. Flagitia. ¶ Tertium eſt homicidiū qđ eſt terribilius omi peccato.l.di.placuit. ¶ Quartū eſt crimē leſe maieſtatis.lxxix.di.ſiquis.vj.q.j.Siqui cū milititibus: et.iij.q.v. accuſationibus. ¶ Quintū eſt crimen ſacrilegij.ſ.cū aliquis fregerit eccleſias violenter.ij.q.j.in pmis: xvij.q.iiij.ſiqs in atrio. et in.c.frater.et in.c.ſiquis ſuadēte. ¶ Sextū eſt inceſtus.iij.q.iiij.cōſanguineorū.xxxv.q.iiij. de inceſtis ꝛ ca cauſa.q.viij.opus ſalubriter. ¶ Septimū eſt cōſpiratio: vt in ca.cōſpirationū: ꝛ in.c.qui clerici.ꝛ in.c.ſi qui clericorū.xj.q.j. ¶ Octauū eſt adulteriū: qđ eſt deteſtabile in vtroqꝫ teſtamento.vt.xxxij.q.vij.§. qd in omnibus.et ea cauſa.q.iiij.nemo. ¶ Nonū eſt falſum teſtimoniū: qđ

lege diuina ⁊ canonica eſt prohibitū.vt probaᷓ.xxij.q.iiij. Non periura-
bis:qđ eſt extractū de leuitico.et.vj.q.j. Quicunq;: ⁊ de crimine falſi.c.j.
et.xj.q.iiij.c. quiſquis. ¶ Iſta ſunt criminalia maiora accuſatione ⁊ dā-
natione digniſſima.lxxxj.di..c.j. ¶ Decimū eſt crimē ſymonie: cui oīa
crimina pro nihilo reputantur.vt in.ca.tanta.de ſymo.⁊.j.q.vij.c.fi. Eſt
enim damnatū crimē in vtroq; teſtamēto.vt.j.q.j.qui ſtudet. ¶ Undeci-
mū eſt crimen vſure:qđ eſt deteſtabile in vtroq; teſtamento.vnde in eze-
chiele. Uſuram ⁊ omnē ſuperhabundantiā nō accipietis. ⁊ Dauid que-
rit. Quis habitat in tabernaculo tuo: qui pecuniā non dedit ad vſuraȝ:
ad idem de vſuris:quia in omnibus:⁊.xiiij.q.iij.plerią;.

¶ Peccata vero mortalia q̄ nō ſunt criminalia vł capitalia ſunt:ſupbia. Tertia ps.
Superbi eñ patiunᷓ iſtas qualitates.ſ.vitium elationis: inferiores de-
ſpicientes:et ſuperiorib⁹ vel paribus ſatagunt dñari.vñ in libro ſapien- Attende q̄
tie. Intollerabilis eſt oīs ſuperbus habitu ſuperfluus: inceſſu pōpo- ſunt pecca
ſus:ceruix erecta:facies vaga:truces oculi:de loco certat ſuperiori. Sen ta mortalia
tentias ſuas et verba et facta iactat: et reuerentiā in obſequio nō obſer- et qualita-
uat.ideo cōtra ſuperbū ſcribitur Iob.xx.ca. Si aſcenderit vſq; ad celum tes eorum.
ſuperbia eius:et caput eius nubes tetigerit: quaſi ſterquilinium in fine
perdetur. Ia.doctor.de quo ait propheta in pſalmo. Noli emulari. vidi Prima.q.
impiū ſuperexaltatum et eleuatum ſicut cedruſ libani et tranſiui:et ecce
non erat:et queſiui eum ⁊ nō eſt inuentus locus eius. Iacobus doctor.

¶ Secūdum peccatū mortale eſt inuidia:et dic ꝙ inuidia eſt quedaȝ ar-
bor:cuius radix maliuolentia:cuius frondes ira et odiū:cuius flores ir- Secūda q̄.
riſio ⁊ deriſio:cuius fructus emulatio et detractio: cuius folia liuor ⁊ pa
lor:et quē aſpicit deſpicit: et quē deſpicit interficit ⁊ corrūpit.xix.diſtin.
ſcđm.xxiij.q.iiij.quā magnuȝ. ¶ Tertium peccatū mortale eſt Ira.et an
ira ſit mortale peccatū. Circa qđ dicendū eſt ꝙ quedā eſt ira perſeuerās: Tertia qđ.
et iſta talis eſt peccatuȝ mortale: vt dicit tex.in.§. Criminis appellatio:
et in.v̄.alias ea demū.xxv.diſtin.tamen iracundia eſt proprium nomen
vicij ſiue criminis:ira vero eſt ipſum peccatuȝ. Si vero ira non peruenit Attēde qñ
ad conſenſuȝ rationis: nec perſeuerat ſed tranſit abſq; eo qđ ponatur in ira ē pctm
opere:peccatum veniale eſt:vt infra dicetur. ¶ Quartuȝ peccatum mor- mortale:et
tale eſt gula. Circa quod queritur:an ebrietas ſit peccatuȝ mortale. Cir- qñ veniale.
ca quod dicendum eſt:ꝙ ebrietas quādoq; non eſt peccatum: et quādo-
q; eſt peccatum veniale:et quādoq; poterit eſſe peccatum mortale: ſcđm Quarta.q.
diuerſas conſiderationes. Unde poteſt ebrietas tripliciter conſiderari.
Quādoq; dicitur ebrietas paſſio: quandoq; actio. ¶ Quandoq; dicitur
qualitas. Ebrietas que dicitur paſſio nō eſt aliquod peccatuȝ: ſed eſt pe Prima.q.
na.ſ. obliuio:que in ebrio cum iaceat ſemiuiuus et quaſi ſepultus:quia
ita afficitur vt nihil ſentiat: ⁊ in hac ſignificatione accipitur.xv.q.j.ſane. Quō ebrie
Et poteſt intelligi quādo homo ſumit vinū ⁊ neſcienſ potentiā vini:ta tas non eſt
men bibit in tanta quātitate ꝙ inebriaᷓ.nō tamē putabat nec erat veri- peccatum.

ſimile quātitatē vini eē imoderatā: iſto caſu nō eſt peccatū etiā veniale:
et ſic vino credit᷑ proceſſiſſe in Noe.xxxv.diſti. ſexto die. ⁊ tenet ibi archi.
Quādoꝫ ebrietas dicit᷑ actio: et tunc dicitur ipſe actus inebriādi.ſ.quo
Scđa.qō. quis ſe inebriat:⁊ iſte actus quādoꝫ eſt venialiſ:quādoꝫ eſt mortaliſ.
¶ Venialis eſt cū quis ignorans vires vini parū bibendo inebriatur.
Qūo ebrie-tas ē pctm̄ veniale. ¶ Mortalis eſt cum imoderate bibendo inebriatur:et etiā cum parum
bibendo inebriatur:ſi ex certa ſcientia hoc faciat: puta ſciens vires vini:
et ꝙ modicū vinū inducit in eum ebrietatē:nihilominuſ ipſe bibit:tunc
etiam eſt mortale:qꝛ talis vult ebrietatē incurrere potius ꝙ̄ a vino abſti
nere:⁊ talis ꝓprie dicit᷑ ebrius : qꝛ ſm̄ hoc ſciens et volēs priuat ſe ſenſu
Tertia qō. rationis : quo ſeruitutē operat᷑ ⁊ in peccata declinat: et ſic peccat morta-
liter periculo ſe cōmittēs:ſm̄ Aug.⁊ archi.in di.c.ſexto die.xxxv. diſtin.
Qūo ebrie-tas ē pctm̄ mortale. Ebrietatis vero q̄litas: eſt hitudo mētis iniuſte.i.mala q̄litas animi.ſ.
qua hō ita diſponit᷑:vt ſemꝑ ſit facilis et parat᷒ ad inebriandū:hoc vitiū
eſt mortale:et hoc dicit᷑ aſſiduitas inebriādi:qꝛ ex ea ita diſponit᷑ quis vt
aſſidue velit inebriari:⁊ de hac pōt intelligi qđ hic dr̄:ꝙ ebrietas eſt mor
tale ſi ſit aſſidua.i.aſſiduus habitus inebriādi. ⁊ de iſta etiā pōt intelli-
Attēde qn̄ dr̄ quis ꝓ-prie ebri᷒. gi textus in.ca.ep̄s.xxxv.di.vbi dr̄ ꝙ ebrietati inſeruiēs eſt deponēdus.
Et ita eſt dicendū de crapula et cibo ⁊ de aliis pertinētibus ad eſum car
niū:ſicut dictū eſt de potu:qꝛ crapula pertinet ad cibū:ebrietas ad potū:
qꝛ imoderate comedens aſſidue ⁊ ſcient᷑:vt ſciat ſe prouenire ad vomitū:
peccat mortalit᷑.Si tamē ignorāter et nō aſſidue: et nō cū intentione ſe
crapulādi:peccat venialit᷑.Differentiā aūt inter crapulā ⁊ ebrietatē:⁊ de
Quinta.q. deriuatione ⁊ ꝓprietate horū nominū ponit glo. vnica.in.c. a crapula ⁊
Attēde q̇d eſt accidia. ebrietate.de vita ⁊ ho.cle. ¶ Quintū peccatū eſt.ſ.accidia:et an accidia
ſit peccatū mortale.dicendū eſt ꝙ accidia eſt quedā triſticia agrauanſ:q̄
De pctō ac-cidie q̄ hēt tres qōes. ita deprimit animū hominis : vt nihil ei agere liceat. Sicut ea q̄ accida
frigida ſunt:ideo accidia importat quoddā tedium operandi.
¶ Unde aut talis triſticia eſt ex eo ꝙ aliq̄s cogit eū bene agere ⁊ imple-
Prima.q. re opera virtutis q̄ facere nō tenet᷑.et tūc nō eſt pctm̄ accidia:aut triſticia
eſt circa illa q̄ iminent facienda ꝓpter deū:⁊ tunc pōt eſſe peccatū venia-
Scđa.qō. le.et pōt eſſe mortale. ¶ Unde ſi quis habet triſticiā de bono ſpūali ad
qđ artat᷑.⁊ talis triſticia nō pertingit vſꝫ ad cōſenſum rōnis ꝓpter iper
fectionē actus: eſt pctm̄ veniale:ſicut in genere adulterij cōcupiſcēcia:q̄
cōſiſtit in ſola ſenſualitate eſt veniale peccatū. ſi tamē peruenit᷑ vſꝫ ad
cōſenſum rōnis:eſt peccatū mortale.ita ⁊ motuſ accidie cū eſt in ſola ſen
ſualitate:vt quādo eſt ꝓpter repugnantiā ſenſualitatis ad ſpiritū:tunc
Tertia.q. eſt peccatū veniale.Quādocunꝫ vero pertingit vſꝫ ad rationē q̄ cōſiſtit
in fuga et horrore ⁊ deteſtatione boni diuini: carne omino cōtra ſpiritū
Pctm̄ mor-tale eſt lu-xuria. preualēte:tūc manifeſtū eſt ꝙ accidia eſt pctm̄ mortale ſm̄ Tho.⁊ archi.
in di.§.alias aūt.¶ Sextū pctm̄ mortale eſt luxuria:circa qđ querit᷑ an
maritus cognoſcenſ vxorē peccet mortalit᷑ vel nō:et eſt dicendū ꝙ ſi ma-

ritus exact⁹ ab vxore eã cognoſcit nullũ pctm̃ eſt. vt in. c. Si dicat. xxxvij.
q. v. Si vero marit⁹ cognoſcat vxorẽ cauſa explende libidinis peccat mor-
taliter. vt in. c. Origo. xxxij. q. iiij. ¶ Auaricia eſt ſeptimũ pctm̃ mortale.
Et ſic ſum expeditus. de pma qõne. ſ. q̃ ſunt pctã mortalia pars. xxij. qõ-
nis. Scđa eſt q̃ ſunt pctã venialia: ⁊ ẽ dicẽdũ ꝙ pctã venialia ſunt aſſidu-
us ocioſus ſermo: ĩmoderat⁹ riſus: vel pctm̃ cure familiaris: ſimilr̃ mili-
tia: mercatio: ꝓcuratio: ſiue adminiſtratio aliq̃ q̃ vix ſine pctõ fiũt. vt de
peni. di. v. Falſas. ⁊. c. Qualitas. dum tñ nõ cõcurrãt circũſtantie q̃ agra-
uant iſta pctã: vt de venialib⁹ efficiant̃ mortalia. ¶ Itẽ nõ ieiunare ieiu-
nia q̃ ſunt cõſilij ⁊ nõ p̃cepti. q̃ ieiunia cõſilij nõ ieiunare ẽ veniale pctm̃
Ja. doctor. vt eſt. iiij. feria. vt dicit tex. in. c. Ieiunia. de cõſe. di. iiij. iũcta.
glo. in. c. de eſu carniũ. ea. di. Jacobus doctor. Itẽ nõ ieiunare ieiunia ꝑ-
ſuaſa eſt veniale pctm̃ p̃ſertiꝫ cũ pmo ad hoc cõſenſerit. Itẽ ſi in collegio
vel in loco aliquo particulari cõſtitutũ ẽ ieiuniũ: nõ ieiunare eſt veniale
pctm̃. Ja. doctor. Dum tñ tale ieiuniũ nõ ſit de ſtatutꝫ ecclie vł de. vj. fer.
vt ĩ dicto. c. Ieiunia. iũcta dicta glo. ⁊ ĩ. c. Cõſiliũ de obſeruatiõe ieiunio-
rũ. Jacob⁹ do. ¶ Itẽ ira nõ ꝑſeuerãs ſꝫ trãſiens pctm̃ veniale eſt. Itẽ ſi
q̃s bibit de vino ⁊ inebriat̃ nõ ex cõſuetudine nec aſſidue: ignorãs vires
vini ⁊ q̃litatẽ ſuã peccat venialr̃. Itẽ accidia pctm̃ veniale eſt: ſi nõ ꝑtin-
git vſq; ad cõſenſum rõnis propt̃ impfectionẽ actus: eſt peccatũ veniale.
Idẽ dicendũ ẽ de cõcupiſcẽtia q̃ ſi ſolũ cõſiſtit in ſenſualitate eſt pctm̃ ve-
niale: ſi vero ꝑuenit̃ ad cõſenſum rõnis eſt mortale. Itẽ ſermo ſupfluus
etiã ſi ſit bon⁹ ſermo veniale eſt. Itẽ maledicẽtes peccãt venialr̃: quãdo
inducũtur ad maledicendũ ex quadã facilitate vel temeritate. Sit ñ ma-
ledicũt ex odio vel indignatione peccãt mortalr̃. Itẽ ſi preſtat̃ cõſiliũ ali-
cui de vitãdo pctõ veniali nõ obſeruãs cõſiliũ peccat venialr̃. Itẽ come-
dẽs die ieiunij añ meridiẽ q̃ eſt hora debita nõ ex contẽptu vel inobediẽ-
tia peccat venialr̃. Ja. do. Itẽ cõſtitut⁹ in mortali pctõ cõtrit⁹ ⁊ cõfeſſus
q̃ ad iniunctã ꝑ pniam ſacerdotẽ incepit eã agere tale mortale efficit̃ ve-
niale ꝑ cõtritionẽ. vt in. c. Si quis ſup hoc fundamẽtũ iũcta glo. xxv. di.
⁊ in. c. Nullus expectet. de peni. di. vij. Jacobus doctor. Et de aliis pluri-
bus pctĩs venialib⁹. vide in. §. criminis appellatio. ⁊ ĩ. §. alias aũt ⁊ in. c.
Qualis. xxv. di. ⁊ ibi ꝑ archidia. huguiciũ ⁊ dñicum ⁊ alios doctores ple-
niſſime. ¶ Tertia eſt qũo venialia efficiũtur mortalia: vel mortalia effi-
ciunt̃ venialia: iſtud clarũ eſt ꝙ oĩa venialia ꝑ contẽptũ: per cõſuetudi-
nem: ꝑ vſum: ⁊ aſſuefactionẽ: ⁊ perſeuerantiã ipſorũ efficiũtur mortalia.
Mortalia vero ꝑ verã pniam ⁊ ſatiſfactionẽ ⁊ alia q̃ in vera pnĩa cõcur-
rere debẽt efficiunt̃ venialia ſcđm predictos doctores in predictis locis:
nã certũ eſt ꝙ pctã venialia dicunt̃ tripliciter. ¶ Primo dicit̃ peccatũ ve-
niale quaſi cito veniẽs ſine quo preſens vita difficile ducit̃: vt dicit tex-
tus ⁊ ibi docto. in. §. nomine autẽ. xxv. di. ¶ Secũdo modo dicit̃ veniale
ideſt aliquã cãm venie habens vt pctm̃ in patrẽ ⁊ in filiũ ex infirmitate

Sexta qõ. Septia. q.

Septimuz pctm̃ mortale eſt auaricia.

Quarta ps ẽ que ſunt peccata venialia.

Prima ps eſt qũo venialia efficiunt̃ mortalia. & mortalia efficiũtur veñalia.

Sexta ps. xij. qõ eſt.

peccata venialia q̃ ſunt

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA

vel ignorãtia:q2 tunc dicit᷑ veniale ad differentiã pcti in ſpũm ſctm ꝙ ca-
ret venia. Quãdoqȝ ⁊ tertio dicitur veniale oẽ pctm mortale poſt cõtri
tionẽ. ⁊ dicit᷑ veniale: q2 eſt dignũ venia: ⁊ ſic accipitur in. c. ſerpẽs. de pe-
niten. di. j. Et ſic apparet ſoluta. iij. qõ quãdo peccata venialia efficiũtur
Qualit᷑ pñt mortalia: vel mortalia efficiũtur venialia. ¶ Et ex hoc reſultat alia. q. ⁊
tolli pecca- iiij. qualiter poſſunt tolli pcta venialia: ⁊ eſt dicendũ ꝙ peccata venialia
ta venialia q̃ ſunt in meris terminis venialium. Primo tollũtur per confeſſionẽ fa-
ctam laico vbi nõ ſunt mortalia: licet copia ſacerdotis poſſit haberi. Se-
cũdo tollũtur peccata venialia per orationẽ dominicã. Tertio per epiſto
lam. Quarto per modicã ieiunationẽ. Quinto per aſperſionẽ aque bene
dicte. ſecũdum ꝙ dicit glo. notabilis in dicto. §. criminis in parte facile.
Sexto per benedictionẽ prelati deuote ſumptã. vt. j. q. j. dictũ. ⁊ ca. male-
dicam. ⁊. c. ſequẽti. Septimo per confeſſionẽ generalẽ. vt de peni. di. iij. c.
de quottidianis. Octauo per elemoſynã. Nono per ieiuniũ de pe. di. iij.
ſane cauendũ. Decimo per euchariſtiã deuote ſumptã de conſe. di. ij. cuȝ
oẽ. Undecimo per extremã vnctionẽ. vt in. c. vno de ſacra vn. Duodeci-
mo per deuotã pectoris tunſionẽ. vt de pe. di. j. tres ſunt. Tredecimo per
baptiſmũ. vt in dicto. c. tres. Quarto decimo per cordis cõtritionẽ. vt in
ca. fi. de peni. di. j. ⁊ di. vij. c. fi. ſcðm hoſtiẽ. qui hoc notat de peni. ⁊ remiſ-
ſio. c. oĩs. ⁊ per archidia. in dicto. c. de quottidianis. predicta intelligun
tur vt ſupradictũ eſt ꝙ iſtis modis tollũtur venialia vbi nõ ſunt morta-
lia: mortale eñ ſine veniale põt dimitti ſed nõ ecõuerſo: q2 mortale expo
nitur charitati ⁊ veniale feruori charitatis ſublato priori tollitur poſteri
us ſed nõ ecõuerſo. Ja. do. ¶ Si tamẽ ex cõtemptu omitatur cõfeſſio ve
nialiũ mortalia efficiunt᷑. vt tenet Dñicus ⁊ Huguici⁹ in. d. §. criminis.
vbi dicũt ꝙ tutius eſt ꝙ habẽs copiã ſacerdotis cõfiteatur oĩa peccata
Scða ps. venialia ⁊ mortalia ſacerdoti ⁊ iſtud eſt tenendũ. ¶ Et ex hiis etiã reſul
xxij. q̃nis ẽ. tat alia queſtio quãdo quis dicatur peccare in ſpũm ſctm iuxta illud: q2
ſi quis in ſpũm ſctm blaſphemiã dicit: nec in hoc ſeculo: nec in futuro re
mittetur: ꝙ intelligendũ eſt iſto modo qui peccat per impotentiã dicitur
Quõ quis peccare in patrẽ: q2 patri attribuit᷑ potentia. xxiij. di. quia epus. qui vero
dicat᷑ pecca peccat per ignorantiã dicitur peccare in filiũ: quia filio attribuitur ſcien
re in ſpũm tia. xxiij. di. iuxta. ſed qui peccat ex cõtemptu dicitur peccare in ſpũm ſan
ſanctum. ctum vt ille qui eſt obſtinatus pcto: ⁊ illud dicit᷑ irremiſſibile ⁊ nõ ita de
facili remittit᷑: ſicut precedentia. ita tenet glo. expreſſe in parte blaſphemiã
in. d. c. qualis. Et ſic remanet expedita. xxij. q. in ordine tabule huius tra
ctatus q̃ ſunt pcta mortalia ⁊ q̃ venialia: ⁊ quõ pctm veniale efficit᷑ mor-
xxiij. q̃ſtio. tale: ⁊ mortale efficit᷑ veniale. Ja. doctor. ¶ Uiceſima tertia q̃ſtio eſt in or
dine tabule qualiter cognoſcetur pctm grauius vel leuius vel qualit᷑ co-
gnoſcet cõfeſſor ꝙ vnũ peccatũ ſit maius altero ad imponẽdã pñiam cõ-
decentẽ peccato. ¶ Circa ꝙ dicendũ eſt ꝙ dantur aliq̃ regule ad cogno-
ſcendũ maioritatẽ vel minoritatẽ pcti. ¶ Prima regula eſt ꝙ ex maiori-

tate vel minoritate pene q̄ a iure imponit̃ pro pcc̃o cognoſcit̃ ꝙ pcc̃m eſt
grauiꝰ altero.v.vt i.c.nō auferamꝰ.xxiiij.q.j. ¶Scd̄a regl̃a ē ꝙ vbicūꝙ
aliqd̄ pcc̃m habꝫ aliquā q̄litatē illa q̄litas aggrauat pcc̃m: vt pcc̃m q̄lifi-
catū dicat̃ maiꝰ altero:iſta regl̃a tradit̃ ꝑ abbatē in.c.at ſi clerici. in prin.
ante.§.de adulterijs.de iudicijs dando intellectū ad.c.at nō ab hoie.c.ij.
ꝛ ſic poterit cōſiderare cōfeſſor qualē ꝛ q̄ntā pniam debꝫ īponere penitē-
ti ex cōmiſſione pcc̄i grauioris vel leuioris ſm̄ dictas regl̃as ſicut dꝫ face
re bonꝰ iudex:qꝛ ex īpoſitione pene a iure inflicte vł ex q̄litate aggrauāte
delictū vel crimē īponet iudex penā corꝑalē grauiorē vł leuiorē ꝓ crimie
vt in dictꝭ iuribꝰ ꝛ in.l.aut facta.ff.de penis. ꝛ i.c.nouimꝰ de ꝟbo. ſigni.
ꝛ in.c.j.de homicidio.ꝛ i.c.pro hūani.de homicidio.li.vj.ꝛ i.c.mulier.xv.
q.j.de muliere q̄ permiſit ſe cognoſci ab animali bruto. Jacobꝰ doctor.
¶Uiceſima q̄rta qō eſt in ordine tabule q̄ eſt ſatiſfactio pnie q̄ ꝓprie dr̄ xxiiij.qō.
opis ſatiſfactio:ꝛ circa iſtā partē format̃ tm̄ vna qō.ſ.vtrū poſſit fieri ſa-
tiſfactio pnie per opera q̄ fiūt in mortali pcc̃o. ¶Et p̄mo arguit̃ ꝛ videt̃
ꝙ ſic:qꝛ aliq̄ ſunt opa q̄ nō ſunt ſatiſfactoria niſi in ꝟtute meriti xp̄i:ſꝫ il
la nō ſunt opa facta in charitate:qꝛ etiā ſi filiꝰ dei nunꝙ fuiſſet incarnatꝰ
nec incarnādus tm̄ opa facta in charitate eſſent ſatiſfactoria nō in meriti
xp̄i virtute. ¶Jtē totū bonū opus eſt meritoriū in virtute bone intentio
nis ꝑ quā fuit inchoatū ergo ſimilit̃ ſi hō inchoet ſatiſfactionē in chari-
tate ꝛ peccet mortalit̃ an̄ cōplemētū in virtute pncipij totū reſiduū erit ſa
tiſfactoriū. Jtē deꝰ ꝓnior eſt ad miſerādū ꝙ ad cōdēnādū: ſꝫ nullū malū
deꝰ relinq̄t īpunitū:ergo nec aliqđ bonū irremūeratū: ſꝫ opa facta ī pcc̃o
mortali nō ſūt meritoria vite eterne: ergo ne ſint irremūerata opꝫ ꝙ ſint
ſatiſfactoria ꝓ pena đbita culpe. ¶Sꝫ in ꝯtrariū arguit̃ nā apl̄s.j.cori.
xiij.c.dic̄.Si diſtribuero in cibos pauperū oēs faculta tes meas:ꝛ ſi tradi
dero corpꝰ meū ita vt ardeā: charitatē aūt nō habuero nihil mihi ꝓdeſt.
Jtē virtꝰ ſatiſfactiōis ē operire pcc̃orū multitudinē:ſꝫ hoc eſt ꝓpriū cha-
ritatꝭ.vt.j.petri.iiij.c.Charitas opit multitudinē pcc̃orū: ergo nullū opꝰ
extra charitatē ē ſatiſfactoriū. ¶Ad p̄dictā qōnē dicēdū eſt ꝙ nō pōt fie-
ri ſatiſfactio ꝑ opa q̄ fiūt in mortali pcc̃o: deꝰ em̄ cū bonoꝝ meoꝝ nō ege-
at opa hoīs nō acceptat tanꝙ remūeratione digna: nec tanꝙ ſatiſfacto-
ria:niſi acceptet opantē.vn̄.ge.iiij.c.p̄us dr̄. Reſpexit dn̄s ad abel.ꝛ poſt
ſubiūgit̃ ꝛ ad mūera eiꝰ.ſꝫ nō acceptat hoīem exn̄tē in pcc̃o mortali:qꝛ in
illo ſtatu ē inimicꝰ dei.vt dicit tex.i.c.ſunt plures. de pe.di.iij.ibi dū dicit
tex.ſcio deū inimicū crīminoſo.ꝛ ibi Hoſt. ꝯ deū ē dū offēdit pſeuerāter.
ergo opa exn̄tis in mortali pcc̃o nō ſunt deo accepta tāꝙ ſatiſfactoria: ſꝫ
ſine illa acceptatiōi ſatiſfactoria eē nō pn̄t. ¶Ad p̄mū oppoſitū dicēdū ē
ꝙ opa facta ī charitate nō ſunt ſatiſfactoria niſi in ꝟtute meriti xp̄i: ī q̄n
tū ex eterna ordinatiōe diuina hēre nō poſſumꝰ charitatē per quā remit-
tunt̃ pcc̃a ſine ꝟtute meriti illiꝰ. ¶Ad ſcd̄m dicēdū ē ꝙ opꝰ inchoatū i bo
na intētiōe meritoriū ē in ꝟtute illiꝰ:niſi interrūpat̃ ꝑ actū ꝯtrariū:ita vt

illud qḋ ſequit̃ nõ cõtinuet̃ ad intẽtionẽ p̄mã: nec ſm actũ nec ſm hitũ fa
cta autẽ tali interruptiõe illḋ qḋ ſequeret̃ actũ cõtrariũ nõ eſſe meritoriũ
in virtute p̄me intẽtionis. Satiſfactio aũt inchoata in charitate p pctm̃
mortale interrũpit̃. ita ꝙ illa opa q̃ ſequunt̃ nõ ↄtinuant̃ ad p̄mã radicẽ.
¶ Ad tertiũ dicẽdũ ꝙ deus nullũ bonũ relinq̃t irremuneratũ q̃n aliquo
modo remuneret. vñ ꝙuis opa facta in mortali pcṫo nõ remunerant̃ q̃n
tũ ad remiſſionẽ ſeu dimiſſionẽ pene debite pcṫo ſm iuſticiã legis diuie.
tñ remunerant̃: vel quo ad tpalia vel in q̃ntũ diſponũt ad inclinãdũ au-
res diuine mie ad opantẽ. Hec tñ remuneratio nõ ẽ ex debito et liberali
tate diuine mie ſm Richar. i. iiij. ſen. xv. di. Et ſic Richar. in ↄcluſiõe te-
net ꝙ nõ põt fieri ſatiſfactio p opa facta ĩ pcṫo mortali. idẽ etiã tenet ſcṫs
Tho. ea. di. xv. dicẽs ꝙ cũ per ſatiſfactionẽ tolli debeat offenſa precedẽs:
opꝫ ꝙ talis ſit modus ſatiſfactionis q̃ cõpetat ad tollendũ offenſaꝫ. Of-
fenſe autẽ ablatio eſt amicitie reſtitutio. et ideo ſi aliquid ſit ꝙ amicitie
reſtitutionẽ impediat etiã apud hoies: ſatiſfactio nõ poteſt eſſe: cũ ergo
quolibet peccatũ amicitiã charitatis impediat q̃ eſt hoĩs ad deũ: im-
poſſibile eſt ꝙ homo de vno pcṫo ſatiſfaciat alio pcṫo retẽto: ſicut nec hõ
ſatiſfaceret q̃ pro alapa ſibi data ſe ei ꝓſterneret ⁊ aliã ſibi daret. Hoc tñ
addit ideꝫ. ſ. Tho. ea. di. ꝙ aliq̃ ſatiſfactiones ſunt ex q̃bus manet aliq̃s
effect⁹ ſatiſfaciẽtib⁹: etiã poſtꝙ actus ſatiſfactionis trãſit: ſic̃ de ieiunio
manet corpis debilitatio: ex elemoſynis largitis diminutio ſubſtãtie: ⁊ ſic
de ſiĺibus. Et tales ſatiſfactiones in pcṫis facte nõ opꝫ ꝙ iterent̃ ſi ſatiſ-
faciẽs iã penituit: q2 q̃ntũ ad id qḋ de illis ſatiſfactionib⁹ manet p peni
tentiã deo accepte ſunt. Satiſfactiones aũt q̃ nõ relinquũt effectũ in ſa-
tiſfaciẽte poſtꝙ act⁹ trãſit: opꝫ ꝙ iterent̃ ſicut eſt de orõne ⁊ ſiĺib⁹. Actus
aũt interior q2 totalit̃ trãſit nullo modo viuificat̃ p pniam ſequentẽ: ſed
opꝫ ꝙ iteret̃. Et ſic ſm p̄dictos doctores ↄcludit̃ ꝙ opa facta in pcṫo mor
tali nõ ſunt ſatiſfactoria: ⁊ hoc probat̃ expreſſe p. c. in grauib⁹. iij. q. vij. et
clarius. p. c. ſicut aplṡus. j. q. j. ⁊ hoc tenet archi. ſcḋm Raymũdum ⁊ alios
ſup glo. fi. in fine. in. §. vltimo. de peni. di. iij. ꝙ verũ eſt ſi ſatiſfaciẽs ma-
net in pcṫo: ⁊ etiã ſi peniteat ſi nullus effect⁹ manet in ſatiſfaciẽte poſtꝙ
actus trãſit ſm p̄dictũ ſcṫm Tho. ⁊ ſic qui vult ſecurus eſſe faciat ſatiſfa-
ctionẽ pro pcṫis de q̃bus penitet exiſtens in charitate ⁊ nõ in pcṫo nec in
affectu peccandi. Et ex his elicio tertiã concluſionem videlicet.

¶ Tertia concluſio.

¶ Per opera in mortali facta non ſit ſatiſfactio de peccatis.
Et ſic per dei gratiam ſum expeditus de prima parte huius
tractatus que eſt de penitentia: ⁊ de partibus penitentie.

¶ Sequitur ſecũda pars huius.

tractatus. ſ. de actibus penitentium.

¶In qua ſecundo parte continentur queſtiones ſequentes.

¶Prima qualiter debet eſſe diſpoſitus qui vult confiteri.

¶Sc̄da qō eſt q̄s actus dʒ facere q̄libet penitēs ad agēdū p̄fectā pn̄iā.

¶Tertia qō eſt q̄bus tenent̄ cōfiteri oēs volētes agere pn̄iam cuiuſcūq̄ ſtatus: gradꝰ: cōditionis: qualitatis: p̄eminētie ꝛ dignitatis fuerint.

¶Quarta queſtio eſt quomodo debet agi penitentia vera.

¶Quinto queſtio eſt quibus modis cōmittitur peccatū.

¶Sexta queſtio eſt qualiter cognoſcitur quis eſt vere penitens.

¶Septima queſtio eſt de modo eligendi cōfeſſorē ꝛ q̄uō debʒ eſſe diſpoſitus penitens tēpore quo eligit ſacerdotē vel confeſſorē.

¶Octaua queſtio eſt qualis ꝛ quātus eſt ignis purgatorij vel inferni.

¶Nona qō eſt qualit̄ ſe debet h̄re penitēs in vita ſua poſt pactā pn̄iā.

¶Decia qō ē an votū mulierꝭ emiſſuʒ abſq̄ cōſenſu mariti ſit adiplēdū.

¶Undecima queſtio eſt quot ſunt ieiunia legittima.

¶Duodecima qō eſt vſq̄ ad quā horā ieiunādū eſt in quadrageſima.

¶Tredecima qō eſt quibus vicibus in anno ſit cōmunicādum.

¶Decia q̄rta qō ē q̄bus dieb⁹ an̄ cōiōnē vel poſt ſit abſtinēdū ab vxore.

¶Decima q̄nta queſtio eſt a quo tēpore incipit ieiuniū penitētis vel alterius in .iiij. vel .vj. feria: vel in alijs diebus in quibus ieiunatur.

¶Decia ſexta qō ē in q̄ tp̄e dʒ penitēs remiſſionē vel indulgētiā accipe.

¶Decima ſeptima qō eſt ad quid prodeſt ſcire canones penitētiales.

¶Decima octaua qō eſt an canones dicētes maritū nō debere accedere ad vxorē diebus feſtiuis vel ieiunij loquātur de conſilio.

¶Decima nona q̄ſtio eſt an canoneſ dicētes maritū nō debere accedere ad vxorē tribus diebus ante vel poſt cōmunionē loquātur de conſilio.

¶Viceſima queſtio eſt an canones dicētes cōicantē nō debere comedere vſq̄ ad tertiā horā poſt cōmunionē loquātur de conſilio.

¶Prima qō eſt in q̄ querebat̄ qualit̄ debet eē diſpoſitꝰ qui vult cōfiteri Prima.q. iuxta qđ querit̄ ſi volēs cōfiteri excōicatꝰ maiori vel minori excōicatione an excōicatione manēte poſſit abſolui a pctis. Et ad iſtā qōnē breuit̄ dicendū qđ ſiue iſte excōicatꝰ ſit iuſte vel iniuſte dū tm̄ teneat excōicatio: ſiue ſtet p̱ eū qđ nō eſt ab excōicatione abſolutꝰ ſiue nō: nō pōt a ſacerdote abſolui a pctis ſuis excōicatione manēte p̱.c.quicūq̄.q.j.xxiiij.q.j. qđ manifeſtū eſt de illo q̇ iuſte eſt excōicatꝰ ꝛ ſtat per eū qđ ab excōicatione nō abſoluat̄: qꝛ talis actus ē in pcto mortali: de quo nō penitet qꝛ ſn̄iam eccl̄ie contēnit. De illo aūt q̇ eſt excōicatꝰ iniuſte: ſed per eū nō ſtat qđ nō abſoluit̄ nō eſt ita clarū qꝛ p̄dictū decretū .xxiiij.q.j.quicūq̄. loquit̄ de illis qui ab vnitate fidei vel ſocietate petri ſemetipos ſegregauerūt: q̇ autē iniuſte excōicatꝰ ē ꝛ facit poſſe ſuū vt abſoluat̄: ſemetipm̄ nō ſegregat: tm̄ dicit Richardꝰ. qđ credit q̄ tales a pctis nō poſſunt abſolui ab hoīe: quāuis abſoluātur: ſi vero penitent in iudicio dei: ꝛ dicit q̄ decre. ex conſuetudine q̄ eſt optima legū interpres ſic obſeruat vt tales nō abſoluant̄: qꝛ

ꝓſumẽdũ eſt vt i pluribꝰ qḋ iuſte excōicati fuerĩt: et ꝙ niſi ꝑ eos ſtaret ab excōicatione abſoluerenť: niſi interdũ teneanť in excōicatiōe ꝑ lōgũ tp̄s ad grauiꝰ puniẽdũ aliqḋ grãde ſcelꝰ ꝓ quo fuit excōicatꝰ. Cũ ergo ſacdoſ abſoluit i foro pn̄iali aliquẽ. ṗmo dꝫ ponere abſolutionẽ ab excōicatiōe ꝙ a pctis. Cũ excōicatꝰ etiã minori excōicatiōe nō poſſit abſolui a pctis illa excōicatione manẽte qꝛ vt habeť extra de cleri. excōica. nimis. ſi celebrat taliſ ꝑceptiōe ſacramẽtorũ ṗuatꝰ eſt ſm Richar. in. iiij. ſen. di. xviij.

Scḋa. qḋ. ¶ Scḋa qḋ ẽ quos actus dꝫ facere q̇libet penitẽs ad agẽdã ꝑfectã pn̄iaꝫ q̄ diuidiť in duas ꝑtes ṗncipales. In ṗma tractať q̄ dꝫ cōſiderare pctor in ſe q̄ inducãt eũ ad verã ꝯtritionẽ. In ſcḋa ꝯtinenť. xij. actꝰ quoſ vt dixi

Prima ps huius ſecũ de q̄ſtioniſ dꝫ agere q̇libet penitẽs. ¶ Prima ps ꝙ pctor ꝯſideret illa q̄ inducũt contritionẽ et ſunt iſta. Primũ eſt cogitatio cōmiſſoꝝ. ezech. xxxviij. Recogitabo tibi om̄es annos meos in amaritudine aīe mee. Scḋm ẽ pudor de pctis cōmiſſis. Naũ. iij. reuelabo pudẽda tua in facie tua. Tertiũ ẽ deteſtatio pcti propť cuiꝰ vtilitatẽ pctor vtiliſ factꝰ eſt ⁊ abiectꝰ: qꝛ q̇ peccat nihil ẽ: cũ pctm ducat ad nō eẽ. nã pctm nihil ẽ. vt. j. di. ij. §. fi. Quartũ eſt timor ḋ die iudicij. vt ſup̄. l. d. c. q̇d eſt hoc. Quintũ eſt timor gehẽne pene. ad ro. vj. ſtipendia pcti mors. Sextũ eſt dolor de amiſſione p̄rie celeſtis. apoca. iij. tene qḋ habes ne alius coronã tuã accipiat. Septimũ eſt dolor de offenſa creatoris. Octauũ ẽ triplex ſpes. ſ. venie q̄ pctm remittiť: gr̄e q̄ bene opať: gl̄ie q̄ remunerať. vt in. c. ſerpẽs. et in. c. multiplex. ſup̄ ea. di. ſm Hoſt. in ſum. in co. ti.

Primꝰ actꝰ ¶ Primꝰ actꝰ ẽ: ꝙ penitẽs poſt iſtas cōſiderationes diſponat ſe ad gr̄am cōtritioniſ faciẽdo om̄ia bona opa q̄ poterit vt deuſ infundat ſibi gr̄aꝫ ⁊ cōtritionẽ ⁊ fidẽ et charitatẽ ꝑ q̄ verã pn̄iam agat. nã hō quãdiu ẽ in hac vita pōt facere qḋ in ſe ẽ vt ſibi deť a deo vera pn̄ia et om̄i faciẽti qḋ i ſe ẽ: deꝰ dat pn̄iaꝫ verã aľs em̄ nō pulſaret hoīem vt faceret ꝙ in ſe ẽ. vt dr̄ apo. iij. ego ſto ad hoſtiũ ⁊ pulſo. ſm richar. l. iiij. ſen. di. xv. et etiã vt de cōgruo ſe diſponat ad gr̄am vt deꝰ inclinet cor eiuſ ad verã pn̄iaꝫ et obtineat gr̄aꝫ remiſſionis ꝯfiteať pluribꝰ ſacerdotibꝰ. ⁊ ita ſe diſponat ſm eũdẽ richar. e. li. xviij. di. nã q̄nto aliq̇s plura bona facit i pcto cr̄iſ tãto magiſ ad gr̄aꝫ ꝯtritioniſ diſponiť: qꝛ inť alia bona q̄ faciũt opa facta i mortali pcto ẽ iſtud. ſ. qḋ diſponũt ad gr̄aꝫ: ſm. ſ. tho. p̄dicta. di. xv. et ẽ tex. in. c. falſas in fi. infra di. v.

Scḋs actꝰ. ¶ Scḋs actuſ eſt: ꝙ penitẽs oret ad deũ ꝓ magna ꝯtritione hn̄da vt dicit Inno. c. oīs. ſup̄ alľ. ⁊ laboret vt hẽat cōtritionẽ maiorẽ quã hr̄e poterit dolẽdo de pctis cōmiſſiſ q̄nto magis poterit vel ſaltẽ dolendo qꝛ tm̄ q̄ntũ dꝫ nō pōt dolere: et ex fide operãte ꝑ dilectionẽ doleat vt in. c. ſi apl̄s. in fi. j. di. iij. et ſolũ doleat ꝓpť hoc ꝙ deũ offendat et ſic ex charitate lꝫ modica: qꝛ ſi plus hr̄e nō pōt illa ſufficit ad vitã eternã hn̄dã. vt no. glo. i. §. hic q̄ de charitate. j. di. ij. ꝑ tex. in. c. taľ. j. di. iij. nã tãdiu aliq̇s v̓e penitet: ꝙ diu ex charitate penitet. ſm gl̄. ſume. ſup ꝑte v̓a pn̄ia. j. di. iij. aľs. ſi penitet ſolũ vt euitet mala tpalia nō vere penitet. vt no. gl̄. in. d. c. taľ. et hẽat votũ et ꝓpoſitũ cōfitẽdi ſacer

doti.nā ſine iſto voto ꝛ ꝓpoſito nō ē cōtritio ſm archi.in.c.ꝑfecta.j.di.iij.
cōiter orās vt ſup.ꝛ poſt ſic ↄtritꝰ cū iſto dolore ꝛ ↄtritiōe ipe ſe iudicet et
dānet ad aliquā penā quā expoſcat ſibi īpōi vt i.c.iudicet ifra ea.di.ꝛ no.
archi.in.c.porro.ſup.ea.di. Et ſup oīa q̄ vult vere penitere affectū peccādi
deponat ꝛ a ſe totalr̄ abſcidat:ita ꝙ ꝓponat vlteriꝰ nō peccare. nā hoc ē
pͥncipalr̄ qḋ facit verā pniam.vt no.gl.in.c.pniaȝ.ſup pte diſti.ꝛ ē tex. cū
gl.i.§.ſȝ vba.j.di.iij.ꝛ iſtud ē ꝙ pͥncipalr̄ reqrit̄ in cōtritiōe:ꝙ ſit in ꝓpo
ſito vlteriꝰ nō peccādi.vt i.c.nō pt.ſup ea.di.ꝛ i.c.pniaȝ.ꝛ i.c.ille pniaȝ ꝛ i
c.penitētes cū.c.ſeq.j.di.iij.ſm Jo.an.in.d.c.oīs. ¶ Tertiꝰ actꝰ ē:ꝙ peni Tertiꝰ actꝰ
tēs faciat ſe abſolui an̄ oīa a q̄cūq3 excōicatiōe maiori ꝛ minori iuris vel
hoīs ab illo q̄ pōt abſoluere cū an̄ hoc nō poſſit abſolui a pctīs excōicatio
ne manēte vt dictū ē ſup i.v.q̄ſito circa ↄfeſſionē:ꝛ ſcrutet̄ caſus i q̄bus q̄s
icurrit excōicationē ipo iur.q̄s ponitꝛ tāgit gl.i.cle.j.ḋ ſen.excō.ꝛ videat
an ſit ligatꝰ ſnīa excōicatiōis a iure vl̄ a ſtatuto vl̄ ab hoīe i aliq̄ caſu ꝛ a
q̄lib3 excōicatiōe faciat ſpālr̄ ſe abſolui:ꝛ abſoluat̄ etiā a pctō ꝓ q̄ excōi-
catꝰ fuit hita ↄtritiōe ꝛ cōfeſſiōe de eo vt i.c.nemo ↄtēnat.xj.q.iij.ꝛ labo-
ret penitēs eē in vnitate eccl̄ie. ita ꝙ nō ſit ꝑ aliquā culpā ab eccl̄ia diui-
ſus:q2 niſi vnitas eccl̄ie ſuccurrat niſi ꝙ deeſt pctōri ſua opatiōi ↄpleat̄ ḋ
manibꝰ inimici nō eripiet̄ aīa mortui.vt i.c.j.ifra di.vj. ¶ Quartꝰ actꝰ:ē Quartus actus.
ꝙ penitēs fcā ṗdicta abſolutiōe ꝛ icorpatiōe ꝛ hita ↄtritiōe votū ↄfeſſiōis
qḋ habuit i corde ponat i ope:ꝛ ſtatim ſtudioſe reqrat ſacerdotē meliorē
quē hr̄e poterit:ꝛ ab eccl̄ia nō diuiſuȝ.vt in.d.c.i.j.di.vj.v.iōq3.ꝛ pͥcipue
q̄rat ſacerdotē hn̄tē claues ptātis ꝛ diſcretiōis ꝛ ſciētie hn̄tē vſum clauiū
hoc ē nō hereticū:nec ſciſmaticū:nec excōicatū nec ſuſpēſum:nec fornica
torē notoriū notorietate facti vt ſup:ꝛ ſi ſacerdotē hr̄e nō pōt ꝛ inſtat ali-
qḋ piculū cōfiteat̄ ꝓximo laico vt ſit magis dignꝰ venia vt in.c.quē peni
tet infra.ea.di.ibi tāta itaq3.ꝛ ſi tale periculū inſtat ꝙ tm̄ ſpaciū nō h3 vt
q2 timet obmuteſcere:petat pniam ꝛ reconciliationē ꝛ reqrat ꝙ vocet̄ ad
hoc ſacerdos:ꝛ ſi ſacerdos veniēs iueniat eū iā nō valentē cōfiteri poterit
ei pniaȝ ꝛ recōciliationē ꝛ cōionē dare ſi aſtātes ꝓhibēt teſtimoniū de ṗ-
dictis vt i.c.is q̄.ꝛ in.c.ſi q̄s.xxvj.q.vj. ¶ Quītꝰ actꝰ ē.ꝙ penitēs cōfiteat̄ Quintus actus.
ſacerdoti ſic electo oīa pctā ſua ſtās hūiliatꝰ flexꝭ genibꝰ ꝛ iūctꝭ manibꝰ et
capite iclinato ꝛ ore mōſtrato corā ſacerdote ſi maſculꝰ ē vt dictū fuit ſup
i effectibꝰ ↄfeſſiōis ꝛ p.c.ſi achab.i.fi.j.di.iij.et p.c.quē penitet ifra ea.di.
ibi ora mōſtrāte.ꝛ ponat ſe i iudicio ſacerdotis patꝰ facere ad mādatū eiꝰ
i mortal̄r futurꝰ q̄cq̄d faceret ꝓ differēda morte moriturꝰ.vt in.c.ↄfide.j.di.
v.et ſit patꝰ ſuſcipe et iplere magnā pniaȝ ſi ſibi ipoſita fuerit vt ibi ꝛ i.c.
iudicet.al̄r. q2 de nullo pctō ſiue puo ſiue magno pōt plene ſine pnia q̄s
purgari.vt i.c.nullꝰ ḋbite.ſup.e.di. et recōmēdet ſe i orōnibꝰ ipiꝰ ſacerdo
tis.et petat ꝙ diſpēſet cū eo i aliq̄ q̄ntitate moderate claue diſcretiōis nō
errāte vt i.d.c.quē penitet.ꝛ dictū fuit ſup i q̄nto circa ↄfeſſiōe. ¶ Sextꝰ
actus eſt:ꝙ penitēs ḋuote ſuſcipiat pniaȝ ſibi iniūctā ꝛ impleat eā antea

Sext⁹ act⁹. ꝙ peccet vel habeat affectũ peccãdi mortalit᷑: q᷑ vt ſupradictũ fuit nõ põt
fieri ſatiſfactio per opa facta in mortali pctõ ꝛ impleat totã pniã: q᷑ ꝑ to
tũ tẽpus pnie ꝛ nõ añ remittit᷑ pctm quo ad penã vt no. glo. i. §. ecõtra in
fi. infra. ea. di. vnũ tñ ẽ ꝙ ꝑ mortẽ vł aliõ ĩpedimẽtũ q̃s nõ implet pniã:
nullã penã propt᷑ hoc in alia vita patiet᷑ ſm pe. ꝛ archi. in. c. talis. j. di. iij.
Et ſi penitẽs religionẽ intrat: nulla pnia ẽ ei iponẽda ꝓ pctis vt no. glo.
in. §. his auctoritatib⁹ infra. ea. di. ꝑ. c. admonere. xxxiij. q. ij. Et ſup oĩa
reſtituat penitẽs oĩa aliena iniuſte ablata alias nõ verã ſed ſimulatã
pniã ageret vt in. c. ſi res. xiiij. q. vj. ꝛ in. c. falſas. ꝛ in. c. frẽs. di. v. ꝛ impo
ſita ꝛ ſuſcepta pnia ꝛ nõ añ fiat abſolutio per ſacerdotẽ vt no. glo. in cle.
dudũ de ſepul. ſup parte audire. ꝛ dictũ fuit ſup̃ in ſeptimo q̃ſito. in ver. ſi
Septimus actus. vero pctor. ❡ Septim⁹ actus ẽ ꝙ penitẽs vt citius ĩpetret veniã ꝛ totalit᷑
deleat penã tpalẽ debitã ꝓ pctis plurib⁹ ꝛ pluries obſeruata reuerẽtia de
bita ſacramẽto. ſ. cũ nouo motu deuotionis ꝛ cũ noua erubeſcẽtia reſpe
ctu eiuſdẽ pcti. vt dictũ ẽ ſup̃ in. vj. effectu cõfeſſionis: cõfiteat᷑ pcta iã cõ
feſſa. ꝛ ꝑ hoc toties poſſet cõfiteri ꝙ ab omĩ pena liberaret᷑ ſm. ſ. Tho. et
Octauus actus. Richar. vt ibi dictũ fuit. ❡ Octau⁹ actus ẽ: ꝙ penitẽs cõtinue teneat ĩ me
moria pcta iã cõfeſſa ad ꝯtinue ea flendũ. vt in. c. nõ tibi dico. in fi. ꝛ in. c.
nũc aũt ſi recordaris infra. ea. di. q᷑ recte penitẽs quicq̃d ſordis ẽ purifica
tionẽ cõtraxit: dꝫ abluere ſaltẽ lachrymis mẽtis: et etiã ſi poterit lachry
mis corpis: nã ſatis dur⁹ ẽ cui⁹ mẽtis dolorẽ oculi carnis nequeũt decla
rare: et ſciat ſe culpabilit᷑ durũ qui deflet dãna tpis mortẽ amici: ꝛ dolorẽ
pcti nõ oñdit ĩ lachrymis: vt dicit tex. in. c. ſunt plures. in. fi. j. di. iij. et ita
cũ lachrymis vł cũ dolore mẽtis hẽat cõtinue memoriã delictoꝝ: q᷑ nullũ
ĩuenit᷑ delictoꝝ tale remediũ ſicut eorũ ꝯtinua memoria: vt ĩ. c. iudas. in. fi.
di. iiij. ꝛ ſepet ſe a negotijs q̃ nõ põt exercere ſine pcto ꝛ q̃dcũqꝫ odiũ ꝛ rã
corẽ dimittat ꝛ vigilijs ꝛ orõnib⁹ vacet vt in. c. falſas. et in. c. frẽs. j. di. v. ꝛ
Non⁹ act⁹. in. c. ſunt q̃ arbitrant᷑ ſup ea. di. ❡ Non⁹ actus ẽ: ꝙ penitẽs p̃dictis obſer
uatis pro pctis cõfeſſis redimẽdis elemoſynas faciat vt in. c. medicina ꝛ
ca. medicamẽtũ infra ea. di. ꝛ. c. ſane cauẽdũ. j. di. iij. et orõnib⁹ ꝛ ieiunijs
inſiſtat: nã nõ ſufficit cõfiteri ꝛ mores in meli⁹ cõmutare ꝛ a pctis malis
recedere niſi etiã de his q̃ facta ſunt ſatiſfaciat dño ꝑ pnie lamẽta vł dolo
rẽ vel ꝑ hũilitatis gemitũ ꝑ cõtriti cordis ſacrificiũ coopantibus elemoſy
nis ꝛ ieiunijs. vt ĩ. c. nõ ſufficit infra ea. di. ꝛ tũc manet ſpũſſctus in eo qñ
elemoſynis orõnib⁹ ieiunijs ceteriſqꝫ fructib⁹ ſpũs ĩſiſtere ꝯſiderat. vt ĩ. c.
Decimus actus. q̃rẽdũ. j. di. ij. in fi. ❡ Decim⁹ act⁹ ẽ: ꝙ penitẽs quolibꝫ anno cõfiteat᷑ oĩa
pcta ſua ꝓprio ſacerdoti. vt in. c. oĩs vtriuſqꝫ ſex⁹ vł fři p̃dicatoꝝ vł minoꝝ
electo ſm formã cle. dudũ. de ſepul. ꝛ ĩ paſcha reuerẽter euchariſtie ſacřm
ſuſcipiat vt in dicto. c. oĩs. ꝛ hoc ad min⁹ nã ſi potuerit meli⁹ erit ꝙ ter in
anno cõicet. ſ. in paſcha ꝛ pẽthecoſtẽ ꝛ natale dñi vt in. c. ꝛ ſi nõ frequẽ
tius. de cõſe. di. ij. ſi mẽs ĩ affectu peccãdi nõ ſit: nã hñtes volũtatẽ peccã
di magis grauant᷑ euchariſtie pceptiõe ꝙ purificant᷑ vt in. c. q̃tidie. c. di.

¶ Undecim⁹ act⁹ ē q̄ p̄dict⁹ penitēs postq̄ p̄dicta obſuauerit lucrer̄ acq̄rat oēs indulgētias quas poterit acqrere ⁊ lucrari implēdo illa q̄ iplere debēt ꝑ eis acqrēdis ⁊ lucrādis ⁊ sic poterit acqrere ⁊ lucrari idulgētias cōcessas in cle. vnica. de reli. ⁊ vene. scō. ⁊ alias sil̄es nā lꝫ glo. dicte cle. super pte cōfessionis. dicat qs ē vere penitēs ad lucrādū veraꝫ indulgētiaꝫ ⁊ laudabim⁹. tn̄ nō est dubiū q̄ penitēs q̄ obseruauit sup̄dicta vere penitēs est ⁊ illas ⁊ alias similes indulgētias lucrari poterit. nā hoc p̄cipue facit aliquē vere penitētē. s. p̄terita pcc̄a plāgere ⁊ ꝓpositū nō cōmittēdi alia pcc̄a hēre ⁊ q̄ nō negligat satisfacere. vt no. glo. in dicto. §. sed verba ⁊ tex. i. §. siue āt. ⁊ i. c. inf̄ hec ⁊ i. c. iudas. cū. c. seq̄. ⁊ tex. cū glo. sup pte dissimulat. in. c. pn̄iam quippe agere. j. di. iij. dꝫ ergo dict⁹ penitēs lucrari indulgētias q̄s poſit vl̄ ad releuationē iniūcte pn̄ie vl̄ ad solutionē supabūdātis pn̄ie. nā tāto tp̄e in purgatorio a pena releuabit̄ in q̄nto tp̄e fuerit sibi facta idulgētia: ſm ea q̄ notā. p glo. ⁊ ino. ⁊ io. an. i. c. q̄ āt. de pe. ⁊ re. Undecim⁹ actus.

¶ Duedecim⁹ act⁹ ē: q̄ p̄dict⁹ penitēs sic purgat⁹ imaculatū se custodiat ne ad sordes redeat mūd⁹ vt i. c. q̄ admissa. j. di. iij. ⁊ ne sit canis reuersus ad vomitū: ⁊ sus lota i volutabro luti. vt in. c. sunt q̄ dicūt. ⁊ i. c. irrisor. ea. di. ⁊ p̄maxime hoc dꝫ facere. s. se imaculatū custodire ⁊ innocētiā ⁊ mūdiciā quā hꝫ seruare: qꝛ facili⁹ est alicui seruare inocentiā q̄ postea cōgruā agere pn̄iam. vt in. c. repiunt̄. in. fi. j. di. iij. ⁊ habeat in mēte illō eccl̄asti. v. Laui pedes meos q̄uō inq̄nabo illos post sic mūdat⁹ ad vlteriora semper tēdat ne retro ad ea q̄ reliq̄t flectat̄ vt in. c. pn̄ia. j. di. ij. qꝛ magna ē cōtra pcc̄m virt⁹ pn̄ie. cū hoc tn̄ q̄ penitēs i eadē pn̄ia pseueret vt in p̄dicto c. sunt q̄ dicūt. i fi. j. di. iij. ⁊ hoc opat̄ p̄dicta vera pn̄ia q̄ ad baptismū puri conat̄ ducere pn̄ie vt in. c. sunt plures. in fi. di. iij. IDis obseruatis poterit penitēs eē certus de remissione pcc̄i certitudine probabilis cōiecture: tūc aūt est ꝓbabilis cōiectura: q̄n hō fecit q̄ in se ē dolēdo cōfitēdo satisfaciēdo ⁊ ꝓpositū cauēdi habēdo. ⁊ qꝛ si p̄dicta obseruant̄ vera pn̄ia ē et nunq̄ caret pcc̄oꝝ remissione vt in. c. adhuc. instat. j. di. iij. ibi cū dicit tex. de⁹ semp p̄sto ē pcc̄a destruere sed si vera pn̄ia aliq̄n careret pcc̄i remissione deus nō eēt semp p̄sto pcc̄a destruere qꝛ hō p verā pn̄iam q̄ntū in se ē remouet a se oīe q̄ resistit destructiōi pcc̄i ſm richar. in. iiij. sen. di. xiiij. ⁊ q̄ ita vt dictū est veracit̄ egerit pn̄iam ⁊ solutus fuerit a ligamēto q̄ erat obstrict⁹ ⁊ a xp̄i corpe separat⁹ ⁊ bene post pn̄iam vixerit sic an̄ pn̄iam viuere debuit post recōciliationē q̄cūq̄ꝫ defunct⁹ fuerit ad deū vadit ad requiē vadit regno dei nō p̄uabit̄ a pp̄lō diaboli separabit̄: vt dicit augu. c. ij. c. qui egerit. j. di. vij. Et ex p̄dictis elicio quartā cōclusionē videlicet. Duodecimus actus.

¶ Quarta conclusio.

¶ Quamq̄ difficile reputetur verū penitentē inuenire: is tamē ex paucis cōfitetur ⁊ remissione viuens: ⁊ requie defunctus nō caret.

Expedit⁹ de p̄ma ⁊ scd̄a q̄ne secūde partis huius tractatus. s. qualit̄ debet eē disposit⁹ qui vult cōfiteri ⁊ quos actus debꝫ facere q̄libet

Tertia q̄ō. penitēs ad agendū perfectā penitentiā. ¶ Sequitur tertia queſtio prin
cipalis. ſ. quibus tenētur cōfiteri om̄es volētes agere penitentiā cuiuſcū
ꝙ ſtatus gradus: cōditionis: q̄litatis: p̄eminentie: dignitatis fuerint. ⁊
de peccatis iſtorū omniū in qua tres queſtiones cōtinētur. xxxj. q.

¶ Prima queſtio eſt: cui papa debet confiteri.

¶ Secunda queſtio eſt cui debent confiteri cardinales.

¶ Tertia queſtio eſt: cui debēt cōfiteri capellani ⁊ curiales ⁊ familiares
pape ⁊ vnde habuit ortum iſtud nomē capellanus.

¶ Quarta queſtio eſt: cui debet confiteri patriarcha.

¶ Quita q̊ ē: cui dꝫ ꝯfiteri archiep̄s ⁊ vtrū archiep̄s p̄t vna hora eē i pcc̄o

¶ Sexta q̄ō ē: cui dꝫ cōfiteri ep̄s et a q̇bꝰ ep̄i abſtinere debēt ⁊ de q̇bꝰ eoſ
opꝫ cōfiteri ⁊ ꝙ ſunt. xlvij. pcc̄a ep̄orū de q̇bus tenētur agere penitētiaꝫ.

¶ Septima q̄ō ē: cui dꝫ cōfiteri abbas ⁊ de pcc̄is abbatū q̄ ſunt. xviij.

¶ Octaua q̄ſtio eſt: cui debēt cōfiteri monachus et moniales et de pcc̄is
monachorū q̄ ſunt duodecim ⁊ in aliq̇bus eorū peccāt moniales.

¶ Nona q̄ſtio eſt: cui debēt cōfiteri decani ⁊ de pcc̄is decanorū q̄ ſunt tre
decim ibi cū dicitur cui debet cōfiteri decanus. (rū q̄ ſunt. ix.

¶ Decima q̄ſtio eſt: cui dn̄t cōfiteri archidiaconi et d̄ pcc̄is archidiacono

¶ Undecima q̄ō eſt: cui debet cōfiteri archipreſbyter et de pcc̄is archip̄ſ
bytrorū q̄ ſunt. ix. in q̇bus peccare poſſunt archip̄ſbyteri ciuitatis ⁊ ſunt
quinqꝫ in quibus peccare poſſunt archipreſbyteri rurales.

¶ Duodecima queſtio eſt: cui debet cōfiteri prepoſitus prior.

¶ Tredecima q̄ſtio eſt: cui dꝫ cōfiteri ſacriſta vel theſaurariꝰ et de pcc̄is
ſacriſte et theſaurarij et ſunt. v. in q̇bus peccāt vel peccare poſſunt.

¶ Decima q̄rta q̄ō ē: cui dꝫ cōfiteri magr̄ ſcolarū ⁊ de pcc̄iſ magr̄i ſcolaꝝ

¶ Decīa q̇nta q̄ſtio ē: cui debēt ꝯfiteri ſcolares vel ſtudētes. (q̄ ſunt. v.

¶ Decima ſexta q̄ō eſt: cui dꝫ cōfiteri cātor et de pcc̄is cātoris q̄ ſunt. iiij.

¶ Decīa ſeptīa q̊ ē: cui dꝫ ꝯfiteri canonicꝰ et d̄ pcc̄is canonicoꝝ q̄ ſūt. vij.

¶ Decima octaua queſtio eſt: cui debet cōfiteri doctor vel magiſter: et de
pcc̄is doctorū vel magiſtrorum q̄ ſunt ſeptem.

¶ Decima nona q̄ſtio eſt: cui debet cōfiteri aduocatus: et de pcc̄is aduo
catorū q̄ ſunt. xj. ⁊ qualiter de illis peccatis debēt ſatiſfacere.

¶ Uiceſima queſtio eſt: cui debent confiteri iuriſconſulti.

¶ Uiceſima ṗma q̄ſtio eſt: cui debet cōfiteri preſbyter parrochialiſ: et de
pcc̄is preſbyteri parrochialis q̄ ſunt quattuordecim. (q̄ ſunt. ix.

¶ Uiceſima ſcd̄a q̄ſtio eſt: cui dꝫ cōfiteri imꝑator: ⁊ de pcc̄is imꝑatoris

¶ Uiceſima tertia q̄ō eſt: cui debꝫ cōfiteri rex: et de pcc̄is regis q̄ ſunt. x.

¶ Uiceſima q̄rta q̄ō eſt: cui dꝫ cōfiteri dux: et de pcc̄is ducis q̄ ſunt tria.

¶ Uiceſima q̇nta. q̄ſtio eſt: cui debꝫ cōfiteri marchio. (litis q̄ ſunt. vi.

¶ Uiceſima ſexta q̄ō ē: cui dꝫ ꝯfiteri ſimplex mileſ et de pcc̄iſ ſimplicꝫ mi

¶ Uiceſima ſeptīa q̊ ē cui dꝫ ꝯfit̄i mercator: ⁊ d̄ pcc̄iſ mercatoꝝ q̄ ſunt. ix.

¶ Uiceſima octaua q̊ ē: cui dꝫ ꝯfiteri ruſticꝰ ⁊ de pcc̄is ruſticoꝝ q̄ ſunt. v.

¶ Uiceſima nona queſtio eſt: cui debet cōfiteri puer dolicapax: ⁊ de pec-
catis puerorum dolicapacium que ſunt quinꝗ.
¶ Triceſima qſtio eſt: cui debent cōfiteri ruſticialibi cōmorātes in hye-
me vel eſtate cum pecoribus vel pecudibus ſuis. (vel alioꝝ.
¶ Triceſima pma qſtio eſt: cui debēt cōfiteri familiares archiepi vel epi
¶ Et pmo fuit qſitū cui dꝫ cōfiteri papa nā ſupiorē nō hꝫ imo i tra tenet Prima qō.
locū dei viuētis. vt i. c. vnico. §. j. v. porro. vt eccſiaſtica bnficia. et i. c. qnto
de trāſ. epoꝝ. nā papa peccare pt ⁊ grauiꝰ ꝙ alij. vt i. c. ſi papa. xl. di. nā vt
ibi dr papa peccās multoſ pplos ſecū trahit ad gehēnā cū diabolo apd i
feros flāmi ppetuiſ cruciādꝰ i eternū ⁊ alioꝝ hoim cās deꝰ voluit p hoieſ
termiari: ſꝫ ſediſ iſtiꝰ preſulē ſuo ſine qōne reſuauit arbitrio ſoluit beati
petri apli ſucceſſores celo tm̄ obere inocētiā vt dic tex. in. c. alioꝝ. ix. q. iij.
Et circa hoc dicaſ ꝙ papa pōt ſibi eligere cōfeſſorē qualēcunꝗ voluerit:
nā. in cōtentioſa iuriſdictione hoc receptū eſt. vt. ff. de iuriſ. omi. iudi. l. ē
receptū. ⁊. c. nos ſi incōpetenť. ij. q. vij. Et multo fortius in volūtaria iu-
riſdictione ſe ſubmittere dꝫ cuilibꝫ ſacerdoti: qꝛ quātuꝫ ad hoc quilibꝫ ſa
cerdos catholicꝰ tenet locū dei viuētis et loco dei pōt obſoluere penitētē.
vt in. c. abſit. xj. q. iij. Et ſic etiā in foro penitētiali factus eſt papa minoꝛ
et cōfeſſoꝛ maioꝛ. vt in predictis iuribus. Et hoc innuit Criſo. xl. di. mul
ti ſacerdotes. ⁊. c. ne pro dilatione. de peni. et remiſſio. ſm Hoſtiēſem.
¶ Scdo fuit qſitū cui debꝫ cōfiteri cardinaliſ: nā iſti ſi derelinquāt acriꝰ Scda qō.
puniri debēt cū pape aſſiſtāt: nā quāto aliqs ē pape ⁊ deo ꝓximioꝛ tāto
magis peccat vt de peni. di. v. ca. cōſideret. ⁊ exēplo luciferi. vt de penitē.
di. ij. c. pncipiū. Et dicas ꝙ cardiales ꝯfiteri debēt pape ſm quoſdā. Sꝫ
dicendū eſt: ꝙ ſi cardinalis abſens ē cauſa legationiſ pōt eligere cōfeſſo
rē vt i pdicto. c. ne ꝓ dilatiōe. de peni. et remiſſi. Si pſens eſt: diſtinguē-
dū eſt inter pctm publicū. vt illud pape cōfiteať. et inter occultū vt illud
ſufficiat penitētiario pape ꝯfiteri. Alij dicūt ꝙ i vtroꝗ caſu ſufficit peni
tētiario ꝯfiteri q̄ ad ſaluationē aīe nō q̄ ad diſpēſationē quā penitētiariꝰ
facere nō pōt niſi de ſpeciali mādato pape ſic curia tenet. ſm hoſtiēſem.
¶ Tertio queſitū fuit cui debēt confiteri capellani et curiales: et illi qui Tertia qō.
ſunt de familia pape. Et dicendū eſt: ꝙ illi qui ſunt cū cardinalibuſ poſ-
ſunt de licentia dn̄i ſui cōfiteri alijs: nā ipſe dn̄s ipſoꝝ curā habet de cō-
ſuetudine curie. Sed dicendū ꝙ penitētiario pape poſſunt omnes ſine
aliqua licentia cōfiteri: vt dictū eſt ſupra de cardinalibus.
¶ Quarto fuit queſitū cui debꝫ cōfiteri patriarcha: breuiter dicendū eſt Quarta. q.
ꝙ epi et ſupiores etiā nō exēpti: et inferiores epis exēpti in occultis pec
catis ⁊ etiā in grauibus ⁊ publicis et leuibꝰ regulariť poſſunt ſibi elige-
re prouidū ⁊ idoneum confeſſorē etiā ſine ſuperioris licentia vt in predi
cto. c. ne pro dilatione. licet aliqui illud capitulū intelligāt in exēptiſ ⁊ re
motiſ: dicētes ꝙ illa dictio exēptis determinat illud epis ⁊ ſuperioribuſ
ſed iſtud nō eſt de mente illorum verborum nec obſtat illud ꝙ dicitur in

principio decretalis: ne ꝓ dilatione ⁊c̄. qꝛ illa cauſa fuit impulſiua nō finalis ſicut in .c. cū infirmitas. §. j. de peni. ⁊ remiſſio. nā iſtud eſt ſpeciale priuilegiū ep̄orū ſicut illud de priuilegijs: ꝙ nōnullis. ⁊ de ſenten. excō. qꝛ periculoſuz. lib. vj. nā cauſa finalis eſt periculū animarū: ꝙ plerūqꝫ immo frequēter cuilibet ep̄o iminet. nā vt euitent multa ꝑicula ꝑmittit ipſis ep̄is ⁊ ſuperioribꝰ ꝙ ſibi poſſint eligere cōfeſſorē ⁊ ſic vnus alterū abſoluere pōt vt de ſenten. excōi. c. duobꝰ: ⁊ intelligas ꝙ talē debet ſibi eligere confeſſorē ꝙ nō ſit excōmunicatus ⁊ qui catholicus habeat: ⁊ hoc ſeruato epiſcopis ⁊ ſuperioribus nō exemptis ⁊ etiā inferioribus exēptis per ſpeciale priuilegiū cōceditur eligere confeſſorē. ſcd̄m Hoſtienſem.

Attēde an habēs poteſtatez eligendi ꝯfeſſorez poſſit eligere diūſos confeſſores.

¶ Sed nūquid pōt ep̄s eligere diuerſos confeſſores ⁊ ſepius variare. et certe nō immo cōſulo ꝙ hoc faciat quādo illius quē eligit non pōt habere copiā: ⁊ tunc pōt alij in ſubſidiū confiteri ſcd̄m hoſtien. Sed nūquid eo ipſo ꝙ ep̄s cōfitetur videt illū in cōfeſſorē ſibi eligere: ⁊ nō videt: nam in iſtis plus eſt ſtandū intentioni mētis ꝙ̄ verbis. argu. ff. de legibꝰ vel de q̇bus. ⁊ de maio. ⁊ obedi. c. legebat. Et breuit in oībus iſtis intentio cōſiderāda eſt. vt de p̄ſby. nō bapti. c. j. ⁊ c. ij. de bapti. c. debitū ſcd̄m hoſtien.

Attēde an archiep̄s tenetur ſcire quis eſt cōfeſſor ep̄i. ⁊ ſi pōt ꝯpellere ip̄m vt cōfiteatur: nōſuſpecto confeſſori.

¶ Sed nūquid archiep̄s debz ſcire quis eſt cōfeſſor ep̄i. Et dicendū eſt: ꝙ ipſe pōt cōpellere ep̄m vt cōfiteatur confeſſori nō ſuſpecto: ſi ſuſpectū habeat confeſſorē: qꝛ ab ipſo archiep̄o de anima ep̄i ratio exigetur. de officio ordina. c. paſtoralis. ⁊ c. irrefragabili. nec illud prohibet predicta decretalis ne pro dilatione quia ibi intendit occurrere periculis animarū.

Quīta qō.

Attēde an archiep̄us d̄beat ſtare vnā hora i peccato.

¶ Quinto fuit queſitū cui debet cōfiteri archiep̄s: ⁊ quidā dicunt: ꝙ debet cōfiteri patriarche ſuo ſi ipſum habet ⁊ propinquus ſit: alioquin debet cōfiteri pape ſi ipſum in promptu habeat: qꝛ nō debet ſtare in peccato vna hora diei. vt in. c. ille rex de peniten. di. iij. Sed quādo papa remotus eſt: ſi crimen notoriū eſt patriarche cōfiteri debet ⁊ ab illo caſtigari: ⁊ idem ſi occultū ſit ⁊ enorme confitendū eſt pape etiam quādo inferior nō poſſet diſpenſare. vt. xxj. di. ca. inferior. Item ſi pertinet imediate ad papā debet pape cōfiteri intra italiā. Si vero vltra italiam ⁊ eſt notoriū peccatū vel enorme pape ſimiliter confitendū eſt. ix. q. ij. c. ſi autem tamē in vtroqꝫ caſu ſi infirmus eſt poteſt cuilibet cōfiteri. xxvj. q. vj. c. ſi preſbyter. ⁊ c. ſequenti. ⁊ c. qui credunt. Circa hoc tamē dicas vt dictum fuit ſupra in. §. cui patriarcha. in ver. breuiter dicas ꝙ ep̄i ⁊ ſcd̄m Hoſtien.

Sexto qō.

Attende ꝙ quolibz anno fieri debet cōciliū ꝓuinciale.

¶ Sexto fuit queſitū cui cōfiteri debz ep̄s: et dicunt quidā ꝙ ſi eſt exemptus idē dicendū de eſt qd̄ archiep̄o eſt dictū ſupra: alioquin debet cōfiteri archiep̄o ſaltē ſemel in anno. ſ. quādo venit ad conſiliū prouinciale: qd̄ quolibet anno fieri debz. xviij. di. c. quoniā quidē. de accuſa. c. ſicut olim.

Attēde peccata ep̄orū qꝛ quadra-

¶ Et vt ep̄i ſciant a quibus abſtinere debent: et de quibus eos oporteat cōfiteri ⁊ in quibus excedūt. eſt dicendū ꝙ primo peccāt et excedūt ſi ſciēter celebrāt vel ordines faciūt vel ſubditos iudicāt: dum ſciunt ſe eſſe in mortali pc̄tō. vt de cohabita. cleri. et mulie. c. ſi. et de tēpo. ordi. c. queſitū.

¶ Scd̄o peccāt ⁊ excedūt ſi cōferūt bñficia pſonis nō idoneis ad talia bñficia obtinēda vt in.c.vt nr̄z. Ut eccl'iaſtica bñficia.⁊.c. Graue de prebē. ¶ Tertio peccant ⁊ excedūt ſi indoctū ⁊ nō idoneū ſcienter ordināt: vel illum qui vnū pedem tenet in mūdanis ⁊ alium eccleſiaſticis contra legem diuinam.xlix.di.ca.fi.

gintaet ſeptē peccata ſunt in quibus ēpi peccant ⁊ excedunt.

¶ Quarto peccant ⁊ excedunt ſi rogant pro indignis ſcienter.
¶ Quinto peccant ⁊ excedunt quia trahunt monachos ⁊ alios religioſos de monaſterio ⁊ ſine cauſa ⁊ contra voluntatē abbatis.xviij.q.ſecunda.ꝙ ſit et cap̄. Luminoſo.
¶ Sexto peccant ⁊ excedūt qꝛ cōferunt ordines loco remunerationis cū nō habeant aliud qd̄ cōferant cū tamē collatio ordinis debeat eſſe diſcreta ⁊ diſcreti iudicij: quia rarū eſt om̄e qd̄ magnū eſt.lix.di.c.ſi officia.
¶ Septimo peccāt ⁊ excedūt qꝛ ipi indiſcrete ex laicis ꝓmouent.lix.di.c. Ordinatos.vel qꝛ principiū electionis ſue fuit aliter vicioſuꝫ vnde nō poteſt bono exitu peragi cū malo initio fuit inchoata eius electio.lxj.di.c. Miramur.⁊.c.in ſacerdotibus.⁊.c.miſerum.
¶ Octauo peccant qꝛ promouēt clericos ſine titulo qui poſtea mendicare cogūtur.lxx.di.c. Neminē.⁊.c.ſanctorū.⁊ de preben.c.ep̄s.
¶ Nono peccāt qꝛ indiſtincte ſine litteris proprij prelati ordināt clericos alienos.vt.lxxj.di.c.Illud.⁊.c.ſi quis in quo caſu ordinatus ⁊ ordinans deponi debent.j.q.ij.quoniā diuerſorū.⁊.c.placuit.
¶ Decimo peccant qꝛ negligunt proprios clericos ydoneos ⁊ relinquūt eos quaſi oues errantes.lxxj.di.ep̄s.
¶ Undecimo peccant qꝛ promouēt aliquos inuitos nulla cauſa hoc exigente niſi cauſa odij.vt.lxxiiij.di.c.ep̄s.⁊.c.geſta.⁊.c.honoratus.
¶ Duodecimo peccant quia nō ſeruāt tempora in ordinis celebrandis.
¶ Tredecīo peccāt qꝛ nō ſeruāt i triſticia.lxxvij.di.p.totū.lviij.di.p totū
¶ Quarta decimo peccāt qꝛ ſuſtinēt clericos i delicto ſuo nec corrigūt ob tentu obſequij ſibi ꝓſtiti vel carnalis fauoris vel pecunie corruptionis. lxxxvij.di.c.ſi q̄s ep̄s.⁊.c.error.⁊.c.ꝯſentire.⁊ officio.ordi.c.irrefragabili.
¶ Quīto decimo peccāt quia obmittūt punire delicta vt populis placeant ꝙ plebi ſibi cōmiſſa pernicioſum eſt ⁊ qꝛ magis vtuntur cōſilijs laicorum ꝙ̄ clericorū.lxxxiiij.diſtin.peruenit.⁊.c.Nunciatum.
¶ Sexto decimo peccant qꝛ nihil volūt pauperibus erogare: vnde inuacuū nomē ep̄i portāt.lxxxvj.di.c.fratrem noſtrum.⁊.c.nō ſatis.
¶ Septīo decīo peccāt qꝛ negligent defēdūt viduas ⁊ orphāos ⁊ paupes ⁊ alias pſonas miſabiles ad defēſionē eorū ſpectātes.lxxxvij.di.p totū.
¶ Octauo decimo peccāt qꝛ nimiā curā habent de rebus tēporalibus cū temē ſcriptum ſit ꝙ ep̄i nullū rei familiaris curā ad ſe reuocent.ſed lectioni ⁊ orationi ⁊ verbo predicationis tātumodo vacent.lxxxviij.di.perlatū eſt.⁊ duobus capitulis ſequentibus.⁊.c.te quidem.xj.q.j.
¶ Nono decimo peccant: quia vni perſone plura beneficia cōferunt.cō-

tra apoſtolum ⁊ gregorium.lxxxix.di.c.ſingula.

¶ Uiceſimo peccāt q₂ nolūt hēre yconomos ſub quoꝝ teſtimonio res ec
cl̃ie gubernent ꝯ͂ iura.lxxxix.di.c.volum⁹.⁊.c.q₂ ī q̇buſdā ⁊.ix.q.iij.ca.cū
ſim⁹ ⁊ ſi h̄nt yconomos nolūt hēre niſi laicos.ꝯ͂ Grē.lxxxix.di.decēter.

¶ Uiceſimo p̄mo peccāt q₂ appropriāt ſibi oīa bōa eccl̃iaſtica.nā ſol⁹ ip̄e
icūbit bon; ſol⁹ ip̄e vēdicat ſibi vniūſa:ſol⁹ occidit vniūſos.vt.xciij.di.oīa.

¶ Uiceſimo ſcūdo peccāt q₂ contēnunt preſbyteros ⁊ vbi ipſi ſunt non
permittūt eos officiū facere vel predicare:cū tamē ipſi debēt cū preſbyte-
ris eccleſiam dei regere in cōmuni:vt.xcv.di.cap̄.olim.

¶ Uiceſimo tertio peccant: quia ordinant per pecuniā ⁊ tales incurrūt
lepram.j.q.j.cum ordinaretur.⁊.c.cito turpem.

¶ Uiceſimo quarto:peccant q₂ multis aliīs modi⁹ cōmittunt ſymoniā.

¶ Uiceſimo q̇nto peccāt q₂ vtunt cōſilio clericorū extraneorū:⁊ ſuos qui
melius ſcirent cōſulere contēnunt.de his q̄ fiunt a prela.c.nouit.

¶ Uiceſimo ſexto peccāt q₂ laici ſciunt eorū cōſcientiā ⁊ preſbyteri igno
rant nec habent ſecū ydoneos cubicularios.ij.q.vij.c.cū paſtoris.

¶ Uiceſimo ſeptimo peccāt q₂ lꝫ diu in clericatu fuerūt ſunt tm̄ ydiote et
permittūt ſe in ep̄os ꝓmoueri.xxiij.di.q₂ ep̄i.ideo talib⁹ dicit dn̄s. Sciē
tiā repuliſti a te ⁊ ego repellā te.j.q.vij.couenientibus.⁊.j.q.j.viliſſimus.

¶ Uiceſimo octauo peccāt q₂ poſtq̄ ꝓmoti ſunt negligūt addiſcere vel
doceri:cōtra Grē.q̇ dicit.Stult⁹ eſt q̇ in eo ſe maiorē eſtimat vt bona q̄ vi
det addiſcere cōtēnat.xxij.di.de cōſtātinopolitane.⁊.xxiiij.q.iij.ſi habe⁹.

¶ Uiceſimo nono peccant q₂ nolunt vel neſciunt canonib⁹ obedire qua
re debēt ab adminiſtratione vſq₃ ad cōgruā ſatiſfactionē remoueri.x.di.
ſancta romana eccleſia.⁊.xix.di.ſi romanorū. nā qui neſcit obedire cano
nibus nō eſt dignus altaribus miniſtrare.xxv.q.j.hec conſona.

¶ Trigeſimo peccāt q₂ ſunt nimi⁹ creduli in p̄iudiciū alioꝝ ⁊ anteq̄ eis
cōſtet de crimīe ſuas ſnīas fulmināt ꝯ͂ Grē.dicētē.Si q̇d de quocūq₃ cle-
rico ad aures tuas ꝑuenerit nō facile credas.vt in.c.ſi q̇d vero.lxxxvj.di.

¶ Trigeſimo primo peccāt q₂ nolunt in eccleſias colūnas erigere quos
nouerint meliore⁹ ſed quos ipſi magis diligūt vel quorū ſunt obſequiīs
deliniti.viij.q.j.Moyſes. nam multi edificāt parietes ⁊ eccleſie colum-
nas ſubtrahunt.xij.q.c.ij.gloria epiſcopi.

¶ Trigeſimo ſecūdo peccāt q₂ paulatim ius parrochiale clericis ſubtra
hendo ſibi appropriāt itaq₃ canones offendunt.x.q.iij.q₂ cognouimus.

¶ Trigeſimo tertio peccāt q₂ indiſcrete nitunt vlciſci ſibi illatas iīuria⁹
ꝑſonales.j.q.vij.c.ſi q̇s oēm traditionē.xlvj.d.ſedicionarios.Et iō indi-
ſcrete iniuriāt ⁊ excōicant.xxiij.q.iiij.inter q̄relas.Et ip̄i volūt eē aucto-
res ⁊ iudices:nā ep̄us auctor vel reus nō debꝫ eē iudex.xj.q.j.ſi clericu⁹.

¶ Trigeſimo quarto peccant quia pro minimis culpis paratos corrigi
excōmunicant.xj.q.iij.epiſcopi.⁊.c.nemo.

¶ Trigeſimo q̇nto peccāt q₂ expellunt illos q̇ predeceſſorib⁹ ſuis fideliť

ſeruierſit:⁊ ꝙ deterius eſt remuneratione ſeruicij quā a p̄deceſſorib⁹ rece
perāt ſpoliāt cōtra canones.xj.q.ij.c.hec hui⁹ placiti.⁊.xvj.q.vj.c.illud.
¶ Trigeſimo ſexto peccant quia aduocatis vel ſeruiētibus nolunt red=
dere qđ promiſerunt nec volunt ipſos remunerare contra iura.xij.q.ij.c.
quicunqꝫ ſuffragio.⁊.c.eccleſiaſticis.
¶ Trigeſimo ſeptimo peccāt quia volunt ꝙ eis credatur in preiudiciuꝫ
aliorum.contra iura.vj.q.ij.ep̄s.⁊.c.ſi tantū.⁊.c.placuit.
¶ Trigeſimo octauo peccāt quia volunt ſoli clericos deponere.de re.iu=
di.c.nō poteſt et.xv.queſtio.vij.c.Felix
¶ Trigeſimo nono peccant quia impugnant exemptos iniuſte nec ſer=
uant illorum priuilegia.xvj.q.j.frater noſter.
¶ Quadrageſimo peccāt qꝛ ligant ⁊ abſoluūt ſine cognitione et ideo di
uerſas penas pati debēt.vt.xxiiij.q.iij.c.de illicita.de ſnīa.excō.ca.ſacro.
¶ Quadrageſimo primo peccant qꝛ in conuiuijs nō faciunt legi ſacras
lectiones.xliiij.di.pro reuerentia:nā dum corpus diuerſis ferculis refici
tur lingua in detractionibus relaxatur.xliiij.di.c.conuiuia.
¶ Quadrageſimo ſecūdo peccāt quia in eccleſia vel dum in publico pro
deunt indumentis lineis vtuntur ⁊ pallia habent diffibulata contra cō
cilium generale.de vita et honeſtate clericorum.c.clerici.
¶ Quadrageſimo tertio peccant qꝛ magis curāt de conuiuijs ꝙ̄ de diui=
nis officijs et inde procedit peccatū luxurie ⁊ inde multa alia mala pro=
ueniunt.xliiij.di.§.j.⁊.c.ſequenti et per totum.
¶ Quadrageſimo quarto peccant quia cartas ⁊ inſtrumēta eccleſie nō
cuſtodiunt immo res eccleſie dilapidant male adminiſtrando contra ca
nones.xvj.q.j.in canonibus.xxviij.di.de ſiracuſane.
¶ Quadrageſimo q̄nto peccāt qꝛ res alienas vſurpāt.xvi.q.j.placuit.et
ip̄as reddere nolūt a p̄deceſſoribus occupatas cū tñ nihil interſit quo ad
p̄iculū aīe iiuſte detinere vł inuadere alienū.de reſti.ſpoli.ſepe cōtingit.
¶ Quadrageſimo ſexto peccant quia nō cognoſcunt ſeipſos:cuius vite
vel cuius generis ſint ſed in cathedris ſuis gloriantes preſbyteros et cle
ricos fratres ſuos deſpiciunt ⁊ contēnunt. (nes.
¶ Quadrageſimo ſeptiō peccāt qꝛ faciūt indiſcretas ⁊ ſupfluos remiſſio
¶ Sunt etiā multa alia in q̄bus ep̄i excedūt.vt habetur p Hoſti.in ſum
ma in diuerſis titulis ⁊ ſpecialiter de exceſſibus p̄lato.§.qualiť excedāt.
¶ Septimo fuit queſitū cui debet cōfiteri abbas ⁊ dicunt quidā diſtin= Septiā.q.
guendū eſſe:vt ſi exemptus ſit ⁊ remotus pōt cōfiteri cui vult de occultꝭ:
ſed ſi eſt propinquus ſoli pape vel eius penitētiario:⁊ hoc qñ nō hꝫ ſup
ſe aliū maiorē. Nā ſi hēret patrē abbatē ſiue exēptus eſſet ſiue nō ei cōfi
teri debet.argu.de cōſuetu.cū dilectus.⁊ de ver.ſig.c.abbate.Et breuiter
idē dicūt de abbate exēpto:qđ dictū eſt de p̄triarcha nō exēpto.vt dictū eſt
de archiepiſcopo habēte p̄triarchā vel primatē.Sed ſi nō habet aliuꝫ ab=
batē ſuper ſe nec eſt exemptus:proprio ep̄o debet cōfiteri qꝛ ille eſt iudex

ſuus.lxj.di.c.obitū.xij.di.c.fi.niſi forte ſm regulaȝ per ſedem apoſtolicā approbatā poſſit ſibi eligere cōfeſſorē: aliter aūt hoc facere nō poſſet ſine licencia ſuperioris.vt in.c.Omīs vtriuſq; ſexus.de peni.ꝛ remiſſio.

Attēde peccata abbatum q ſunt xvij.

¶ De pctīs aūt q̄ pro magna parte cōmittūtur per abbates breuiť dicendum eſt.ꝙ in p̄mis peccāt q: hac ſpecie ꝛ intentione ſpecialiter ducti habitū regularē aſſumūt vt abbates fiāt cōtra canones.ꝛ.vj.q.vij.p laicoſ. et de electi.c.officij.in quo multi religioſi delinquūt paupertatē ꝛ laborē ꝛ eſurient fugiētes vt diuites fiant: ꝛ quiete ꝛ ſplēdide reficiātur: ꝛ de talibus dicit Grego.ꝙ nō intendūt ſeculū fugere ſed mutare.liij.di.c.viij.

¶ Secūdo quia quādoq; abbatiā emunt: et tales niſi renūcient ſaluari nō poſſunt.vt in.c.ſi quis nec.j.q.j.

¶ Tertio q: nullū recipiūt niſi intuitu pecunie vel alteriuſ cōmodi temporalis tacite vel expreſſe ſup quo obtentu cōſuetudinis ſe ſatagūt excuſare cōtra iura.de ſymonia.ca.veniens.qui ſi accuſentur deponēdi ſunt. de ſymonia.c.dilectus filius.ꝛ.c.licet heli.ꝛ.c.per tuas. vel ad arbytriuȝ iudicis puniūtur.de accuſa.inquiſitionis.

¶ Quarto q: eccl'iaſ in q̇bus hn̄t ius patronatꝰ ſibi omnino appropriāt nec ponūt ibi vicarios perpetuos: ꝛ poſitos ita grauāt ꝙ nō poſſunt hoſpitalitatē tenere: nec epo in epalibꝰ reſpōdere.de prebēdis.ca.de monachis ꝛ.c.auaricie.ꝛ de ſupplē.negli.prela.c.ij. q̄ om̄ia ſunt ab epis q̇bus ſubſunt nulla obſtāte cōſuetudine corrigēda. de prebēdis.c.extirpande.

¶ Quito: q: ad eccl'ias ad ip̄os ptinētes neminē ſine pecunia preſentāt ꝛ vt victū ſuū vtrūq; palliēt plerūq; eccl'ia vacāte mutuū recipiūt vſq; ad aliquā certā ſūmā pecunie ꝛ demū ip̄am ſic obligatā cōferūt dicētes ꝙ q̄libet res trāſit cū onere ſuo.de pigno.c.ex lr̄is.ꝛ de decimis.c.paſtoraliſ: ſed ip̄os ſeducūt cū epis hoc nō liceat. ſed eccl'ia vacāte fructoſ futuro ſucceſſori ſunt fideliť reſeruādi: vel in vtilitates eccl'ie cōuertendi.de officio. ordi.c.cū vos.ꝛ qui aliq̄d ſubtrahit inde etiā ſi epiſcopuſ ſit tanq̄ furti ꝛ latrocinij reus honore ſuo priuari debȝ.x.q.ij.c.finali. Tales em̄ exactiones ſunt penitꝰ ꝓhibite. Et ſi quis eas receperit teneť in duplū reſtituere ip̄as in vtilitatē eccleſie cōuertendas.de ſymo.c.Audiuimus.

¶ Sexto q: dāt poſſeſſiones aliquas vel domū cōducūt alijs tali pacto ꝙ decimas illarū poſſeſſionū eis ſoluāt.vel apud eos ſepulturas eligāt: q̄ pacta in preiudiciū eccleſie parrochialis nō ſunt ſeruāda. de pactis.c. plerūq; etiā ſi iuramentū interueniat.c.j.de ſepultu.libro ſexto.

¶ Septimo: q: negligūt punire monachos fugitiuoſ.xiij.q.iij.abbateſ et eos reuocare inq̄rere ꝛ recipe ſalua ordinis diſciplina.de regula.c.fi.

¶ Octauo: quia recipiūt monachos ſine litteris cōmendaticijs.xviij.q.ij.cap.abbates.in fine.ꝛ cap.quam ſit.

¶ Nono quia indiſcrete monachos ſuos eijciūt.de reſcrip.ca.cū.dilecta in quo mortis eorū rei ſunt.argu.xvj.q.j.cap.Placuit.

¶ Decimo: q: monachuſ ſine cauſa litteraſ dimiſſoriaſ cōcedūt ꝛ credūt

monachos p tales litteras ab obediētia ſoluere: qđ verū nō eſt quouſq;
ab illo ſint recepti.lxiij.di.c.illud quoq;.et.vij.q.j.ca.nō opꝫ.ca.peruenit
et.xxj.q.ij.ca.j.et.ij.vbi dicit leo ꝙ nō debent dari tales littere dimiſſorie
niſi conſtet vbi ſit receptus monachus ; ne ouis errans et perdita inue-
niatur ſine paſtore.lxxij.di.capi.epiſcopus.

¶ Undecimo:quia reuertentes vel alios fratres delinquentes ſicut la-
trones cum aliter corrigi poſſint ponunt in vinculis.lxxiiij.di.c.quorun
dam.et per laicum faciunt capi vel verberari cum hoc per monachos vel
per clericorum fieri poſſet in quo caſu excōmunicationis vinculum non
euadunt de ſenten.excōmuni.c.vniuerſitatis.

¶ Duodecimo: quia ſi aliqui ex cauſa appellant appellationi facte non
deſerūt:ſed appellantes capiūt et verberāt vel excōicant.de accu.ca.ſicut
olim.et tales ad ſedem apoſtolicā ſunt mittendi.de app.c.de priore.

¶ Tredecimo:quia quoſdam monachos carnali amore exaltant: alios
ex odio vel inuidia vel quia bene viuunt;et bene adminiſtrāt; et bene fa
ciunt opprimunt.xv.queſtio.vij.ca.j.

¶ Decimo quarto: qꝛ ſub ſpecie pietatis impietatē palliātes occaſſione
hoſpitalitatis māducant carnes extra refectoriū illos quos familiares
habent ſplendide ſecū reficientes.alios qui pondus portāt diei et eſtus
eſurientes dimittūt:cū tamē ſine acceptione pſonarū:nūc hi nūc illi eſſent
ſm regulā euocādi.de ſtatu monacho.c.monaſteriū.§.in refectorio.

¶ Decimo quinto:qꝛ de infirmis et debilibus vel medicina aliqua indi
gentibus nō curāt quibus tamē in infirmatorio vel refectorio ad ſuſten
tationē nature debilis eſſet cōpetens ſuſtentatio adhibenda in predicto
ca.cū ad monaſteriū.§.porro debiles.de ſtatu monacho.

¶ Decimo ſexto: quia permittūt aliquos monachos habere pecuniam
contra auctoritates ſanctorum patrum.de ſtatu.monacho.ca.monachi.
et predicto.cap.cum ad monaſterium.

¶ Decimo ſeptimo:quia eccleſias decimas et alia ſpiritualia reſpiciunt
de manu laici et curam animarū cōmittunt monachis ſine licentia epi:
et ſacerdotes habentes curā inſtituunt et deſtituunt per ſe pro libito vo
luntatis et aliis modis vſurpant iura epiſcopalia cōtra iura.xvj.q.j.per
uenit.de priuilegiis.cum et plantare.

¶ Decimo octauo:qꝛ monachis parcūt propter potentiā parentū cū tamē
ex quo incorrigibiles ſunt eſſent eiiciendi de monaſterio ne interficerent
oues ſanas.de ſtatu monacho.ca.ea.q̄.§.j.xlv.di.c.ſed illud et in arctiori
bus monaſteriis eſſent detrudendi:et ſi reſiſterent vſq; ad obedientiam
eſſent excōmunicationis vinculo innodandi.de regula.c.fi.§.fi.

¶ Octauo fuit queſitū cui debēt cōfiteri monachi: et dicēdū eſt ꝙ debēt Octaua.q.
cōfiteri abbati qui ipſos monachos nō ſolū extrinſecus ſed etiā intrinſecus
cognoſcere debet.de tēpo.ordinādo.c.ad aures:et quoniā ſup capita ſua
loco dei poſuerūt.Ita nec velle nec nolle habeāt.xij.q.j.ca.nō dicatis:et

abbate preſente vel etiā abſente de licentia eius vel de conſuetudine vel
ſcđm ſtatuta regule priori confiteri debent. de ſtatu monachorū. cap̄. cuʒ
ad monaſteriū. §. prior. Et licet ſint plurima vicia monachorū hec tamē
ſunt deteſtabilia et penitus condēnanda.

¶ Primo caueāt ne cōtra abbatē cōſpirent aliquādo: nō ſolum ad depo-
ſitiones abbatis: ſed ad mortē corporis ſicut illi q̄ in mortē beati Bñdi-
cti cōſpirauerūt. vij. q. j. §. quādo vero. ꝛ. xviij. q. ij. §. ecce et tales ſunt infa
mes: et ad teſtimoniū nō admittunt. xj. q. j. cōſpirationū. ꝛ. c. cōmurmu-
rationū. et de ſymo. c. per tuas. ꝛ. c. licet heli. ꝛ de ſen. ꝛ reiudi. c. cū. j. ꝛ. a.

¶ Secūdo quia incautā familiaritatē habent cum mulieribus quas ſi-
bi cōmatres faciunt contra iura. xviij. q. ij. ca. pernicioſam.

¶ Tertio q2 incautā cuʒ monialibus cōuerſationē hn̄t cōtra iura. xviij.
queſtio. ij. c. monaſteria. ꝛ. ca. diffiniuimus vbi dicit ꝙ nō licet monacho
cōuerſari cū monacha nec ſecū in monaſterio manere: nec loqui etiā cuʒ
cōſanguinea: niſi per verba cōpendioſa: ita ꝙ cito ab ea recedat: et ſub te
ſtimonio abbatiſſe. Et idem iuris eſt de abbate: quia nec clericus debet
ipſarū monaſteria frequētare. de vita ꝛ honeſtate clericorū. c. monaſterio.

¶ Quarto quia vagant extra monaſteria ſine licentia abbatis ſui. xvj.
queſtio. j. c. legi epiſtolam. de officio ordi. ca. quanto.

¶ Quinto q2 volūt eſſe ocioſi cū tn̄ arma hoſtis antiqui ſint ocioſitas et
voluptas ad miſeras aīas captiuādas de renūcia. niſi cū pridē. §. verū.

¶ Sexto quia volunt comedere carnes etiam ſi nulla neceſſitas vrgeat
ꝙ non licet de conſecra. di. v. carnem. de ſtatu monachorum. cum ad mo-
noſterium. §. in refectorio.

¶ Septimo quia gloriātur de nobilitate ſua et potentia amicoruʒ pro-
pter ꝙ volunt regi ad libitū: et volunt alijs dominari qđ prohibet conſi
liuʒ generale. de ſtatu. mona. ca. que. §. j. ꝛ. gloriā mundanā et conuiuia
cōmunia appetūt et ſequūtur contra ethimologiā nominis ſui ſm̄ quā
monachus ſolus et triſtis ſedere debet: nec de mūdo diſputare quia mor
tuus eſt mūdo. xvj. q. j. placuit. ꝛ. c. monachus.

¶ Octauo quia volunt habere cellulas ab alijs ſeparatas nec volunt ab
ſtinentiā cōmunem facere. xx. q. iiij. c. monachi. ꝛ. c. ſequenti.

¶ Nono: q2 propriū hn̄t cōtra iura. de ſtatu. monach. cū ad monaſteriū.

¶ Decimo quia ſibi adinuicē inuident: et ſic ſunt ſpirituales homicide
detrahendo ſibi adinuicē. vj. q. j. deteriores. ꝛ de peni. di. j. homicidiorū.

¶ Undecimo: quia aduocati ſunt in palatijs clericorū et laicorum con-
tra iura de poſtulando. c. ex parte.

¶ Duodecimo: quia fiſicā et ius ciuile audiunt: vnde ipſo iure excōmu-
nicati ſunt et in multis alijs delinquūt vt patet in his q̄ notātur per ho-
ſtien. in ſumma. ne clerici vel monachi. §. penultimo et vltimo.

Nono. qō. ¶ Nono fuit queſitū cui debet cōfiteri decanus. et dicendū eſt ꝙ epiſco-
po ſuo cōfiteri debet cui ſubeſt: vel de licentia ipſius alij. c. omis vtriuſqꝫ

ſexus.de peniten.et remiſſio.et decani cõfiteri debent de multis.
¶ Primo:quia ſuis epis graues et ſuperbi exiſtũt.de appella.c. dilecti.
¶ Secũdo:quia in epiſcopi ſui contẽptum abſtinent a diuerſis officijs. de officio.ordina.ca.irrefragabili.§.ceterum.
¶ Tertio:quia pro peccato alterius eccleſiam interdicunt:de his que fiunt a maio.parte capituli.queſiuit. (loco.
¶ Quarto:qꝛ ſigillo capli ſine ꝯſenſu ipſius capli ſigillãt de ꝓba.tertio
¶ Quinto:qꝛ illd qd eſt cõe ſibi et caplo ſibi appropriãt de preben.c. rõ.
¶ Sexto: quia nolunt ad ſacerdotium promoueri cum ad hoc teneãtur de etate et qualita.cap̃.primo.
¶ Septimo:quia epis cõſentiunt in peccatis.de elec.c.p inquiſitionẽ.
¶ Octauo:quia nolũt ſurgere ad matutinas nec alijs horis canonicis: et volunt percipere prouentus et nolunt facere ſeruitium contra iura.de cleri.coniu.c.diuerſis fallacijs. vnde ſi admoniti per epm nõ ſatiſfaciũt deponi poſſunt a clero.xciij.di.cap̃.fi.
¶ Nono:quia ſe abſentant ſine licencia epi.de cleri.non reſidẽ.c.ex parte.et de conſecra.di.v.c.non oportet.
¶ Decio:qꝛ audiũt leges cõtra iura.ne clerici vl'monachi.c.ſup ſpecula.
¶ Undecimo:qꝛ exercent aduocati officiũ.de poſtulando.c.j.ꝛ.c.fi.
¶ Duodecimo:qꝛ ſunt nimis ſupbi:illitteratos ꝛ ſimplices cõculcãtes. et volũt eos ſubpeditare ꝛ i oib⁹ dn̄ari ꝙ epo nõ lꝫ.lxxxv.di.eſto ſubiect⁹.
¶ Tredecimo: qꝛ plura beneficia et plures dignitates tenẽt ſine diſpenſatione et ſi diſpenſationẽ hñt ipam nõ ſeruãt cũ in diſpenſatione ſemꝑ cõſueuit apponi ꝙ cura animarũ vel eccleſie obſequiũ nõ negligatur.
¶ Decimo fuit queſitũ cui debꝫ cõfiteri archidiacon⁹.ꝛ dicendũ eſt ꝙ debet cõfiteri epo ſuo cui ſubeſt. de offi.archi.c.j.xxv.di.c.plectis. vel de licencia epi debet confiteri alij vt dictum fuit ſupra.de decano. Et quãuis archidiaconi in multis delinquãt tamẽ hec ſunt que frequentant. Decima q̃.
¶ Primo ꝙ faciunt talias in preſbyteros quod eis nõ licet.xxiiij.di.ca. fi.de cenſibus.c.cum apoſtolus.§.inhibemus.
¶ Secũdo quia volũt habere vaccã albam vel aliud tẽporale certuꝫ pro inueſtitura faciẽda.de ſimo.c.cum in eccleſijs.et.c.in tantũ. (nis.c.lꝫ.
¶ Tertio qꝛ clericos i ſuis pctis tollerãt ꝑ pecunia quã extorquẽt de pe-
¶ Quarto qꝛ excõicatos nolũt abſoluere niſi primo recipiãt certã pecunie quãtitatẽ cõtra iura.j.q.j.nullus eps.de ſimo.c.ad aures.
¶ Quĩto qꝛ vẽdũt iuriſdictionẽ et vices ſuas.ne p̄lati vices ſuas.c.j.ꝛ.ij.
¶ Sexto:quia nolũt ad diachonatus ordinẽ promoueri. de etate ꝛ qualita.c.j.de elec.c.cum in cunctis.§.inferiora.
¶ Septimo qꝛ opponũt ſe indebite cõtra epos quorũ oculi ſunt. Unde aliqui epi vellent perdidiſſe oculos ſuos. de officio archidi.cap̃. ad hec. xciij.di.c.legimus. Et propter hoc tales archidiaconi tanꝙ mẽbrum putridum ab eccleſia remouendi eſſent.de exceſ.prela.c.grauem.

¶ Octauo quia in deformationē honeſtatis ſue volunt cum aliquibus mulieribus habitare.lxxxj.di.cap̄.florentinum.

¶ Nono qꝛ ſunt circa ſuū officiū negligentes.de offi.archidi.c.ea.q̄.

xj.queſtio. ¶ Undecimo fuit q̄ſitū cui debet cōfiteri archipreſbyter ⁊ dicendū eſt ꝙ debet cōfiteri ep̄o cui ſubeſt.xxv.di.c.plectis.de offi. archip̄ſ.ca.j.ij.⁊.iij. Peccāt aūt archip̄ſbyteri qꝛ ſunt negligētes circa ſuū officiū qḋ male ſit et in q̇bus verſetur notaꝛ ꝑ hoſt.de offi.archip̄ſ.§.q̄ ꝑtinent. Jo.doctor. Nouē tn̄ ſunt in q̇buſ archip̄ſbyter ciuitatiſ pōt peccare.et ad q̄ tenetur.

¶ Primo ſi nō prouidet de vita omniū preſbyterorū et etiā ſi nō eſt in ecclesia cathedrali temporibus congruis.

¶ Secūdo ſi in abſentia ep̄i miſſam maiorē in eccleſia non dicit.

¶ Tertio quia nō prouidet miniſteriū ſacerdotū eccleſiā regentiū.

¶ Quarto quia nō prouidet ne preſbyteri aliquādo vagent.

¶ Quinto quia nō ſupplet in om̄ibus vicem ep̄i exceptis prohibitis.

¶ Sexto ſi in abſentia preſulis vice eius officiū eccleſiaſticū in choro et benedictiones preſbyterales in eccleſia dare nō vult.

¶ Septimo qꝛ nō ꝓuidet ne infirmi ſine pn̄ia vel euchariſtie ſacro decedant.

¶ Octauo audire debet confeſſiones ciuitatēſium et eorum qui foris veniunt ex precepto epiſcopi.

¶ Nono: qꝛ nō eſt ꝑatus ad baptizandū et ſuccurrēdū in oībus ſacerdotibus vt tradiꝛ plene in dicto.§.q̄ pertinēt. et in his.ix. ſi negligētes ſint pn̄t peccare archip̄ſbyteri ciuitatis. Archip̄ſbyter ruralis pōt peccare in ſequētibꝰ.

¶ Primo qn̄ īperiti ⁊ vulgi et plebiꝰ ſollicitudinē nō gerit.

¶ Secūdo quia curioſam affectionē materie prouidendo nō habet.

¶ Tertio quia nō prouidet de vita preſbyterorū qui habitāt in ruribus ſeu eccleſijs extra ciuitatem.

¶ Quarto quia continua vigilia circūquaqꝫ habitat nō cuſtodit vitam dictorum preſbyterorum ruralium.

¶ Quinto qꝛ ſi aliqḋ viciū vꝉ defectū in dictis clericis ruralibꝰ īuenit nō nūciat ep̄o.vt idē hoſti.in dicto.ti.§.fi.ad fi.⁊ ſic ſunt.v. in q̇buſ archip̄ſbyteri rurales peccāt. Ja.doctor. Et qꝛ nō indicāt nec aliquid faciēt niſi pecunia mediāte q̄ ſubtracta ſtatim ſubtrahūt iuſticiā.xj.q.iij.qui recte.

xij.q̄ſtio. ¶ Duodecimo fuit queſitū cui debet cōfiteri prepoſitus ſiue prior: nam prepoſitus diciꝛ qui quorundā prioratus curā pre alijs gerit. de ver. ſig. ca.quāuis. Et eſt dicendū ꝙ ſi prepoſitus vel prior ſit religioſus ſuo ſuperiori cōfiteri debet a quo eſt caſtigandus. Si ſit ſecularis debet confiteri epiſcopo vel penitentiario ſuo.de cleri.excō.miniſtra.capitu. propoſuit.§.j. vel alij q̄ curam eius habet. vel de licencia eius confiteatur alij. in capitu.om̄is vtriuſqꝫ ſexus.de peniten.et remiſſio.

xiij.q̄ſtio. ¶ Tredecimo fuit queſitū cui debꝫ cōfiteri ſacriſta ſeu theſaurarius. Et dicendū eſt ꝙ debet cōfiteri ep̄o ſuo: vel qui curā eius habet. vt dictū fuit ſupra in propoſito. Et iſti ſacriſte; vel theſaurarij peccant in iſtis.

Primo quia negligentes ſunt circa ſuum officium.
Secundo quia negligunt cuſtodire veſtimenta.
Tertio qꝛ ſūt negligētes i cuſtodiēdo vaſa eccl'iaſtica: qꝛ faciūt ea tracta
ri ꝑ laicos vel ꝑ iuniores clericos cōtra iura.xxiij.d.nō liceat.⁊.c.nō opꝫ.
Quarto peccant circa luminaria.de officio cuſto.c.j.⁊.ij.
Quinta peccant circa factionē hoſtiarū et preparationē incenſi: et circa
curam baptiſte.xxv.di.c.perlectis.
¶ Decimo quarto fuit queſitū cui debent cōfiteri magiſter ſcholarū. Et xiiij. q̄ſtio.
dicendū eſt ꝙ debet cōfiteri epiſcopo cui ſubeſt.vt dictuꝫ fuit ſupra in de
cano. Et iſti magiſtri ſcholarum peccant in iſtis.
Primo quia vendunt licentiā docendi.de magiſtris.ca.quāto.
Secūdo quia dignis licentiā denegant de magi. capi.prohibeas. qui ſi
directe accuſarent̄ corā ſuo ſuperiori amoueri debent.j.q.vij.ſancimus.
Tertio quia cū idiote ſint permittūt ſe ad hoc officiū ſublimari.de eta.⁊
quali.c.ad aures.lxj.di.c.miſerū.de electio.cum in magiſtrū.
Quarto quia cōſpirant contra epiſcopos.de colūniato.c.ij.
Quinto quia magiſteriū ambiunt.xxiiij.di.ca.quādo eps.et iſti qui per
ambitioneꝫ promouentur crudeliter a diabolo punientur. viij.q.j.illud
inferendum.⁊.j.q.j.non eſt punctanda in fi.
¶ Decimo q̇nto fuit q̄ſitū cui debēt cōfiteri ſtudētes: ⁊ dicendū eſt ꝙ de- xv.q̄ſtio.
bent cōfiteri p̄ſbytero in cuiꝰ parrochia habitāt vt no.glo.in cle.religioſi
de ꝑuile.nec ſtudētes ſtudij ſalmātini debent petere licentiā nec ꝑtātē a
ſcholaſtico ſalmātino: qꝛ lꝫ ſcholaſticꝰ ſalmātinus ſit iudex ordinariꝰ ſtu
dentiū in cōtentioſiſ nō pōt ſe intromittere de pn̄ialibus ex quo ſibi hoc
exp̄ſſe cōmiſſum nō fuit vt dictū fuit ſup̄ de officiali ep̄i de ſtudētibꝰ ꝑ ſex
folia retro imediate ante illud.de papa cui debꝫ cōfiteri: nec ſtudētes ſal
mātini ſunt exempti vt aliqui dicūt.ſed ſolū ſunt priuilegiati vt nō poſ-
ſint corā alio ꝙ̄ corā ſcholaſtico ſalmātino cōueniri vt.c.volēteſ de ꝑuile
gijs.li.vj.nec etiā ſtudētes in ſtudio ſalmātino pn̄t abſolui a ſcholaſtico
ſalmātino ab excōicationibꝰ q̄s cōtraxerūt eijciēdo manꝰ violētes in cle
ricū in caſibus pape reſeruatiſ: ſed ſolū in leuibꝰ ꝑcuſſionibꝰ ad ep̄m ꝑti
nētibus ꝑ q̄ndā bullā pape b̄ndicti.Jo.d.tenoris ſubſequētis. Benedi- | priuilegiū scho-
ctus ⁊c. Cōcedimꝰ ſcholaſtico ſalmātine eccl'ie: qꝛ ſepe cōtingit aliquos | lastici salmatini
de vniuerſitate ſalmāticeñ.in canonē ſi quis ſuadēte incidere. Et ꝓpte-
rea ⁊ alias ꝑ ſedis apoſtolice et legatorū eius ac ꝓuinciales et ſinodaleſ
cōſtitutiones excōicationis et ſuſpēſionis ſn̄ias ac piurij ⁊ alias penas
incurrere: ꝙ ipſe ſcholaſticꝰ auctoritate apoſtalica poſſit abſoluere quoſ-
cūqꝫ de vniuerſitate p̄dicta qui prefatas ſn̄ias ſiue penas forſitā incurre
rint ab huiuſmodi ſentētijs ſiue penis. preter ꝙ̄ in caſibus romanis pō-
tificibus reſeruatis iniunctis pro modo culpe pn̄ia ſalutari et alijs q̄ de
iure fuerint iniūgenda necnō interdictū ſi illi premiſſorū occaſione ſtu-
dium predictū forſitā ſubiacere cōtingerit relaxādi.et nihilominus cum

illis qui huiuſmodi ligatis ſententijs fuerūt ſup irregularitatibus ſi quas ipos celebrādo nō tam in cōtemptū clauiū incurrere cōtingerit diſpēſandi tenore pſentiū cōcedimus plenā et liberā facultatē nō obſtātibus cōtrarijs rc.nulli ergo rc.ſi quis aūt rc. Et nota q iſta cōceſſio facta in fauorē pie cauſe durat ppetuo et poſt mortē cōcedentis notāt glo. et do.in ca.nemini.de offi.lega.et probatur per.c.ſi cui.de preben.lib.vj.rc. Ja.do. Et ab excōicationibus quas incurrūt per cōſtitutiones ſtudij Salmātini:vel per litteras ipſius ſcholaſtici in omnibus alijs ad epm Salmātinū et ad vicarios ſuos ad hoc ab epo poteſtatē habētes incurrendū eſt:quia ipſe eps ſolus habet iuriſdictionē in tota ſua dioceſi in foro anime.in.c. precidimus.xij.q.j. ¶ Peccata ſtudentiū nota ſunt et de ipſis nō poteſt dici niſi q eorū exceſſus enarrare dificile eſt in cap.bene quidē.xcvj.di.

xvj.qſtio. ¶ Decimo ſexto fuit queſitū cui debet cōfiteri cātor:dicendū eſt q debet cōfiteri epo vt dictum fuit ſupra de decano. Peccat autē cantor in his.
Primo qr nihil ſcit de cātu nec de officio r pmittit ſe pmoueri in cātorē.
Secūdo peccat:dando portiones quottidianas abſentibus ab officio:r officiantibus ſubtrahendo.
Tertio peccat recipiendo indignos in choro et dignos eijciendo.
Quarto peccat: ſtatuta et conſuetudines eccleſie contemnendo violando et vituperando.

xvij. qſtio. ¶ Decimo ſeptimo fuit queſitū cui debent cōfiteri canonici:et dicendum eſt q debent cōfiteri epiſcopo vel de licentia eius alij vt dictū fuit ſupra de prepoſito et decano:et canonici peccant in iſtis.
Primo quia vtilitate vel neceſſitate eccleſie exigente nolunt ad ordines promoueri.lxxiiij.di.c.ſi qui clerici.et de etate et qualita.c.queris.
Secūdo : quia per ambitionē permittunt ſe detrudi in loco viuentis de conceſſio.preben.eccleſie.c.j.et.vij.q.j.c.non furem.
Tertio qr cōiurationes faciūt.xj.q.j.c.cōiurationū.r.c.conſpirationū.
Quarto quia ſunt nimis delicati nec volunt eccleſiam frequētare.de cle. nō reſide.c.penulti.et fi.vt dictū fuit ſupra de decano.ver.octauo.
Quinto qr cumulāt pecuniā de prebēdis nec volūt aliqd paupibus elargiri.xij.q.j.c.fi.īmo q peius eſt:canonicus ex inope diues factus et ex ignobili glorioſus incipit negociare de bonis eccleſiaſticis : tamen talis ſm Hiero.quaſi quedā peſtis fugiēdus ē.lxxxviij.di.c. negociatorē clericū.
Sexto qr male viuunt canonici cathedralis eccleſie luxurijs deuacātes. vnde pōt dici q tota ciuitas capite deorſum pendet.xxxij.q.vj.c.fi.nā totius poteſtatis ſtatus per tales cōturbatur maxime quādo nolūt epis obedire.xvij.di.§.huic etiā.laborent ergo et ſtudeant circa opera charitatis. cum debeant eſſe lumen boni et ſpeculum ciuitatis.xij.q.iiij.c.fi.
Septimo qr diſcordāt in capitulis et partes ſibi faciūt maxime circa electiones in qbus iā quaſi nihil de deo agitur ſed ſequūtur carnalitatis officiū tam priuati q plati.r nō iudiciū rōnis.de his q fiunt a maiore pte ca

pituli.c.j.et de elec.c.in cauſis.⁊.c.cū dilectus.⁊.c.cōgregatio.et.c.cōſide rauimus.et de preben.c.graue. Et circa iunge illud qđ notatꝛ per Hoſti. de preben.§.qualit.ver.libere.vbi inuenies exemplū de aſino.⁊ de his vi cijs et alijs.illi qui in ſe aliqua vicia regnare ſenſerint curent ſuo ſatiſfa cere creatori:qui eū expectat ad penitentiā.xciij.di.c.diaconi ad finem.

¶ Decimo octauo fuit queſitū cui debet confiteri doctor vel magiſter et eſt dicendū ꝙ debet cōfiteri illi preſbytero in cuius parrochia moratur: nam alius ipm nō poteſt abſoluere vel ligare.ix.q.ij.c.j.ij.⁊.iij. xviij.q̄ſtio.

Peccāt aūt doctores vel magiſtri qꝛ licet indoctos et inſufficiētes ſe ſen tiant:faciūt ſe p preces ⁊ munuſcula alijs doctoribus data ad doctoratū vel magiſteriū ꝓmoueri:et ſibi licentiā docēdi dari.vt dictū fuit ſupra de magiſtro ſcholarū:nā vix erit bonus magiſter qui nō fuit bonus diſcipu lus.de elect.c.cū in magiſtrū.⁊.lxj.di.c.quid ꝓderit. Sed antiq magiſtri pro nouis nō ſunt deſerendi:valde enim iniquū eſt et abſurdū vt noui ⁊ rudes et imperiti preferantꝛ magiſtris antiquis ⁊ approbatis.lxj.di.ca. ſtatuimus.niſi forte de nouo aliqđ ſit melius reuelatū.xcv.di.eſto ſubiectus.

Secūdo peccant qꝛ deſpiciunt ſubditos cathedrarij:et propter viciū arro gantie ea q̄ ſciunt recte docere nolunt.xlvj.diſtin.habet hoc propriū. Et tales faciunt iniuriā cathedre.xl.di.multi ſacerdotes.

Tertio peccant quia contēnunt ſimplices et quia magis volunt vitare vicia verborum ꝙ vicia morum.xxxviij.di.ca.ſedulo.

Quarto peccāt qꝛ conātur dicere nō vtilia ſed ſubtilia vt videantꝛ ab omi bus et vocentꝛ rabi et ſic cōfundūt auditores.xliij.di.c.ſi.⁊.xlix.di.ca.j.

Quinto peccāt qꝛ docēt falſa in cathedra cōtra cōſcientiā vt aliqbus pla ceāt:⁊ iſti ſunt falſi doctores.xxij.q.ij.c.j.⁊ capitale.⁊ iſti ſunt fontes ſine aq̄ ⁊ nebule turbinibus exagitate q̄bus caligo tenebrarꝫ reſeruatꝛ.in.c.ſecu ti ſunt.ij.q.vij.⁊ mali ſunt ⁊ iō eorū doctrina mala ē.j.q.vij.cōuenictibus.

Sexto quia tacent veritate ne vicijs quibus vacāt ⁊ ſeipſos reprehende re videantur.j.q.j.c.viliſſimus.⁊.iij.q.vij.c.in grauibus.

Septimo peccant in falſis cōſilijs q̄ dant pro pecunia quāuis iſtud cōſi lium vendere poſſint.xj.q.iij.ca.nō licet. illa ergo q̄ male extorſerūt reſti tuant vel pauperibus erogent.xiiij.q.v.ſi habetis.⁊.c.nō ſane. et per verā penitentiā ſuo ſatiſfaciat creatori alioquin cum diabolo perpetuis cru ciatibus punientur de peniten.di.j.§.his auctoritatibus.

¶ Decimo nono fuit queſitū cui debent cōfiteri aduocati: et dicendū eſt ꝙ debent cōfiteri preſbytero in cuius parrochia morātur vt dictum fuit ſupra in doctore vel magiſtro et aduocati peccant in multis. xix.queſti.

Primo quia doloſe fouent cauſas prodendo ſuū clientulū et tales pre uaricatores ſunt ⁊ infames.ij.q.iij.§.notandū. Et notatur per hoſtien. de calūniatoribus.§.quis ſit preuaricator.

Secūdo peccant qꝛ cauſas deſperatas fouēt cōtra cōſcientiā cuꝫ ſcriptū eſt nō defendas improbū.xj.q.iij.ſi quis vero.et de hoc notatꝛ p hoſtiē.in

ſūma de poſtulādo.§.q̄d ptinet.v̄.caueat.ꝛ.§.q̄s poſtulare.v̄.et illo no.
Tertio peccant quia dilationes ſupfluas nitunt obtinere ad hoc tantū vt fugiant et negotiū protrahaf.vt lite nō conteſta.c.j.et de dolo et cōtumaca.prout.ꝛ.iiij.q.vij.§.tria.v̄.preterea nō licet aduocato in quo caſu pena duarum librarum auri aduocatus puniendus eſt per iudicem. ℭ. de iudic.l.properandum.§.illo procul dubio.
Quarto peccāt pacificādo ſup certa parte litis cū graui dāno litigatoris propt q̄ deberent ab aduocatione remoueri.iij.q.vij.§.tria.v̄.arcent.
Quinto peccant quia ignorantes iura cum neſciant quid dicant obprobrijs certant.iij.q.vij.v̄.ſi quis adeo procax fuerit.
Sexto peccant quia vbi eſt aduocatorū copia vt alijs lucruz ſubtrahant qui meliores ſunt paruiſſimo ſalario ſunt contenti tanq̄ viles ꝛ abiecti. iij.q.vij.§.tria.v̄.apud vrbem.
Septimo peccant quia recipiūt ſalariū nimis magnū inſpecta ſua facūdia et labore quē ſubeunt et inſpecta quātitate cauſe et fori cōſuetudine vt.ff.de varijs et extraordina.cogni.l.j.§.in honorarijs.
Octauo peccāt quia faciūt poſitiones cauilloſas vt aduerſam partē decipiant et inducūt clientulū ad degerandū ponēdo et reſpōdendo et informādo falſos teſtes.et ideo tanq̄ homicide tenētur et infamia perpetuā notantur.vt.xxiij.q.v.ille qui hominē.ꝛ.c.ſi quis cōuictus.
¶ Nono peccāt quia recepto ſalario nō curant de cauſa nec ſtudent nec vigilant circa eam: et ſic propter eorum negligentiaz aliquoties amittit clientulus bonam cauſam in quo ipſi clientulis obligati ſunt.de etate ꝛ qualitate.cap.ad aures.ꝛ.ff.de loca.ꝛ cōducto.l.ſed adde.§.illud.
Decimo peccāt q2 ſciūt ſe ēē idiotas ꝛ inſufficiētes et nihilominꝰ ſalariū recipiūt ꝛ.ppt inſufficiētiā ſuā cām amittūt vn̄ i culpa ſūt.ff.ad.l.aq̄liā.l. idē iuris.ꝛ.ff.de officio p̄ſidis.l.illicitas.§.ſic.ꝛ inſti.ad.l.aq̄liā.§.ipitia.
Undecimo peccāt q2 licet ipi ſint ſufficiētes alijs inſufficiētibuꝰ vicesꝰ ſuas cōmittūt vn̄ et ipi tenent arg.ff.de p̄ſcriptis v̄bis.l.apud labeonē.§. fi.niſi forte cliētulus ſciēs cōtentꝰ fuiſſet:q2 inuicto nō pōt hoc alij cōmittere.arg.ff.de ſoluc.l.inter artifices.et ſi eo inſcio hoc fecit.debuit ſuſpicari ipm hoc nō pmiſſurū ſi ſciret.arg.ff.de furt.q̄ re ſibi cōmodata.j.reſpō.ad finē.Satiſfaciāt igit aduocati illis q̄s p̄dictiꝰ modꝭ vl alijs leſerūt et p verā pniaz ſuo ſatiſficiāt creatori ſi nolūt apd̄ inferos ppetuo cruciari de penitē.di.vij.idcirco.nec eniz in die iudicij habebūt aduocati de allegationiꝰ victoriā.i.de eloquētia ſua ſubſidiū.ix.q.iij.aliorū.ꝛ hic iunge illud qd̄ notat p hoſt.in ſūm̄a.titu.de poſtulādo.§.q̄d ptinet p totū.

Attēde q̄liter aduocati debent ſatiſfacere de dictis peccatis.

xx.q̄ſtio.

¶ Uiceſimo fuit q̄ſitū cui dꝫ cōfiteri iuriſcōſultus:et dꝫ cōfiteri illi p̄ſbytero in cuius parrochia morat.vt dictū eſt ſup̄ de doctore.ꝛ dr iuriſcōſultus ille q̄ q̄ōnes ſibi factas ſoluit et determinat p ius ꝛ nō aduocat.ſed ſi ꝓponat ſibi q̄ſtio de facto ipam ſoluit ſic ſibi videt.ꝛ de iure reſpōdet.et iſti olim cōſtituebant a p̄ncipe inſti.de iure naturali.§.reſpōſa prudētū.

hodie aūt tales nō inueniūtur ſed tm̄ illi qui cōſiliū dant cedēdi vel liti-
gādi q ſi rectū cōſiliū dāt cōpetēs ſalariū recipe pn̄t ſm augu.xj.q.iij.nō
licet.ꝛ de iſtis idē eſt dicēdū ꝙ dictū fuit ſupra in doctorib⁹ et aduocatiſ.

¶ Uiceſimo p̄mo fuit q̄ſitū cui debet cōfiteri p̄ſbyter parrochialis et di- xxj.q̄ſtio.
cendū eſt qđ dꝫ cōfiteri ep̄o ſuo: vł illi cui ſubeſt ſp̄ūaliter ꝛ tēpaliter.vel
p̄ſbyteri ſibi adinuicē cōfiteri poſſunt de licētia p̄lati ſui.qđ tm̄ nō multū
expedit ne cōſcij ſimiliū criminū ſibi adinuicē deferant.argu.xvj.q.ij.ca.
viſis.ibi humani moris eſt illū vereri cuius iudicio et volūtate nūc erigi
mur:nūc deprimimur. Et ſic cōtingeret pn̄iam euacuari: ꝛ groſſaꝫ fieri
carnali fauore qđ eſt vitandū.de ſimo.c.nemo. Et multū prouidendū eſt
de pn̄ia clericorū et maxime ſacerdotū qꝛ ſm ꝙ dicit criſo. de penitē.di.j.
q̄s aliq̄n vidit clericū cito pn̄iaꝫ agentē. Et ſi dep̄henſu⁹ humiliauerit ſe
nō dolet qꝛ peccauit ſed cōfundiť qꝛ pdidit gloriā ſuā. Et lꝫ iſti p̄ſbyteri
multa et grauia cōmittere nō formidēt:aliq̄ tm̄ ad memoriā reducam⁹.

Primo peccant qꝛ permittūt ſe indignos ad eccleſiaſticā militiā promo
ueri.xxiij.di.tales.ꝛ.c.his igitur.de.eta.ꝛ q̄li.ꝛ.c.cū ſit ars artiū.

Secūdo peccāt qꝛ q̄nq꞉ ꝓmouētur p ſimoniacā p̄uitatē: vn̄ celebrare nō
debēt.de ſimo.c.tāta.ꝛ.c.accuſatū.ꝛ.j.q.j.q̄ſquis p pecuniā.ꝛ.c. repiunť.

Tertio peccāt quia nimis incōtinēter viuūt.xxviij.di.ſi diaconus. de co-
habita.cleri.et muli.per totū.de cleri.coniuga.c.iij.

Quarto peccāt qꝛ imiſcēt ſe ſpectaculiſ ꝛ pōpis mulieꝝ:ꝛ cōuiuijs publi
cis:et vſuriſ:ꝛ lucriſ turpib⁹ ꝛ fraudib⁹ ꝛ negotijs ſclarib⁹ ꝛ officijſ ſe imi
ſcēt:et ſunt doloſi et ꝯſpiratores et ſectātes odiū et cumulatōeſ ꝛ inuidiā:
et ſunt vagi oculis ꝛ effreni lingua:ꝟgines ꝛ viduaſ ꝛ alias mlierculaſ
frequētātes ꝛ inobediēteſ ꝛ ſeſe iactātes:et doctrinā et lectiōeſ:ꝛ pſal'os
et hymnos et cātica fugiētes ſm ꝙ hec oīa tāgit Iſido. xxiij.di.his igiť.

Quito peccāt qꝛ libēti⁹ dāt ioculatori vł meretrici q̄ paupi. lxxxvj.di.c.q
venatori.cū caplis ſequē.et mlta alia vicia ſclaria inhoneſta eis interdi-
cta.no.p hoſti.in ſumma.ti.ne clerici vel monachi.§.q̄ ſunt ſecularia.

Sexto peccant:quia ſuperioribus ſuis infideles ſunt et inuident et de-
trahunt de eis.xxiij..queſtio.v.prodeſt.

Septimo peccant qꝛ vnus ſubtrahit alij parrochianos ſuos tam viuos
q̄ mortuos in quo grauiter delinquūt et ad reſtitutionē tenenť omniūꝫ
perceptorū de parrochijs.ca.ij.et.iij.et.ix.q.ij. per totū.de peniten.di.vj.
placuit.et de ſepul.c.ex parte.et.ca.ſequēti.et.ca.in noſtra.

Octauo peccāt quia multa vicia ſub ſpecie virtutiſ palliant nā cum ſint
auari volūt videri boni diſpenſatores.cum ſint crudeles volūt videri iu-
ſticie zelatores:cuꝫ ſint remiſſi volunt videri ſubditiſ compatientes.xlj.
di.ſepe.ij.q.vij.his reſpondetur.vij.q.j.§.hoc ita.

Nono peccant quia ſibi adinuicē inuident et detrahunt et ideo raptori-
bus deteriores ſunt. Et etiam homicide.de peniten.di.j.cap̄.homicidio
rum.vj.q.j.cap̄.ex merito.et.ca.deteriores.et.cap̄.ſumma iniquitas.

Decimo peccant quia fingunt ſe longius ire vt reuelent odia et ſunt fal‑
laces et inconſtãtes: ⁊ multa verba inhoneſta ⁊ illicita proferentes con‑
tra ius.xxij.q.ij.nec artificioſo.⁊.c.omne genus.et.cap̄.his autem.
Undecimo peccãt q᷑ nõvere penitẽti teſtimoniũ ferũt vel vere penitentẽ
accuſant corrupti mũere ⁊ mũdiali fauore: ꝙ eis ꝓhibet̃.ꝺ ſimo.c.nemo.
Duodecimo peccant quia cũ parrochiana propria quã ad confeſſionẽ ad
mittunt fornicantur in quo caſu epiſcopus quindecim annis presbyter
duodecim penitere debet: et ſi in conſcientia populi deuenerit deponi de
bet: et in monaſterium detrudi ad penitentiam peragendam.xxx.q.j.ca.
non oportet.et.cap̄.ſi quis.et.cap̄.omnis.
Tredecimo peccãt in ſacrificijs: dũ hoſtiã fractã offeruntvinũ ſine aqua
vel ecõtra ponẽtes plus de aq̃ ꝙ̃ de vino priuatis domib⁹ aut his in die
ſine cauſa celebrãtes vel ſine lumine vel in eccleſia violata vel ſup altari
moto vel enormiter fracto vel in altari in quo eadem die celebrauit ep̄us
ſine licentia ep̄i: et quia nõ cuſtodiũt criſma: nec cuſtodiũt eucharistiã ſi
cut debent: et nõ mũdant vel lauant veſtimẽta vel vaſa eccleſiaſtica ſicut
decet: vt hec probãtur de celebratio.miſſa.ca.j.⁊.c.cõſuluiſti.⁊.c.ex parte.
et.c.ſane.et.c.te referẽte.et.c.pernicioſus.et de cõſecra.eccleſie.c.j.⁊.c.li‑
gnis.⁊ de cuſto.eucha.c.ij.⁊ de cõſecra.di.j.⁊.c.j.et.ca.ſicut nõ alij.et.ca.
ſufficit.⁊.c.veſtimẽta.⁊.c.vaſa.vbi de iſtis omnibus inuenies plene.
Decimo q̃rto peccãt q᷑ ſubuertũt ppl̄m in omi loco ponẽtes ſcandalũ et
iſti vertunt̃ in laqueũ tortuoſuꝫ.ſm̄ Hiero.xxiiij.q.iij.trãſferũt ꝑncipes.

xxij.queſti. ¶ Uiceſimo ſecũdo queſitũ fuit cui debet cõfiteri imperator: et dicendũ
eſt: ꝙ debet cõfiteri pape et nõ alij: q᷑ pape imediate ſubiacet ⁊ ab eo cõ
firmat̃ et vngit̃ ⁊ coronat̃.de elec.c.venerabilẽ.§.j.alij vero dicũt ꝙ debet
cõfiteri ep̄o leodiẽſi.in cui⁹ dioceſi eſt vbi coronat̃ in regẽ ab archiep̄o cõ
lomẽſi et ibi eſt caput regni et ille locus eſt celebris ⁊ ibi cõſueuerũt cõſi
lia celebrari.xxvj.q.ij.c.fi. Tertij dñt ꝙ põt cõfiteri cuicũꝗ voluerit dum
eſt ſanus: q᷑ legib⁹ nõ eſt ſubditus: ſed ipſe eſt lex animata.xxiij.q.viij.
cõuenior.x.di.c.j.C. de legibus digna vox. ſi aũt infirmaret̃ tũc cõfitear̃
illi ep̄o in cuiu⁹ dioceſi iacet infirm⁹.ſed ſm̄ Hoſti.eſt dicendũ: ꝙ impa‑
tor ⁊ impatrix de cõſuetudine antiquiſſima cuiu⁹ initij memoria nõ ſtat
hñt certos cõfeſſores ꝑlatos qui ſunt magiſtri capelle ſue et ſub ipſis te‑
nẽt alios capellanos quotidianos q̃bus cõfitentur et qui hñt curã ani‑
marũ ſuarũ de cõſuetudine nõ reprobata per papã.et ideo illis debẽt cõ
fiteri.argu.c.cũ cõtingat de foro competẽ.et.c.ſup quibuſdã.§.ꝑterea de
verbo.ſignifica.tñ ſi papa vellet poſſet taleꝫ cõſuetudinẽ reprobare et in
hibere ꝙ ſine licẽtia ſua nõ eligeret confeſſorẽ et ꝙ hactenus factuꝫ eſſet
mediocriter tolleraret.arg.de cõſecra.eccl̄ie vel altaris.ca.aqua.ergo tu‑
tior eſt ꝙ tales pro ſe et familia ſua impetrẽt a papa licentiã cõfeſſorẽ eli
gendi niſi alio ꝑuilegio ſint muniti: nã decretales de peni.et remiſſio.c.
fi.nõ videt̃ niſi de clericis intelligẽda eſſe nec eſt putandũ ꝙ papa ꝑ illã

decretalē intellexerit imperatori licentiā dare vt patet ibi cū dicit ibi tex.
prelatis q̄uis ratio q̄ redditur in principio decretalis extendať ad eum.
¶ Et impator peccat primo quādo nō facit iuſticiā ꝓpter ꝙ veniūt tēpe
ſtates in pplm et flagitia. vt.xxiij.q.iiij.ſi quos violentoꝝ.⁊.q.v.c. regū.
nā impator in nullo magis pōt placere deo ꝙ ſi iuſticiā faciat cōpeſcen-
do illos qui in ſuā et aliorū perniciē deuacanť.xxiij.q.v.cap̄.quāuis.
Secūdo peccat impator impugnādo ſanctā eccleſiā matrē ſuā quā teneť
defendere et tueri vñ quādoqꝫ deponiť propť hoc.de elect.ca.venerabilē.
Tertio peccat quia diſtringit clericos et cogitat eos in foro ſuo placita-
re.xi.queſtio.iij.continua.et.cap̄.inolita.et.cap̄.placuit.
Quarto peccat impator q2 immiſcet ſe electionibꝰ ꝑlatorū cōtra iura.xxiij.
di.c.ſacrorū.⁊.c.ego ludouicꝰ.et de elect.c.ſacroſcta.⁊.c.quiſquis niſi hoc
hēat d̄ ꝑuilegio ſpāli dñi pape.⁊ ſic itellige d̄ iure patro.c.nobiꝭ fuit.§.j.
Quinto peccat quia alios ex odio exheredat et eijcit et alios ex curia le-
uis opinionis ſublimat.xv.q.vij.in actione.
Sexto peccat q2 ſine cauſa pedagia cōcedit.vel monetā mittat de quo di
cendū eſt vt notať per hoſti.de cenſibꝰ.ꝟ.ex q̄buꝭ.ꝙ ſi moneta.⁊ ſequēti.
Septimo quia imperator vel principes relinquūt vxorem ſuā propria re
meritate qui filij ſunt legitti.per venerabilem.
Octauo quia labitur in hereſim.xi.q.iij.cap̄.iulianus.
Nono quia nō reueretur epīs:ſed eos capit et mutillat et occidit.de ma-
io.et obedien.cap̄.ſolite.de electi.venerabilem.
¶ Uiceſimo tertio fuit q̄ſitū cui debet cōfiteri rex: et dñt aliqui ꝙ debet
cōfiteri pape ſi nō recognoſcit ſuperiorē.arg.q̄ filij ſunt legitti.c. ꝑ vene-
rabilē.§.videbať.ꝟ.inſuꝑ alioqn debꝫ cōfiteri metropolitano.arg.iij.q.
vj.ſcitote.alij dñt ꝙ ſi ſanuꝭ eſt pōt cōfiteri cuicūqꝫ voluerit ſicut dictū eſt
de impatore:ſed ſcdm hoſti.eſt dicendū:ꝙ ſi hꝫ domiciliū propriū et prin
cipale in aliq̄ ciuitate:illi epō ſubeſt de iure cōi niſi ſecus obtineat de cō-
ſuetudine cuiꝰ nō ſtet memoria vel de priuilegio ſpeciali vt dictū fuit in
impatore ⁊ ꝙ dictū eſt de cōſuetudine eſt dicēdū: ꝙ ipe rex poſſet eligere
quēcunqꝫ vellet.hoc nō putat verū hoſtieñ q2 cōſuetudo hoc ſibi cōcede
re nō poſſet q2 eēt eccleſijs oneroſa et exinde cōtingeret diſrumpi neruū
eccleſiaſtice diſcipline cōtra iura de cōſuetu.c.j.⁊.c.cuꝫ inter.in fine. et cō
tingerit ipm regē fieri acephalū.ideſt ſine capite: qd irracionabile eſſet.
xciij.di.nulla rōne: ſed de pctis cōmiſſis in diuerſis locis videť ꝙ poſſit
cōfiteri cuilibet epō in cuius dioceſi peccaret: tamē hoc ſic intelligendū
eſt vt proprio ſacerdoti ſemel in anno oīa cōfiteať vel alij de licētia ſua
in.c.oīs vtriuſqꝫ ſexus.de peni.⁊ remiſſio.aliter nō eſſet pnīa integra.
Primo peccant reges trahendo clericos ad forum ſuū: vnde deponendi
eſſent propria dignitate.xi.q.j.nullus:nam qui celeſtem militem pulſat
eius forum ſequi debet.xi.q.j.clericum.⁊.c.ſequenti.
Secūdo peccāt q2 a clericis et eccleſijs ⁊ pſonis eccleſiaſticis penſiones

Attende in quo multū eccleſia ad iuuat rḡnū et ꝓcurationes et bāna extorquent cōtra iura et cōtra eccleſiaſticā libertatē et ideo tenent̄ ſoluere penā quinqꝫ librarū auri. xxv. q. ij. quicūqꝫ igitur. in quo caſu actione iniuriarū tenent̄ de iniurijs. ca. olim: nā plus eccleſia iuuat regnū orōnibus ꝙ armigeri armis. vt. xxiij. q. v. c. ꝓdeſt ⁊ de hoc plene notat̄ p hoſti. in ſūma. de imunita. eccl'arū. §. a q̄b⁹ muneribꝰ.

Tertio peccāt: q͛ ducūt ſecū ſacerdotes ad exercitū ꝯtra iura. xxiij. q. viij. q̊ auſu. ⁊. c. ſi q̄s ep̄s. ⁊. c. rep̄hēſibile. ꝙ intellige qn̄ ſacerdotes vadūt vt pugnēt: ſecꝰ ſi ad dādū cōſiliū vadūt in bello iuſto. in. c. ex multa de voto.

Quarto peccāt reges q͛ nō faciūt iuſticiā vn̄ ſunt deponēdi. xv. q. vj. aliꝰ.

Quīto peccāt q͛ tallijs et exactionibꝰ pplm̄ dei affligūt indebite ⁊ corpaliter iniuriant̄ de q̄bꝰ tenent̄ deo reddere rōnē. xxiij. q. iiij. c. ſi eccl'ia. in fi.

Sexto peccāt q͛ occupāt alienas terras et nō ſunt cōtenti proprijs finibus. xxiij. q. iij. trāſferunt pncipes. et tales nō ſaluātur etiam ſi bene adminiſtrent: niſi res alienas reſtituāt. ſcd̄m augu. xiiij. q. v. c. nec enim.

Septimo peccāt quia cū vnus rex vni mulieri vix ſufficiat volunt tamē plures habere et tenere ⁊ cognoſcere: ſicut equus emiſſarius et mulus quibus nō eſt intellectus in periculū anime ſue et ſcandalū plurimorūꝫ quare excōicari et deponi deberent tales ſi incorrigibiles eſſent ſecundū Nicolaum et Gregorium. xj. q. iij. precipue.

Octauo peccant ⁊ crimē ſacrilegij et crimē leſe maieſtatis cōmittunt. iudeis ſup xp̄ianos: ſua officia cōcedēdo. liiij. di. nulla. xvij. q. iiij. cōſtituit.

Nono peccāt in decimis et p̄micijs quas nō ſoluūt ad quas tn̄ ſoluēdas tenētur. xvj. q. j. reuertimini. ⁊. c. decime. de cōſecra. di. v. quadrageſima.

Decimo peccant in augurijs. q̄ aliqui ſequūtur et in ipſis cōfidunt et in alijs ſortibus et ſupſtitionibus a vera fide deuiātes. xvj. q. v. augurijs. ⁊ ca. ep̄i. Et ideo ſine luce ſunt tales q͛ nihil melius ſplendet in capite p̄ncipis ꝙ recta fides. C. de ſūma trinitate. inter claras. xcvj. di. ſi impator.

xxiiij. q̄ſtio ¶ Viceſimo quarto fuit queſitū cui debet cōfiteri dux: et quidaꝫ dicunt: debet confiteri metropolitano ſi ipſum habet in ſuo ducatu: ſed ꝙ debet confiteri illi ep̄o in cuius dioceſi habet domicilium principale. Et breuiter idem dicendū eſt in duce quod dictum fuit in rege.

Primo peccāt duceſ in tallijs et exactionibꝰ indebitis. xiiij. q. v. nō ſane.

Scd̄o q͛ faciūt cōſtitutiones imo potiuſ deſtitutiones ſuas cōtra eccl'iaſticā libertatē de rebꝰ eccl'ie. nō alie. c. cū laicis. ꝓpter ꝙ tā ipſi ꝙ ſcriptores et ſeruatores taliū cōſtitutionū ſunt excōicati ip̄o iure et feudis q̄ tenēt ab eccleſijſ ſunt priuādi. de ſen. excō. c. nouerit. ⁊. c. grauē. ⁊ p̄nt feuda alijſ potētioribꝰ cōcedi q̄ eccl'iaꝫ defendāt ⁊ ꝓ ip̄a recognoſcāt. de feu. c. ij.

Tertio peccāt qḋ eſt cōmune quaſi om̄ibuſ principibuſ mūdi q͛ volunt habere capellas ſuas ⁊ cappellanos ſine auctoritate epiſcopali et volūt ꝙ cappellani ſui habeāt curā animarū ſuarū ⁊ vxorū et familie ⁊ ꝙ oblationes eis factas vbicūqꝫ miſſas audiant ſuas faciāt ⁊ imburſent qḋ eſt cōtra iura niſi forſan ſup his ſint a ſede apoſtolica p̄uilegiati ſpecialiter

multa alia cõmittũt et quicquid de rege dictuꝫ ⁊ notatũ eſt et imperato-
re ducibus ⁊ comitibus et ſimilibus poterit adaptari.

¶ Uiceſimo qͥnto fuit queſitũ cui debet cõfiteri marchio: et breuiť idem dicendũ eſt qđ dictũ fuit in imꝑatore et ducibus et comitibꝰ. et idẽ dicendum eſt de procere ⁊ varone et de alijs dñis tẽporalibuſ. ꝙ debẽt cõfiteri ſacerdoti in cuius parrochia propriũ et ꝑncipale domiciliũ habẽt: vel de licẽcia ipſius debẽt alij cõfiteri in. c. omĩs vtriuſqꝫ ſexuˢ. de peni. et remiſ. Et ſi in diuerſis caſtriſ hñt domiciliũ et nõ apparet ꝙ ſit ꝑncipale videť ꝙ poſſit cõfiteri cuilibet quãdiu infra parrochiã ſuã moratur. ff. ad municipales. l. aſſumptio. §. penulti. de parrochi. c. fi. de foro. cõpe. c. ex ꝑte. et ſic habebũt plurimos iudices ſpũales in quo poſſet cõmitti fraus et periculũ. dicas igiť ꝙ vel in hoc caſu cõfiteanť oĩbus cuilibet de licencia epĩ ſui vel eligat ſibi vnũ cõfeſſorẽ de licẽcia epĩ ne cõtingat diuidi cõfeſſionẽ ꝙ fieri nõ debet de peni. di. iij. ca. ſicut plures. quid ſi caſtra vel domicilia ſint in diuerſis epiſcopatibꝰ: tũc dicendũ eſt ꝙ ab vtroqꝫ epõ eſt licentia impetranda. de ſenten. excõ. cum illorũ. §. ſi vero clauſtralis. xxv. q̄ſtio. Pctã militũ ſunt ſex.

¶ Uiceſimo ſexto fuit queſitũ: cui debet cõfiteri miles ſimplex: et planũ eſt ꝙ debꝫ cõfiteri ſuo ſacerdoti parrochiali vel alij de eius licẽcia in predicto. c. omĩs vtriuſqꝫ ſexus: et iſti milites et alij dñi tẽporales peccãt in cõcuſſionibꝰ: et in rapinis: et in talijs iiuſtis: et in bellis ⁊ ſpolijs ſubditorũ: et qꝛ nõ ſunt cõtenti milites ſuis ſtipẽdijˢ ſꝫ cõcutiũt ſubditoſ in diuerſis grauaminibꝰ: cõtra ſñiam Joãnis baptiſte dicẽtiſ: neminẽ cõcutiat/ nec calũniã faciatis. ſꝫ eſtote cõtenti ſtipẽdijſ vr̃is. xxiij. q. j. c. militare. in fine. lxxxvj. di. c. nõ ſatis in fine: et breuiť idẽ dicendũ eſt in militibˢ et alijs dñis tꝑalibus: qđ dictũ fuit in imꝑatore et in ducibꝰ et comitibꝰ. xxvj. q̄ſtio.

¶ Uiceſimo ſeptimo fuit queſitũ: cui debet cõfiteri mercator et certũ eſt ꝙ debet cõfiteri ſuo preſbytero parrochiali in cuius parrochia moratur vel de licencia ipſius alij vt in predicto. ca. omĩs vtriuſqꝫ ſexus. Peccant autẽ mercatores et mercenarij in decimis principalibus quas nõ ſoluũt et quas ſoluere tenẽtur: et in predialibus decimis. xxxij. di. ca. preter hec de decimis. c. paſtoralis. et cap̃. tua nos. et. xvj. q. j. c. decime. xxvij. q̄ſtio

¶ Scđo peccant mercatores qꝛ ſub ſpecie liberalitatis et pietatis vſurã palliãt vendẽdo ad certũ terminũ vltra ꝙ̃ dñt. de vſu. ca. cõſuluit. Et de hoc dicendũ eſt. vt notať plene ꝑ hoſti. in ſũma. de vſu. §. q̄liter cõtractuſ.

¶ Tertio peccant mercatores in cõtractibus qꝛ inter vendentes et emẽtes difficile eſt nõ interuenire peccatũ. de peniten. di. v. qualitas lucri.

¶ Quarto peccant vendendo peregrinis et tranſeuntibus carius ꝙ̃ vicinis. de emptione et vendi. cap̃. j.

¶ Quĩto peccãt ĩ falſis põderibꝰ et mẽſuris đ empti. ⁊ vẽdi. c. vt mẽſure.

¶ Sexto peccãt in mendacijs et periurijs infinitis q̃ cõmittũt qñqꝫ anteꝙ̃ vendant ſex nũmatas mercimoniorũ ſuorũ naꝫ iurant et affirmant ꝙ melior nõ reperietur et iurãt per deũ nõ habebitis pro minori precio.

et etiā iurant ꝙ tantū ſibi cōſtitit:et pro tanto cōꝑauit ⁊ in tanta quāti
tate in qua vendidit emit:et in oīnibus mentiūtur: et ſic plerūqꝫ accidit
ꝙ pro lucro vnius oboli cōmittunt tria vel quattuor peccata mortalia ma
gna.xxij.q.ij.c.j.⁊.c.omne genus.⁊.q.v.iurati.
¶ Septimo peccāt nō ſeruādo fidem datā nec iuramentū preſtitū in ſo-
cietatibus vīn nec eſt eis fides ſeruāda.de iureiurā.c.iij.⁊.c. ſicut in fine.
¶ Octauo peccant non ſoluendo ad terminū ſicut iurauerunt niſi iuſta
cauſa ipſos excuſet.de pigno.c.ſignificante.
¶ Nono peccāt trāſferēdo ſe ad regiones remotas vbi cū diuerſis et alie
nis vxoribus adulteriū cōmittunt et ſuis cām adulterij preſtāt.de ſpon-
ſa.c.in ꝑſentia.lxxx.di.c.amputatis.Sunt et alia infinita q̄ quilibꝫ dili-
gens poterit ꝑ ſe notare.ſed hoc notādu ꝫ eſt ad terrorē mercatorū falſorū
ꝙ in morte de toto labore ſuo nihil ſecū afferent niſi ſtercus et peccatū vt
dicit Criſoſto.in palea eijciens et in palea cōſequens.lxxxviij.di.
xxviij.qō. ¶ Uiceſimo octauo fuit q̄ſitū cui dn̄t cōfiteri ruſtici. ⁊ dicendū eſt ꝙ dn̄t
cōfiteri ſuo ꝑſbytero parrochiali vl̄ alij de ipſius licentia:vt in ꝑdicto.ca.
oīnis vtriuſqꝫ ſexus. Peccāt aūt ruſtici i decimis ꝑdialibus et ꝑſonalibus
q̄s nō ſoluūt:et ſi ſoluūt diminuūt deducēdo d̄ fructibus expēſas ⁊ ſalaria
colonoꝝ:⁊ al̄s fraudes faciēdo.d̄ dec̄.c.cū hoies.d̄ hortona.⁊.c.cū nō ſit i
¶ Secūdo peccāt ruſtici diuites nō ſubueniēdo paupibus cū cui- (hoie.
libet fame morienti debeat ſubueniri.lxxxvj.di.paſce.⁊.c.nō ſatis.
¶ Tertio peccant ſubtrahēdo iura dominorū et cū eis placitando et ve-
xando eos laboribus et expēſis et aliquoties alijs potētioribus dando
vt ipſos cōtra veros dominos protegāt in quo caſu debitū eis nō remit-
titur ſed augetur:de iureiuran.ca.ea te.de decimis.tua nos.
¶ Quarto peccant in feſtis q̄ nō ſeruant ſed frangunt et violant cū in fe
ſtis nullū mercatū ⁊ nullū opus ſeruile ſit faciendū.de ferijs.c.j.⁊.c.fi.
¶ Quīto peccāt in homicidijs et ꝑiurijs et falſis teſtimonijs et fornica-
tionibus et alijs ꝑncipalibus et cōibus vicijs iniurijs et dānis vicinis datis ꝑ
ipos.de iiurijs.ſi rixati.⁊.c.ſi leſerit.⁊.c.ſi egreſſus.⁊.c.ſi culpa.Jo.do.et
qđ peius ē paſtores mētientes peccudes et pecora mortua ex infirmitate
vel luporū rapia:vl̄ alio caſu ea furant̄ et vēdūt:et ſigna q̄ hn̄t ſubtrahūt
et ſuo ſigno ſignāt et in ꝓprios vſus cōuertūt. Et qđ peſſimū eſt cū aiali
bus cōtra natāꝫ coeūt:q̄ oīa ꝯfeſſor dꝫ eis manifeſtare vt eos lucret̄.Ja.do.
xxix. q̄ſtio. ¶ Uiceſimo nono fuit queſitū cui debēt cōfiteri pueri.Et dicendū eſt ꝙ
debent cōfiteri ſuo proprio ſacerdoti: ex quo diſcretionē hn̄t. vt in predi-
cto.c.oīnis vtriuſqꝫ ſexus. Peccāt autē pueri in crimine ſacrilegij et tūc
ſunt ab epiſcopo abſoluendi.de ſenten.excōica.c.fi.
¶ Secūdo peccāt nō recognoſcēdo deo bona fortune gratie et nature.
¶ Tertio peccant calumniando.
¶ Quarto peccant adulterando.
¶ Quinto fornicādo nā hec etas aliquādo talia anticipat.de ſpō.impu-

be.c.puberes.⁊.c.de illis.et hoc intelligēdū eſt de dolicapace. Et intelli
gitur eſſe dolicapax quādo proxim⁹ eſt pubertati. Jo.do. Et quādo dicit̄
proximus pubertati quo ad matrimoniū cōtrahendū quādo femina di-
ſtat a.vij.anno minus ꝙ ꝑ ſex menſes. Et maſculus a.xiiij.anno minus
ꝙ per ſex menſes.vt in.c.cōtinebat̄ iuncta glo.de ſpō.impu.⁊ quo ad de
licta et alia dicit̄ proxim⁹ pubertati qui eſt maior decimo āno ⁊ dimidio:
ita ꝙ appropinquat magis.xiiij.ꝙ ſeptenio:⁊ idem in.xij.anno in femi
na q̄ appropinquat magis.xij.ꝙ ſeptenio.vt in.c.j.de delicti⁹ puerorꝫ.et
ibi doctores. Jacobus doctor. Uel dicendū eſt ꝙ hoc per exteriora bonus
vir eſtimabit.de preſumptio.cap̄.ex ſtudijs. Si vero nō ſunt dolicapaces
tales nō tenētur confiteri:et ideo nō eſt curandū cui cōfiteatur: nam ta-
les qui nō ſunt dolicapaces furioſis cōparantur quia eorum etas neſcit
quid videat. C.de falſa moneta.l.j.ad finem ⁊ in.§.tria.iij.q.vij.

¶ Triceſimo fuit queſituꝫ cui debent confiteri ruſtici in alienis parro- xxx. q̄ſtio.
chijs hiemātes vel eſtiuantes.vel illi qui ſe transferunt ad alias prouin
cias nō animo remanendi ibi:ſed forte ſe obſequio aliquorū magnatuū
vel dominorū deputantes. Et certū ꝙ tales ſi laici ſunt poſſunt ſe trans-
ferre quo volunt dum tamen ſint liberi. Et ſi ibi ſe transferent animo re
manendi ibi perpetuo: facti eſſent parrochiani illorum in quorū dioce
ſibus vel parrochijs morātur:de parrochijs cap̄.finali.alias autē dicen-
dum eſt ꝙ ſi tales nō intendunt relinquere domiciliū antiquuꝫ:debent
confiteri antiquo ſacerdoti ſeu preſbytero vel de licencia ipſius alij et nō
aliter cōfiteri debēt. Eſt ergo bonum conſilium ꝙ talis a iudice ſuo ſpi-
rituali licentiā obtineat vel ſaltem confiteatur ſub ſpe quod prius ſacer-
dos ratuꝫ habebit. Et ſi fuerint mercenarij vel ſeruientes aliquorū poſ-
ſunt confiteri illi preſbytero in cuius parrochia habitant.vt notat gloſa
in clemē.religioſi.de priuilegijs.

¶ Triceſimo primo fuit queſituꝫ cui debent confiteri familiares epiſco- xxxj. q̄ſtio.
pi vel archiepiſcopi vel aliorum. Et dicendū eſt:ꝙ ſi iſti familiares ſunt
de aliena dioceſi: idem videtur dicendū ꝙ in familia alterius principis
laici. Si vero ſint de illa dioceſi propria: tunc cōfiteri debent preſbytero
parrochiali in cuius parrochia habitant. Circa familiaꝫ epiſcopi vel ar-
chiepiſcopi dicendū ꝙ ſi familiares epiſcopi vel archiepiſcopi ſunt con-
iugati et habitant ſeparatim ab epiſcopo vel archiepiſcopo in alijs par-
rochijs debet ſeruari.cap̄. Om̄is vtriuſqꝫ ſexus: ꝙ quilibet confiteatur
ſuo ſacerdoti in cuius parrochia moratur et ab eo recipiat ſacramenta.
Si vero familiares epiſcopi vel archiepiſcopi morātur in domo epiſco-
pi vel archiepiſcopi quia habent domū iuxta eccleſiam cathedralem de-
bent confiteri illi qui habet vices epiſcopi vel archiepiſcopi in illa parro
chia eccleſie cathedralis quia de illa parrochia ſunt.in.ca.rogationes de
conſecra.diſtin.iij.⁊ ab illo debent recipere eccleſiaſtica ſacramēta: vt in
predicto.cap̄.omnis vtriuſqꝫ ſexus.de peni.⁊ remiſſio.

¶ Et quia queſtiones ſequentes con-

gruentius adaptantur ad iſtam ſecūdam partē huius tracta
tus ſcʒ de actibus penitentiū ideo eas hic infero: et prima eſt.

PRima: qualiter debet ſe abſtinere penitens poſt confeſſionē et poſt
aſſumptionē corporis xp̄i: et quāto tēpore. Io. doctor. Circa qd di-
cendū eſt ꝙ et ante iſta a propria vxore. ſ. v. vel. iiij. vel. vj. vel. iij. diebus.
vt in. ca. et ſi nō frequētius. et in. ca. omīs homo. de pe. di. vij. Ja. doctor.
Et ſic qui aſſumpſerit corpus xp̄i nō debet ſtatim alios cibos māduca-
re: nam ſi mane dn̄ica aſſumpſerit corpus dn̄i vſqʒ ad. vj. ieiunandū eſt.

An penitē-tes ſint de foro eccl'ie.

Si vero hora. iij. vel. iiij. aſſumpſerit vſqʒ ad veſperū ieiunabit. vt eſt tex.
in. c. tribus gradibus. de cōſe. di. ij. §. tāta in altario. et dicendū eſt ꝙ hoc
potius eſt de conſilio ꝙ̄ de precepto vt in dicto. c. tribus gra.

¶ Attende qt ſunt ge-nera mēda ciorum.

¶ Secūda. q̄ſtio eſt: an penitētes ſint de foro eccleſie. et dicendū eſt ꝙ pe
nitentes ſunt de foro eccleſie et ſub ecclaſtica regula debēt viuere: et ita
eis per confeſſorē declarari debet. xj. q. j. c. aliud.

Attēde dif-ferētiaʒ int clericū ꝛ lai cū ꝯcupicē tē mulierē.

¶ Tertia queſtio eſt: ꝙ octo ſunt genera mendaciorū et quantū peccat
quis in quolibet genere illorū: ex quo etiā patet q̄ penitentia pro quoli-
bet mendatio imponēda eſt. xxij. q. ij. ca. primū.

¶ Quarta q̄ſtio de differētia inter clericū et laicum cōcupiſcentē mulie-
rem. et q̄ et quāta culpa eſt clerico vel laico mulierē appetentē ad fornicā
dum: et per cōſequēs q̄ penitētia imponatur. xxxij. q. v. c. qui viderit.

Attende ꝙ iſta pctā. ſ. adul. forni. iceſt. pctm. cōtra natu. vnū ſit gra uius alio.

¶ Quinta queſtio eſt qualiter peccatū adulterij eſt grauius fornicatio-
ne: et inceſtus eſt grauior adulterio. et peccatū cōtra naturā eſt grauius
omnibus ſupradictis: et ꝙ imponatur grauius penitentia pro fornica-
tione: grauior pro inceſtu: et grauior omnibus pro peccato contra natu-
ram. xxxij. q. vij. c. adulterij malū: et ſpecialiter de grauitate peccati cōtra
naturā et de pena. ea. q. ca. flagicia. et. ca. vſus naturalis. Io. doctor. et in
ca. clerici. de exceſ. prela. et in auct. vt nō luxurientur homines contra na
turam. et in. j. ti. de ſodomitis. foro legum. Jacobus doctor.

Attēde: an excuſetur a pctoqui au ctoritate iu ris ciuil' in-terficit vxo rem.

¶ Sexta queſtio eſt: an excuſetur a peccato qui auctoritate iuris ciuilis
interficit vxorē et q̄ penitentia debet imponi interficienti propriā vxorē
qd habet. xxxiij. q. ij. c. interfectores. et. c. inter hec. vbi eſt notabilis glo.
ꝙ nō excuſat a peccato qui auctoritate iuris ciuilis interficit niſi appro
bet a canone. vt eſt iudex iuſte occidēs. in. c. q̄cūqʒ. et. c. admonere. ea. q.

Attende q̄ ſunt homi-cide.

¶ Septima q̄ſtio eſt qui ſunt homicide: ꝛ dicendū eſt ꝙ nō ſolū ſunt ho
micide qui manibus hominē occidunt: ſed etiam illi quorum conſilio et
fraude homines occidūtur. et ideo talibus vt homicidijs penitentia im-
poni debet. de peni. di. j. c. periculoſe: cū quinqʒ capitulis ſequentibus.

Attēde mo duʒ agendi pniam.

¶ Octaua queſtio eſt de modo agendi penitentiā: et dicendū eſt ꝙ peni
tens debet voluntariā penā accipere et petere qd ſibi dura et aſpera pe-
nitentia imponat. de peniten. di. j. c. porro. et ibi notat archidi.

¶ Nona.q.eſt qd debet agere bonus penitēs: ⁊ dicendū eſt ꝙ dꝫ ſe affli‑gere ⁊ ſomno minꝰ indulgere ꝙ̄ natura poſtulat: ⁊ dꝫ interpellere gemi‑tibus ⁊ interrūpere ſuſpirijs ⁊ ſecreſtari orōnibꝰ: ⁊ ita viuere vt huic vita li vſui moriat̃.de peni.d.j.c.ſunt q̄ arbitrant̃ ⁊ ꝙ nō ſufficit penitēti mo‑res in meliꝰ cōmutare ⁊ a p̄teritis malis recedere niſi etiā de his q̄ facta ſunt ſatiſfaciat dn̄o ꝑ penitētie lamēta vl̃ doloꝛē: ⁊ per humilitatis gemi‑tum ꝑ cōtriti cordis ſacrificiū cooperātibꝰ elemoſinis ⁊ ieiunijs.ea.di.c. nō ſufficit moꝛes. Et q̄lr̃ penitēs debet pcc̄a ſua elemoſinis redimere ⁊ iniq̄tates in miſericoꝛdijs pauperū vt deꝰ ignoſcat delictis ſuis.ea.di.c. quam ob rem. Et ꝙ medicīa miſericoꝛdie tollit peccata magna: ⁊ ꝙ me‑dicamentū foꝛtiꝰ qꝺ maxime operat̃ in penitētia eſt elemoſina.ea.di.c. medicina.⁊.c.medicamentum.

Attēde q̄d debet agere bonꝰ pe‑nitens.

¶ X.q̄ſtio eſt de doloꝛe penitētis.⁊ dicēdū eſt ꝙ in actiōe penitētie nō tā ꝯſiderāda eſt mēſura tꝑis ꝙ̄ doloꝛis.ea.di.c.in actiōe.⁊.c.mēſuram.

Attēde q̄d pꝛodeſt do‑loꝛ in pēitē‑te.

¶ Xj.q̄ſtio eſt de lachꝛymis penitētiꝰ: ⁊ dicēdū eſt ꝙ lachꝛyme lauāt deli‑ctū: ⁊ ꝙ ſi penitēs nūc recoꝛdat̃ peccatoꝝ ſuoꝝ ⁊ frequēter illa in conſpe‑ctu dei pꝛonunciet ⁊ pꝛo eis clemētiā eius depꝛecetur citius illa delebit. Sed ſi nūc obliuiſcat̃ peccatoꝝ ſuoꝝ: tūc eoꝝ recoꝛdabit̃ nolēs q̄n in toto mūdo publicabuntur: ⁊ in conſpectu oīm amicoꝝ ⁊ inimicoꝝum ſuoꝝum ⁊ ſanctoꝝū angeloꝝ celeſtiūq̧ virtutū ꝓferent̃ ⁊ publicabunt̃.ea.di.c.la‑chꝛime.⁊.c.nunc autē ſi recoꝛderis.

Attēde q̄d ꝓſūt lachꝛi‑me penitē‑tis.

¶ Xij.q̄ſtio eſt optimū cōſiliū cuiuſlibet penitēt: ⁊ eſt rectū ⁊ ſalubꝛe ꝙ q̄libet penitēs ꝯfiteat̃ pluribꝰ ⁊ pluries pcc̄a ſua: qꝛ q̄nto plibꝰ ⁊ pluries ꝯfitebit̃ in ſpe venie turpitudinē criminis tāto faciliꝰ ꝯſeq̄tur veniam re‑miſſiōis.ea.di.c.quē penitet.circa mediū: ⁊ quō ſpūſſcꝭ ad tempus ma‑net ⁊ in penitētibꝰ ad tēpus recedit.de peni.di.iij.c.querendum.

Attēde ꝯſi‑liū pēitēt.

¶ Xiij.q̄ſtio eſt quō pcc̄m tribꝰ modis cōmittit̃.ſ.ſuggeſtiōe: delectatio‑ne: cōſenſu.ea.di.c.tribꝰ.⁊.c.ſciēdū.⁊ in p̄alke.c.ſicut tribꝰ.notat archi.qꝺ iſta tria ſunt pcc̄a moꝛtalia.ſ.cōſenſus: opꝰ exteriꝰ: ⁊ ꝯſuetudo illiꝰ opis: ſed pꝛimus motus ſemꝑ eſt peccatū veniale: ⁊ etiā delectatio eſt veniale pcc̄m niſi quando diu perſeuerat: ⁊ eſt ad moꝛtalem actum: nam tunc eſt moꝛtale peccatum: ⁊ ex iſtis inſtruetur confeſſoꝛ ad cognoſcendum pꝛe‑dicta peccata ⁊ quā penitētiam pꝛo eis imponat.

Attende q̄‑modo pcc̄ꝫ tribus mo‑dis cōmit‑titur.

¶ Xiiij.q̄ſtio eſt q̄liter cognoſcit̃ quis eſt vere penitēs: ⁊ dicendum eſt ꝙ vere penitēs eſt qui pꝛeterita mala plāgit: et plāgenda iterū nō cōmittit .i.pꝛopoſitū nō cōmittēdi habet: ⁊ ideo peccatoꝛ qui a malis ſic mētēꝫ re‑uocat vt cōmiſſa plāgat: ⁊ pꝛopoſituꝫ nō cōmittēdi de cetero habeat: nec ſatiſfacere negligat vere penitet: lꝫ poſtea foꝛte caſu vel infirmitate pec‑cet non ex pꝛopoſito.ea.di.§.ſed verba cum glo.ij.ibi poſita qꝺ eſt valde notādum ad cognoſcendū quis eſt vere penitens pꝛo declaratiōe indul‑gentiarum q̄ cōcedunt̃ ſolum vere penitētibus ⁊ cōfeſſis.vt in cle.ſi dn̄m de reli.⁊ vene.ſcō.in fi.cum glo.ibi poſita.

Attende q̄‑liter cogno‑ſcitur qs ē vere peni‑tens.

Attēde modū eligēdi cōfeſſorē et ꝙ penitēs ſit in vnitate eccleſie.

¶ Xv. q̄ſtio eſt de modo eligēdi ꝯfeſſorē ⁊ ꝙ penitēs ſit in vnitate ecclie. ⁊ dicēdū eſt ꝙ ꝑncipalis regula in hac materia eſt ꝙ q̇ vult cōfiteri pcta ſua vt iueniat grã; q̄rat bonū ꝯfeſſorē ſciētē ligare ⁊ ſoluere: ⁊ ſacerdoti meliori q̄ pōt cōfiteat̄. Et ſup oīa laboret penitēs in ecclia eſſe ⁊ ad ecclie vnitatē tēdere: nā niſi vnitas ecclie ſuccurrat niſi ꝙ deeſt pctori ſua opatiōe cōpleat de māibꝰ inimici nō eripiet̄ aīa mortui: nā credēdū eſt ꝙ oēs elemoſine totiꝰ ecclie ⁊ orōnes: ⁊ opa iuſticie ⁊ mīe ſuccurrāt recognoſcēti mortē ſuā ad ꝯuerſionē: ideo nullꝰ pōt penitere quē nō ſuſtinet vnitas ecclie: ⁊ ideo nō peccāt ſacerdotes per aliquā culpā ab vnitate ecclie diuiſos: vt in .c.j. de penitē. di. vj. Quilibet pctor tpe cōpetēti agat pniam nō expectet tp̄s quādo peccare nō pōt: nam oportet vt vera penitentia fructificet vt vitā mortuo impetret ꝙ ex charitate fiat. nam ſcriptum eſt neminem ſine charitate ſaluum eſſe.

Attende q̄lis et quantus ē ignisꝰ purgatorij

¶ Xvj. q̄ſtio eſt q̄lis ⁊ q̄ntꝰ eſt ignis purgatorij. ⁊ dicēdū eſt ꝙ ignis purgatorij licet eternꝰ nō ſit: miro tn̄ modo grauis eſt: nā excellit oēm penaꝫ quā nunq̄ aliq̇s paſſus eſt in hac vita: nunq̄ ī carne tāta iūcta eſt pena licet mirabilia martyres paſſi ſunt tormēta. ⁊ cū his debet cōfeſſor penitētes ſemp terrere: ⁊ per iſta ipſos ad agēdā verā pniam inclinare. vt in c. nullus expectet. de penitē. di. vij.

Attēde optimū ꝯſiliū ꝓ penitētibꝰ qđ eiꝰ debēt dare cōfeſſores.

¶ Xvij. q. eſt q̄liter dꝫ ſe hr̄e penitēs in vita ſua poſt pactā pniam. ⁊ dicēdū ꝙ q̄libꝫ pctor feruētiſſime laborare dꝫ vt verā pniaꝫ agat ⁊ poſt pniaꝫ actā bene viuat: nā q̇ egerit veracit̄ pniam ⁊ ſolutꝰ fuerit a ligamēto quo erat aſtrictus ⁊ a xp̄i corpe ſeparatꝰ: ⁊ bene poſt pniam vixerit ſicut ante pniam viuere debuit poſt recōciliationē q̄ncūq̧ defunctus fuerit ad deū vadit: ad requiem vadit: regno dei nō ꝑuabit̄. vt ī. c. q̇ egerit. de peni. di. vij.

Attende q̄liť dꝫ ſe hr̄e penitēs ī vita ſua poſt pactā p̄niā

¶ Xviij. q. eſt an votū mlier̄ abſq̧ aſſenſu mariti emiſſuꝫ ſit adimplēdū ⁊ dicēdū eſt ꝙ nō pōt mulier ꝓpter agēdā pniam cōtinētiā vouere: nec obſeruare nec alia vota abſtinētie emittere: nec īplere ſine ꝯſenſu mariti ſui. ⁊ q̄liť q̄libet mlier dꝫ eſſe ſubiecta dn̄io viri ſui. xxxiij. q. v. c. j. cū q̄nq̧ caplīs ſeque. ⁊ c. manifeſtū. cū. vij. caplīs ſeq̄n. vſq̧ ad fi. cauſe ⁊ q̄ſti.

Attēde an. votū mlieris abſq̧ aſſēſu mariti emiſſuꝫ ſit adīplēdū.

¶ Xix. q. eſt q̊t ſūt cōiugia legittima ⁊ hoc hr̄. xxxvj. q. ij. c. tria legittima.

Attende ꝙ ſūt cōiugia legittima.

¶ Xx. q. eſt vſq̧ ad quā horā dici penitētes: ⁊ alij ieiunare debēt in q̄drageſima qđ habet̄. ea. di. ſ. de cōſe. di. j. c. ſolent plures.

Attende vſq̧ ad quaꝫ horā ē ieiunāduꝫ ī. xl.

¶ Xxj. q. eſt q̇bus vicibꝰ in anno ſit cōicandū ⁊ dicēdum ꝙ ſacerdos vel cōfeſſor dꝫ dare cōſiliū cuilibet penitēti ꝙ ſi pōt digne facere ter in anno cōmunicet. ſ. in paſcha. pēthecoſte ⁊ natale dn̄i: ⁊ ꝙ ante ſacraꝫ cōmunionē a propria vxore abſtīeat. vj. aut. v. aut. iiij. aut tribus diebꝰ. ea. di. c. ⁊ ſi nō frequētiꝰ. ⁊ c. oīs hō. q̇ exiſtēs in pctō mortali cōmunionē euchariſtie accipit: mortaliť peccat. ī. c. q̇ ſcelerate. ⁊ in. c. timorē. ea. di. et iura q̄ dicūt maritū debere abſtinere a ꝓpria vxore tribꝰ diebꝰ ad minꝰ ante cōmūionē de cōſilio loquunt̄ nō de p̄cepto in. c. oīs hō iam allega. de ꝯſe. di. j.

Attende q̇bꝰ vicibꝰ in anno ē cōicandum.

¶ Xxij. q. eſt a q̊ tpe incipit ieiunīū penitēti vel alteriꝰ in. iiij. ⁊. vj. feria. ⁊

dicēdū eſt ꝙ ieiunātes in.iiij.ꝛ.vj.feria ꝛ alijs ieiunijs a fine cene noctiſ ꝑcedēt/ q̄ cena dꝫ fieri ante mediā noctē.per.c.deniqꝫ.iiij.di.vſqꝫ ad dilu culū diei ſequētis ieiunare debēt: ꝛ ita dꝫ ꝯfeſſor mādare: ꝛ cōtrariū faciē tibus pniam imponere: vt habetur ea.di.c.de eſu carnium.

Attende a quo tpe incipit ieiuniū. in.iiij. ꝛ.vj.feria.

¶ Xxiij.q.eſt in quo tpe penitēs dꝫ indulgētiā vel remiſſionē accipe: ꝛ di cendū eſt ꝙ in.v.feria vltime hebdomade q̄dragesime debēt remiſſionē accipere.vt habetur in.c.de penitentibus.ea.di.

¶ Attēde quo tpe penitēs dꝫ indulgētiam accipere.

¶ Xxiiij.q.eſt: an canones dicētes maritū debere abſtinere ab vxore in dieb⁹ feſtiuis ꝛ dieb⁹ ieiunioꝝ: loquantur de ꝯſilio ꝛ dicēdū eſt ꝙ loquuntur de cōſilio nō de ꝑcepto.in.c.xp̄iano.xxxij.q.iiij.cū gloſis ſumē.nā ꝯfeſſor dꝫ dare cōſiliū cuilibet penitēti ꝙ i die natalis dn̄i ꝛ in reliq̄s feſtiuita tibus ꝛ in dieb⁹ proceſſiōis ꝛ in dieb⁹ ieiunioꝝ a ꝓpria vxore abſtineat. xxxiij.q.iiij.c.j.cum quinqꝫ capitulis ſequētibus.

Attēde an canones dicentes maritū debere abſtiere ab vxore i dieb⁹ feſtiuis ꝛc̄. loquūtur de cōcilio.

Sequitur tertia pars hui⁹ tractat⁹ de

qua premiſſum eſt.ſ.de actib⁹ ꝯfeſſorū.q̄ tertia pars diuiditur in duas partes. Nam in p̄ma ponitur exordiū. In ſecūda ponitur caſus paragraphi: cum aliquali materia ꝛ declaratiōe textus: in qua materia includuntur queſtiones ſequentes.

¶ Prima q̄lis debet eſſe ſacerdos cui debet fieri confeſſio.
Scd̄a q̄ſtio: q̄b⁹ ꝯfeſſorib⁹ eſt data poteſtas ligādi ꝛ ſoluēdi.
Tertia.q.an q̄libet ſacerdos habeat poteſtatē ligādi ꝛ ſoluēdi.
Quarta q̄d vel q̄ntū dimittit ſacerdos de pena peccatorum.
Quinta.q̄ ꝑſone habeāt poteſtatē audiendi confeſſiones.
Sexta q̄ dicuntur hr̄e curā aīarum.
Septima.q̄ſtio eſt q̄d ſit cura.
Octaua q̄ſtio.d religioſis ꝑdicatorib⁹ ꝛ miorib⁹ ꝛ an poſſit q̄s eis cōfiteri ſine licētia ꝓprij ſacerdotis.
Nona: q̄ dicantur proprij ꝛ ordinarij confeſſores.
X.i q̄b⁹ caſib⁹ pōt q̄s audire ꝯfeſſionē parrochiani alteri⁹ q̄ ſunt.viij.
Xj.q̄s dicatur ꝓpri⁹ ſacerdos ſcolarium mercēnarioꝝum ꝛ ſtipendiariorum ꝛ ſimilium.
Xij.q.ē nunq̄d ſacerdos parrochialis extra territoriuꝫ parrochie ſibi cōmiſſe poſſit audire confeſſiōes.
Xiij.q.eſt quoꝝ pctoꝝ abſolutio ē interdicta ꝑſbyteris ꝛ ſacerdotib⁹.
Xiiij.q.ſunt caſus ſpecialiter pape reſeruati q̄ ad pniam ꝛ ſunt.xvij.
Xv.an ep̄s vel alius ſacerdos poſſit remittere vel mutare penitentiam iniunctam a papa.
Xvj.q̄ ſunt caſus ep̄o reſeruati.
Xvij.an ſacerdos pōt iniungere penitentiam publicā.
Xviij.a q̄ ſit iponēda ſolēnis pnīa.
Xix.q̄b⁹ ſūt ꝯfitēda notoria crimia.
Xx.an ſimplex ſacerdos pōt imponere penitentiā ſolemnem.
Xxj.ꝑ quē eſt fienda p̄ma deiectio vel finalis introductio ꝛ medie ſolēniter penitentis.
Xxij.an iſtas deiectiōes vel introductiones ſolēniter penitētis ep̄s poſſit cōmittere ſimplici ſacerdoti.
Xxiij.ꝑ quē pōt iponi publica pnīa

xxiiij. q̄ caſus ſpālr reſuati ſūt epo
xxv. an ſacerdos cui eṗs cōmittit vices ſuas poſſit alteri committere quo ad cōfeſſiones audiendas.
xxvj. an preſbyter parrochialis vł ſacerdos cui eṗs cōmiſerit vices ſuas poſſit ab oib⁹ pctīs abſoluere vł teneať de neceſſitate de aliq̄b⁹ peccatis ad eṗm remittere.
xxvij. an ſacerdos de neceſſitate teneať ſequi canōes pniales vł an libere nō curādo de ipis poſſit imponere pniam arbitrariam.
xxviij. q. an ſacerdot[illegible] poſſit facere graz circa rſtitutōez male acq̄ſitoꝝ.
xxix. an ſit neceſſarium ſcire canones penitentiales.
xxx. quomodo ſacerdos errat in facto vel iure diuino.
xxxj. quomodo ītelligiť illa auctoritas q̄dcunq; ligaueris ⁊c̄.
xxxij. de plurib⁹ cōſilijs exhortationib⁹ auiſatiōib⁹ confeſſorum erga penitentes.
xxxiij. de nouē actib⁹ ꝑ ordinē fiendis per quēlibet ſacerdotem.

¶ Incipit prima pars huius tertie partis.

SOlertiſſimi pr̄es ⁊ ſagaciſſimi dn̄i: q2 de re magna ⁊ ardua non per particulas: ſed integre ⁊ perfecte tractādū eſt. q2 ſicut anime hominum precioſiores ſunt cūctis rebus: vt dicit tex. in. c. precipim⁹. xij. q. j. ſic penitētia q̄ ipſas animas terreno pctōrum puluere ſordidatas purgat ⁊ purgatas celorum gaudia eleuat: eſt p̄cioſiſſima res ⁊ cū magno ſtudio quo ad oēs ſui partes diligētiſſime pertractāda: nam vt dicit augu. in li. de pnīa. Penitētia lāguores ſanat: leproſos curat: mortuos ſuſcitat: ſanitatem auget: graz ꝯſeruat: claudis greſſuz: aridis copiā: cecis reſtituit viſum: vicia fugat: virtutes exornat: mentē munit ⁊ roborat. Ideo de hoc ſummo ope mihi ⁊ cūctis mortalib⁹ a crimine ſtudioſo. ſ. de penitētia ⁊ abſolutione pctōꝝ tractare ſumma cura habēda eſt: ꝑ q̄ď anīe fideliū ad ſuā patriā reducunť. mortalia corpora beatificanť: ⁊ terreſtres hoīes vermiculi reputati: dij ⁊ angeli quodā miro ⁊ diuino inſpiramīe ſupra celū empireū efferunť. Et q2 ſic̄ in iudicio corpoꝝ tractať: necdū de his q̄ partes litigātes: ſed etiā de his q̄ iudicij poteſtatē cōcernunt: ſic etiā in iudicio animarū nec dū de his q̄ penitētes: ſed etiā de his q̄ cōfeſſorū poteſtatem recipiunt diligētiſſime eſt tractādū cū ſine cognitiōe ptātis ipoꝝ cōfeſſoꝝ tota ipſi⁹ penitētie materia fruſtrareť. ⁊ q2 iā in alio tracratu pnīe ꝑ me ꝑ̇us cōpoſito de doctrina ipſoꝝ penitētiū fuit dictū: ⁊ ex tunc ſemꝑ cordi habui ea q̄ ad ꝯfeſſoꝝ ptātē ⁊ arbitriū ꝑtinēt expedire. Ideo quauis hoc poti⁹ in materia de penitētijs tractādū foret: tn̄ q2 ī materia quā in anno p̄cedēti legi. tex. mihi ſe obtulit: ī quo hec materia cōpetēti⁹ quā alibi adapteť: ⁊ q2 incertitudo vite mee ad expediēdū cito q̄ ſunt animabus ſalubria d3 reddere cautiorē. Ideo hāc materiā de ptāte ⁊ arbitrio cōfeſſoꝝ. i. §. de illis. ⁊. c. de cauſis. ti. de offi. dele. āno p̄cedēti ꝑ me lecto d̄liberaui ꝓ vt meli⁹ potero applicare. Summi ergo dei ⁊ glorioſiſſime virginis Marie ⁊ omniū ſanctorū ⁊ ſanctarum dei auxilio inuocato ⁊ proteſtationibus ſolitis ⁊ debitis ante miſſis.

Incipit ſecūda pars huius tertie partis.

Sequitur.§.illis.ꝛ.§.iſte poteſt diuidi in duas parteꝭ ſcōm duo mē-bra q̄ cōtinet. Nam primū mēbrum ponit de pena certa. Scōm mē-brum ponit de pena arbitraria. Primū mēbrum ibi. Si tale fuerit nego-tium. Scōm mēbrum ibi alioquin ipſos. Hec ē ſecū-da pars hu-ius tertie p-tis.

In.§.iſto quē ad ꝓpoſitū materie quā tractaturꝰ ſum ſic ponit̃ caſus. c. propoſitio

Quidā parrochialis ſacerdos q̄ſiuit a romano pōtifice Alexādro p hunc modū. Pat̃ ſcte cū cura eccl'ie parrochialis mihi cōmiſſa ſit: ꝛ parrochia-ni mihi cōfiteant̃ plura pct̃a q̄ro quā penā vl' pniaꝫ eis imponere debeā. Et papa reſpōdit ei p diſtinctionē dicēs: ꝙ ſi tale fuerit negociū vl' pct̃m ꝙ certa exinde pena canonibus exprimat̃: eandē infligat. alioq̄n.i. ſi cer-ta pena canonibꝰ nō ſit expreſſa ipos peccātes pro delicti q̄litate et cauſe ſ̃m ſuū arbitriū punire ꝓcuret. Littera illis ꝛ q̄ pro cauſiꝭ ꝛc̃.§.iſte q̄ntū ad ꝓpoſitū p̄ſens ſic ſūmari pōt: vbi pnia pct̄i in iure exp̄ſſa eſt illa debꝫ imponi alias imponit̃ arbitraria.§.illis. ꝛ p̄mo notādū eſt ex littera ibi cū dicit tex. pro cauſis tibi cōmiſſis iūctis gloſis in p̄te certa. et in p̄te ar bitriū q̄ allegāt iura loquētia in foro pnīali: ꝙ cōfeſſoꝛ nō pōt imponere penitēti penā certā nec arbitrariā niſi in cauſis vl' caſibꝰ ſibi cōmiſſis ali as extra caſus ſibi cōmiſſoꝭ nullā pniam pōt alicui iniūgere: ꝛ hoc nota bile cōfirmat̃ p.c.placuit de peni.di.vj.vbi.tex.dicit.nulli liceat quā licet alteri cōmiſſuꝫ ad pniaꝫ ſuſcipe. ꝛ p.c.oīs.de peni.ꝛ remiſſio.§.ſi q̄s aūt vbi.tex.dicit ꝙ ſi q̄s alieno ſacerdoti ſua voluerit pct̄a cōfiteri: licētiā pri ūs poſtulet ꝛ obtineat a ꝓprio ſacerdote cū aliter ip̄e illū nō poſſit ſolue re vel ligare: ꝛ facit.c.nullus de parro.ꝛ.c.j.ꝛ.ij.ꝛ.iij.ꝛ p totū.ix.q.ij. Nūc circa hoc notabile vt videat̃ ptās cuiuſlibet ꝯfeſſoris ſequunt̃ iſte q̄ones. Sumarium

Prima.q.eſt: q̄lis dꝫ eē ſacerdos cui dꝫ fieri cōfeſſio: dico ꝙ dꝫ eſſe me lioꝛ q̄ pōt inueniri. vt dicit tex. in.c.j4.di.vj. ꝛ debꝫ eē talis q̄ h̄eat ptātē et vſuꝫ clauiū ꝛ ꝙ ſit ab eccl'ia tolleratꝰ ꝛ nō ſit p̄ciſuꝭ. et ꝓpter hoc ſciſmati ci ꝛ heretici p̄ciſi ꝛ excōicati ꝛ ſuſpēſi ꝛ d̄gradati: qꝛ n ō h̄nt vſuꝫ clauiū nō p̄nt abſoluere aliquē ex d̄fectu materie ſibi ſubtracte. ſ. qꝛ ſubditi ſunt ab eorū iuriſdictiōe p oꝛdiationē eccl'ie ſubtrahunt̃. ꝛ qꝛ ſunt p̄ciſi ab eccl'ia. hec cōcluſio ſcti tho. et boñ. in.iiij.ſen.di.xix. ꝛ ꝙ dictū eſt de p̄dictꝭ idē di cēdū eſt de foꝛnicatoꝛe notoꝛio notoꝛietate facti: ꝙ ꝓbat̃ ſic. Ex q̄ aliq̄s ē foꝛnicatoꝛ notoꝛiꝰ notoꝛietate facti nō eſt tolleratꝰ ſ̃m d̄nicū in.c. ad hec. xxxij.di.ꝛ ꝓbat̃ p tex. in.c.vr̃a in fi. de cohabi.cle.ꝛ mlie. ibi quādiu ab ec cl'ie tollerant̃. nec h̄nt opiꝭ euidētiā ꝛ p gl'.i.c.ſic.c.ti. q̄ facit differētiā int̃ illos q̄ tollerant̃ ab eccl'ia ꝛ illos q̄ruꝫ fct̄m ē notoꝛiū q̄ nō d̄nr tollerati: ſi ergo nō ſunt tollerati nō p̄nt ab eiꝭ recipi aliq̄ ſacramēta p tex.i.di.c.vr̃a in fi.a cōtrario ſenſu. ꝛ ſ̃m archi. ꝛ d̄nicū i dicto.c.ad hec. ſup gl'. q̄ ē in p̄te p manꝰ. ꝛ ꝯcluſio p̄dictoꝝ ꝛ p maioꝛi p̄te alioꝝ doctoꝝ ē ꝙ oēs p̄dcti ſunt a iuriſdictiōe ſuſpēſi. nec ea vti p̄nt efficacit̃ qꝛ eiꝰ executiōe carēt ꝛ vbi a-mittit̃ iuriſdictio ꝛ executio clauiꝭ amittit̃ i p̄dictꝭ. ſ. ſciſmaticꝭ ꝛ hereticiꝭ Prima.q.

precifis et excōicatis et ſuſpenſis et fornicatorib⁹ notorijs:ergo ſequitur
ꝙ predicti nō poſſunt a peccatis abſoluere nec aliquis eis cōfiteri debꝫ.

Secūda.q. ¶ Secūda q̄ſtio eſt.q̇bus cōfeſſorib⁹ eſt data ptās ligādi ⁊ ſoluēdi in foro pniali:⁊ eſt dicēdū ꝙ oībus ſacerdotib⁹ fuit data hec ptās a mediatore dei ⁊ hoim qui ipſoꝝ ecclie ſui ꝑpoſuit et ligādi et ſoluēdi ptātē eis tradidit:vt dicit tex.in.c.multiplex:de penitē.di.j.vbi tex.dicit: ꝙ ieſus xp̄s hāc ptātē ꝑpoſitis eccleſie tradidit:qꝛ quātū ad hoc quilibet ſacerdos catholicus tenet locū dei viuētis et loco dei pōt abſoluere penitentē: nam quantū ad pnias et cōfectionē corporis xp̄i et predicationē oēs p̄ſbyteri tenēt locū apl'orū et hn̄t claues regni celorū:vt eſt tex.c. abſit.xj.q.iij.vbi dicit̄ aplico gradui ſuccedētes xp̄i corpus ſacro ore cōficiunt qui claues regni celorū habētes ante diē iudicij iudicāt: vt in.c.is vero.in fine.l.di.

Tertia qō. ¶ Tertia q̄ſtio eſt:an quilibet ſacerdos habeat ptātem ligandi et abſoluēdi:et circa hoc omiſſis alijs opinionibus hoſti.in ſum.in titu.de peni.in.§.cui cōfitendū dicit: tu dic ꝙ ſacerdos parrochialis ex quo ſibi cura animarū cōmiſſa eſt ab ep̄o ſine alia licentia ſpeciali habꝫ ptātē audiendi cōfeſſiones parrochianorū ſuorū et excōicandi et abſoluendi exceptis caſibus ꝓhibitis:qꝛ in iſtis cōſiſtit cura vt in.c.dudū.ij.§.penul.ſup̄ de elec.et in.c.j.⁊.ij.ſup̄ de offi.archi.et in.ca.iij.infra de offi.ordi.et ad hoc parrochie ſunt diſtincte vt quilibꝫ terminis ſuis ſit cōtentus et q̇libꝫ de plebe ſibi cōmiſſa curā habere et taliter cuſtodiat ꝙ ante tribunal eterni iudicis de om̄ibus ſibi cōmiſſis idoneā rationē reddat vt in.c.j.xiij.q.j.

Quarta.q. ¶ Quarta.q.eſt q̇d vel q̄ntū dimittit ſacerdos de pena pcꝰorū:ſciēdū eſt ꝙ reſtitutio male acq̇ſitorū ⁊ ſatiſfactio dānorū datorū ſiue iiuriarū irrogatarū:oīno faciēda eſt leſis ſi repiant̄:et de hoc ſacerdos gr̄aꝫ nō pōt facere qꝛ nō dimittit̄ pctm̄ ⁊c̄.vt in.c.cū tu de vſuris.Itē ſciendū eſt ꝙ ſi ſacerdos erat in facto vl̄ in iure diuio in pcꝰo qꝛ nō credit aliq̊s eē pcꝰoreſ q̄ ſunt in iure diuino qꝛ aliqđ pctm̄ reputat modicū et leue qđ tn̄ magnū ⁊ graue ē:tūc nō ſufficit pnia iniūcta et ita loquit̄.c.quē penitet ifra.ea.di.ibi cū dic̄ tex.ꝙ de⁹ nō ſoluit vel ligat illos q̇s ſacerdos putat:ſꝫ illos in q̇b⁹ op⁹ mīe ⁊ iuſticie exercet.Itē ſi q̇s agit pniaꝫ đ vno pcꝰo ⁊ nō de alio nō ꝓdeſt nec ē vtilis ei pnia iniūcta:et ita loquit̄.c.frēs.j.di.v.alias exceptis dictis caſib⁹.In alijs arbitrari pōt ſacerdoſ ꝯtritione cōſiderata qꝛ plus valet apđ deū mēſura doloris q̄ꝫ tpis et mortificatio viciorū q̄ꝫ abſtinētia ciborū:vt in.c.mēſura infra.ea.di.⁊ ſacerdos in pnia iponēda dꝫ eē miſericorſ ⁊ beniuol⁹:vt in.c.nō ſufficit:et i.c.quē penitet infra.ea.di.⁊ debet exponere penitēti q̄ntū deliquit: et q̄nta pnia debꝫ agere ⁊ ſi dicat pcꝰor ꝙ paratus eſt eā facere:debet ip̄am ei iniūgere remittēdo ei de gr̄a duos aut tres aut plures annoſ cōſiderata multitudine pcꝰorū et numerum annorū iniūgendorū.argu.xxvj.q.ſi.alligant:ſi vero pcꝰor nō ſit ita parat⁹ nihilominꝰ imponat ei ſacerdos ſaltē quantūcūqꝫ leuiſſimā penitentiā et iniungat ꝙ om̄ia bona q̄ faciet ⁊ mala q̄ tollerabit propter deū

ſiut ei pro pnīa et proficiēt ad ſalutē: ⁊ ſic impoſito pnīa abſoluat ipm̄ in
q̄ntū deb3 et pōt et nō ſimplr̄ ſicut quidā ſimplices faciūt ne indiſtricte
abſoluēdo ſeipm̄ obliget pro eodē. Quātū aūt poſſit ſacerdos dimittere
nō eſt multū q̄rendū: ſed firmit᷑ credendū eſt ꝙ deus q̄ facit oīa in nu-
mero pōdere et mēſura in multis ſequit᷑ arbitriū ſacerdotis: nā Hiero.
in expoſitione ſimboli dicit. In remiſſione pctōꝝ ſufficere deb3 ſola cre-
dulitas: q̄s eñ cauſas aut rōnes req̄rat vbi indulgētia p̄ncipis eſt. cū er-
go terreni principis liberalitas diſcuſſione nō ſit obnoxia cur ab huma-
na fragilitate diſcutit᷑ diuina largitioꝛ: et tenendū ꝙ illō ꝙ moderate ſa-
cerdos remittit: dn̄s ratū habet ſm̄ inno. et Jo. an. in p̄dicto. c. oīs: cū
q̄bꝰ cōcordat ſcs̄ tho. in. iiij. ſen. di. xviij. vbi dic̄ ꝙ in abſolutiōe ſacerdo
tis alicui plus de pena dimittit᷑ vi clauiū ſm̄ qō penitēs plus ſed ad gra
tiā diſpoſuit: ⁊ pōt eē tāta diſpoſitio ꝙ ex vi cōtritionis totā penā tollat
et ideo nō eſt incōueniēs ſi ꝑ frequentē cōfeſſionē etiā3 tota pctā tollant᷑
vt pctm̄ oīno remaneat impunitū pro quo pena xp̄i ſatiſfecit: ſm̄ eū ibi.
¶ Quīta. q. ē q̄ ꝑſone hēant ptātē audiēdi cōfeſſiones: circa hoc ſciēdū ē Quinta. q.
ꝙ ho. i. c. cū nō ignoreſ infra de p̄bē. dic̄ ꝙ treſ ꝑſone ſunt q̄bꝰ oēs ſubſūt
de iure īmediate et inſolidū. ſ. papa eps̄ ⁊ curatꝰ vt ſup̄. de offi. archi. c. fi.
¶ Sexta. q. eſt qui dn̄r hr̄e curā aīarū. et dicit innocē. ibi ꝙ ſi eſt cōſuetu Sexta. qō.
do ꝙ capl̄m cōmittat curā aīarū q̄buſ vult ⁊ ꝙ eos mutet quādo vult nō
dn̄r iſti ſacerdoteſ hr̄e curā aīarū ſi aūt ꝑpetue darent᷑ a capl̄o vel a q̄cūq3
alio vel ⁊ hoc ipm̄ de cōſuetudine eſt ꝙ q̄cūq3 ſacerdos eſt ꝙ hēat curā ꝓ
priā illiꝰ eccl̄ie nec pōt ab ea remoueri ſine cauſa vr̄ ꝙ iſte ſacerdos cēſen
dus eſt iure ſacerdotis hn̄tis curā ſiue ſit vt propriꝰ ſacerdos ſiue vt vica
rius. vt in. c. cōſtitutꝰ ſup̄ de filijs p̄ſby. ſm̄ inno. in dicto. c. nō ignores.
¶ Septima. q. eſt. q̄d ſit cura. et hoſti. in. c. oīs vtriuſq3 ſe. de peni. ⁊ re. Septia. q.
diſcribit curā dicēs: ꝙ cura ē vigil oneroſa ⁊ ſolicita cuſtodia aīarū ꝯmiſ-
ſa alicui vt curet ne pereāt ſ3 ſoluent᷑ q̄ cōpetit ex lege vl̄ ꝯmiſſione aut cō
poſitione vl̄ cōſuetudine ſeu p̄ſcriptione ꝑ ſedē apl̄icā nō improbata dic̄
ꝙ cōpetit ex lege ſcripta ſiue ex iure cōi. ſic̄ p3 in ep̄is infra de off. ordi. c.
cōquerēte ⁊ in p̄latiſ q̄ creant᷑ ꝑ electionē ⁊ etiā in rectoribꝰ parrochialiū
eccl̄iarū ex q̄ ſunt auctoritate ſui iudicis inſtituti vt p3 in eo qō nota. in. c.
fi. ſup̄ de cleri. peregri. ⁊ in. c. cū ſatis ſup̄ de offi. archi. et in. c. ſi ſacerdos
⁊. c. cum ab eccl̄iarū. ⁊. c. ad reprimēdā infra de offi. ordi. et dicit ꝙ cōpetit
cōmiſſione canonica ab ep̄o generalit᷑ vel ſpecialit᷑ facta ſicut p3 in archi
diacono vt ſup̄ de offi. archi. c. j. et in archipreſbytero ſupra de offi. archi-
p̄ſby. c. fi. ꝑ totū. et in officiali ep̄i vt in. c. ij. infra de inſtitu. et in. c. roma
na. in p̄ncipio de appella. li. vj. et in vicarijs eccl̄iarū ꝑpetuis. vt in. ca. ad
hec. ſup̄ de offi. vica. et etiā ex cauſa ad tēpus cōſtitutū: vt in. c. ꝑuenit. de
appella. ⁊ in. c. cū vos infra de offi. ordi. vel cōmiſſione facta a papa ꝑ pri-
uilegiū generale vel ſpeciale. vt patet in. c. j. xxij. di. ⁊ in. ca. j. et capitulis
ſeq. xxv. q. ij. et in eo qō no. in. c. ij. §. ſed nec. ver. p̄ſertim. ſup̄ de traſla. ep̄i

Et eſt notādū ꝙ licētia ⁊ ptās ɔceſſa alicui ad audiēdū ɔfeſſioneſ: ⁊ etiā
ptās abſoluēdi aliquē a culpa ⁊ pena ꝑ papā ɔceſſa durāt poſt mortē cō-
cedētis. notāt. Jo. de imo. ⁊ alij do. in cle. dudū. de ſepul. ⁊ no. ꝑ do. in cle.
abuſionibꝰ. de peni. ⁊ remiſ. Et eodē mō q̄cūqꝫ grā ɔceſſa ē in fauorē pie
cauſe durat ſemꝑ poſt mortē ɔcedētiſ durāte cauſa pia notāt gl. ⁊ do. i. c.
nemini dubiū. de offi. lega. Et eodē mō licentia cōceſſa alicui ꝑ epm ſuū
ad recipiēdū ordīes ab alijs epis durat poſt mortē ɔcedētis. notāt paulꝰ
⁊ do. in cle. vlti. de elec. Et eodē mō licētia ɔceſſa alicui hñti bñficiū cura-
tū ad exñdū in ſtudio ꝑ ſeptēniū durat poſt mortē ɔcedētiſ. notāt do. i. c.
cū ex eo. de elec. li. vj. ⁊ no. bñ hec dicta ſingularia. et dic̄ hoſt. ꝙ cura etiā
cōpetit ex cōpoſitiōe. ſ. ex certa ſcia ꝑ papā cōfirmat. vt in. c. veniēs. §. fi.
de trāſacti. j. Et dicit ꝙ cōpetit cōſuetudine ſeu p̄ſcriptiōe: nā metropoli
tani in ſua ⁊ etiā in aliena ꝓuincia ⁊ epi in alienis dioceſibꝰ ⁊ etiā abba
tes ⁊ archidiaconi ⁊ capellani ⁊ ſiles iura epalia ⁊ parrochialē curā ⁊ ad
hec ꝑtinētia in q̄ntū iſta pñt in eos cadere ꝑ cōſuetudinē ⁊ ꝑ preſcriptio-
nē acq̄rūt ſic̄ de cōſuetudine ꝓbat in eo ꝙ legit. ⁊ nota in. c. dudū. ij. §. tā-
dē. ſup̄. de electi. ⁊ in. c. q̄nto. ⁊. c. duo ſimul. ⁊. c. irrefragabili. §. exceſſuſ in
fra de offi. ordi. ⁊ in. c. cū cōtingat. de foro cōpe. Et de p̄ſcriptione probat
hoc in eo qđ legit ⁊ notat. in. c. ex trāſmiſſa. ⁊. c. auditi. ⁊. c. cū olim. ⁊. c. ve-
niēs. de p̄ſcriptione. ⁊ in. c. ɔſtitutꝰ. ⁊. c. venerabilis. ⁊. c. cū dilectꝰ de reli-
gi. domi. Et dicit ꝑ ſedē apl̄icā nō iprobata q: cōſuetudo nō ꝓficit niſi ſit
rōnabilis ⁊ p̄ſcripta. in. c. fi. de cōſuetu. ⁊ iudicat rōnabilis ꝑ ſedē apl̄icā
ſi ex ea limites cōfundant. vt in. ca. cū ſint hoīes. in fi. infra de decimis.
Uel ſi exinde alij graue p̄iudiciū paret. arg. in eo. ꝙ legit et notat in. ca.
ſuggeſtū. de deci. ⁊. c. cū olim. de cōſuetu. Et hec hñt locū q̄ntū ad aliquā
dignitatē q̄ ex cōſuetudine vel p̄ſcriptione pōt curaꝫ aiarū acq̄rere. Sed
q̄ntū ad ꝑſonā p̄uatā reprobat cōſuetudo ita vt nec curā acq̄rat ex cōſue-
tudine nec vt ſibi eligat cōfeſſorē vt notat ꝑ ho. in ſūma. ti. de peni. §. cui
ɔfitendū ſit. in ver. cui impator. j. rñ. Et in p̄ſcriptione taliū bona fideſ ⁊
iuſtus titulus req̄runt: alioq̄n expreſſe per ſedē apl̄icā reprobat. vt legit
et notat. in. c. dudū de deci. et in. c. ſi diligenti. de preſcripti. ſm hoſti.

Octaua. q. ¶ Octaua q̄ſtio eſt de religioſis p̄dicatoribuſ ⁊ minoribꝰ et an poſſit q̄s
eis cōfiteri ſine licētia ꝓprij ſacerdotis. Et dicēdū eſt ꝙ iſti hñt etiā ptātē
audiendi cōfeſſiones ⁊ abſoluēdi a pctīs electi ſm formā. cle. dudū. de ſe-
pul. q̄ cēſent eē curati ⁊ habent loco proprij ſacerdotis in illa dioceſi in q̄
deputati ſunt q̄ntū ad hoc ꝙ quilibꝫ pōt ipſiſ cōfiteri ſine licētia proprij
ſacerdotis ⁊ q̄ntū ad hoc ꝙ ſemel in anno cōfeſſus illis nō tenet iterato
cōfiteri proprio ſacerdoti. ſm glo. ⁊ pau. ⁊ guill. ⁊ io. de īmo. in dic. cle. du
dū. Itē hꝫ ptātē audiēdi cōfeſſiones cuiuſlibet parrochiani ⁊ abſoluēdi
religioſus vel alius p̄ſbyter cui ſacerdos propriuſ parrochialis cōmittit
vices ſuas ad audiendū cōfeſſiones parrochianorū ſuorū. vt notat pau.
et io. de imo. in cle. religioſi. de priuil. q: ſacerdos curatus pōt alteri cō-

mittere vices ſuas in certis caſib⁹ vel ad tēpus ꝑ notata ꝑ hoſti. in. c. clericos: de offi. vica. ſcḋm pau. ⁊ io. de imo. i dicta cle. religioſi. Et circa hoc abbas in. c. om̄is vtriuſqȝ ſex⁹. eo. ti. dicit ꝙ qñ ſimpliciť datur parrochiano licētia eligēdi ſibi confeſſorē nō pōt parrochian⁹ cōfiteri ſacerdoti nō hñti curā animarū ⁊ dicit ꝙ hoc voluit glo. in cle. j. de priuil. Sed ſi proprius ſacerdo⁹ cōmitteret alicui ꝙ audiat cōfeſſionē ſui parrochiani tūc nō requiriť ꝙ ille habeat curā animarū: qꝛ tunc audit vt delegatu⁹ et nō vt ordinarius; et dicit ꝙ ita volunt paulus; et doctores et bene. in dicta cle. j. ꝙ dicit ipſe eſſe notandū pro cōſuetudine generali: ꝙ ſi ſacerdo⁹ habet parrochiam amplā poteſt in ſuū auxilium aduocare alium ſacerdotem etiam nō habentē curam in actu. ſm abba. ibi.

¶ Nona q̄ſtio eſt qui dñr ꝓprij ⁊ ordinarij cōfeſſores: et eſt dicendū ſm pau. ⁊. io. de. imo. in p̄dicta cle. dudū: ꝙ ſunt iſti. papa: ep̄us ꝓpri⁹: legat⁹ ſi ē in ꝓuincia ſibi cōmiſſa. archip̄ſbyter eccl'ie cathedralis: p̄ſbyter parrochialis: ⁊ alij vicarij: ꝑ nota. de offi. archip̄ſ. c. j. et ſic ex p̄dictis cōcludēdū eſt ⁊ dať regula ꝙ quilibȝ parrochian⁹ debȝ cōfiteri ſacerdoti qui habet ptātē et curā eius ⁊ nō alij qꝛ ali⁹ nō poſſet eū abſoluere vt in. c. nup. §. inſero. in fi. de ſen. excōica. et in. c. om̄is. §. ſi quis aūt: de peni. et remiſ. ix. queſtio.

¶ Decima q̄ſtio eſt: in q̇bus caſibus pōt quis audire confeſſionē parrochiani alterius qui ſunt octo. Prim⁹ quādo proprius ſacerdos indiſcretus eſt vt in. c. placuit de peniten. di. vj. nā ſm augu. qui vult cōfiteri debet q̄rere ſacerdotē qui ſciat ſoluere et ligare vt in. c. qui vult: de peni. di. vj. ſed hoc nō debet fieri ſine licentia proprij ſacerdotis: vt in. c. om̄is vtriuſqȝ ſexu⁹: de peniten. et remiſſio. nō tamē expedit ſemꝑ licentiā dare immo denegāda eſt ſi ſacerdos proprius ſe ſufficientē reputet: nā preſumere poteſt ꝙ ideo parrochianus licentiā petat vt penā erubeſcentie euitet q̄ eſt magna pars ſatiſfactionis: vt in. c. quē penitet: de penitē. di. j. cōſilium tm̄ eſt ꝙ nō cōfidat nec p̄ſumat de ſe multū ⁊ ideo licētiā nō deneget niſi forte veriſimiliť ſe contēptū p̄ſumat tūc poſſet denegare ſcḋm hoſti. x. queſtio. [handwritten: i q̇b⁹ caſib⁹ pōt q̇s audire cōf(eſſion)ē parrochiani alterius]

Secundus caſus eſt quādo alienus parrochianus tranſtulit domiciliū ſuum ſm raymū. ſed tunc iam nō eſt alienu⁹ ſed proprius parrochianus vt in. cap. fi. infra de parrochijs.

Terti⁹ caſus eſt qñ q̇s eſt vagabūdus: vt in. l. heres abſens. ff. de iudici.

Quart⁹ caſus eſt quādo quis querit domiciliū quo ſe colocet relinquēs propriū: iter faciendo vel nauigando quia iſte ſine domicilio eſt vt in. l. labeo. in principio. ff. ad munici.

Quintus caſus eſt quādo extraneus parrochianus cōmittit delictū infra propriā parrochiā. vt infra de rap. c. j. ⁊. c. placuit. vj. q. iij.

Sextu⁹ caſus eſt rōne ſtudij nā ſcholaris qui de licētia p̄lati ſui vadit ad ſtudiū parrochian⁹ efficiť illius in cuiu⁹ parrochia in ſtudio morať ſcḋm hoſti. in ſum. j. titu. de parro. §. q̇s intelligať. v̄. q̇d de ſcholarib⁹. ⁊ ſm ioan. in cle. religioſi. de p̄uile. in glo. ſup pte parrochialis. vbi dicit ꝙ quo

ad ſcolares mercenarios et ſimiles intelligit p̄ſbyterū parrochialē illuȝ in cuius parrochia habitant.per notata in.c.placuit.de peniten.di.vj. Septimus caſus eſt tēpore neceſſitatis vt in.c.ſi preſbyter.xxvj.q.vij.nā tempore neceſſitatis in articulo mortis poteſt quilibet confiteri; etiam laico vel mulieri ſi alium habere non poteſt.vt in.c.quē penitet:de peniten.di.j.et in.c.ſanctum eſt:de conſecra.di.iiij.

viij.actus. ¶ Octauꝰ caſus eſt ſi ponat ſpem ſuā in ſacerdoti ꝓprio ꝙ ratū habebit argu.ix.q.ij.lugdunēſis:et dicit hoſt.ꝙ in q̄cūq; caſu aliq̄s alienū parrochianū ſine licentia proprij ſacerdotis audierit:iniungat ei ꝙ q̄ cito poterit ſe corā ſacerdote proprio rep̄ſentet ⁊ ꝙ actū eſt ſignificet argu.c.de cetero.et.c.de his:in fi.de ſen.excōi.ſm hoſtiē.in ſūma.de pe.⁊ re.§.cui cōfitendū:ſi vero ſacerdos nullā curā habeat ſibi cōmiſſam:tunc dicit hoſti.ibi ꝙ eſt diſtinguendū vtrū neceſſitas īmineat:et tūc pōt quēlibet audire et ſoluere pro vt ſupra notatū fuit: ſi vero nulla neceſſitas īmineat et tūc nō pōt audire ſm ray.vñ religioſi vel recluſi nō hñt ptātē abſoluēdi vel ligandi nec baptizādi nec p̄dicādi vel alia q̄ ad curā aīarū ptinēt exercēdi:niſi fuerint electi a pplo vel ab epo cū cōſenſu abbatis vel ſupioris ſui inſtituti vt in.c.alia ⁊ in.c.puenit:⁊.§.ecce.⁊.§.hoc idē.xvj.q.j. vel niſi penitēs habeat licentiā proprij ſacerdotis:dicit tñ hoſt.in hoc referre:vtrū his q̄ cōfitet̄ hēat licētiā ſacerdotis ſpecialit̄ ꝙ tali poſſit cōfiteri: vel hēat licētiā in genere vel ſimplicit̄ ꝙ alij poſſit cōfiteri: nā in iſtis duobꝰ caſibꝰ eſt dicēdū vt ſup̄dictū fuit ꝙ ex cōmiſſione ſpeciali religioſus vel recluſus audire poterit cōfeſſionē parrochiani alieni alias nō. Nō obſtat ad p̄dicta ꝙ dñt goffre.⁊ ray.q̄ nō cōſentiūt ꝙ religioſi cōfeſſiones audiant vt ſup̄dictū fuit:nā iura q̄ ad hoc dñt intelligēda ſunt de religioſiſ q̄ volūt vſurpare parrochias ſine licētia ſupioris ſui et ſine auctoritate epi vt ipſa iura bene innuūt:vel qñ volūt audire aliquē ſine licētia iudiciſ ipſiuſ pctoris vel quādo hoc faciūt ſine licētia ipſius abbatis nulla alia neceſſitate inſtāte: vt innuit̄ in ca.placuit cōi.xvj.q.j.ibi:cū dicit tex. nephādiſſimo auſu preſumat.ſm ho.in dicto.§.cui cōfitendū. Circa p̄dicta notādū eſt ꝙ abbas ⁊ canonici eccl̄iaruȝ cathedraliū et alij rectores q̄ īmediate ſub ſunt epo debent recurrere ad ipm epm in cōfeſſionibuſ ⁊ ab alijs nō poſſunt abſolui:vt notat hoſtien.et abbas in.c.conquerēte:de officio ordi.

xj.queſtio. ¶ Undecima q̄ſtio eſt quiſ dicat̄ propriꝰ ſacerdoſ ſcholariū et ſtipendiariorū et ſimiliū.et dicendū eſt ꝙ licet aliqui docto.perquirāt in hoc licentiā prelati ſui tñ abbas in dicto.c.oīs.dicit:ꝙ illa opinio hoſti.in ſumma.ti.de parrochijs.§.quis intelligat̄:ver.quid de ſcolaribꝰ:et etiā opinio.Jo.an.in cle.religioſi:de priuile.in glo.ſup parte parrochialis: ſibi placet et videt̄ magis cōmunis veȝ ꝙ ille dicat̄ proprius ſacerdos ſcolarium mercenariorū ⁊ ſtipendiariorū et ſimiliū in cuiuſ parrochia iſti habitant de p̄ſenti nec poſſunt adire cōmode propriū ſacerdotē:argu.ca.ſi.de parrochi.et remittit ad glo.predicte cle.religioſi de priuilegijs.

¶ Duodecima.q.eſt:nū quid ſacerdos parrochialis extra territoriū par= xij.queſtio
rochie ſibi cōmiſſe poſſit audire cōfeſſiones ⁊ circa hoc Jo. de imo.in di=
cta cle.dudū in glo.ſup ꝑte auditure.ponit pau.⁊ guill.⁊ gen. dicit ꝙ cō=
feſſoꝛ extraneus vt eſt religioſus deputat⁹ ſm formā illi⁹ cle. nō pōt au=
dire cōfeſſiōes nec abſoluere extra territoriū ſibi cōmiſſuꝫ nā demū intra
territoriū in q̊ illi religioſi deputant̄ pn̄t audire ꝯfeſſiōes de pctis vbicū
ꝗꝫ cōmiſſis etiā extra territoriū q: illa q̄ in foro aīe exercent̄ ſunt volūta=
rie iuriſdi.ſꝫ extra illō territoriū ſibi ꝯmiſſū nō poterit abſoluere de ꝯmiſ=
ſis etiā intra territoriū vt in dicta cle.rō eſt q: iuriſdi.data intra certū ter
ritoriū nō pōt exerceri extra illō vt in.c.ſua de offi.vica.ſꝫ ſi ē ꝯfeſſoꝛ ordi=
nari⁹ tꝑalis vel ꝑpetu⁹ vt eſt ꝓpri⁹ p̄lat⁹ tūc dicit ꝙ ille a q̊cūqꝫ pctō cui⁹
abſolutio expectat ad ipm ſiue ſit cōmiſſuꝫ intra territoriū ſiue extra ab=
ſoluere pōt etiā extra territoriū. Ratio eſt ſm eū q: in his q̄ ſunt fori peni
tētiali⁹ q̄ executent̄ ſub ſilētio nullius territoriū ledit̄.facit qđ notat̄ in.c.
penul.⁊.c.fi.infra de offi.leg.ſm eūdē.io.de imo.⁊ pau. i dicta cle.dudū.
¶ Tredecia.q.ē q̄rū pctoꝝ abſolutio ē interdicta p̄sbyterꝭ ⁊ ſacerdotib⁹.⁊ xiij.q̄ſtio.
ſciēdū ē ꝙ q̇dā caſus ſunt ſpālit̄ reſuati pape.q̇dā caſus ſunt ſpālit̄ reſer
uati epō:de q̇b⁹ inferiores ſine ſpāli licētia vł ꝯmiſſiōe ſe itromittere nō
pn̄t et lꝫ multa ſunt pape ſpāliter reſuata q̄ ponūtur ꝑ glo.⁊ doc.in.c.ꝙ
trāſlationē:de offi.lega.⁊ ꝑ ſpec.in ti.de lega.in.§.nūc oñdendū tn̄:quo
ad ꝓpoſitū nr̄m circa pn̄ias pctoꝝ iſti caſus ſunt q̄ pape ſpālit̄ reſuant̄.
¶ Decima q̄rto.q.eſt:q̄ ſunt ſpāliter pape reſuati quo ad pn̄iaꝫ:et ſunt. xiiij.q̄ſtio. c ſpālr̄
xvij. Prim⁹ eſt:ꝙ ſolus papa diſpēſat cū ſimoniaco.vt in.c.ſi.q: ſimonia
cis.j.q.j.Qđ eſt intelligendū in iſtis caſib⁹.ſ.qn̄ ſimonia cōmiſſa fuit in pape reſuati
ordine et ſciēter.vt.i.c.pn̄tiū.j.q.v.⁊ qn̄ ſimonia cōmiſſa in ordine eſt pu
blica. Itē qn̄ ſimonia fuit cōmiſſa in bn̄ficio vel dignitate iferioꝛi epatu
ſciēter q̄ntū ad hoc vt ad eandē dignitatē vel bn̄ficiū poſſit reaſſumi nec
tūc de facili papa diſpenſat vt pꝫ in.c.poſt trāſlationē: ſup̄ de renūcia. et
ideꝫ eſt ſi fuit cōmiſſa ſimonia ignorāter in dignitate epāli. q̄ntū ad hoc
vt reaſſumat̄ ad eādē dignitatē epālē q: tūc ſolus papa diſpēſat et nō de
facili:vt in dicto.c.poſt trāſla.Et idē eſt in dignitate inferioꝛi epatu ſi ſi=
moniacus nō libere reſignat:ſed ſup hoc in iudicio cōtenderet ⁊ electio
ſua propt̄ hoc reprobata eſſet q: ſimoniace fuerat adept⁹ etiā eo ignoran
te:nā tunc illa vice et in illa vacatione nō pōt alius inferioꝛ papa diſpen
ſare.vt in.c.ſi alicui⁹ ſup̄ de elec.ſcđm Anto.in dicto.c.poſt tranſlationē.
Secūdus caſus eſt:ꝙ quādo dubitat̄ vtrū iuramentū ſit licitū et ſeruan
dum vel nō ad papā ꝑtinet diffinire:vt in.ca.venerabilē.§.penul.ſupꝛa
de elect.et in.c.verū:et in.c.quāto.et in.c.intellecto infra de iure iuran.
Tertius caſus eſt:ꝙ papa tantū vel ipſe cui papa ſpecialiter cōmiſerit:
pōt abſoluere excōmunicatuꝫ a ſe quia eius eſt ſoluere cuius eſt ligare:
vt in cap̄.inferioꝛ.xxj.di.et in.c.cum inferioꝛ infra de maio.et obedi.
Quartus caſus eſt:ꝙ nullus diminuit penitentiā a papa iniunctā niſi

papa vel ille cui ipſe cõmiſerit.vt in.c.accedens.l.di. ⁊ in.c.latorē.xxxiij.
q.ij. ⁊ in autenti.interdicimus. ¶.de epiſcopis.⁊ cle.facit ꝙ notatur de
ſortile.c.ij.in glo.ij.⁊ de accuſa.c.cũ.p.in vltima glo.

Quintꝰ caſus eſt:ſolus papa abſoluit clericũ ſciẽter ⁊ ſpõte participantē
in diuinis cũ excõicato ab ipſo papa:vt in.c.ſignificauit.de ſen.excõi.

Sextus caſus eſt ꝙ vbicunq; abſolutio eſt reſeruata pape nullus alius
põt abſoluere alias ſi nõ reſeruat̃ abſolutio pape ordinariis inferioribꝰ
eſt conceſſa.vt in.c.nuper de ſenten.excõica. et idem eſt intelligendũ de
cõſtitutionibus legatorũ ſuorum ex quo ligatio eſt finira et aliquis nõ
ſuccedit legato cum in talibus nullus ſit ſuperior niſi papa.

Septimus caſus eſt:quãdo aliquis ſuſpendit̃ pro eis ꝙ hereticis eccle
ſiaſtica ſacramenta miniſtrat nõ poteſt abſolui circa ſedem apoſtolicã
vt in.ca.excõmunicamus.§.ſane clerici infra de hereticis.

Octauus caſus eſt ꝙ ſolus papa abſoluit incendiarios eccleſiarũ poſt
ꝙ ſint denunciati.vt in.c.tua.et in.c.cõqueſti.infra de ſen.excõica.

Nonus caſus eſt ꝙ ſolus papa abſoluit occiſores vel percuſſores clerico
rum enormi percuſſione:vt in.c.ſi quis ſuadente.xvij.q.iiij. ⁊ vt notatur
in.c.peruenit infra de ſenten. excõica. et in extrauaganti.io.xxij. quã fe
cit ſuper dicto.c.peruenit.que incipit perlectis.

Decimꝰ caſus eſt ꝙ ſolus papa diſpenſat cũ illo qui irregularitatē incur
rit vt in.c.ſi qs eps dãnatꝰ.xi.q.iij.⁊ in.c.cũ illorũ infra de ſen.excõi.et in
ca.cũ eterni.de re iudicata.et in.c.cũ medicinalis.de ſen.excõica.lib.vj.

Undecimus caſus eſt:ꝙ papa ſolus diſpenſat cũ ſuſpenſo vel interdicto
ab hoie vel excõicato celebrãte.vt in.c.clerici infra de cleri.excõi miniſt.

Duodecimꝰ caſus ē ꝙ ſolꝰ papa diſpẽſat cũ illo q ſciẽter excõicatꝰ ordinē
recepit.vt i.c.cũ illoꝝ.infra de ſen.excõi.⁊ hoc ſiue ſciat ius ſiue ignoret ⁊
ꝙ plus ē etiã ſi nõ recordabat̃ de facto,ꝑpt̃ qd excõicatꝰ erat.ſm inno.ibi.

Tredecimꝰ caſus eſt ꝙ papa ſolus abſoluit a voto cõtinẽtie ⁊ a voto pro
terra ſcta emiſſo:vt in.c.cũ ad monaſteriũ.infra de ſtatu mona.⁊ in.c.ad
liberãdã infra de iudeis.et ꝙ ibi notat̃ p hoſt.hoc intellige in voto emiſ
ſo pro ſuccurſu terre ſcte.ſecꝰ ſi aliqs vouet ſolũ ire ad terrã ſctã hieroſo
lomitañ.nã tũc eps põt diſpẽſare et remittere.no.glo.iij.in.ca.ex multa.
de voto.et abbas.ibi ⁊ in.c.ꝙ ſup his.eo.ti. ¶ Alij caſus multi ſunt reſer
uati pape:tñ iſti ſunt qui magis pertinẽt et magis occurũt in foro pnia
li ipſis cõfeſſoribus: qui caſus ſunt illiciti ex caſibus ſedis aplice reſer
uatis poſitis p ſpeculatorē in ti.de leg.in.§.nũc oſtẽdendũ.Et vltra iſtos
ipſe ſpecialiter poſuit alios in repertorio ſuo in ti.de peniten. et remiſſi.
in.§.ſequit̃ videre.in.v.itē habens ab epo.vbi poſuit alium caſum.

Decimus quartus caſus.ſ.in falſatore litterarũ dñi pape.vt in.c.dura.⁊
in.c.ad falſariorũ.j.de crimine falſi.et in.c.in memoriã.xix.di.

Decimus quintus caſus eſt in excõicato a delegato pape.vt in.ca.paſto
ralis.§.preterea infra de officio.ordina.

Xvj.caſus eſt in participante in oſculo ⁊ alijs excōicato a papa cū parti-
cipibus qui ab eo q̄ tulit ſententiā eſt abſoluendus. vt in.c.ꝙ in dubijs
j.de ſenten.excōmuni.

Xvij.caſus eſt in preſbytero ſecūdas nuptias bñdicēte q̄ eſt ſuſpēſus ab
officio ⁊ bñficio ⁊ ad ſedē apl'icā eſt mittēdꝰ.vt in.c.capellanū.j.de ſcdis
nup.de quo eſt dicēdū hodie vt in extrauagāti bonifa.viij.q̄ incipit ꝯcer
tationi.Jo.doctor.cuius tenor ſequit̃ ⁊ eſt talis.

¶Joannes papa.xxij.Concertationi antique finē imponere cupiētes
preſenti declaramus edicto ꝙ licet vir vel mlier ad ſecūdas nuptias trā-
ſiens bñdici nō debeat cū alias fuit benedictꝰ cōtrahēs tamen ſecū bene
dici debebit ꝙ forſan alter eoꝝ vel ambo etiā ad ſcdas nuptias trāſeūtes
in ꝑmis bñdicti nō fuerint dāda erit bñdictio in ſcdis. Sane volētes an
tiquū tēperare rigorē ſtatuimꝰ vt pſbyteri q̄ ſcdas nuptias ſcient̃ bñdixe
rint ad ſedē apl'icā ex hoc venire minime teneant̃:ſed a pena ſuſpēſiōis
hoc caſu a iure inducta per ſuos poſſint dioceſanos abſolui.Si qui vero
iuxta opinionē quorūdā doctorū ex hoc hactenꝰ nō reputātes ſe ſuſpēſos
ordines vel bñficia receperūt dioceſani ipſoꝝ a penis ſuſpēſiōis ſupradi
ctis ipos abſoluere ac ſup executiōe ordinū ⁊ retentiōe beneficioꝝ huiuſ
modi cū eis libere valeāt diſpenſare. Datum ⁊c. Jaco.doctor. Et poſuit
in fine caſum generalem.ſ.in quolibet caſu ſedi apl'ice reſeruato:q̄ caſus
reſeruati pape notantur.in.c.ſicut de exceſſi.prelato.⁊ in.cap. ꝙ tranſla-
tionem.infra de offici.delega.

¶Xv.q̄ſtio eſt an eps vel aliꝰ ſacerdos poſſit remittere vel mutare peni- xv.q̄ſtio.
tentiā iniunctā a papa.⁊ Dñicꝰ i.c.accedēs.j.l.di. circa finē diſtinguit ꝙ
aut ſubeſt neceſſitas mutādi ⁊ tunc poteſt eā mutare: qꝛ neceſſitas legē
nō habet.de reg.iu.ꝙ nō eſt licitū:aut nō ſubeſt neceſſitas ⁊ tūc aut pa-
pa penitentē remiſit ad epm:⁊ tunc eps poterit mutare:⁊ dicit ꝙ ſic pro-
prie loquitur tex.in ꝑdicto.c.accedēs. aut papa nō remiſit cōmutationē
penitētie epo:⁊ tūc penitētiā impoſitā per papā eps mutare non poterit
qꝛ inferior nō poteſt mutare penitentiā ſupioris ſecūdū eundē dñicū:ibi.
Et generaliter quis habet poteſtatē relaxādi et remittēdi vel cōmutādi
penitētiā.io.de imo.poſt pau.in cle.abuſiōibus.de peni.⁊ remiſ.dicit ꝙ
talis relaxatio remiſſio vel cōmutatio in foro penitētie fieri debet ab illo
cui facta eſt cōfeſſio vel a ſuperiore ſuo. Et per hoc dicit ꝙ penitētiā im-
poſitam per epm ſacerdos relaxare vl' cōmutare nō poteſt:ſed impoſitā
per ſacerdotē bñ pōt eps mutare vel relaxare.xxj.di.c.inferior.⁊ talis re-
laxatio vel cōmutatio debet fieri ex cauſa ſꝫ guill'.ꝓ vt notat archi.eo.ti.
c.vlti.in.vj.ſm.lapum.⁊ ꝑdictos pau.⁊ io.de imo.

¶Xvj.q̄ſtio eſt qui ſunt caſus epo reſeruati ſpecialiter ꝓ quibꝰ penitēs xvj. q̄o.
eſt ad epm remittēdus:⁊ circa hoc obmiſſis alijs ambagibꝰ gloſatorum
eſt dicēdū ꝙ alia eſt penitentia publica.alia ſolēnis.alia ꝑuata.Que eſt
penitētia publica?⁊ penitētia publica eſt qn̄ alicui iniūgit̃ peregrinatio

cũ baculo cubitali ⁊ cum pera bñdictis.vt.xxx.q.j.in.c.ſi qs ſacerdos.vel cum aliquo genere veſtis.vt in.c.ſi qs viroꝝ.xxx.di.⁊ in.c.per ſimoniã xlj.di.⁊ in.c.ſi.xx.q.j.

xvij.qo. ¶ Xvij.qſtio eſt an ſacerdos põt iniũgere pniam publicã. Et hãc pniaꝫ ſacerdos põt iniungere cũ nõ ſit ei prohibitũ.argu.c. penitẽtes.l.di.vbi hoc videt̃ expreſſum.⁊.xxx.di.ſi qs pſbyt̃ vbi etiã eſt expſſuꝫ. ⁊ in.c.ĩ capite.l.di.in pnci.ibi ſuſceperunt. Et hec pnia nõ imponit̃ niſi ꝑ graui crimine.vt in.c.ſacerdos.de peni.di.vj.

xviij.qo. ¶ Xviij.q.eſt a q̃ ſit ĩponẽda ſolẽnis pnia. Solẽnis pnia eſt q̃ fit in tpe xl.cũ ſolẽnitate q̃ eſt in pall̃.c.in capite.l.di.⁊ in.c.precepti.

xix.qo. ¶ Xix.qſtio eſt qbus ſunt cõfitẽda notoria crimia. ⁊ dic ꝙ notoria crimina debẽt penitẽtes epo publice cõfiteri.vt in.c.in actiõe.⁊ in.c.ſequẽti.⁊ in.c.quẽ pẽitet. in fi.de peni.di.j. hoc tẽ. Et pnia hec a ſolo epo ĩponit̃: vt ibi hr̃:⁊ ſic intelligit̃.c.accedẽtib⁹ infra de exceſſi.ꝑlato.⁊.c.ꝑuenit.⁊.c.ſe.vj.q.j.licet littera dicat ibi de publica. qꝛ ſepe in iure publica ponit̃ ꝑ ſolẽni.⁊ ecõuerſo.vt ibi notatur.⁊ in.c.ſi ille.l.di. ⁊ in.c.de penitẽtib⁹.de cõſecra.di.iij.nũc autem eſt ſciendũ circa hoc ꝙ ois penitẽtia ſolẽnis eſt publica:ſed nõ econtra.

xx.qo. ¶ Xx.qſtio eſt an ſimplex ſacerdos põt ĩponere pniaꝫ ſolẽnẽ. Sed circa hoc qrĩtur nunqd ſimplex ſacerdos põt hãc pniam ſolẽnẽ indicere ꝙuis dictã ſolẽnitatẽ p ſe neqat adhibere. Et quidã dicũt ꝙ ſic.ar.ꝑ.c. ĩ capite l.di.Sꝫ ſpecu.tenet ꝯtrariũ ꝙ ſimplex pſbyt̃ nõ põt hãc pniaꝫ indicere: niſi hr̃et ab epo ſpãlẽ ꝑtãtẽ:qꝛ in his criminib⁹ in qb⁹ ſeu ꝑ qb⁹ illa pnia ſolẽnis imponit̃ eſt penitẽs ad epm remittẽd⁹.vt ſupradictum eſt.

xxj.qo. ¶ Xxj.q.eſt p quẽ eſt fiẽda ꝑma deiectio ⁊ finalis ĩtroductio ⁊ medie ſolẽniter penitẽtis.Hoc aũt veꝝ eſt ꝙ vbi ſolẽnis pnia alicui iniũcta p plres annos durat licet ꝑma deiectio ab eccl̃ia ⁊ finalis introductio in eccl̃ia p quã qs ſimplicit̃ ſacramẽtis eccl̃ie reſtituit̃ poſſũt ſolũ p epm fieri.tñ medie deiectiões ⁊ introductiões ⁊ q̃ fiũt ſingulis annis infra tps indicte penitẽtie p ſimplices pſbyteros fieri poſſunt.vt notat̃ in.c.de penitẽtib⁹ de cõſe.di.iij.⁊ in preall̃.c.in capite.

xxij.qo. ¶ Xxij.eſt an iſtas deiectiões vel introductiões ſolẽniter penitẽtis eps poſſit cõmittere ſimplici ſacerdoti.Sed iuxta hoc qrit̃ nunqd eps põt cõmittere ſimplici ſacerdoti ſolẽnitatẽ ꝑme deiectiõis ⁊ finalis ĩtroductionis ſeu recõciliatiõis.⁊ eſt argu.ꝙ ſic in.c.pſbyter.xxvj.q.vj.⁊.c.aureli⁹ a ꝯtra.ſenſu.⁊ ĩ.c.penitẽtes.l.di. Sꝫ ſpecu.tenet cõtrariũ cũ iſta ſint ordinis nõ iuriſdictiõis.vt.xxvj.q.vj.c.vl.⁊.§.j.⁊.ij.⁊.lxviij.di.corepi. Et hec pnie ſunt ſacramẽtales.in ãllega.c.ĩ capite.⁊ iõ nõ põt cõmittere alicui inferiori epo.vt in.c.aqua.ĩfra de cõſe.eccl̃ie vel altaris.lꝫ ꝯtra de facto fiat:ꝑm eum q̃ dicit ꝙ audiuit quẽdã virũ magne auctoritatis coram dño papa.cle.iiij.contrariũ aſſerentem.

xxiij.qo. ¶ Xxiij.q.eſt p quẽ põt imponi publica pnia. Sꝫ aliõ eſt publica pnia:

nā illā pōt epſ cui vult cōmittere cū ſit dignitatꝭ nō ordinis: nā illā pſby
teri per ſe iponūt vt ſupdictū fuit. Et ſolēnis pnia cū ſit ſacramētalis vt
eſt dictū nō eſt reiterabilis. vt in. c. ꝗuis. l. di. Priuata aūt pnia eſt q̄ pro
occultis pctīs imponit q̄ ſunt pſbytero ꝯfitēda: ⁊ ab eo eſt pnia iniungē
da. vt in. c. pſbyteri. xxvj. q. vj. ⁊ in. c. ſi peccauerit. ij. q. j.

Attende q̄ dē priuata penitētia.

¶ Xxiiij. q. eſt q̄ ſunt caſus ſpecialiter reſeruati epō. Sꝫ hoc fallit in caſi
bus epō reſeruati in q̄b⁹ ſimplex pſbyter nō pōt indigere pniam. Sꝫ ꝯfi
tētes ſunt ad epm̄ remittēdi q̄ caſus epō reſeruati ſunt iſti ſm̄ hoſtien.

xxiiij. q° — q° reſeruati epiſcopis

¶ Prim⁹ caſus eſt in ſolēni pnia imponēda vt ſupradictū fuit.
¶ Scd̄s caſus eſt in excōicatiōibus pertinētib⁹ ad epm̄.
¶ Terti⁹ caſus eſt in quacūq; irregularitate cōtracta.
¶ Quart⁹ caſus in incēdario. in. c. ſi q̄s mēbroꝝ. ⁊. c. peſſimū. xxiij. q. vlti.
¶ Quint⁹ caſus eſt in crimine publico. ſic̄ in blaſphemāte: vt in. c. ſtatui
mus. de maledic.
¶ Sext⁹ caſus eſt in voto. in. c. j. de voto.
¶ Septimus caſus. ſi ipſe epſ audiuit confeſſionem de aliquo peccato.
in. c. inferior. xxj. di.
¶ Octauus caſus eſt: ſi ſit conſuetudo in aliquo epiſcopatu ꝙ epiſcop⁹
certa crimina audiat vel ꝙ ſibi retineat certos caſus. Sicut de penitenti
bus q̄ filios opprimūt. De homicidijs. de ſacrilegijs. de falſarijs. de vio
latorib⁹ eccleſiaꝝ ⁊ imunitatis ⁊ libertatis eccleſiaſtice. de ſortilegijſ. de
vicio ꝯtra naturā ⁊ maxime cū brutis. de iceſtu. de corruptiōe ſctimonia
liū. de ablatoꝝ vel illicite acq̄ſitoꝝ reſtitutiōe. de piurijs. de clādeſtine cō
trahētib⁹: ⁊ de alijs enormib⁹ q̄ ꝯſuetudo generaliſ ⁊ ſpecialiſ epīs reſer
uatis. In q̄buſ etiā epi aliq̄tieſ mittūt pctoreſ ad ſedē aplicā ꝓpter enor
mitatē ipoꝝ criminū. ⁊ aliq̄tics ad terrorē. ⁊ glo. in. c. ſi epſ eo. titu. li. vj.
poſuit. quindecim caſus epiſcopo reſeruatos. Specu. in reportorio iſto
titu. poſuit iſtos caſus ſequentes. Coiens cum moniali cōſacrata virgi-
ne vel corrupta. Vel mulier coiens cum religioſo. Verberans patrē vel
matrem. Deflorator virginis vi oppreſſe vel ſeducte. Vir vel mulier que
mortem coniugis machinatur. Abutens criſmate ſeu euchariſtia vel re-
ſacra. Aut furtum in eccleſia faciēs: ⁊ etiā cleric⁹ cuius negligētia hoc cō
tingit. Baptizās propriū filiū ſine neceſſitate vel ad baptiſmum vel con
firmationē eum tenens. Fractor voti ⁊ cōtrahēs poſt votum caſtitatis.
Cōtrahēs vel cōtinēs vel religionē intrās inuita vxore poſt copulā ſub-
ſecutā. Malefic⁹ cōfeſſus ſe crediḋiſſe hereticam prauitatē. Simoniac⁹
quocūq; genere. Celebrans excōicat⁹ ſolēniter in eccl̄ia. Promotus vel
ordiat⁹ ab alieno epō. ſine licētia ꝓprij epi. Homicida facto v̄bo vl̄ ꝯſen
ſu niſi ſe defendēdo: vel niſi in furtū faciēte occiſo. In eccl̄ia maxime cō-
ſecrata luxuriā cōmittēs. Coiens cū iudea. Cōcipiēs filiū a nō viro quē
vir credens filiū in preiudicium aliorum heredum heredem inſtituit. vt
i. c. officij ifra de pe. ⁊ remiſſi. Procurās abortū vl̄ ſterilitatē i ſe vl̄ in alia

Attende ꝙ epi ēt i aliq̄bus caſib⁹ reſeruatis. mittūt pcō res ad ſedē aplicā. ſ. in ſeq̄ntib⁹.

Contrahēs matrimoniū post spōsalia cū alio iuramēto interposito ꝯtra
cta. Excōicat⁹ a iudice nolēs exire ecclesiā τ diu inū officiū turbās. Scie
ter celebrās in ecclesia interdicta. Sortileg⁹ diuin⁹. Demones inuocās
pro furtis: vel ꝑ mulierib⁹: vel quocunq̄ modo. Sciēter corp⁹ excōicati
in cimiterio sepeliēs. Excōicat⁹ a canone in casib⁹ in quib⁹ absoluere po
test: iuxta notata in.c.ꝑuenit.j.de sentē.excō. Clādestine cōtrahēs. Pu
blic⁹ criminosus τ blasphemator. Itē nisi ipse eps audiuit cōfessionē de
aliquo pctō. vt in.c.inferior.xxj.di. Itē pro oppressiōe filiorꝝ studiose vel
negligēter. Pro sacrilegio τ incēdio. Pro crimine falsi siue ī litteris siue
in testimonio cōmisso. Pro violatiōe ecclīarꝝ τ imunitate τ libertatꝭ ip̄a
rum. Pro quolibet vicio cōtra naturā τ maxime in brutis. Pro quolibet
incestu. Existens in sacris τ idem de alijs scd̄m alios. Coiens cū ea quā
baptizauit vel cui⁹ cōfessionē audiuit. Excōicat⁹ ab ip̄o ep̄o vsurari⁹. Ce
lebrans in altari nō cōsecrato vel sine sacratis indumētis vel ornamētis
Celebrās nō ieiun⁹. Itē pro ablatorꝝ vel subtractorꝝ vel alias illicite acq̄
sitorꝝ restitutiōe. Itē vbicūq̄ solēnis penitētia est iniungenda vt sup̄. ve
rūtamē dicit ipse specul. q̄ tot casus ponere nihil aliud est quā potesta
tem sacerdotū restringere q̄ in his est sibi plenarie attributa vt sup̄ in p̄n
cipio dictū fuit. Ideo breuit̄ dicēdū est scd̄m spec. sacerdotes oīa posse in
occultis quo ad forū penitētiale q̄ specialiter nō sunt in iure epi̅ reserua
ta vel q̄ nō sunt ipsis sacerdotib⁹ directe vel ꝑ aliquā cōsequētiā interdi
cta. vt in.c.at si clerici.de iudi. τ in.c.nuper.de sentē.excō. τ in.c.inter cor
poralia.de trāslatio. epi: vel electi. Hoc aūt tenendū est scd̄m spec. q̄ vbi
cunq̄ fuerit graue vel enorme delictū: tunc iudiciū sup̄ioris est requirē
dum. vt in.c.cum illorū de senten.excō. vt patet in multis casibus de p̄di
ctis. Et vbicūq̄ difficultas vel ambiguitas inciderit ꝓpter imperitiā sa
cerdotis vel ꝓpter casus grauitatē. vt in.c.per venerabilē. Qui filij sūt le

Attende q̄ cōmissari⁹ epi cui ipse episcop⁹ cō misit vices suas in ca sib⁹ sibi re seruatꝭ nō pōt iurisdi ctionē exer cere in qn̄ q̄ casibus sequētibu⁹ quãuis sūt episcopi.

git. τ in.c.summopere.xj.q.iij. τ in.c.cū eterni.de re iudicata.libro.vj. Ei
dem qd̄ dictū est de p̄dictis casib⁹. idē τ dicēdū est de oībus casib⁹ in q̄b⁹
sic est in q̄libet ecclīa fieri cōsuetū. vt ī.c.ī his.xj.di. τ ī.c.sup eo.de cogna.
spūa. Et idē est vbicūq̄ dispēsatio ep̄o specialit̄ reseruat̄. Unū tn̄ est q̄ ī
articulo necessitatꝭ etiā in p̄dictꝭ casib⁹ τ alijs etiā sibi nō cōcessis pōt q̄li
bet ꝑ sacerdotē absolui. vt.xxvj.q.vj.c. vlti. τ de sepul.c.vlti. Itē etiā hoc
notādū est q̄ hn̄s ab ep̄o plenariā potestatē in his q̄ ad forū aīe ꝑtinēt eā
dē ptātē hꝫ etiā in illis casibus q̄ superiori pape reseruant̄. vt in.c.nup.j.
de sentē.excō. de quib⁹ casib⁹ pape reseruatis sup̄ dictū fuit. Et vltra hoc
etiā notādū est q̄ in casibus in quib⁹ episcopus habet potestatē etiā ille
cui ipse eps vices suas cōmiserit pōt suā iurisdictionē exercere p̄terq̄ in
quinq̄ casibus. Prim⁹ est vbicūq̄ solēnis penitētia imponēda est vt sup̄
dictū fuit. Scd̄s est: q2 ille habēs talē ptātē ab ep̄o nō pōt absoluere ab
excōicatione a qua eps pōt absoluere nisi specialiter hoc sibi cōmittat. vt
in.c.peruenit.j.de sen.excō. Terti⁹ est vbicūq̄ inuenit irregularitatē cō

tractā: nam tunc debet penitentē ad ep̄m remittere: vt ipſe diſpenſet cū eo ſi poteſt: vel cum litteris ſuis illum remittat ad papā. Quartus eſt in incendiarijs ſcd̄m quoſdā: vt in ca. ſi quis mēbrorū: et ca. peſſimā. xxiij. queſti. vlti. Quintus eſt quādo eſt de conſuetudine alicuius dioceſis ꝙ certa crimina ad epiſcopum remittantur.

¶ Uiceſima q̄nta. q. eſt: an ſacerdos cui ep̄s cōmiſerit vices ſuas poſſit alteri cōmittere quo ad cōfeſſiones audiēdas. Et ad hoc reſpōdet ꝙ nō pōt ſubdelegare. vt in. c. fi. §. ceterū infra iſto ti. et in. l. a iudice. C. d̄ iudi. xxv. q̄ſtio.

¶ Uiceſima ſexta. q. eſt: an presbyt̄ parrochialis cui ep̄s cōmiſerit vices ſuas poſſit ab oībus pct̄is abſoluere: vel teneat̄ de neceſſitate de aliq̄b⁹ pct̄is ad ep̄m remittere. Redeūdo ergo ad ꝑncipale pct̄m. ſ. Utrū parrochialis ſacerdos vel alius cui ep̄s dedit ptātē audiendi cōfeſſiones pōt imponere pn̄iam de omni crimine ſubditis. Uel an teneat̄ de neceſſario aliquos ad ep̄m remittere. Et breuit̄ hāc q̄ſtionē poſuit archidia. in roſario in. c. placuit: de peni. di. vi. Et poſuit eā guill̄. de mō. lādi. in ſacramētali in ti. de baptiſmo: in lectura. c. maiores eo. ti. Et archi. in dicto. c. placuit: dat regulā ꝙ regularit̄ ſacerdos parrochialis vel cōmiſſarius epi pōt imponere ſubditis pn̄iam de omni crimine: niſi in caſibus ep̄o reſeruatis de q̄bus ſupradictū fuit. In q̄bus caſibus et in alijs enormib⁹ criminibus dicit ꝙ aliquādo aliqui mittūtur ab ep̄is ad ſedem apoſtolicā propter enormitatē criminū et ad terrorē. ſ̄m raymūdū in ſumma. titu. de peni. §. debet quilibet. cū duobus paragraphis ſequētibus. Et guill̄. vbi ſupra dicit circa hoc eſſe diſtinguēdū ſic. Nā aut ineſt articulus mortis et neceſſitatis: et tūc quilibet ſacerdos rite ordinatu⁹ pōt in om̄i caſu abſoluere: vt in. c. paſtorali⁹ infra de offi. ordina. aut nō iminet articulu⁹ mortis et neceſſitas: et tūc dicit ꝙ eoipſo ꝙ cura aīarū alicui cōmiſſa eſt om̄ia videnr̄ ei comiſſa ſine q̄bus illā curā bene exercere nō pōt: vt in ca. preterea infra iſto titu. ⁊ dicit ꝙ hoc ſit pro regula. Sed dicit ꝙ hoc fallit in caſibus ꝑ papā ſibi a iure retentis vt quādo retinet ſibi abſolutionē ab excōicatione vel ſuſpenſione: nā q̄n̄do nō retinet intelligit̄ ep̄is cōmiſiſſe. vt in. c. nuper infra de ſenten. excōi. Itē fallit illa regula in caſibus reſeruatis ꝑ ſtatuta legatorū: archiep̄orū: ep̄orū et aliorū ſuperiorū facta in conſilio vel in ſinodo: itaq̄ȝ dat regulā generalē ꝙ ſi ſacerdos recte ordinat⁹ ſit et nulla cenſura eccl̄iaſtica ligatu⁹ et canonice inſtitut⁹ in om̄i caſu exceptis predictis iuribus et ſtatutis hodie in nō retentis expreſſe ꝑ ſuperiores vi poteſtatis caracteris presbyteralis et clauis cōmiſſioni⁹ cure a quocūq̄ȝ pct̄o ſubditū ſuū idoneū abſoluere pōt alias in predictis caſibus exceptis ſubditū ſuū pro abſolutione obtinēda ad ſuperiorē debet remittere: vt in. c. multiplex. de penitē. di. j. Et ſi querat̄ cauſa quare ſupiores ſibi retinēt aliquo⁹ caſu⁹ vel papa in iure vel alij in ſtatutis ſuis: dicit ipſe ꝙ hoc fit ꝑpter duas rōnes. Una ratio eſt ꝑpter imperitiā inferiorū rectorū ꝑpter quā in arduis caſibus volūt merito ad ipſos haberi

Attēde q̄ ē cauſa quare papa vel ali⁹ ſuperiores reſeruāt ſibi abſolutionē aliq̄r peccatorū.

f

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA

recurſum.vt in.c.om̄is vtriuſ.de peni. ꝛ remiſſi. Alia rō eſt q: volūt ſcire ſuperiores cōtritiones penitentiū et ideo volūt in propria pſona audire cōfeſſiones eorū vt magis agrauētur. Et ſi querať qua auctoritate pn̄t ſuperiores inferiorib⁹ pſbyteris ptātē reſtringere cū olim idem eēt pſbyter qui et ep̄s:et ecōtra: vt in.c.olim.xcv.di. Et cū tante virtutis ſit caracter ſimplicis preſbyteri ſicut epi:vt in.§.ecce.xvi.q.i. Et cū nullā ptātez habeat papa ſuper caractere aſſumpto per ſacramēta impreſſo dicit ipſe guilľ.ꝙ licet ſup caracterē pſbyteri nō habeant poteſtatē nec eius officium reſtringere poſſunt:tamē poſſunt in certis caſibus ſubtrahere ꝛ ſibi retinere populū ipſis pſbyteris cōmiſſum. Et ſic preſbyteri nō habētes materiā in qua exerceant ſuū myſteriū habent neceſſario ceſſare ſicut faber habet neceſſario ceſſare ſi nō habet materiā ſeu ferrū in quo exerceat artem ſuā. Et certū eſt ꝙ ſolā ptātez cōmittendi populū et ſubtrahendi cōmiſſum deus cōmiſit ſoli pape: vt in ca.in nono.xxi.di.et Petrus ſeu eius ſucceſſores prout volunt ip̄m inferioribus prelatis cōmittunt:vt in ca.ad honorē:de vſu.palľ et in.c.mādata.de preſum. Et predictā opinionem ꝙ etiā ſimplices preſbyteri imponere penitentiā ſup enormibus:ꝛ ſic ſuper om̄i crimine tenent. Jo.an.ꝛ Anto.ſup tex.iūcta ſupſcriptione: ꝛ in ca.deus qui.eo.titu.ibi cū dicitur:in tex.pro fornicatione:adulterio homicidio.et in ſupraſcriptione cū diciť liuionieñ. ep̄o et eis qui cū ipſo ſunt fratribus:nā homicidiū eſt de enormibus:vt in cap̄.ſi.de tēpo.ordina. Et idem etiā tenet fran. in prealľ.ca.deus qui.in.iij.notabili. vbi dicit ꝙ licet ſimplex ſacerdos poſſit imponere penitētiā ſuper enormibus vt probatur p ſupradicta:tamē epi ſolent ſibi reſeruare penitentiā publicorū et enormiū criminū vt homicidij et ſimiliū vt notatur in glo.in.c.ij. eo.titu.li.vj. Et ſic cōcludite ꝙ ſi nō ſit facta reſeruatio a iure vel a cōſuetudine vel ab homine quilibet preſbyter ſimplex ſuper quocūqȝ crimine etiā magno et enormi poteſt imponere penitentiā et abſoluere penitentem et nō eſt neceſſarium ſuper aliquo crimine remittere penitentez ad epiſcopum vel ad papam. Ex iſtis elicitur prima concluſio.ſcȝ.

¶ Prima concluſio.

¶ De omni crimine licet enormi reſeruatione nō facta poteſt ſacerdos ſimplex abſqȝ remiſſione neceſſaria pape vel epiſcopi:penitentiam iniungere vel abſoluere penitentem.

¶ Et licet ſupradictū fuit ꝙ officialiſ epiſcopi habet curā animaꝝ tamē dicit hoſtien. nō puto ꝙ in penitentijs iniūgēdis officialis ep̄i ptātem habeat:ſed ſolū poteſtatē habet in contētioſis tantū et in illis cōtentioſis vnū et idem conſiſtoriū eſt ep̄i et officialis: ꝛ ideo in iſtis contētioſis ab vno ad alterū nō pōt appellari: vt in.c.romana.j.rn̄. de appella.et in ca.nō putamus:de cōſuetu.li.vj.et hoc eſt verū niſi appareat ꝙ ep̄s hoc ſibi cōmittere voluit.ſ.q: hoc expreſſe ſm̄ hoſti.in tit.de peni. ꝛ remiſſi.

¶ Viceſima ſeptia.q.eſt an: ſacerdos de neceſſario teneť ſequi canones xxvij. q̄ſtio
pniales: vel an libere nō curādo de ipſis poterit imponere pniā arbitra
riā. Et circa hoc inno. Jo.an. ⁊ anto. ⁊ alij doctores in preall.c.om̄is vtri
uſq3.dicūt ꝙ licet ſatiſfactio ſit imponēda arbitrio ſacerdotis: vt in ca.ſi
gnificauit eo.titu.tn̄ reſtitutio male acq̄ſitorū faciēda eſt leſis ſi repiant.
¶ Viceſima octaua.q.eſt: an ſacerdos poſſit facere gr̄am circa reſtitutio xxviij.qō.
nem male acquiſitorū: et dicūt ꝙ circa hanc reſtitutionē ſacerdos gr̄am
facere nō pōt q2 nō dimittiť pctm̄ niſi reſtituať ablatū: vt in ca.cū3 tu. de
vſu. In alijs aūt excepta reſtitutione dicūt ꝙ ſacerdos arbitrari pōt cōſi
derata cōditione penitentis: vt in ca.menſurā.de peniten.di.j.
¶ Viceſima nona.q.eſt: an ſit neceſſariū ſcire canones pniales et eſt di xxix. q̄ſtio.
cendū ꝙ q2 ſacerdos ante om̄ia deb3 exponere penitēti quantū deliquit
et quantū pniam agere debet de iure ideo de neceſſario habet ſcire cano
nes pniales: et ſi penitens dicat ꝙ paratus eſt illā pniam facere debet ei
illā iniūgere remittēdo ei de gr̄a duos aut tres vel plures annos cōſide
rata multitudine pctorū et numero annorū iniūgendorū: vt notať in ca.
alligant.xxvj.q.vltima. Si vero penitēs nō ſit ita paratus tūc ſacerdos
pōt imponere ſibi pniam arbitrariā etiā leuiſſimā et debet ei iniūgere ꝙ
om̄ia bona q̄ faciet et mala q̄ tollerabit ꝓpter deū ſint ei pro pnia et pro
ficiant ſibi ad ſalutē et ſic abſoluat eū in quantū pōt et debet: nō aūt ſim
pliciter ſicut quidā ſimplices indiſcrete faciūt ne indiſcrete abſoluēdo ſe
ip̄m obliget: nec eſt multū querendū quantū pōt ſacerdos dimittere de
penitētia pctorū: ſed firmiter credendū eſt ꝙ deus in multis ſequiť arbi
triū ſacerdotis. Sed cōtra predicta opponiť: de.c.quē penitet: de pe.di.j.
⁊ de.c.fratres. ⁊ de.c.falſas: de pe.di.v. Solutio.dicendū eſt: ꝙ nō obſtat
ad predicta cap̄.quē penitet.de peni.di.j.vbi dicit tex.ꝙ deus non ſoluit
quos putat ſacerdos ſoluere ſed in quos opus miſericordie et iuſticie ex
ercemus: quia ibi loquiť de illis qui errant in facto vel in iure diuino.
¶ Triceſima queſtio eſt: quomodo ſacerdos errat in facto vel in iure di xxx.q̄ſtio.
uino. Et dicendū eſt ꝙ in facto errat quia nō credit aliquos eſſe peccato
res qui ſunt. In iure diuino errat quia aliquod peccatū reputat modicū
et leue quod eſt magnū et graue: tunc enim nō ſufficit penitentia impo
ſita per cap̄.manet.xxiiij.q.j. Illud autē ꝙ ſacerdos moderate et diſcrete
remittit deus ratū habet: nec obſtat etiā predict.cap̄.fratres: de peni.di.
v.vbi dicit tex.fratres noſtros epiſcopos et preſbyteros admonemus ne
falſis penitentijs laicorū animas decipi et in infernū protrahi patiant:
q2 ibi loquitur de illis qui agunt penitentiā de vno peccato et nō de alio
ſicut in cap̄.ꝙ quidā infra de penitentia ⁊ remiſſione: et per cap̄.ſunt plu
res: de peniten.di.iij.nec obſtat etiā ca.falſas: de peni.di.v.vbi dicit Gre
go.falſas penitentias dicimus q̄ nō ſm̄ auctoritatē ſanctorū patru3 pro
qualitate criminis imponūtur: q2 loquiť de illis qui nō reſtituūt alienū
vt ipſi ſequiť ſm̄ Inno. ⁊ Anto. ꝙ probať per ca.ſi res aliena.xiiij.q.vj.

xxxj. q̄ſtio. ¶ Triceſima prima.q.eſt: quō intelligit̄ illa auctoritas q̄dcunq̄ʒ ligaueris ſup terrā erit ligatū in celo: et q̄dcunq̄ʒ ſolueris erit ſolutū in celo. Et dico q̄d debet intelligi cōcurrentibus iſtis ex parte penitētis: ꝙ ſi talis mereatur ſolui.ſ.quia perfecte agit penitentiā de omibus peccatis ꝛ nō detinet aliena: ex parte cōfeſſoris ꝙ adhibeat clauē diſcretionis et ſententia eius errore careat tūc ſolutus per eū: erit ſolutus in celo alias nō. ſm glo. et archi. in .c. manet. ꝛ.c. quē penitet alſ. et in .c. remittūtur. xxiij.q.v. Si ergo penitens talis eſt et taliter cōtritus et taliter diſpoſitus ꝙ meretur abſolui: et ſacerdos diſcrete agit quia nō errat in facto nec in iure: et ita nō errans ſed diſcrete agens iuſte arbitratur circa impoſitionē penitentie et circa abſolutionē tunc penitens tutus erit cū penitentia arbitrio ſacerdotis impoſita: alias ſi ſacerdos imperitꝰ eſt et indiſcrete agit errans in facto vel in iure vt eſt dictū: et penitens ſcit vel credit eum imperituʒ tunc penitens cū tali penitentia arbitraria nō eſt tutus vt notat glo. in .c. menſurā de peniten. di. j. Et ex his elicitur ſecūda concluſio.

¶ Secunda concluſio.

¶ Arbitraria penitētia ſacerdotis iuſte arbitrantis et nō errantis penitens qui meretur abſolui tutus eſt: alias ſine his nō eſt tutus.

ET intelligitur ꝙ nō eſt tutus: q2 nō obſtante illa penitētia inſufficienti talis penitens in purgatorio punieẗ: q2 vt dicit iacobus de voragine in legēda ſanctorū in cōmemoratione omniū fideliū defunctorum in fine ſecūde colū. ſecūdi qui in purgatoriū deſcendūt ſunt illi qui ſatiſfactionē ſibi iniunctā cōpleuerūt: ſed tamē illa penitentia ſibi iniūcta vel ignorātia vel negligentia ſacerdotis ſufficiens nō fuit: iſti enim niſi magnitudine cōtritionis defectū penitentie ſuppleant totū in purgatorio cōplebunt: quia minus ꝙ̄ debebant in hac vita fecerunt: nā deus qui modos et mēſuras peccatorū et penarū nouit addit penā ſufficientem: ne aliquod peccatū impunitū remaneat: vnde dicit ipſe ꝙ penitētia iniuncta aut maior eſt aut equalis: aut minor. Si eſt maior tunc illud quod plus fecerit cedit ei in augmentū glorie: ſi eſt equalis tunc ſufficit ad diminutionē ipſius culpe. Si eſt minor: tūc illud quod reſtat ſuppletur ex virtute diuine iuſticie ſcdm̄ predictū iacobum vbi ſupra.

xxxij. q̄ſtio. ¶ Triceſima ſecūda q̄ſtio eſt: de pluribus cōſilijs exhortationibꝰ auiſationibus confeſſorū erga penitētes. Et dico ꝙ pro informatione cōfeſſoris qualiter debeat inſtruere penitentē quomodo debet ieiunare: tex. eſt in .c. deniq3: in .iiij. diſti. Itē confeſſor debet exhortare penitentē: ꝙ omes ſanctiones ſedis apoſtolice recipiat ita ſicut ſi ipſiuſ beati Petri diuina voce firmate fuiſſent: tex. in .c. ſic omes. xix. di. Itē debet confeſſor exhortare penitentē ꝙ ſit taʒ fortis ꝛ tam vigilans in celeſtibuſ ſicut in rebus terrenis: et qualiter debet a cupiditate q̄ radix omniū malorū eſt ſeparari. xlvij. di. ca. omes huiꝰ ſeculi delectatores: ꝛ ca. virū: et ca. bonorū: et ca.

qlr cofessor debet
[illegible] penitens

ſicut hi qui per inſaniā. Item debꝫ exhortare ꝙ nō peccet vt hominibus placeat: tex. eſt. ea. di. c. vltimo. in fine. Item alia optima exhortatio quā confeſſor debet facere clericis penitentibus in diuerſis vicijs cōſtitutis qualiter cōparātur cecis: claudis: giboſis et leproſis. ⁊ ꝙ diuꝫ vicijs ſunt ſubiecti panes deo offerre prohibentur: nec aliena delicta diluere valent illi quoꝝ propria delicta deuaſtāt. xlix. di. c. hinc etenim. ⁊. c. vlti. Item debet cōfeſſor exhortare clericos penitētes: ꝙ tunc miniſtrādo deo placere poterunt: cum per penitentiā ab omni ſorde peccatorum fuerint purgati. l. di. c. et purgabit: et. c. ferrū: et. c. cum exaudiero. Item alia exhortatio ſiue inſtructio pro cōfeſſoribus: ꝙ nō audeāt indiſcrete cōcedere remiſſionem peccatorū penitētibus quia nihil agunt. l. di. c. abſit: ⁊. c. ſi quis prepoſtera. Item alia et optima exhortatio cōtra prelatos et cōfeſſores qui palpant crimina confitentiū: et adulantur eis pro modica penitentia remittēdo eis magna peccata ꝙ nō poſſunt: ſed magis nocent ipſis penitentibus: et ipſi penitētes cōquerentur corā deo de ipſis prelatis et confeſſoribus qui eos deceperūt et in peccatis permanere permiſerūt. l. di. c. ſi quis prepoſtera: et. c. ſi quis diaconus: in fine. Item alia optima informatio pro cōfeſſoribus: ꝙ qui cōfitetur peccata: coram angeliꝭ dei confitetur. Et ꝙ ſi peccator per ieiunia et elemoſynas: et vigiliaꝭ: ⁊ ſacraꝭ orationes ſe a peccatis purgauerit: tūc ei ſpes venie de miſericordia dei promittēda eſt. l. di. c. de his vero. ad finē. Itē conſiliū cōfeſſoris bonū erga penitentē. ſ. ꝙ mandet penitēti ꝙ mutet ſe ad aliū locum ſi vult agere penitentiā: quia congruuꝫ eſt inde corporaliter euelli vbi quiſqꝫ illecebris deſeruiuit. lxxxj. di. c. valet. Item pulchra exhortatio quā confeſſor debet facere penitēti: ꝙ diebus quibus ieiunat nō debet ſaltus et ſiluas venādo cū canibus perluſtrare: nec rhetia ad piſcandū diſponere: nec ſeruos ſecum trahere qui ad eccleſiā vellent ire in quo reuꝭ eſt: nō ſolū de ſuo delicto: ſed de ꝑditione ſeruorū. Sed debet primo diluculo ad eccleſiā vigilare et bonorū martyrū ſacra loca perquirere. lxxxvj. di. c. amputatis. Itē fructuoſa informatio quā confeſſor debet facere penitenti qualiter ſe debet habere et quid debet obſeruare in elemoſyna faciēda. lxxxvj. di. c. nō ſatis. Item bona perſuaſio quā confeſſor debet facere penitenti ſeu peccatis dedito ꝙ quāto morti vicinior efficitur tanto ſolicitior ⁊ ſtudioſior eſſe debet. lxxxvj. di. c. tanta nequitia. Item alia perſuaſio quā confeſſor debet facere penitenti: ꝙ viduis: pupillis et orphanis et alijs perſonis miſerabilibus auxiliū prebeat. lxxxvij. di. c. j. ij. iij. et. iiij. Item alia exhortatio quā debet confeſſor facere contra penitenteꝭ qui pacem nō habent cum proximis. xc. di. nec ad caym. Item optima exhortatio quā cōfeſſor penitentibus omībus et maxime in peccatis induratis facere debet: ꝙ moderatio ⁊ pietas dei ſolum noſtrū redditum requirit: atqꝫ nos cupit ſua longa bonitate ſaluari: ſed ſi nō cōuertimur ſi duri colli ſimus ſi in peccatis vſqꝫ ad mortē illicite perduramꝰ: aſſidue peccantiū nō miſeretur

deus.xxiij.di.c.diaconi.in magno.in fine.Jtē alia exhortatio quā debet
facere cōfeſſor epīs ⁊ alijs prelatis;ꝙ debent paſcere gregē ſibi cōmiſſa;
nō vt dominātes in clero:ſed forma facti gregiꝰ ex animo:vt cū apparue
rit princeps paſtorū percipiāt īmarceſſibilem coronā glorie:⁊ ꝙ non de-
dignētur audire ſubditos.xcv.di.c.eſto ſubiectus.Jtē confeſſor debet re
frenare epōs a vana glīa:exēplo gregorij:qui nolebat proſperare verbis
ſed moribus.xcij.di.c.ecce in prefatione.⁊ dicens ꝙ nihil in epāli ceruice
ſplendidius fulget ꝙ̄ humilitas.ea.di.c.contra morē.ij.ad finē.Jtē alia
exhortatio confeſſoris ad oſtendendū penitentibus ꝙ̄ graue et capitale
crimē ⁊ hereſis ſimoniaca ſit:ſpiritusſancti donū precio comparare:et ꝙ̄
deteſtabiliꝰ vtroq; teſtamēto vindicatū ſit per multa exēpla.i.q.i.ca. qui
ſtudet donū dei.Jtē alia exhortatio cōfeſſoris ad deteſtationē ſimonie ⁊
auaritie ꝙ om̄es cupidi ⁊ om̄es auari giezi ſpūalē leprā cū diuitijs ſuis
poſſident:et male queſita mercede nō tā patrimonij facultatē ꝙ̄ theſau-
rum criminū cōgregarunt eterno ſupplicio ⁊ breui fructu.i.q.i.c.cito tur
pem.in fi.Jtem alia exhortatio contra ſimoniam ⁊ cōtra ſimoniacos ſa
cerdotes.i.q.i.c.eos.⁊.c.iudices.⁊.c.nō eſt putanda:⁊ ꝙ maior metuēda
eſt locis illis calamitas vbi interceſſores ſimoniaci ad locum regiminis
adducunt.ea.q.c.frater in fi.Et alie multe exhortationeſ notande cōtra
ſimoniacos ponunt:ea.q.c.odit deus.⁊.c.manifeſtū.⁊.c. maledicā.⁊ ca.
om̄ia.⁊.c.prophetauit.⁊.c.per Eſayā.Jtem exhortatio cōtra ſimoniacoſ
ꝙ nō intrant per oſtium.i.per xp̄m:ſed fures ſunt ⁊ latrones.ea.cauſa ⁊
q̄ſti.c.ordinationes.Et doctrina de modis quibus cōmittitur ſimonia.
ea.q.c.ſunt nōnulli.Poſtrema et ꝑncipaliſ exhortatio ⁊ increpatio aſpe
ra quā debet facere cōfeſſor contra penitentes ſimoniacos : qui ſacerdo-
tium vel epiſcopalē ſeu ſacerdotalem dignitatē iniuſto cordiꝰ amore vel
ſordidiꝰ precibuꝰ oris vel comitatu vel manuali ſeruicio ſiue fraudulēto
munuſculo aq̇ſierint ꝙ ſi in vita ſua ſacerdotiū ⁊ dignitatē: ſic ſimonia-
ce acquiſitā nō ſponte relinquerint:⁊ ſi tales ſimoniacos mores in aſpe
ra penitentia nō inuenerit tales proculdubio in eternū peribunt.i.q.i.c.
ſi quis:nec ſanctis pollens moribus.Jtem verba cōſolatoria q̄ cōfeſſor
debet dicere penitenti qui tēptationibꝰ affligitur.habent.ij.q.v.c.habet
hoc:in prin.⁊.v.q.v.nō om̄is qui parcit.Jtem exhortatio quā debet face
re cōfeſſor epō qui ꝓpter infeſtationes malorū vult ingredi religionē:et
vult deſerere gregē ſibi cōmiſſu;:ſuadēdo ꝙ hoc facere nō deb;:qꝛ hoc re
prehēſibile ē valde:ocio ⁊ quieti ſe tradere ⁊ ſe ſolūmodo ſaluare:⁊ filioꝰ
orphanos relinquere.vij.q.i.c.ſuggeſtū eſt.⁊.c.ſuſcitatiſ.⁊.c.aduerſitas
cum.§.ſequenti.⁊ capitulis ſequētibus vſq; ad finē.q.⁊.viij.q.i.c.in ſcri-
pturis.⁊.c.qui epiſcopatū.Jtem dura reprehēſio quā debet cōfeſſor face
re cōtra epōs deſides ⁊ negligenteſ ſub quibus populus patitur famē ⁊
ſitim audiendi verbū dei qui mercenarij ſunt:⁊ contra epōs ſupbientes
de dignitate epāli;cū propter hoc magis timidi debeant eſſe qꝛ potenteſ

potenter tormēta patientur:qꝛ ipſi cū ſint peioreſ laicis vehemēter eccle
ſiā dei deſtruūt.viij.q.j.c.audacter.⁊.c.ſequēti.⁊.c.illud.⁊.c.qualis cū
tribuſ capl'is ſequētibus.Item debet confeſſor declarare penitētibuſ:ꝙ
viuant ſub eccleſiaſtica regula.xj.q.j.c.aliud. Itē alia exhortatio cōfeſſo
ris cōtra excōicatos.ſ.ꝙ debet exhortare penitentē ne in excōicationem
incidat ne ꝑpter hoc rapido ore demonū decerpat.xj.q.iij.ca.abſit.et ne
in pctm mortale cadat qꝛ ꝑpter hoc: deus tradit ipm ſathane et refugit
a cogitationibꝰ malis eius ⁊ relinquit domū cordis eius vacuā.xj.q.iij.
ca.audi deniqꝫ:⁊ quantū debꝫ formidare in excōicatione cadere ⁊ ꝑpter
hoc ab eccl'ia ⁊ corpore xp̄i ſeparari.ea.q.c.omīs xp̄ianus:⁊.c.nihil.Itez
cōfortatio cōfeſſoris ad penitētē.ſ.ꝙ ſi ex cōſciētia ſua iuſtificatꝰ eſt alio-
rū maledicta nō timeat.xj.q.iij.c.in cūctis cū tribus capl'is ſequētibus.
Itē exhortatio cōfeſſoris cōtra iratos.ea.q.c.illa.et.c.ira. Itē alia exhor-
tatio cōfeſſoris cōtra iudices: qualiter debēt ſentētias cū multa maturi-
tate ⁊ ſine aliqua venalitate proferre.xj.q.iij.ca.ſūmopere. et cū duobus
capitulis ſequētibus.⁊.c.quattuor modis:cū tribus capl'is ſequētibus.
Itē alia cōtra negātes xp̄m multis modis.ea.cauſa.c.abijt.⁊.c.eſtimāt.
cū duobus capl'is ſequētibus. Itez alia pulchra exhortatio quā cōfeſſor
debꝫ facere penitētibus ne in malis et factis atrocibꝰ obediāt dn̄iſ vel p̄-
latis ſuis ea.cā.c.ſi qs ep̄s aut abbaſ.⁊.c.nō em̄ ſemꝑ.⁊.c.ſi dn̄s.cū.viij.
capl'is ſequētibus.Itē exhortatio cōfeſſoris ad penitentē ꝙ nō ſoluz de-
bet curare de bona vita ⁊ cōſciētia:ſed etiā de bona fama:nā cōſciētia eſt
neceſſaria ſibi:fama proximo ſuo;qꝛ qui cōfidēs cōſciētie negligit famā
ſuā crudelis eſt. Itē alia exhortatio quā ad ep̄os cōfeſſor debet facere.ſ.
ꝙ nō eſt ep̄orū ſeruare aurū et a ſe reuocare mēdicātis manū. Nam dice-
bat aug.tā multi petūt:tā multi gemūt tā multi inopes nos interpellāt
vt plures triſtes relinq̄mꝰ:qꝛ ꝙ dare oibus vellemꝰ nō habemꝰ.xij.q.j.c.
nolo. Itē alia exhortatio confeſſoris cōtra ypocritas qui ſimulant ſe nō
habere propriū ⁊ occulte hn̄t qꝛ malū eſt cadere a ꝑpoſito ſed peius eſt ſi
mulare propoſitū:nā ſi nō ſeruat aliqs foris ſctitatē:dimidius cecidit:ſi
intus habeat ſimulationē totus cecidit.xij.q.j.c.certe.Itē principaliſ ex
hortatio cōfeſſoris ad penitētes:ꝙ multo magis debēt curare de anima
bus q̄ꝫ de omībus alijs: cū anime hominū precioſiores ſunt omībus re-
bus.xij.q.j.c.precipimus;et maius dānū eſt in perditione vnius anime
quā in perditione innumerabilium corporū.xxiiij.q.iij.c.ſi habes:ad fi.
Item exhortatio confeſſoris ad penitentes ꝙ nō reddant mala pro ma-
lis:nec reddant mala pro bonis:ſed reddant bona pro bonis.xxiij.que.
iij.cap̄.ſex differentie. Item alia exhortatio confeſſoris ad penitentem:
ꝙ non ſocietur malis:nec malum cum eis committat:nec committenti-
bus faueat ſed corrigat et caſtigat: et puniat delinquentes ſi poteſtatez
habet et ad minus ſi aliud facere nō poteſt: nec faciat malum nec appro
bet factum.xxiij.q.iiij.ca.ita plane. Item inſtructio pro confeſſore ꝙ ea

q̃ ſunt cõmiſſa contra deũ nõ poteſt ſine penitentia relaxare. xxiij.q.iiij. ca. ſi is qui prelatus eſt. Item doctrinã confeſſoris ad penitentẽ qualiter debet diligere proximũ ſicut ſe ipſum hoc modo vt proximũ ſuum vel beneficij cõſolatione: vel doctrine informatione vel diſcipline correptione adducat ad colendũ deũ. xxiij.q.iiij.c.vlti. Item doctrina notabilis.ſ.ꝙ ſi quattuor homines vel quinqꝫ vel plures cõtra vnũ rixati fuerint et ab his vulneratus mortuus fuerit quicũqꝫ eorũ plagã ei impoſuit ſm ſtatuta canonũ vt homicida iudicetur: reliqui autẽ qui eũ impugnabãt nolẽtes eũ interficere ſimiliter peniteant qui nec auxilio eũ impugnabãt nec vulnerabãt nec conſilio nec auxilio coopatores fuerũt ſed tantũ affuerũt extra noxã ſunt et ex his debet cõfeſſor inſtrui qualiter ꝑdictis imponat penitentiã. xxiij.q.viij.c.vlti. Item qualiter poteſtatẽ ligandi et abſoluendi eccleſia in ꝑſona petri accepit. xxiiij.q.j.c. qđcunqꝫ ligaueris. Itẽ notabiliſſima auiſatio quã cõfeſſor in principio cõfeſſionis debet facere penitẽti: ꝙ videat et ꝑſcrutetur bene ſi eſt ligatus aliqua excõicatione maiori vel ſi habet aliquã hereſim occultã vel per ſciſma vel per aliã cauſam ab eccleſia eſt diuiſus: quia niſi prius abſoluatur ab illa excõicatione et alijs predictis nõ põt a vinculis peccatorũ abſolui nec ianuã regni celeſtis ingredi. xxiiij.q.j.c. cuncꝫ ab vnitate. Itẽ ꝙ cõfeſſor erga penitẽtes potius debet eſſe miſericors ꝙ ſeuerus. xxvj.q.vij.c. alligãt. Itẽ optima informatio cõfeſſoris ad arbitrandũ circa penitẽtias imponẽdas: cõſideranda facta dicta cõſilia ſcripta: pro quibus debꝫ imponere pniam ſeptẽ modis.ſ.ſm cauſas: ꝑſonas loca; et tẽpora: quãtitatẽ: qualitatẽ: euentũ: habetur de penitẽtijs. di.j. aut facta q̃ eſt lex. aut facta. ff. de penis. Itẽ exhortatio cõfeſſoris pro habẽda cõtritione ꝙ peccator ſemp doleat: et de dolore gaudeat et nõ ſit ſatis ꝙ doleat ſed ex fide doleat et nõ ſemp doluiſſe doleat. de penitẽ. di. iij.c. ſi apoſtolus: et pro omĩbus patribus pnie: ꝙ in corde ſit cõtritio. in ore cõfeſſio. in opere tota humilitas: et hec eſt fructifera pnia. ea.di.c. perfecta: vbi ponit archi. cauſas ꝓpter quas gaudẽdũ eſt in tribulationibꝰ ꝓpter qđ de tribulatione et dolore debet gaudere penitens. Itẽ exhortatio aſpera cõfeſſoris cõtra penitẽtes qui poſt pniã frequẽter redeunt ad pctã: et ꝙ tales ſunt irriſores et nõ penitẽtes. ea.di.c. penitẽtes. et ca. irriſor. cũ. vij. caplis ſequẽtibꝰ. Itẽ ꝙ fructuoſus eſt pſalmꝰ. l. Miſerere mei deus: ad delendũ pctã cuiuſlibet penitẽtis et quõ peccator per pniam mutat feditatẽ vulneris in ſanitatis decorẽ. habetur. ea.di.c. totã pniam peccatoris: ideo ſatiſfactio q̃ debet fieri ꝑ orationẽ iniũgi debet penitenti in dicendo pſalmos pniales: et maxime dicẽdo hunc pſalmũ. Miſerere mei deus: ſe diſciplinãdo vel fortiter percutiendo in pectore: quãdo dicitur. Tibi ſoli peccaui Ia.do. Itẽ exhortatio ſalubris cõfeſſoris ad penitentẽ ꝙ hoc eſt magnũ vt peccatore pctã ſua cognoſcat et memoriã eorũ perſeuerãter retineat quia nullũ inuenitur tale remediũ delictorũ ſicut eorũ cõtinua memoria. vt ea.di.c. iudas. Itẽ increpatio aſpera cõfeſſoris cõtra penitẽtes qui

Attende ꝙ penitẽtia q̃ iniũgẽda ẽ penitẽti vt ꝓ penitentia oret debꝫ fieri per pſalmos penitẽtiales.

putant ſe agere bonā penitentiā penitēdo de quibuſdam peccatis et de
alijs nō. Itē ſpecialis inſtructio pro cōfeſſore ꝙ debet taleꝫ pniam impo
nere penitēti ꝙ ſtatim per eū anteꝙ̄ peccet poſſit impleri et ita debꝫ ſem
per dicere penitēti ꝙ ſtatim in ſtatu grē ſatiſfactionē pnie impleat qꝛ po
ſtea fructuoſa nō eſt: nā deꝰ eſt inimicꝰ crimino ſo: nullo ergo modo qui
aliqđ crimē reſeruat: de alio recipiat veniā: nā nunꝙ̄ quiꝰ ſine amore dei
cōſequit̄ veniā. Et qꝛ ꝑſeuerās in aliquo crimine hoſtis dei eſt dū perſe-
uerāter deū offendit ideo remiſſionē habere nō pōt. ea. di. c. ſunt plures.
Itē alia et ꝑncipalis exhortatio cōfeſſoris ad penitentē eſt: ꝙ penitēs la
boret vt ſit in charitate: qꝛ alias nō pōt aliquā pniam fructuoſaꝫ agere:
nā ſi quis nō hn̄s charitatē patit̄ tribulationes: anguſtias: famē: nudi-
tatē: ſitim: ꝑſecutionē pericula: carceres. vincula: tormēta: gladiū vel flā
mas ne xp̄m neget timore gehēne et ignis eterni nihil prodeſt ad regnū
celorū obtinendū. ea. di. c. ſi quis aūt nō hn̄s charitatē. Itē ꝑncipalis in-
formatio eſt: ꝙ penitēs dicat ⁊ cōfeſſor interroget a penitēte q̄litatē cri-
minis in loco: in tpe: in ꝑſeuerātia: in varietate ꝑſone: ⁊ q̄li hoc fecerit tē
ptatiōe et ipſius ocij multiplici executione ⁊ qualit̄ turpitudinē ſuā per-
egit: ſi in loco ſacrato aut cui debuerit excellentiā fidei et quantū ꝑſeue-
rauerit: et quāta impugnatione victus fuit. Et declaret̄ et ſciat̄ cuiꝰ eta
tis fuerit peccās cuius ſapiētie ⁊ ordinis ⁊ īmoret̄ in ſingulis iſtis vt hec
⁊ alias latius ponūtur de peni. di. v. c. cōſideret. Itē debet cōfeſſor exhor-
tare penitentē: ꝙ ſi vult eē bonus penitēs debet a ſe abijcere negotiatio
nes et mādare illi ꝙ nō redeat ad militiā ſecularē: ⁊ ſup om̄ia cōfeſſor pe
nitenti mādet ꝙ om̄ia q̄ habꝫ male ablata ſtatim reſtituat ſi pōt et odiū
in corde nō gerat qꝛ aliaꝰ nō pōtverā penitētiā agere: per quā ad eternā
vitā valeat ꝑuenire: niſi negotia relinquat: officiū deſerat: et odiū ex cor
de dimittat: et bona q̄ iniuſte abſtulit reſtituat: vt habet̄ de peni. di. v. c.
qualitas. ⁊. c. cōtrariū. c. falſas pnias. c. fratres nr̄os. Itē confeſſor ſemꝑ
exhortet̄ pcōrē ꝙ ſtudeat ſic in hac vita delicta ſua corrigere vt poſt mor
tem nō oporteat eū penā tollerare: nā qui in aliud ſeculū diſtulit fructū
cōuerſionis prius purgādus eſt igne purgationis. Itē cōfeſſor debꝫ da
re cōſiliū penitenti ꝙ anteꝙ̄ accedat ad cōionē eucharistie abſtineat ab
acceſſu vxoris: ⁊ ꝙ in die natalis dn̄i: et reliquis feſtiuitatibꝰ et in diebꝰ
proceſſionis et diebꝰ ieiuniorū a ꝓpria vxore abſtineat. xxxiij. q. iiij. c. j. cū
quinqꝫ capl̄is ſequētibus. Itē cōſiliū pro ſacerdotibꝰ ꝙ nō iniūgat peni
tentiā cōiugatis ꝑ quā alteri cōiugū ꝑiudiciū fiat niſi ex cōſenſu ipſorū.
xxxiij. q. iiij. c. apl̄s. ⁊. c. penitentiā. Itē ꝙ cōfeſſor exhortet̄ penitētē ꝙ nō
ſeruet ſuperſtitiones de nō lauādo vel nō pectinādo aut ſimilia faciēdo
die dn̄ico vel alia die: habetur. iiij. di. c. ꝑuenit. et ibi per archidia. Item
alia exhortatio quā debet cōfeſſor facere penitētibus qualiter debent in
quadrageſima ieiunare oſ̄dendo eis rationes quare in q̄drageſima. xl.
diebus ieiunari debet: ⁊ qualit̄ debēt quottidie ieiunare. ⁊ quot modis

Attende ꝙ
ſunt ſupſti
tiōes de nō
lauādo: vel
nō pectinā
do certa die
vel ſilibus.

viciū gule oēs tēptat ⁊ qualiť diſcrete ieiunādū eſt ne aliquis ſubtrahat
corpori neceſſaria: ⁊ ꝙ ieiuniū magnū et generale ⁊ magis fructuoſuꝫ eſt
abſtinere ab iniquitatibus ⁊ ab illicitis voluptatibꝰ ſeculi: habeť de cō-
ſecra. di. v. quadrageſima. cum nouē caplis ſequētibus vſqꝫ ad. c. ieiuniū
autē magnū incluſiue. Itē exhortatio quā cōfeſſor debet facere penitēti-
bus qualiť debēt in cibis tēperantiā obſeruare: ⁊ oſtēdere q̄ bona ex tēpe
rantia ⁊ q̄ mala ex intemꝑantia ⁊ repletione ciborū cōſequunť. habeť ea.
di. c. nihil ſic iocundū. ⁊. c. nec ales. ⁊. c. legimus. Itē alia exhortatio quā
cōfeſſor debet facere penitētibꝰ ꝙ die ſabbati ieiunēt ⁊ a carnibꝰ abſtine-
ant et ꝑ cōſequens cōtra faciētibus pniām imponāt vt mortaliť peccan
tibus niſi ꝑ cōſuetudinē patrie excuſenť: habeť in. c. ſabbato de cōſeč. di.
iij. ⁊ in. c. qꝛ dies. de cōſe. di. v. iūcto. c. illa. ad fi. xij. di. Itē exhortatio quā
cōfeſſor debet facere monachis ꝙ carnes nō comedāt ⁊ ꝙ bonas occupa
tiones ſemꝑ habeāt: vt ocioſitatē euitēt: habeť de cōſeč. di. v. c. canē. ⁊. ca.
nunꝙ̄. Itē exhortatio cōfeſſoris ad penitentē ꝙ cōcupiſcentiā a ſe abijci
at qꝛ ex ea oīa mala oriunť. vt ſup̄ de cōſti. c. nā cōcupiſcētiā. Itē exhor-
tatio cōfeſſoris ad penitentē epm̄ dignū ad regendū epatū qui cauſa reli
gionis vult deſerere p̄ſulatū qđ nō debꝫ deſerere allegādo rōnes: vt habe
tur in. c. niſi cū pridē. ſup̄ de renū. Itē ꝙ mādet religioſo penitēti qui vult
ad ſuperiores ordines ꝓmoueri: ꝙ peius ſequať p̄ceptū ſuꝑioris ſui ꝙ̄
ſuā voluntatē ⁊ ita debꝫ illi iniūgere. vt ſup̄ de tēpo. ordi. c. ad aures. Itē
ꝙ cōfeſſor debet monere ſacerdotes ⁊ clericos et alios qui per reatū adul
terij ⁊ periurij. homicidij vel falſi teſtimonij bonū recte cōſcientie perdi-
derunt ſi nō penitent de predictis et etiā ſub interminatione iudicij diui
ni eos oſtentare vt in teſtimoniū dānationis ſue in ſuſceptis ordinibus
nō miniſtrēt. vt ſup̄. co. titu. c. vlti. Itē auiſatio confeſſoris circa executio
nes teſtamētorū. ſ. ꝙ religioſis vel clericis deputatis ad executionē cuiuſ-
libꝫ vltime volūtatis ꝑ cōfeſſorē iniūgi debet: ꝙ de officio illius executio
nis ordinarijs locorū debitā rationē reddāt: ⁊ ordinarijs dꝫ etiā iniūge-
re qđ illā rationē exigant: alias vt grauiť peccātibus cōtra p̄ceptū iuris
pnīa īponi debꝫ. vt de teſta. cle. vnica. Itē informatio ſingularis ꝓ ꝯfeſſo
ribus circa excōicatiōes. ſ. ꝙ. cōfeſſor dꝫ ſcire oēs canones ꝑ quos ꝓmul
gať excōicatio ipō iure q̇ ponunť ꝑ gloſam: ſuꝑ parte excōicationis ſnīa.
in cle. j. de ſen. excōica. ⁊ ꝑ docto. ibi. ⁊ per extrauagātes: nā oēs illi ca-
nones ſunt p̄ncipales p̄ncipaliter ꝓpter ꝙ excōicatus ante abſolutionē
excōicationis nō pōt abſolui a pctīs vt dictū fuit ſup̄ in tractatu de peni
tētijs: ⁊ qꝛ in quocūqꝫ caſu ē aliqs excōicatꝰ ipō iure a canone peccat mor
taliter ⁊ anteꝙ̄ abſoluať pnīa pro illo mortali pcō ſibi imponi debet: vt
in. c. nemo epōrum. xj. q. iij. ⁊ ideo ad predictos duos fines eſt neceſſariū
cuilibet cōfeſſori ſcire illos canones excōicātes ipſo iure qui ſunt. c. xv. ꝑ
prealle. glo. cle. ⁊ alij plures ꝑ extrauagantē. ⁊ alij per bullas papales vt
eſt excōicatio q̄ fuit promulgata ꝑ bn̄dictū. xiiij. cōtra oēs tradētes iu-

deis ad fabricandū cruces ⁊ calices ⁊ ornamēta eccl'iaſtica: ⁊ cōtra dātes
iudeis ad ligandū libros in qbus fuerit ſcriptū nomē ieſu xp̄i vel nomē
virginis marie: et vt eſt excōicatio q̄ fuit ꝓmulgata per eugeniū .iiij. cō-
tra q̄ ſuſceperint medicinas cōfectas de manu iudei vel parātē eis cibos
in feſtiuitatibꝫ vl' comedētes aut bibētes cū eis vel arrēdātes eis fructoꝝ
bn̄ficiorū eccleſiaſticorū vel habētes cum eis ſocietatē in arrendamētis.
¶ Triceſima tertia queſtio eſt: de nouem actibus per ordinem fiendis xxxiij. q̄ſti.
per quemlibet ſacerdotem ſeu confeſſorem.
¶ Primus actus cōfeſſoris eſt: ꝙ ante om̄ia cōfeſſor videat et inquirat Primꝰ actꝰ
vtrū penitēs ſit parrochianus ſuus vel talis ꝙ ⁊ ipſe habeat poteſtatē confeſſor.
audiendi et abſoluendi eū tunc audiat ipſum: vel an ſit extraneus vel ta
lis quē ipſe audire nō poteſt: et tunc ipſum remittat ad ſuum confeſſorē
de quo quis ſit confeſſor cōpetens cuiuſlibet: dictum fuit ſupra de princi
pio vſq; ad concluſionē primā ⁊ ponitur late per Hoſti. in ſumma. titu.
de peniten. in. §. cui confitendum ſit vſq; ad. §. quando confitendū eſt.
¶ Scd̄s actus ꝯfeſſoriꝰ ē: ꝙ ꝯfeſſor dicat penitēti ꝙ humiliet ſe ⁊ ponat Scd̄s actꝰ.
ſe ad pedes ip̄ius: ⁊ ſi ſit femīa inſtruat ip̄am ꝙ ſemꝑ ſedeat ex trāſcurſo
nec faciē ipſiꝰ reſpiciat: q2 ſic dicit abacuc. Facies mulieris vētus vrēs. ⁊
ſm doctrinā q̄ tradit̄ ho. iij. auferat fornicationes a facie ſua ⁊ adulteria
de medio verboꝝ ſuorū vt no. hoſt. in ſum. in titu. de peni. v̄. dicat etiā ei.
¶ Tertiꝰ actus cōfeſſoris eſt ꝙ cōfeſſor inducat penitētē ad verā pn̄iam Tertiꝰ actꝰ
faciendā. Primo faciēdo ſeu inducēdo ip̄m dulci et ſuaui eloquio: ad cō-
punctionē proponēdo ei bn̄ficia q̄ cōtulit ſibi deus creando et recreando
ipſum ⁊ proponēdo anime eternitatē: vite breuitatē: mūdi mutabilitatē
fallatiā ⁊ deceptionē: et xp̄i pietatē: qui nō venit propter iuſtos ſed pro-
pter peccatores: vt notat hoſt. in dicto. §. qualit̄ ſacerdos. v̄. inde mone- Attēde ꝑ q̄
at ip̄m. Et inducendo ip̄m ad contritionē. Primo per cōmiſſorū cogita penitēs de
tionē. vnde ezechias. Recogitabo tibi om̄es annos meos: in amaritudi bꝫ iduci ad
ne anime mee. Secundo per pudorē de peccatis cōmiſſis. Naum. iij. Re cōtritionē
uelabo pudenda tua in facie tua. Et treno. iiij. c. denigrata eſt ſuper car per cōfeſſo
bones facies eorū. Tertio per deteſtationē peccati: propter cuius vilita rem q̄ ſunt
tem ipſe peccator vilis factus eſt ⁊ abiectꝰ. ij. petri. ij. q̄ vilis facta eſt ite- octo.
rans vias tuas. Job. viij. qui facit peccatū ſeruus eſt peccati. Quarto ꝑ
timorē de die iudicij. vnde Hieronymus. Quoties diem illum conſidero
totus corpore contremiſco. Et idē dicit: ſiue comedo ſiue bibo ſiue aliq̄d
aliud facio ſemꝑ videt̄ illa tuba terribilis inſonare auribus meis. Sur-
gite mortui venite ad iudiciū. Item gregorius. Quid faciet virga deſer-
ti vbi cōcutietur cedrus paradiſi. ⁊. j. Petri. iiij. Si iuſtus vix ſaluabit̄:
impius vbi apparebit. Quinto per timorē pene gehēnis. apocal'. xix. ap
prehēſa eſt beſtia ⁊ illa ⁊ qui acceperūt caracterē beſtie ⁊ q̄ adorāt imagi-
nē eius miſſi ſunt in ſtagnū ignis. Itē apocal'. timidis ⁊ incredulis ⁊ exe
cratis: et homicidis: ⁊ fornicatoribus: ⁊ veneficis: ⁊ idolatris: ⁊ om̄ibus

mēdacibus pars illorū ſtagno ardenti igne et ſulphure. Sexto per dolo
rem amiſſionis patrie celeſtis: apoc. iij. tene quod habes vt coronā tuaꝫ
nemo accipiat. Septimo per multiplicē offenſam creatoriꝰ. Octauo per
triplicem ſpem venie: vt notat latius hoſtien. in ſūma. eo. titu. §. quibus
et quot dictis. ver. q̄ inducunt: et in. §. q̄ inducunt hominem.

Quartuꝰ actus. ¶ Quartus actus eſt: ꝙ cōfeſſor inſtruat penitentē circa formā cōfeſſio
nis et cōſideret et q̄rat vnde eſt penitēs et vbi fuit nutritus et vbi fuit cō
uerſatꝰ: et ſi videt eū ſimplicē: vel ideotū doceat eū Pater nr̄. Aue maria.
et Credo in deū: vel moneat vt addiſcat: ⁊ doceat ipm̄ quot et q̇ ſunt arti
culi fidei et dicat ei vide ſi in his aliquādo erraſti vel dubitaſti. dicat etiā
ei q̄ ſunt mādata legis et dicat ei ꝙ videat ſi illa ſeruauit vel in eis aliq̄n
do offendit: et poſtea deſcēdat ad ſeptē peccata mortalia vt notat hoſtiē.
in dicto. §. qualiter ſacerdos in principio vſqꝫ ad verſum: dicat etiā ei.

Quintuꝰ actus. ¶ Quintꝰ actus eſt: ꝙ cōfeſſor interroget penitentē ſi ſcit ſe eſſe in aliq̄
excōicatione maiori vel minori et dicat ei ꝙ petat abſolutionē illiꝰ excōi
cationis et illo petēte abſolutionē ip̄e cōfeſſor abſoluat eū ab illa maiori
excōicatione: ſi habet ptātem quā ip̄e debet petere ad ep̄o ſi ab eū ꝑtinet
abſolutio: vel remittat eum ad papā: ſi ad papā ꝑtinet abſolutio. vel ad
aliū iudicē ſi ꝑ litteras alterius iudicis eſt excōicatuꝰ: et abſoluat̄ ſatiſfa
cto parti ad cuius petitionē excōicatus fuit: q2 niſi excōicatus prius ab-
ſoluat̄ ab excōicatione maiori et minori nō pōt abſolui a pctīs: vt in cap̄.
quicūqꝫ. xxiiij. q. j. et in. c. alma mater. de ſen. excōi. li. vj. et in. c. ſi celebrat:
de cleri. excōi. miniſtrā. et poſitū fuit in repetitione penitentiū: q̄ incipit
gaudiorū: in quinto queſito in fine ſcd̄m Richar. in. iiij. ſen. di. xviij.

Sextꝰ actꝰ. ¶ Sextꝰ actus eſt: ꝙ cōfeſſor circa pct̄a faciat interrogationes penitēti
q̄ aūt interrogationes fieri debēt vel pn̄t a cōfeſſore ſunt oppi. nā aliqui
dicunt et ſic vtunt̄ multi religioſi ꝙ nulle interrogationes fieri debent.
Sed dicunt ꝙ cōfeſſor ſimpliciter debet audire ea q̄ pctōr cōfiteri volue-
rit: et poſtea ſcd̄m audita et cōfeſſa pn̄iam iniūgere: et ad hoc videt̄ face-
re illud cōe. de peni. di. j. c. nō tibi dico vt te prodaſ: ſed ſtatim ſequit̄ arg.
cōtra. ibi cū dicit in publicū: ergo a cōtrario tibi dico vt te ꝓdas in occul-
to: et ſine dubio hec opinio ꝑiculoſa eſt q2 multi ſunt ſimpliceſ qui ſi in-
ſtruant̄ vere cōfitebunt̄: et ſi nō inſtruant̄ ſemꝑ in fecibus remanebūt vt
pꝫ in notatis in actu ſupra ꝓximo. Eſt etiā falſa hec opinio nā in hoc fo
ro ſacerdos eſt iudex: vt in. c. verbū dei: de peni. di. j. et iudicantē opꝫ cun-
cta rimari: vt in. c. iudicantē. xxx. q. v. Et ſi hoc tp̄alis iudex et medicꝰ cor
ꝑalis debēt facere: multo fortius hoc debēt facere iudices ſpūales: q2 vbi
maius periculū iminet cautius eſt agendū: vt in. c. quieſcamꝰ. xlij. di. Et
breuiter hoc aperte determinatū eſt in cōſilio generali. ſ. in. c. oīs vtri-
uſqꝫ ſexus infra de peni. vbi dicit tex. Sacerdos autē ſit diſcretuſ et cau-
tus et more experti medici ſuper infundat vinū et oleū vulneribꝰ ſaucia
ti diligēter inquirētes et pctōris circūſtantias et pctī quibuſ prudenter

intelligat quale debeat illi prebere conſiliũ et cuius remediuꝫ adhibere diuerſis experimẽtis vtendo ad ſanandũ egrotũ. Et nota ꝙ dicit diſcretus et cautus: nam diſcretus debet eſſe: et ideo neceſſario eſt ꝙ nõ ſoluꝫ poteſtatẽ ſed etiam ſcientiã habeat et qḋ canones penitentiales de quibus in actu proximo infra dicetur nõ ignoret: ſicut dicit in ſimili. in.c.j. de cõſangui. et affi. debet eſſe cautus vt ſapienter et aſtute interroget a peccatore: extrahat ꝙ forte ignorat: ſed in hoc cautus ſit vt nec plures interrogationes faciat ꝙ̃ expediat qḋ ſpecialiter in interrogationibus modi peccãdi et maxime in pccõ fornicationib⁹: et gule cauendũ eſt ne forte ſibi modũ quẽ nunꝙ̃ audiuit aperiat: et ſic ad peccatũ quod nunꝙ̃ fecit quodamodo inſtruat ⁊ inducat: vt autẽ ſacerdos ad interrogationes faciendas melius inſtruat ſcire debet ꝙ interrogationes iſte cõſiſtunt circa pſonas: circa peccata: circa circũſtantias perſonarũ et peccatorũ vt patet in prealł.ca. oĩs vtriuſq;: et in ca. deus qui infra. eo. titu. et de peni. di.cap̃.j. Et de omnibus iſtis latius vide vt plenius ponitur per hoſtien. in ſumma. eo. titu. §. q̃ interrogationes vſq; ad. §. quis ſit effectus.

¶ Septimus actus cõfeſſoris eſt ꝙ cõfeſſor bene penſet peccata ſibi cõfeſſa per penitentẽ et imponat ei penitentiã habita informatione ad bene arbitrandũ quã penitentiã imponere debet. Et vt ſacerdos in diſpenſando circa pniam imponendã cautius arbitretur debꝫ ſcire canones pniales quos de iure ſcire tenet: hñs ſacerdotis nomẽ vix in eo conſtabit: vt in.c.q̃ ipſis. xxxviij.di. qui aũt: et quot ſint iſti canones penitẽtiales eſt ſciendũ ꝙ hoſtieñ. in ſumma iſto titu. de peni. §. q̃ pena pro peccatis ſingulis. ver. vt aũt ſacer. poſuit. xlvj. canones penitentiales: ſpecu. in repertorio ſuo. eo. titu. §. ſciendũ eſt: poſuit. xlv. canones penitẽtiales. Io. brocardo: in. xvij. et. xviij. et. xix. libris poſuit etiã. xliiij. canones penitentiales. Ego vero inter oẽs pfeſſores iuris canonici minimus diuino adiutorio fulcit⁹ diſcurrẽdo p oĩa volumina iuris canonici inueni in volumine decretorũ. cccc vj. canones. et in volumĩe decretaliũ. xxj. canones pniales: et in volumine. vj. li. xxxv. canones et in volumĩe cle. x. canones pniales et ſic ſunt oẽs predicti canones pniales in dictis voluminib⁹ inuẽti et cõtenti. cccclxxij. canones qui p ordinẽ ſubſequũtur et ponent.

¶ Octau⁹ actus cõfeſſoris eſt ꝙ audita cõfeſſione penitẽtis: et impoſita ſibi iuſte et recte pnia cõpetenti abſoluat ipm penitentẽ: nõ aũt puertat ordinẽ vt multi cõfeſſores faciũt ꝙ prius abſoluat et poſt pnia imponat: nam pro ordine predicto tex. eſt in cle. dudũ de ſepul. in. iiij. colũ. §. ſtatuimus vbi dicit tex. ꝙ debet peti ab epõ vt fratres qui ad hoc electi fuerũt in eorũ diocesib⁹ cõfeſſiones ſubditorũ ſuorũ ſibi cõfiteri volentiũ audire valeãt et penitẽtias imponãt et bñficiũ abſolutionis impendãt de licẽtia eorundẽ: et hoc notat ibi: glo. in parte audire: q̃ dicit nõ hũc ordinẽ vt in pmo audiat cõfeſſio. ſecũdo imponat penitẽtia. tertio fiat abſolutio: ⁊ nõ precedat abſolutio impoſitionẽ penitẽtie: vt ſic abſolutionẽ precedat

Septim⁹ actus.

Octauus actus.

Attende ordineꝫ tenẽdũ in audiẽta peniten daꝫ abſolutione faciẽda. multi obſuant ꝯ̃ũ qui p absolunt deide ipõnũt penitẽtiam

cõtritio cordis:oris cõfeſſio.operis ſatiſfactio ſaltem affectu. Et qꝛ vt ſu pradictũ fuit penitens nõ põt abſolui a pctis niſi prius abſoluaꝛ a quacũ ꝙ excõicatione maiori pſuppoſita prius ptãte abſoluẽdi ab excõicatiõe maiori:et precedẽte petitione abſolutionis ab excõicationib⁹ per penitẽ tem et iniũcto penitenti ꝙ dũ abſoluiꝛ dicat pater noſter.et aue maria.ꝛ obſeruato ꝙ flexis genibus et iũctis manib⁹ ꝛ humiliato corde ꝛ corpo re abſolutionẽ recipiat:tunc cõfeſſor ipſi penitenti manus ſup caput im ponat qꝛ reconciliatio p manus impoſitionẽ fieri debet vt dicit tex.in ca. notandũ eſt.xxiiij.q.iij.ꝛ no.io.an.in ca.omis vtriuſꝙ:de peni. ꝛ remiſ.

Non⁹ act⁹. ¶ Non⁹ actus ꝛ vltim⁹ cõfeſſoris eſt ꝙ cõfeſſor pctm penitẽtis abſcõdat ꝛ ſecretũ teneat: ita ꝙ nec ꝓpinquis nec extraneis aliquo mõ reuelet vt dicitꝛ de pe.di.vj.c.ſi ſacerdos:ꝛ infra eo.ti.de pe.ꝛ remiſ.c.omis vtriuſꝙ ſexus.§.caueat. Itẽ ꝙ pro penitẽte oret ꝛ elemoſynas impẽdat:et alia bo na faciat:vt dicitꝛ in.c.qui vult.de peni.di.vj.circa finẽ vbi dicit tex.adiu uet cõfitentẽ orando elemoſynas et cetera bona pro eo faciẽdo:et ſepe de bet ipm penitentẽ viſitare vt ſciat quõ penitentiã cõtinuat ꝛ ipm confor tet ꝛ informet ibi cũ dicit tex.ſemp adiuuet leniẽdo cõſolando ꝛ ſpẽ pro mittẽdo:et ſequitꝛ doceat pſeuerãtiã caueat ne corruat. Itẽ tertio debꝫ cõ feſſor recipere id qđ liberalitꝛ et gratãter fuerit oblatũ a penitẽte recipere eñi debet ſacerdos ꝛ etiã eps elemoſynã ſibi oblatã quãtũcunꝙ modicã et ipam cũ fratre ſuo paupe partiatꝛ:vt dꝛ in.c.nõ ſatis.lxxxvj.di.ad fi. Ca ueat tñ cõfeſſor ne ea intẽtione pniam audiat vel iniũgat vt aliqd a peni tẽtibus recipiat:nã ſi hoc facit apud diſtrictũ iudicẽ q nouit omia grauitꝛ ſe aſtringit vt in.c.tua nos:ad fi.infra đ ſimo.ꝛ in.c.ſunt nõnulli.j.q.j. Caueat igitꝛ neqñ pctor venit ad eũ cauſa cõfitẽdi in pncipio medio vlꝛ in fine ad burſaꝫ reſpiciat:nec excuſatꝛ etiã ſi intẽdat paupib⁹ errogare vt in ca.nõ eſt putãda.j.q.j.ꝛ i.c.nec.n.xxiiij.q.v. Ad alia etiã tenetꝛ ꝯfeſſor q̃ po nũtur lati⁹ p hoſt.in ſũma.co.ti.§.in q̃ tenetꝛ ſacerdos.ꝛ.§. ꝛ q̃ntũ tenetꝛ.

¶ Sequitur quarta pars huius tractatus de qua premiſſum eſt: in qua quarta parte continẽtur omnes canones imponẽtes penitentiã quibuſcũꝙ perſonis pro quibuſcũꝙ pctis: qui explanãtur per q̃ſtiones ſequẽtes.

¶ Prima.q.eſt: q̃ pnia eſt imponẽda pro oppreſſione filiorum.

Secũda q̃ pnia debet imponi tranſeunti per agrum alienum.

Tertia de pnia imponẽda comedẽti ſpicas pira vel vuas alterius.

Quarta đ pnia imponẽda nõ reſtituenti depoſitũ vel cõmodatũ.

Quinta de pnia imponenda impedienti legatum principis.

Sexta de pnia imponẽda rapienti aliquid in bello iniquo.

Septima de pnia imponẽda faciẽti aliquid cõtra legẽ maiorũ.

Octaua de pnia iponẽda faciẽti aliqd ꝯ cõſtitutionẽ regis vlꝛ ipato.

Nona de pnia iponẽda faciẽti contra legẽ ſecularẽ vel eccleſiaſticã

x.de pnia imponenda facienti con-
tra legem ſuperioris.
xi.an mulier intrans eccleſiam ſta
tim poſt partum peccat τ q̄ peni
tentia ei imponi debet.
xii. de penitētia imponēda cogno-
ſcenti mulierē tēpore mēſtruorum.
xiii.de penitētia imponenda pollu
to nocturna pollutione.
xiiii. q̄ pnia debet imponi heretico
propter bona q̄ poſſidet.
xv.de peni.imponēda obediētibus
ptātibus ſecularibus cōtra deū.
xvi.de peni.imponēda ſeruanti vel
introducēti malā cōſuetudinē.
xvii.q̄ peni. imponēda nō obediēti
bus legibus imperatoris.
xviii.de peni.imponēda nō obediē
ti doctori eccleſie.
xix.de pe.iponēda faciēti cōtra euā
geliū vel cōtra regulas aplicas.
xx.de pe.imponēda ſeruāti legē im
peratoris contra legem diuinā.
xxi.de peni.imponēda nō ſeruanti
cōſuetudines eccleſiaſticas.
xxii.de peni. imponēda nō obediē-
ti preceptis aplicis.
xxiii.de peni. imponēda nō ſeruāti
ieiunia ſm̄ cōſuetudinē ecclie.
xxiiii.de pnia deuiantis a conſuetu
dine ecclie metropolitane in di-
uinis officiis.
xxv. de peni.nō eligentis de duobus
malis minus malum.
xxvi. de penitētia peccātis vt alter
euitet maius peccatum.
xxvii. de penitē. approbātis libros
per eccleſiā reprobatos.
xxviii.de penitētia vſurpātis cōceſ-
ſa romane eccleſie.
xxix.de peni.nō ſeruantis locum ſi
bi debitū in ſedendo et in aliis.
xxx.de peni.imponēda nō appro-
banti approbata τ nō reprobāti
reprobata per ſedem aplicam.
xxxi.de penitentia heretici.
xxxii.de pe. nō preferentis ſcriptu-
ras eo modo quo preferēde ſunt
xxxiii.de pe. recedētis a bt̄o petro.
xxxiiii. de pe. ordinati ab hereticis
xxxv.de pe.preponentis ſcripturas
aliorū ſcripturis pape.
xxxvi.de penitētia nō hn̄tis vel nō
ſeruātis decreta pape.
xxxvii.de pnia nō facientis pertinē
tia ad officium ſuum.
xxxviii. de penitē. inferioris male-
dicentis ſuperiori.
xxxix.de penitentia auferentes pri
uilegium pape.
xl.de pe. nō ſeruātis ordinē debitū
in reuerentia exhibendi.
xli.de pe.nō ſeruantis formā iuris
in electione ſummi pontificis.
xlii.de pe. imponēda epo qui electus
ad epiſcopatum nō habet nec cre-
dit habēda τ credenda a iure.
xliii.de pe. clericorū nō ſeruantiū q̄
habētur in ca.his igit.xxiii.di.
xliiii.de pe. ſacerdotum nō tractan
tium digne ſacramēta ecclie.
xlv.de pe.promotorū ad ordines ſa
cros nō ſeruātiū.c.q̄q̄.xxiii.di.
xlvi.de pe.ſacerdotis q̄ tpe quo cele
brat vl accipit corpus xp̄i nō hz or
namēta cū q̄bus fuit ordinatus.
xlvii. de pe. ordinati et ordinātis q̄
tpe ordinationis eps manū im-
ponit et alius orationē dicit.
xlviii. de penitētia clerici nō facien
tis q̄ pertinēt ad officium.
xlix.de pnia clericorū comā nutriē
tium et tōſuram nō radientiū.
L.de penitētia monialis tangen-

tis ſacra vaſa.
Lj.de pnĩa mlieris ꝛ laici ꝑdicãtis.
Lij.de penitẽtia miniſtri nõ ſacra-
ti tangentis ſacrata.
Liij.de penitentia examinãtiũ in
debite alios ad ordines.
Liiij.de ordinato ſine examiatiõe.
Lv.de penitentia miniſtrorũ eccle-
ſie nõ facientia officia ſua.
Lvj.de penitẽtia diaconi q̃ poſt or-
dinationẽ cõtraxit matrimoniũ
Lvij.de penitentia frangentis ſim
plex votum virginitatis.
Lviij. de penitentia ꝑſbyteri vxorẽ
ducentis vel fornicantis.
Lix.de penitentia filij deſerẽtis pa
rentes cauſa religionis.
Lx. de muliere ãputãte ſibi comã.
Lxj.de muliere cõdẽnãte nuptias.
Lxij.de penitentia religioſi matri-
moniũ deteſtantes.
Lxiij.de penitentia aliorũ deteſtã-
tium matrimonium.
Lxiiij. de muliere ambulãte in ha-
bitu viri.
Lxv.de ieiunãte die dominico.
Lxvj. de contẽnente ieiunia ab ec-
cleſia indicta.
Lxvij.de ſpernẽte baſilicas vel ſolẽ
nitates ſanctorum.
Lxviij. de docẽte ſpernere eccleſias
Lxix.ꝺ faciẽte ꝯgregatiões ꝑuatas
Lxx.de dãnante motrimonium.
Lxxj. de dãnante mãducantez car-
nem nõ ĩmolatam idolis.
Lxxij. de parẽtibus denegãtibus
alere filios.
Lxxiij.de dicẽte hoĩez nõ ſaluari ex
vſu veſtiũ groſſarũ ſꝫ precioſarũ.
Lxxiiij.de inducẽtibus noua prece
pta contra canones.
Lxxv.ꝺ recuſãte comedere carnes.
Lxxvj.de penitẽtia habẽtiũ canes
vel accipitres ad venandum.
Lxxvij.de pnĩa cõcubine clerici.
Lxxviij. ꝺ ꝑſbyt̃o aleatore vł ebrio.
Lxxix.de prelatis delicijs deditis.
Lxxx.de clerico ebrio reperto.
Lxxxj.de prelatis ꝛ clericis delectã
tes ſe in libris poetarum.
Lxxxij.de penitẽtia imponẽda ſm̃
qualitates perſonarum.
Lxxxiij.de deſpiciẽte cõfratres.
Lxxxiiij.ꝺ clericis ĩtrãtibus tabernas.
Lxxxv.ꝺ ſacerdotibus ſe inebriãtibus.
Lxxxvj.ꝙ clerici nõ bñdicẽtes mẽ-
ſam añ ꝛ nõ reddẽtes gr̃as poſt
prandiũ peccant mortaliter.
Lxxxvij.de ep̃o clericos minores ꝓ
leuibus culpis verberante.
Lxxxviij.de clericis ioculatoribus ma
ledicis adulatoribus vel vſurarijs.
Lxxxix.de penitentia vſurariorũ.
Xc. de nõ idoneis gradum honorũ
aſſumentibus.
xcj.de penitẽtia clerici homicide.
xcij.de pnĩa clerici q̃ capitale crimẽ
cõmiſerit vel cartã falſauerit vel
falſum teſtimonium dixerit.
xciij.de clı̃co bigamo vł homicide.
xciiij.de clerico in pcõ carnis lapſi.
xcv. de predicante vel celebrante in
peccato mortali.
xcvj. de pnĩa preſbyteri qui vendit
vaſa ſacra eccleſie.
xcvij.de pnĩa clerici qui a ſanguine
etiam hoſtium non abſtinet.
xcviij. de clerico qui iactando lapi-
dem puerum interficit.
xcix.de clerico vel laico homicidis.
C.de eo qui ſibi amputauit virilia
Cj. de clerico qui alteri clerico ocu-
lum euertit.
Cij.de ep̃o ordinãte clericũ inuitũ.

Ciij.de ieiunijſ quattuor temporū
Ciiij.de ieiunio omni tempore.
Cv.de prouiſione clerici depoſiti.
Cvj.de clerico adulterante vel alia peccata cōmittente.
Cvij. ſi q̄s nō paſcit fame moriētē.
Cviij.q.eſt de exponēte ante eccl'iā paruulū recenter natum.
Cix.de clerico negociatore.
Cx.de dimittēte pſbyterū tutorē.
Cxj. de epō cōmittente res eccleſiaſticas conſanguineis.
Cxij. cōtra murmurantes et rixas amantes.
Cxiij.ƌ clerico nō itereſſente matutinis.
Cxiiij.cōtra cātores.
Cxv. de clerico nō veniēte ad matutinas vel veſperas.
Cxvj. de impediente legatū pape.
Cxvij.de penitētia ſymoniacorū.
Cxviij.ꝯtra ſacerdoteſ ſimoniacoſ
Cxix.penitentia epiſcopi nō corrigentis ſimoniacos.
Cxx.pnīa clerici bn̄ficiati vel in ſacris non recitantis.
Cxxj. contra prelatos ⁊ clericos ſimoniacos.
Cxxij.pene ſimoniacorum.
Cxxiij.contra parētes infantes in lecto ſuffocantes.
Cxxiiij.de inientibus duellum.
Cxxv.de accuſante ſacerdotem.
Cxxvj.de accuſante epiſcopum.
Cxxvij.de ſpoliante alium.
Cxxviij. de pſequētibꝰ ſacerdotes.
Cxxix.de ſacerdote exiſtēte in pcc̄o mortale imponēte penitentiam anteq̄ꝫ conteratur.
Cxxx.de ponētibꝰ famoſoſ libelloſ
Cxxxj.de clericiſ falſum teſtimonium dicentibus.
Cxxxij.de non probante crimen ꝙ alteri intulit.
Cxxxiij.de accuſante alium.
Cxxxiiij.de dicente falſum.
Cxxxv.de fatigāte eccl'iā vl' clericū.
Cxxxvj.de detractoribus.
Cxxxvij.de periurāte ſe ſcienter.
Cxxxviij. de peccante ſcienter: vel ignoranter.
Cxxxix.de clerico qui diebus ſolennibus ab eccleſia deeſt.
Cxl.de acq̄rente eccl'iaꝫ ꝑ munera.
Cxlj.de promoto ad dignitateꝫ alterius viuentis.
Cxlij. de ſacerdotibꝰ q̄ auctoritate ſua deuna eccl'ia ad aliā migrāt.
Cxliij.cōtra clericos ab alieno epō ſine licentia ſui epī ordinatos.
Cxliiij.ƌ laiciſ accipiētes oblatiōes
Cxlv. cōtra clericū accuſantē aliuꝫ clericū corā iudice ſeculari.
Cxlvj.ƌ clericꝭ ꝯiuratiōes faciētes
Cxlvij. contra clericos excōicatos vel ſuſpenſos celebrantes.
Cxlviij.de epīs q̄ inocētes excōicāt
Cxlix.cōtra nō obediētes epīs.
Cl. cōtra cōicātes cū excōicatis excōicatione maiori.
Clj.cōtra illos qui cum excōicatis ſcienter cōmunicant.
Clij.de pena ꝯ excōicantes iniuſte
Cliij. de pnīa pn̄cipis qui per iraꝫ facit homines interfici.
Cliiij. cōtra violatores eccl'iarum.
Clv. cōtra pſbyteros qui excōicati miniſteriū ſacrū tangunt.
Clvj.de participāte cū excōicatis.
Clvij.cōtra rapiētes res eccleſie.
Clviij.eſt penitentia filiorū furantium parentibus aliquid.
Clix.de alienātibꝰ res eccleſie male retinentium eā tempore quo alienande ſunt.

¶Clx.de inuaſorib⁹ reꝝ eccłiaſticaꝝ.
¶Clx .de frāgētib⁹ ꝑuilegia eccłiaꝝ.
¶Clxij.de vēdētib⁹ res eccłie vel ſup
primētibus inſtrumēta eccłie.
¶Clxiij.cōtra nō reſtituētes eccłijs q̄
poſt ꝓmotionē acq̄ſiuerīt vł ex re
bus eccłie res ſuas augmētarūt
¶Clxiiij.cōtra clericos vſurarios.
¶Clxv.cōtra notarios officiales im
moderate extorquētes.
¶Clxvj.ↄtra epꝫ q̄ rē alienā ↄſecrat.
¶Clxvij.an in re minima committa
tur furtum.
¶Clxviij.de penitentia imponenda
coeuntibus cum brutis.
¶Clxix.cōtra extorquētes confeſſio-
nes a miniſtris eccleſie.
¶Clxx.contra recipientes eccleſias
de manu laicorum.
¶Clxxj.cōtra heredes patronoꝝ ra-
piētes bona eccleſie patronate.
¶Clxxij.cōtra cōburentes eccłias.
¶Clxxiij.contra vendētes ſindones
ſacrarij vel furantes de eccleſia.
¶Clxxiiij.penitētia cleric furis.
¶Clxxv.ↄ illū q̄ ſeruū fugiētē ꝺ atrio
vel de porticꝰ eccleſie abſtraxit.
¶Clxxvj.pnīa occidentis ſubdiaco-
nū diaconū preſbyterū vel epm.
¶Clxxvij.de penitētia occidentis cle
ricum vel monachum.
¶Clxxviij.de eo q̄ ꝑ vituperiū ꝑ mē
bra dei iurauerit vel ꝑ creaturas
¶Clxxix.de penitentia imponenda
pro periurio.
¶Clxxx.cōtra illum qui ſacramentū
facit ꝙ ad pacem nō redeat.
¶Clxxxj.contra illum qui cōpulſus
ſcienter ſe periurauerit.
¶Clxxxij.cōtra periurantē ſe in ma-
nu epi vel in cruce cōſecrata.
¶Clxxxiij.de eo qui coactus pro vita
redimenda ſe periurat.
¶Clxxxiiij.penitētia vocantiū in ca-
thedris et aliorū qui ſe periurāt
⁊ alios ducunt ad periurium.
¶Clxxxv.de penitentia prouocātis
aliū adiurandū ſciens prouoca-
tum illum falſum iuraturum.
¶Clxxxvj.de penitētia illius qui ali
um ad iurandum trahit.
¶Clxxxvij.de pnīa rectoꝝ ⁊ officiali-
um et aliorū qui vltra ſalaria eiꝰ
debita aliquid recipiunt: vel ra-
piunt vel extorquent.
¶Clxxxviij.de pnīa imponēda quā-
do plures occidūt vel aſſociant.
¶Clxxxix.de pnīa incendiariorum.
¶Cxc.de penitentia exiſtentiū con-
tra pacem eccleſie.
¶Cxcj.de eo qui de manu heretici cō
munionem accepit.
¶Cxcij.de permittente hereticū miſ-
ſam celebrare.
¶Cxciij.de falſis teſtibus ⁊ teſtibuſ
homicidijs.
¶Cxciiij.de inijciente manū in epiſ-
copum vel preſbyterum: et de in-
cedente eccleſiam.
¶Cxcv.de ſpoliante clericos: eccleſi-
as vel peregrinos.
¶Cxcvj.ꝺ ariolꝭ ⁊ īcātatorib⁹ ⁊ curſos
ſtellaꝝ ſuātib⁹ ⁊ de ītellectu hoꝝ
vboꝝ ⁊ de differētia inter iſtos.
¶Cxcvij.de clericiſ vel ſacerdotibus
qui promoto dolore altaria exu-
unt et luminaria extinguunt.
¶Cxcviij.de celebrātibuſ miſſam de
requiem pro viuis.
¶Cxcix.de obmuteſcētib⁹ in morte.
¶Cc.de preſbyteris negātibus peni
tentiam morientibus.
¶Ccj.de obſeruantibus ritus paga-
norum et dies egyptiacos.

¶Cij.de illis qui litteras preter sim
bolum et orationē dominicā su-
per hoīes et animalia ponūt.
¶Ciij.de penitentia contrahentiū
matrimoniū cum monialibus.
¶Ciiij.de pena ꝛ pnīa accedētis ad
monialē vł ad clericū ſacri ordīs
¶Cv.de monachis et monialib⁹ ſe
īmiſcētib⁹ ꝛ filios procreātibus.
¶Cvj.de monacha adulteriū cōmit
tente et de aſcendente ad eam.
¶Cvij.de muliere religioſa peccāte
¶Cviij.de illis qui rapiunt vel ſoli-
citant religioſas.
¶Cix.de penitētia viri cuius culpa
vxor ſua fornicatur.
¶Cx.de dormiente cum duabus ſo
rorib⁹ vel cū ſponſa fratris ſuis.
¶Cxj.de ſponſa rapta.
¶Cxij.de accipiente mulierē alteri
deſponſatam.
¶Cxiij.d mādu cātes cibos iudeorū ꝛ
d rcipiētib⁹ curāt medicinā ab eis
¶Cxiiij.de fornicāte cū filia ſpūali.
¶Cxv.de illo qui filiā ſpūalem pa-
tris ſui in vxorem ducit.
¶Cxvj.de illo q̄ duas cōmatres in
vxores accipit vł cū eis cōmiſcet.
¶Cxvij.de cōtrahente matrimoniū
cū ea quā viuēte vxore cognouit
¶Cxviij.de illis qui plures vxores
viuentes accipiunt.
¶Cxix.de parētibus frangentibus
ſpōſalia contracta per filios ꝛ de
filijs conſentientibus.
¶Cxx.de viro vł vxore reddēte debi
tū añ p acta pniā de adulterio.
¶Cxxj.quando peccant coniunges
in exactione debiti.
¶Cxxij.de illis qui ſterilitatem vel
aborſum procurant.
¶Cxxiij.de penitētia viri vel vxoris
adulterantis.
¶Cxxiiij.de illo qui multis nuptijs
copulatur.
¶Cxxv.de muliere q̄ cum frē viri ſui
peccauit ꝛ de peccāte cū affinib⁹.
¶Cxxvj.de interficiente vxorem.
¶Cxxvij.de penitentia imponenda
pro quolibet pcc̄o mortali.
¶Cxxviij.p q̄bus pcc̄is mortalibus
dꝫ imponi pnīa maior ſeptēnio.
¶Cxxix.de illo qui frangit ſolēnem
penitentiam.
¶Cxxx.de pnīa interficiente mrēm
¶Cxxxj.de illo qui cū duabus ſorori
bus vel cum matre ſpirituali vel
cum filia ſpirituali fornicatur.
¶Cxxxij.de redeūte ad vomitū qua
liter penitere debet.
¶Cxxxiij.q̄ pnīa īponēda ē mulieri
nō ſeq̄nti virū ī captiuitate poſitū
¶Cxxxiiij.de illis qui celebrant nu
ptias tempore prohibito.
¶Cxxxv.de pe. iponēda ſorore vxo-
ris ſi coeat cū marito ſororis ſue
¶Cxxxvj.de pnīa imponēda coeūte
cum matre vel filia vel cum mu-
liere quā pater cognouit.
¶Cxxxvij.de pnīa imponēda mulie
ri q̄ coiuit cū homine: et poſtea
cōtraxit cū fratre ſuo: et de pnīa
huius fornicatoris qui nō diſco
operuit fratri ſuo ꝙ habuerat ac-
ceſſum ad dictam mulierē.
¶Cxxxviij.d penitētijs cōſanguīeo
rū ꝛ affiniū inuicē fornicantiū.
¶Cxxxix.de penitentia imponēda
extra ordinario polluto.
¶Cxl.de pnīa affiniū fornicantiū.
¶Cxlj.de penitentia contrahentiū
cum conſanguineis.
¶Cxlij.de penitentia raptorum vir
ginum vel viduarum.

¶ Ccxliij.de pnīa clerici erigentis altare vel fingentis altare cōſecratum ꝙ non eſt conſecratum.
¶ Ccxliiij. de pnīa imponēda p̄ſbyteris qui ſup monumētis euchariſtiā dāt: et de xp̄ianis qui victualia deferunt ad ſepulchra.
¶ Ccxlv. de penitētia celebrantiū in oratorijs domorum.
¶ Ccxlvj.de peni.trāſferentiū corpora ſanctorū de vno loco ad aliū.
¶ Ccxlvij.de penitētia preſbyteri qui mortuum inuoluit in palla altaris et nō lauit vela altaris.
¶ Ccxlviij. de peni. ꝓphanarū perſonarū tractātium ſacra vaſa: ⁊ de acōmodantibus ornamēta eccleſie ad ornatum nuptiarum.
¶ Ccxlix.qua penitentia ſit puniendus preſbyter qui vna die plures miſſas celebrat.
¶ Ccl. de penitētia ep̄i p̄ſbyteri ⁊ diaconi intrātis ad altare cū baculo vel capite velato aſſiſtente.
¶ Cclj.de pnīa ep̄i vel p̄ſbyteri qui incipit miſſam et nō finit.
¶ Cclij.de pe.imponēda veniētibꝰ ad miſſaꝫ q̄ miſſa nō pfecta nec euāgelio nec epl'a auditis recedunt.
¶ Ccliij. de penitētia imponēda exeuntibus ab eccleſia dū ſacerdos vel alius predicat.
¶ Ccliiij.de peni.nō audientiū totas miſſas p̄ncipales die dn̄ico.
¶ Cclv. de penitentia imponenda ei qui in die ſolenni miſſa dimiſſa vadit ad ſpectacula.
¶ Cclvj.de peni.imponēda ſacerdoti qui in miſſa cōmittit errores.
¶ Cclvij.de penitē. ſacerdotis qui in qualibet miſſa nō ſumit corpus et ſanguinem domini.
¶ Cclviij.de pe. p̄ſbyteri q̄ ab aſſumptione calicis abſtinet.
¶ Cclix.de penitētia exiſtētis in peccato mortali: et cōicantis.
¶ Cclx. de pe.ſacerdotis qui p negligentiā dimiſit diſtilare aliq̄d de ſanguine in terrā vel ſup altare.
¶ Cclxj.de penitentia eorum qui euchariſtiam euomitant.
¶ Cclxij. de penitētia preſbyteri non cuſtodientis bene ſacrificium.
¶ Cclxiij.de pe.coꝝ q̄ triduo in diebꝰ rogationū añ aſcenſionē nō vtūtur cibis quadrageſimalibus.
¶ Cclxiiij. de his qui certis diebꝰ nō ſe pectinant vel non radunt barbam vel alia ſimilia.
¶ Cclxv.de penitentia illorū qui bis baptizantur ſcienter.
¶ Cclxvi. de penitentia preſbyterorū in aduerſarijs ſe inebriantiū vel alia turpia cōmittentium.
¶ Cclxvij.de penitentia mulierū turpiter ſe ornantium.
¶ Cclxviij.de peni. imponēda nō cuſtodientium canones.
¶ Cclxix.de pe. imponēda faciēti cōtra ꝓhibitionē legis vl' canonis
¶ Cclxx.de peni.imponēda venienti contra legem per ſe edictam.
¶ Cclxxj.de peni.imponēda facienti ſtatuta cōtra eccleſias.
¶ Cclxxij.de pe.imponēda nō ſoluēti inſignia et ſalaria doctoribus
¶ Cclxxiij. de pe. diminuētiū numerum prebēdarū ⁊ cappellaniaꝝ.
¶ Cclxxiiij.de penitētia clericorū qui per litteras falſas vel ſurrepticias beneficia habuerunt.
¶ Cclxxv.de pe.litigantiū qui p multas fallacias alios fatigant.
¶ Cclxxvj.de pnīa clericorū conferen

tiū ſacramēta q̄ cōferri nō pn̄t.
Cclxxvij. de penitētia faciētis contra ius pretextu cōſuetudinis.
Cclxxviij. de pe. p̄lati q̄ aliq̄d de ornamēti vl' de bonis eccl'ie vēdidit
Cclxxix. de pe. illius qui ſub ſpe ꝙ erit abbas efficit monachus.
Cclxxx. de pe. illius qui contra formā iuris eligitur in prelatum.
Cclxxxi. de peni. illius qui fauore poteſtatis ſecularis eligitur.
Cclxxxij. de pe. illi⁹ qui ex abrupto eligitur et ſtatim cōfirmatur.
Cclxxxiij. de pe. illius qui priuatus ipſo iure beneficio curato poſtea de fructibus ſe intromittit.
Cclxxxiiij. de pnia habentis prelationem per ſimoniam.
Cclxxxv. de penitētia religioſi volētis ſe promoueri.
Cclxxxvi. de penitentia mētientis contra celebrantē ordines.
Cclxxxvij. de peni. eorū qui nō ordinātur ad ordines debitos.
Cclxxxviij. de penitentia medicorū volentium ſe ordinare.
Cclxxxix. de penitentia ſuſpenſorū beneficia recipientium.
Ccxc. de penitentia prelatorū ordinātium rudes et ignaros:
Ccxci. de penitentia ſacriſtarū qui non faciunt debita.
Ccxcij. de peni. ep̄orū nō inquirentium et delicta nō corrigentiū.
Ccxciij. de pnia ep̄orū nō intēdentium in correptione ſubditorū.
Ccxciiij. de pe. ep̄oꝝ q̄ dignos p̄dicatores ⁊ coadiutores nō eligūt.
Ccxcv. de peni. illius qui venit cōtra decretū ep̄i vel principis.
Ccxcvi. de peni. eorū qui veniūt cōtra ſtatuta ſinodalia.
Ccxcvij. de peni. laicorū qui negotia eccleſiaſtica tractant.
Ccxcviij. de peni. eorū qui nō corrigunt proximū peccantem.
Ccxcix. de peni. iudicum ſecularitū clericos iudicantium.
Ccc. de peni. clericorū periurorum.
Ccci. de penitentia ep̄orū nō ſeruātium iuramenta.
Cccij. de penitentia iurantiū nō loqui patri vel matri.
Ccciij. de peni. religioſi iurātis nō moraturū cum alio religioſo.
Ccciiij. de penitentia ſe periurātis pro vita et rebus ſaluandis.
Cccv. de penitentia frequentantis monaſteria monialium.
Cccvi. de penitentia ſacerdotis retinentis feminā ſuſpectam.
Cccvij. de penitētia mulieris ſedentis intra cancellos vel p̄ſbytero intra cancellos miniſtrantis.
Cccviij. de penitentia ep̄i ordinantis aliquem ſine titulo.
Cccix. de peni. ep̄i permittentis aliquos habere plures eccleſias.
Cccx. de penitentia litigātis beneficium iniuſte.
Cccxi. de pe. tenētis b̄n̄ficiū iniuſte
Cccxij. de pe. tenētis primū b̄n̄ficiū curatū poſt receptionē ſecūdi.
Cccxiij. de peni. prelati cōferentis beneficium indignis.
Cccxiiij. de penitē. prelati ponētis penſionē in beneficio curato.
Cccxv. penitentia eorū qui ponuntur loco viuorum ſacerdotum.
Cccxvj. de penitentia tenētis menſuras iniuſtas.
Cccxvij. de penitētia eorū qui trāſferūt in vſos humanos ꝙ ſemel deo eſt dedicatum.

Cccxviij. penitētia mittentiū pecora in cimiterijs vel ecclesijs.
Cccxix. peni. cleric' pignorantis librum vel vestimēta ecclesie.
Cccxx. pe. clerici soliti fide iubere.
Cccxxj. peni. bñficiati qui nō restituit eccl'ie oīa q̄ ab ipa habuit
Cccxxij. pe. executorū qui in alios vsus ꝯuertūt relicta a defunctis: q̄ in testamētis cōtinetur.
Cccxxiij. peni. heredum nō satisfacientium pro defunctis.
Cccxxiiij. peni. clericorum non soluentium decimas.
Cccxxv. peni. religiosorū nō seruātium regulā et abbatū nō vigilātium super religiosos.
Cccxxvj. pe. cōdēnati litigātis sup bñficio vt restituat fructꝰ pceptos
Cccxxvij. peni. presbyteri in peccato mortali celebrantis vel nō dicentis verba cōsecratoria.
Cccxxviij. penitentia presbyteri nō recte celebrantis.
Cccxxix. peni. presbyteri incaute dimittentis eucharistiam.
Cccxxx. peni. corū qui in q̄dragesima vel in sabbato tēpore famis: vel propter necessitatez infirmitatis carnes comedunt.
Cccxxxj. an sit imponēda pnia illis qui in die natiuitatis cum cōtingerit venire in sexta feria carnes comedūt: vel ex deuotione a carnibus abstinent tali die.
Cccxxxij. peni. imponētiuz exactiones clericis vel ecclesijs.
Cccxxxiij. peni. p̄latorū qui plus extorquēta a subditis quā teneant
Cccxxxiiij. pe. illius q̄ iurauit sponsam vnius fratris dare alteri frī.
Cccxxxv. peni. p̄sbyteri interessentis clamdestinis sponsalibus.
Cccxxxvj. penitē. accipientis sponsam alterius de presenti.
Cccxxxvij. peni. cōtrahentis cōtra interdictum ecclesie.
Cccxxxviij. penitentia accusantis alium caluminiose.
Cccxxxix. peni. dantiū vel recipientium aliquid pro sacramētis.
Cccxl. peni. cōfessoris qui impenitentem recōciliat: vel penitentē a reconciliatione remouet.
Cccxlj. de alētibꝰ pueros iudeoꝝ et p̄ncipū auferētiū iudeis vel infidelibus possessiōes vel hereditates
Cccxlij. peni. xp̄ianorū ministrantiū sarracenis ferrū et alia vel adiuuātiū eos in galeis ⁊ nauibꝰ.
Cccxliij. peni. seruientiū iudeis vel nutrientiū filios eorum.
Cccxliiij. penitē. christianorū inferentium grauamina iudeis.
Cccxlv. peniten. cōmittentium iudeis officia publica.
Cccxlvj. de hereticis ⁊ scismaticis.
Cccxlvij. penitentia mulieris filiū suum interficientis.
Cccxlviij. peni. parentuz suffocantium filios in lecto.
Cccxlix. d̄ interficiēti furē vel latronē.
Cccl. peni. dātis aliq̄d homini vel mulier vt nō possit generare vel cōcipere vel aborsum facientis.
Cccli. peni. illius qui percussit puerum intuitu discipline.
Ccclij. peni. exercentiū artē balistariorum contra christianos.
Cccliij. de dep̄dāti de loco ad locū.
Cccliiij. peni. furantiū aliquid propter necessitatē famis.
Ccclv. penitentia vsurariorum.
Ccclvj. de dicēte falsuz testimoniū.

Ccclvij.peni.falſantis lr̄as regis.
Ccclviij.pe.falſantis lr̄as apl̄icaꝝ.
Ccclix.peni.ſortilegiorum.
Ccclx.penitentia puerorum.
Ccclxj.peni.clericorū venatorū.
Ccclxij.peni.blaſphemantiū.
Ccclxiij.peni.clericorū excōicatorū vel ſuſpenſorū celebrantium.
Ccclxiiij.peni.clerici recipientiꝭ ordines furtiue.
Ccclxv.peni.ſodomiticorū.
Ccclxvj.peni.violantiū interdictū
Ccclxvij.peni.eorū qui diuerſimode alios damnat.
Ccclxviij.peni.faciētiū pluresꝭ mortes vel deſtructiones.
Ccclxix.de ml̄iere ſupponētiꝰ ptū.
Ccclxx.peni.reuelātis cōfeſſionez.
Ccclxxj.peni.excōicantis iniuſte.
Ccclxxij.peni.falſarij.
Ccclxxiij.peni.recipientis bn̄ficiū curatū et ſe nō promouentis.
Ccclxxiiij.peni.occupantis bona eccleſiarū vacātibus eccleſijs.
Ccclxxv.peni.ceſſantis iniuſte ab officijs diuinis.
Ccclxxvj.peni.nō recitantium.
Ccclxxvij.peni.eorū qui ad grauationem ceſſationiꝰ imagines in terram proſternunt.
Ccclxxviij.penit.eorū qui propter culpam ſuaz ſunt priuati bonis que tenent ab eccleſia.
Ccclxxix.peni.iudicū corruptorū.
Ccclxxx.pen.bn̄ficiatorū qui percipiunt diſtributiones et non interſunt diuinis officijs.
Ccclxxxj.peni.clericorū ⁊ religioſorū qui inducūt alioꝭ ad eligendū ſepulturas in eorū eccleſijs.
Ccclxxxij.peni.iurātis religionez laxiorē cū priꝰ ſtrictiorē vouerat.
Ccclxxxiij.peni.tranſgrediētis votum ordinis vel religionis.
Ccclxxxiiij.penitē.fratrū retrahentium alios ſuis propoſitionibꝰ a ſolutione decimarum.
Ccclxxxv.peni.monialiū nō exiſtētium in clauſtro et eorū qui ad eas ingrediuntur.
Ccclxxxvj.peni.viſitatorū recipientium munera.
Ccclxxxvij.pen.exigentiū pedagia ⁊ tributa ab eccleſijs ⁊ clericis.
Ccclxxxviij.peni.impediētis iuriſdictionē eccleſiaſticā.
Ccclxxxix.penitentia turbantium eccleſias et officia diuina.
Cccxc.peni.dominorū temporaliū grauantium clericos.
Cccxcj.peni.religioſi dimittentis habitum vel euntis ad ſtudiū.
Cccxcij.pe.cōtrahētis ſpōſalia primo cū vna ⁊ ſcd̄a cū ꝯſanguinea
Cccxciij.pe.filiorū cōtrahentiū cuz cōſanguineis ſpōſarū cuz q̄bus cōtraxerūt parentes pro filijs.
Cccxciiij.pe.cōtrahētis matrimonia cum cognatiꝭ ſpiritualibuꝭ.
Cccxcv.peni.ſepeliētiū hereticos.
Cccxcvj.peni.diſputantium de fide catholica.
Cccxcvij.peni.habentium beneficia ad preces hereticorum.
Cccxcviij.peni.hereticorū redeuntiū et petentiū ſacramēta eccl̄ie.
Cccxcix.peni.interficiētis chriſtianum per aſſiſſinos.
Cccc.peniten.vſurarij et locantis domum vſurario.
Ccccj.peni.concedentiū repreſarios contra clericos.
Ccccij.pe.pſequentiū vel capientium vel occidentiū cardinales.

Ccccij.de peni. eoꝝ qui ꝓpter ex-
cõionem in eos prolatã grauãt
partes vel iudices proferentes.
Cccciiij.penitentia occupantiũ fru
ctos ſecreſtatos.
Ccccv.peni. clericoꝝ vel religioſo-
rum vtentium tabardo.
Ccccvj.pe.ſepeliẽtiũ excõicatoſ vel
vſurarioſ vł alios tpe interdicti.
Ccccvij. peni. religioſoꝝ auferen-
tium decimas eccleſijs.
Ccccviij.peni. negligentiũ guber-
nare cenodochia vel hoſpitalia.
Ccccix.peniten.religioſoꝝ in mul
tis excedentibus.
Ccccx.de penitẽ.religioſoꝝ qui in
predicationibus alios a ſolutio
ne decimarũ retrahunt.

Prima.qõ ¶Prima q̃ſtio eſt:q̃ penitẽtia eſt imponẽda pro oppreſſione filioꝝ. Et dicendũ eſt ꝙ opprimẽtibus filios debet imponi penitẽtia ſolẽnis.vt in ca.q̃ſitũ infra de pe.ꝛ remiſſio.q̃ pnia eſt.ſ.ꝙ veniãt ante fores eccłie ꝛ ſe p̃ſentẽt ep̃o ciuitatis ſacco induti:ꝛ nudis pedib' ꝛ vultibus in terrã di-miſſis reos ſe eſſe habitu ip̃o ꝛ vultu proteſtãtes: ꝛ ibi adeſſe debẽt deca ni.i.archipreſbyteri parrochiatũ ꝛ preſbyteri penitentiũ qui eoꝝ cõuer-ſationẽ diligenter inſpicere debẽt: et ſm modũ culpe ꝑ prefatos gradus penitentiã iniungere:vt habetur late in.c.capite.l.di. ꝛ ibi forma recõci-liationis: et breuiter etiã imponiꝭ hec penitentia pro om̃i vulgatiſſimo crimine totã ciuitatẽ cõmouente vel vrbem.vt in.c.vlti.xxvj.q.vj.

Secũdaqõ ¶Sc̃da.q.eſt q̃ pe.dꝫ imponi trãſeunti ꝑ agrũ alienũ:et dicas ꝙ ſi alq̃s ꝑ agrũ alienũ trãſit ꝛ trãſit' noxiuſ eſt:niſi in caſu neceſſitatꝭ peccat mor taliter:ꝛ illi tanꝙ peccãti mortaliꝭ pnia ip̃oni dꝫ: vt in.c. om̃es leges:cũ glo.in ꝑte faſ eſt.j.di.Si aliq̃s mittit falcẽ in meſſeꝫ alienã peccat morta liter vt pro mortali ſibi penitẽtia imponi dꝫ.vt in.c.vj.q.iiij.c.ſcriptũ eſt.

Tertia qõ. ¶Tertia.q.eſt:q̃ pnia dꝫ ip̃oni comedẽti ſpicas pira vel vuas alteriuſ ꝛ dicẽdũ eſt ꝙ ſi aliq̃s fame coact' alteri' ſpicaſ comedit vł pira vł vuas vl ſimilia:nõ peccat:aliaſ ſi ſine neceſſitate accipit peccat ꝛ dãnũ ſoluere dꝫ ꝛ talis pnia ſibi iniũgi dꝫ.vt de ꝯſe.di.v.c.diſcipulos.a ↄ̃rio ſenſu.cũ glo.

Quarta.q. ¶Quarta q̃ſtio eſt:de pen.imponẽda nõ reſtituẽti depoſitũ vel cõmoda tum:et dicas ꝙ nõ reſtituẽs rem ſibi cõmodatã vel depoſitã peccat mor-taliter:et talis penitentia ei imponi debꝫ.vt in.c.ius naturale.ad fi.j.di.

Quinta.q. ¶Quinta queſtio eſt:de penitentia imponẽda impedienti legatũ prin-cipis:et dicendũ eſt ꝙ impediens legatũ principiſ vel ei iniuriã faciens peccat mortaliꝭ:et talis pnia ei imponi debꝫ.vt.j.di.ius gentiũ.ad fi.

Sexta.qõ. ¶Sexta.q.eſt.de pnia imponẽda rapiẽti aliq̃d in bello iniquo.Et dico ꝙ ſi aliq̃s in bello iuſto de manu ꝑncipis per iuſtã diuiſionẽ predã acci-pit nõ peccat:alias nõ cõcurrẽtibus ſupradictiſ peccat.et reſtituere tene tur.j.di ius militare.in fi.a cõtrario ſenſu:et talis pnia ſibi imponi dꝫ.

Septĩa.q. ¶Septima.q.eſt:de penitẽtia faciẽte aliquid cõtra legem maioꝝ: ꝛ di-cendũ eſt ꝙ q̃ cõtra legẽ iuſtam factã per maiores natu cum plebibus fa cit peccat mortaliter et talis penitẽtia ſibi imponi dꝫ.vt.ij.di.c.lex eſt.

Octaua.q. ¶Octaua.q.eſt:de pnia ip̃onẽda faciẽti aliq̃d cõtra cõſtitutionẽ regꝭ vł

impatoris:⁊ dicas ꝙ q̄ cōtra cōſtitutionē vł edictū iuſtū regis vł impato
ris facit:peccat mortalit̄:et talis pnīa ei iponi dꝫ.vt in.c.cōſtitutio.ij.di.
¶ Nona.q.eſt:de pnīa imponēda facieti aliquid cōtra legē ſclarē vel ec- Nona. qō.
cleſiaſticā. Et dico ꝙ faciēs cōtra legē ſclarē vel eccleſiaſticā precipientē
fieri qḋ neceſſariū eſt vel prohibentē ꝙ malū eſt peccat mortaliter: et ta-
lis pnīa ſibi imponi debet.iij.di.§.officiū. Qui cōtra legem honeſtā iu-
ſtam poſſibilē et loco et tēpore cōuenientē et neceſſariā et vtilem et clarā
et nullo priuato cōmodo: ſed pro cōmuni vtilitate cōſcriptā facit peccat
mortaliter alias nō:et talis pnīa ſibi imponi debet.iiij.di.c.erit autē.
¶ Decima.q.eſt de pe.imponēda facieti cōtra legē ſupioris:et dico ꝙ fa Decima q̄.
ciēs ꝯtra legē ſupioris poſtꝗ̄ fuerit recepta et moribꝰ vtentiū approbata
peccat mortalit̄:alias nō:⁊ taliter ſibi iponi debꝫ pnīa.vt.iiij.di.§.leges.
¶ Undecima.q.eſt: an mulier intrās eccleſiā ſtatim poſt partū peccat ⁊ xj. queſtio.
q̄ penitentia ei imponi debet. Et dicendū eſt ꝙ ſi mulier hora qua parit
intrat eccleſiā ad agendū gratias deo: nō peccat:nec propter hoc eſt ſibi
penitentia imponenda.vt cap.cum enix a.v.di.
¶ Duodecima.q.eſt:de peni.imponēda cognoſcenti mulierē tēpore mē xij. queſtio
ſtruorū. Et dico ꝙ pro informatione pnīe imponēde viro qui ad cōcubi-
tū vxoris accedit tpe partꝰ quouſqꝫ tēpus purgationis trāſeat ⁊ tpe mē-
ſtruorū.in.c.ad eius vero:vſqꝫ ad.§.q̄ tn̄.v.di. vbi dicit tex.ꝙ licet alique
mulieres ex praua cōſuetudine adinuenerint.ſ.ſtatim cum naſcūtur filij
dare eos ad nutriendū alijs mulieribus:et hoc ſoluꝫ cauſa incontinētie.
tamē he nō debent ad viros ſuos accedere nec eis cōmiſceri donec tem-
pus purgationis trāſeat: et etiā niſi prius tempus menſtruorū trāſeat.
¶ Tredecima.q.eſt depeni.imponēda polluto nocturna pollutione. Et xiij. queſti.
pro informatione penitentie imponēde illi qui nocturna pollutione pol
luit̄:eſt tex.in.c.teſtamēto.cū.c.ſeqn.vj.di.vbi dicit tex. de illo qui peccat
cogitatione vel delectatione vel cōſenſu:et ſi peccat aliquis per cōſenſuꝫ
in peccato ſi nō proceſſit ad actum exteriorē tale peccatuꝫ ſola cōtritione
deletur.nota archidia.in cap.j.xxij.q.j.per.c.j.de regu.iuris.
¶ Decima q̄rta qō eſt: de pnīa iponēda heretico ꝓpter bona q̄ poſſidet. xiiij. q̄ſtio.
Et dicas ꝙ heretici q̄ ab eccl̄ia ſunt diuiſi nō pn̄t aliq̄d noīe eccl̄ie poſſi-
dere:⁊ iō illḋ debēt dimittere:⁊ ita ſibi in pnīa iniūgi dꝫ.viij.di.c.q̄ iure.
¶ Decima quinta q̄ſtio eſt: de penitētia imponēda obedientibus pote- xv. queſtio
ſtatibus ſecularibus contra deū. Et dico ꝙ ille qui vt obediat tempora
libus poteſtatibus nō obedit deo peccat mortaliter: et talis penitentia
vt peccanti mortaliter ſibi imponi debet.viij.di.c.q̄ contra mores.in fi.
¶ Decima ſexta.q.eſt de pnīa ſeruātis vel introducētis malā cōſuetudi xvj. q̄ſtio.
nē. Et dicas ꝙ q̄ malā cōſuetudinē introducit vel ſeruat peccat mortalit̄:
et talis pnīa ſibi imponi debꝫ.viij.di.ca.mala cōſuetudo.vbi dicit tex.ꝙ
talis cōſuetudo tanꝗ̄ pnicioſa corruptela vitāda eſt ⁊ abijciēda. Nā qui
rationi ⁊ veritati preponit conſuetudinē peccat mortaliter;et talis pnīa

ſibi imponi debet.viij.di.cap. veritate.cuꝫ.v.capitulis ſequentibus.vbi ponūtur plures auctoritates ſanctorū circa hoc.

xvij.q̄ſtio. ¶ Decima ſeptima.q.eſt: de pnīa imponēda nō obediētibus legibꝰ imperatoris. Et dico ꝙ pro informatione quādo peccat vel nō: et per cōſequens quādo debet pniām agere vel nō ille qui legibus imperatorū nō obedit.eſt tex.ix.di.c.j.vbi dicit tex. ꝙ quicūqꝫ legibus imperatorū q̄ pro dei veritate ferūtur non obtemperauerit meretur maximū ſuppliciū vel grāde:et quicūqꝫ legibus imperatorū q̄ cōtra dei voluntatē ferūtur non vult obtemperare acquirit grāde premiū:⁊ tex. in cap.quis aūt leges.x. di.vbi dicit tex.quis audebit leges principum contēnere.

xviij.q̄ſtio. ¶ Decima octaua.q.eſt:de pnīa imponēda nō obediēti doctori eccl'ie. et dico ꝙ qui doctori eccl'ie dicēti ea q̄ per alios auctores vel canonicas vel ꝓbabiles rōnes nō ꝓbanť:nō credit nō peccat:aliasꝰ ſic ⁊ ſibi pnīa de hoc imponi debet.ix.di.c. ego ſolus.in fine. ille qui diuino adiutorio vel ab alijs illuſtratus reprehēdit vel reprobat ꝙ ab aliquo doctore dicit aliter q̄ veritasꝰ ſe hꝫ nō peccat nec de hoc penitere debꝫ.ix.di.c.nec quorūlibet.

xix.queſtio ¶ Decima nona q̄ſtio eſt:de pnīa imponēda faciēti contra euāgeliū vel cōtra regulas apl'icas. Et dico ꝙ imperator et quicūqꝫ faciens cōtra diuina mādata vel cōtra euāgeliū vel cōtra prophetas vel contra regulas apl'icas peccat mortaliter et talis pnīa ei imponi debꝫ.x.di.c.nō licet.

xx.queſtio ¶ Uiceſima queſtio eſt:de penitētia imponēda ſeruāti legem imperatoris cōtra legem diuinā. Et dicas ꝙ qui ſeruat leges imperatoris contra leges eccleſiaſticas et diuinas peccat mortaliter: et talis penitētia ei imponi debet.x.di.cap.certum cum tribus capitulis ſequentibus.

xxj.q̄ſtio. ¶ Uiceſima pma.q.eſt:de pnīa imponēda nō ſeruāti cōſuetudineſ eccleſiaſticas.⁊ dico ꝙ q̇ eccl'iaſticas cōſuetudines ꝑ totū orbē ſeruatiſ nō credit eē autēticaſ ⁊ eas nō ſeruat peccat mortalit̄:⁊ ſibi pnīa imponi dꝫ.xj. di.c.eccl'iaſticarū.cū ſex capl'is ſequētibus.trāſgreſſores cōſuetudinū eccl'iaſticaꝝ penitere debēt.ſicut p̄uaricatoreſ legū diuinaꝝ.xj.di.c.in his.

xxij.q̄ſtio. ¶ Uiceſima ſecūda.q.eſt:de pnīa imponēda nō obediēti preceptis apl'icis.⁊ dico ꝙ qui preceptiſ apoſtolicis nō obedit:ſed ſupbe reſiſtit peccat mortaliter:et talis pnīa ei imponi debet.xij.di.c.preceptiſ.⁊ qui cōſuetudines eccl'iſticas q̄ fidei nō cōtrarianť nō obſeruat vt peccās mortaliter penitere debet.xij.di.c.ſcit ſancta.cum tribus capitulis ſequentibus.

xxiij.q̄ſtio. ¶ Uiceſima tertia queſtio eſt: de penitentia imponēda nō ſeruanti ieiunia ſcōm conſuetudinē eccleſie: et dico ꝙ in ieiunijs diei ſabbati et aliorum dierū cōſuetudo cuiuſlibet eccleſie ſeruāda eſt:et faciēſ ſcōm cōſuetudinē non peccat:alias faciens contra conſuetudinē peccat:et ſibi penitentia imponi debet.xij.di.cap.illa in fine a contrario ſenſu.

xxiiij.q̄ſtio ¶ Xxiiij.q.eſt:de pnīa iponēda deuiāti a ꝯſuetudine eccl'ie metropolitane in diuinis officijs:⁊ dicaſ ꝙ deuiās ex cōtēptu in dicēdiꝰ diuinis officijs a ꝯſuetudine eccl'ie metropolitane: dꝫ p̄uari a cōione ꝑ ſex mēſes et

ſub pnīe cenſura corrigi.xij.di.c.de hiꝰ:ꝛ eſt iſte canō.xxix.ſcḋm hoſtien.
¶ Uiceſima quinta q̄ſtio eſt:de pnīa nō eligentis de duobus malis mi- xxv. q̄ſtio.
nus malū. Et dico ꝙ qui de duobꝰ malis inter q̄ perplexus eſt nō eligit
minus malū:peccat et ſibi pnīa imponi dꝫ.xiij.di.c.duo mala.ꝛ.c.verū.
¶ Uiceſima ſexta queſtio eſt:de penitentia peccantis vt alter euitet ma xxvj. q̄ſtio.
ius peccatū peccat ꝛ ſibi de hoc penitentia imponi debet.xiiij.di.cap̄.qḋ
ait.qui quattuoꝛ cōcilia.ſ.nicenū cōſtantinopolitanū.epheſinū.calcido-
nēſ.nō obſeruat peccat:ꝛ ſic penitentia debet imponi.xv.di.ſicut ſancti.
¶ Uiceſima ſeptia.q.eſt:de pnīa approbātis vł reprobātiſ libros ꝑ eccle xxvij. q̄ſtio
ſiā approbatos vł reprobatos. Et dico ꝙ ille q̇ libros approbatos ab ec-
clīa ꝛ canones q̇ dn̄r apł̄orū reprobat peccat:ꝛ ei pnīa imponi dꝫ.xv.di.c.
ſcł̄a romana.ꝛ.xvj.di.ca.canones.ꝛ q̇ ſcł̄a octo cōcilia nō ſeruat.de q̇bus
in.c.ſcł̄a octo cōcilia.xvj.di.peccat ꝛ ei pnīa īponi dꝫ.vt ibi.ꝛ qui ſardicēſe
ꝯciliū ꝛ decreta ſcōꝝ patrū nō recipit peccat ꝛ penit̄e dꝫ.ea.di.c.ꝙ.dicitꝫ
¶ Uiceſima octaua q̄ſtio eſt:de pnīa vſurpātis cōceſſa romane eccleſie.
Et dico ꝙ ille qui ea q̄ ſunt cōceſſa romane eccleſie vſurpat:vt indignus xxviij.qō.
honoꝛe eccleſiaſtico ꝛ vt cōtemptoꝛ puniēdus eſt.xvij.di.ca.huic ſedi.Et
qui abſqꝫ auctoꝛitate ſediſ apł̄ice cōgregat cōciliū generale peccat graui
ter ꝛ ſibi pniam poni debꝫ.xvij.di.c.nec licuit cū duobꝰ capł̄is ſequētibꝰ.
¶ Uiceſima nona q̄ſtio eſt: de pnīa nō ſeruātis locū ſibi debitū in ſedē- xxix. q̄ſtio
do et in aliȷ̇s.Et dicas ꝙ qui in ſedēdo ꝛ ſubſcribendo: cū aliȷ̇s locū ſibi
debitū ſm̄ tēpus oꝛdinationis ſue nō ſeruat ſed excedit peccat ꝛ ei pnīa
dꝫ imponi.ea.di.ca.ep̄os.ꝛ ep̄i qui cū vocanł̄ ad cōciliū ꝓuinciale ꝛ poſſ
ſunt ire ꝛ nō vadūt peccāt:ꝛ eis pnīa imponi dꝫ.xviij.di.c.nō oppꝫ.Me-
tropolitanus qui ab ep̄o veniēte ad cōciliū iumētū vł aliā ſpēm expetit q̄
druplū reſtituere dꝫ.ea.di.c.qm̄ quidē.Ep̄i q̇ vocati ad cōciliū prouincia
le nec veniūt nec impedimētū legittimū oſtēdūt cōione ſue eccleſie debēt
eſſe cōtenti ꝛ vſqꝫ ad aliā proximā ſinodū charitate fratrū ꝛ eccleſie cōio-
ne priuētur.xviij.di.c.placuit.ꝛ.c.ſi ep̄s metropolitanus.ꝛ.c.ſi.q̇s ep̄oꝝ.
Ep̄s q̇ poſt cōciliū prouinciale infra ſex mēſes nō facit ſinodū cōuocan-
do om̄es clericos ſue dioceſis et nō referat eis q̄ in cōcilio acta ſunt:duo-
bus menſibus in excōmunicatione perſiſtat.xviij.di.c.decernimus.
¶ Triceſima queſtio eſt:de penitentia imponēda nō approbanti appro xxx. q̄ſtio.
bata ꝛ nō reprobāti reprobata per ſedē apoſtolicā. Et dicendū eſt ꝙ qui
nō approbat approbata: et nō reprobat reprobata per ſedē apoſtolicā ꝙ
peccat grauiter et ſibi penitentia debet imponi.xix.di.c.ſi romanoꝝ.
¶ Triceſima prima q̄ſtio eſt:de pnīa heretici. Et dico ꝙ hereticus eſt et xxxj. q̄ſtio.
vt hereticus penitere debꝫ qui p̄cepta ꝛ ſtatuta ſedis apł̄ice nō obſeruat
credēdo romanā eccleſiā nō habere poteſtatē cōdendi.ea.di.c.nulli fas.
¶ Xxxij.q.eſt de pnīa nō p̄ferētiſ ſcripturaſ eodē mō q̊ p̄ferēde ſūt. ꝛ dico
ꝙ in ſcripturis canonicis q̇ illaſ ſcripł̄as ab oībꝰ recipiūł̄ nō ꝑponit aliȷ̇s xxxij. q̄ſtio.
ſcripł̄is q̄s aliq̇ nō reſpiciūt peccat ꝛ ſibi pnīa īponi dꝫ.ea.d.c.i canonicis.

xxxiij.qō. ¶ Triceſima tertia queſtio eſt: de penitētia recedentis a beato petro: et dico ꝙ qui a ſoliditate beati Petri recedit temptando eius poteſtatē infringere: ſeparari debet ab eccleſia et diuinis myſterijs. ea. di. c. ita dñs.

xxxiiij. qō. ¶ Triceſima q̈rta. q. eſt: de pnīa ordinati ab hereticis. Dico ꝙ qui ordinātur ab hereticis iā dānatis peccāt ⁊ grauiꝰ penitere debēt. ea. di. c. fin.

xxxv. qō. ¶ Triceſima quinta. q. eſt: de penitētia preponētiꝰ ſcripturaꝰ aliorū: ſcripturis pape. Et dico ꝙ peccant et peniteri debent qui ſcripturas aliorū decretis romanorū pontificū preponunt. xx. di. cap̄. de libellis.

xxxvj. qō. ¶ Xxxvj. q. eſt: de pnīa nō hn̄tis vel nō ſeruātis decreta pape. Et dico ꝙ nō hn̄ti decreta romanorū pōtificuꝫ de negligētia pnīa imponi debet: et habēti et nō ſeruāti de temeritate pnīa imponēda eſt. xx. di. c. ſi decreta.

xxxvij. qō. ¶ Xxxvij. q. ē de pe. nō faciētis ꝑtinētia ad ſuū officiū. Et dicas ꝙ ep̄s ⁊ oēs clerici ⁊ officialeꝰ eccl̄ie vſqꝫ ad hoſtiariū incluſiue peccāt ⁊ penitere debēt ſi nō faciūt ea q̄ ꝑtinēt ad officiū ſuū: vt habeꝰ. xxj. di. c. cleros. qui tex. ponit ea q̄ q̇ſqꝫ hn̄tiū officia in eccl̄ijs teneꝰ agere vſqꝫ ad hoſtiariū.

xxxviij. qō. ¶ Xxxviij. q. eſt: de pe. inferiorꝭ maledicētꝭ ſuꝑiori. Et dico ꝙ ſpnēꝰ ep̄os peccat ⁊ penitere dꝫ vt q̄ ſpnit deū. ea. di. c. i nono. ⁊ inferior iudicāꝰ ſuperiorē. vl̄ ei maledicēs peccat ⁊ de hoc penitere dꝫ. ea. di. c. inferior. cū. v. c. ſeq.

xxxix. qō. ¶ Triceſima nona queſtio eſt: de penitētia auferentis priuilegiū pape. Et dico ꝙ hereticus iudicatur. et penitere debet qui ratione eccleſie priuilegium a deo conceſſum auferre conatur. xxij. di. cap̄. j.

xl. queſtio. ¶ Quadrageſima queſtio eſt: de peni. nō ſeruātis ordinē debitū in reuerentia exhibenda: et dico ꝙ peccat et penitere debꝫ qui nō exhibet reuerētiam. p̊mo romano pōtifici. deinde patriarche cōſtātinopolitano: deinde alexādrino. deinde antiocheno. deinde hieroſolimitano. ea. di. c. vlti.

xlj. queſtio ¶ Quadrageſima p̊ma. q. eſt: de pe. nō ſeruātis formā iuris in electione ſūmi pōtificis. Et dico ꝙ grauiſſima pena ⁊ pnīe imponūtur veniēti vl̄ faciēti ꝯtra illō decretū. xxiij. di. c. in noīe dn̄i. vbi ponit̄ forma q̄ dꝫ ſuari in electiōe romani pōtificꝭ: et ſi ꝯ illā formā aliq̄s ſe intrudit in ep̄atu grauiſſimiꝰ penis ⁊ penitētijs aſtringit̄: ⁊ multꝭ maledictiōibꝰ cōdēnat̄ ō q̄bus ibi dr̄. ſ. ꝙ. q̇ ꝯ huiꝰ capl̄i formā electꝰ vl̄ ordinatꝰ ꝑ ſeditionē vel p̄ſūptionē fuerit: auctoritate diuina petri ⁊ pauli apl̄oꝝ ꝑpetuo anatemate: cū ſuis factoribꝰ auctoribꝰ ⁊ ſeq̄cibꝰ a luminibꝰ ſcte dei eccl̄ie ſepatꝰ abijciat̄: ſicā antixp̄s ⁊ īuaſor ⁊ deſtructor totiꝰ xp̄ianitatꝭ: nec ſuꝑ hoc aliq̄ audiētia aliq̄n reſueret̄ ei: ſꝫ ab omī eccl̄iaſtico gradu q̊cūqꝫ fuerat priꝰ ſine retractatione deponat̄: cui etiā quiſqꝫ adheſerit aut tanq̄ pōtifici q̄lēcūqꝫ reuerentiā exhibuerit aut in aliquo illū defendere p̄ſumpſerit pari ſnīa ſit mācipatꝰ. Et q̇ cōtra formā huiꝰ capituli venerit vel temerator extiterit volēs romanā eccleſiā cōfundere ſua p̄ſumptione ꝯtra hoc ſtatutū tēptauerit ꝑpetuo anatemate atqꝫ excōicatione dānetur ⁊ cū ipſis qui nō reſurgentiū iudicio deputet̄ omīpotētis cōtra ſe irā ſentiat: et ſctoꝝ apoſtolorū Petri ⁊ Pauli quoꝝ eccl̄iam p̄ſumit cōfundere in hac vita: et in

Forma ſeruāda i electiōe ſu pōti

futura furorem ſentiat: fiat habitatio eius deſerta: et in tabernaculis eo
rum nō ſit qui inhabitet: fiant filij eius orphani: et vxor eius vidua. cō-
motus āmoueatur ipſe atq3 filij eius et mēdicent ⁊ eijciant̄ de habitatio
nibus ſuis: ſcrutetur ſenerator omnē ſubſtantiā ſuā: et diripiant alieni
om̄es labores eius: orbis terrarū pugnet contra eum: et cuncta elemēta
ſint ei cōtraria: et omniū ſanctorū quieſcentiū merita eū cōfundant: ⁊ in
hac vita ſup eū apertā vindictā oſtēdant: vt in pſalmo. Deus laudē meā.
¶ Quadrageſima ſcda. q. eſt de pnia imponēda epo qui electus ad epa- xlij. qſtio.
tum nō habet nec credit habēda et credenda a iure. Et dico ꝙ peccant et
penitere debēt electi ad epiſcapatū ſi nō habent et credunt ea q̄ contine-
tur. xxiij. di. c. eps ordinādus. ſ. ꝙ aſſerat verbis ſimplicib⁹ patrē et filiū
et ſpūm ſctm vnū deū eſſe cōfirmās totā trinitat deitatē ⁊ cōſubſtātialē
et coeſſentialē et coeternalē et coom̄ipotentē: ⁊ alia plura de qb⁹ ibi late.
¶ Quadrageſima tertia. q. eſt de pnia clericorū nō ſeruantiū q̄ habētur xliij. qſtio.
in. c. his igit̄. xxiij. di. Et dico ꝙ peccant et penitere debēt om̄es clerici ſi
nō ſeruāt ea q̄ habētur in dicto ca. ſ. ꝙ a vulgari vita ſecluſi a mūdi volu-
ptatib⁹ ſe abſtineāt: nō ſpectaculis nō pōpis interſint cōuiuia publica
fugiāt: priuata nō tm̄ pudica ſed ſobria colāt: vſuris nequaꝙ̄ incūbant:
nec turpiū occupationib⁹ ludoꝝ: nō fraudib⁹ cuiuſcūq3 ſtudiū appēdāt:
amorē pecunie quaſi matrē cūctoꝝ maloꝝ criminū fugiāt: ſecularia offi-
cia abnuāt: et negotia: honoris gradū per ambitionē nō accipiāt: dolos
et cōiurationes caueāt: odiū: eumulationes: obtrectationē atq3 inuidiā
fugiāt: nō vagi oculis: nō effreni lingua aut petulātia fluidoq3 geſtu nō
incedāt: viduarū et virginū frequetationē fugiant: cōtubernia extranea
rum feminarū nullatenus appetant et alia ꝙ̄ plurima q̄ in prealle. c. his
igitur. ponūtur: a quibus abſtinere debēt: et etiā q̄ facere debent clerici.
¶ Quadrageſima q̄rta. q. eſt de pnia ſacerdotū nō tractātiū digne ſacra- xliiij. qſtio
mēta eccle. Et dico ꝙ peccāt et penitere debēt qui digne ſacramēta eccle
ſie tractare nō poſſunt: et ad diuinū miniſteriū eligūtur. xxiij. di. c. tales.
¶ Quadrageſima q̄nta. q. eſt de penitētia promotorū ad ordines ſacros xlv. qſtio.
nō ſeruantiū cap. ꝙ̄ ꝓ. xxiij. di. Et dicas ꝙ peccant et penitere debēt qui
promouētur ad ordines ſacros ſi nō promittūt et ſeruant ea q̄ habentur
in prealle. cap. ꝙ̄ ꝓ. ſ. ꝙ promittāt et ſeruent qui debēt promoueri ad ec-
cleſiaſticos gradus anteꝙ̄ honoris cōſecrationē accipiant placiti ſui an
notatione. ſ. promitāt vt fidem catholicā ſincera cordis deuotione cuſto-
diens iuſte et pie viuere debeat et in nullis operib⁹ ſuis regulis canoni
cis contradicat atq3 vt debitū per om̄ia honorē atq3 obſequij reuerentiā
preminēti ſibi vnuſquiſq3 depēdat iuxta illud pape leonis edictū: qui ſe
ſcit aliquibus eſſe propoſitū nō moleſte ferat aliquē ſibi prelatū ſed obe
dientiā quā exigit̄ et ipſe depēdat: et pena tamē tranſgreſſoribus impo-
nenda ſcdm conſuetudinē eccleſiaſticam et placitis talium inferenda.
¶ Quadrageſima ſexta. q. eſt de pnia imponēda ſacerdoti q̄ tēpore quo xlvj. qſtio.

celebrat vel accipit corpus christi nō habet ornamenta cum quibus fuit
ordinatus. Et dico ꝙ ſacerdos qui tempore quo celebrat vel accipiat cor
pus christi nō habet orarium: et alia ornamēta q̄ in ordinatione accepit
peccat et excōicationi ſubiacet et penitere debꝫ. ea. di. cap̄. eccleſiaſtica.

xlvij. q̄ſtio. ¶ Quadrageſima ſeptima qō eſt: de pnīa ordinati et ordinātis qui tpe
ordinationis eps manū imponit et alius orationē dicit. Et dico ꝙ ordi-
nās et ordinatꝰ penā dānationiſ ſubeūt ꝛ penitere debēt ſi tēpore ordina
tionis eps ſolū manū imponit et aliꝰ orationē dicit. ea. di. c. quorundā.

xlviij. q̄ſtio ¶ Quadrageſima octaua. q. eſt: de pnīa clerici nō faciētis q̄ pertinēt ad
officiū ſuū. Et dico ꝙ diaconus ſubdiaconus. et acolitus. et exorciſta. le
ctor. hoſtarius. et pſalmiſta peccāt et penitere debēt ſi nō faciunt q̄ perti
nēt ad officiū ſuū: pro vt habetur ea. di. c. ſubdiaconuſ. cū. v. capl'is ſequē
tibus: vbi ponūtur ea q̄ quiſq; tenet facere in officio ſuo. ſ. ꝙ ſubdiaconꝰ
accipiat patenā de manu epi vacuā et calicem vacuū: et de manu vero ar-
chidiaconi accipiat vrceolū vacuum ad ſuggerendum vinum et euchari
ſtiam ꝛc. ſicut latius ponitur in predictis capitulis cuiuſlibet officij.

xlix. q̄ſtio. ¶ Quadrageſima nona. q. eſt: de pnīa clericoꝝ comā nutriētiū et tōſurā
nō radētiū. Et dicas ꝙ peccāt et penitere debēt clerici comā nutriētes et
coronā nō radētes ſine iuſta cauſa ea. di. c. ꝓhibite. ꝛ. c. ſeq. vbi dicit ꝙ cle
rici comā nutriētes ab archidiacono et ſi noluerint eē inuiti detōdant: ꝛ
ꝙ nō liceat eis hr̄e veſtimēta vl' calciamēta niſi q̄ religionē deceāt. Itē ꝙ
incurrūt excōicationē ipo iure taleſ clerici. tex. in. c. ſi qs ex clericiſ ea. di.

l. queſtio. ¶ Quinquageſima queſtio eſt: de penitētia monialis tangētis vaſa ſa-
cra. Et dico ꝙ moniales etiā ſacra tangētes vel vaſa ſacra vel incenſum
ad altare deferunt peccant. e. di. c. ſacratas: et de hoc penitere debent.

lj. queſtio. ¶ Quinquageſima prima queſtio eſt: de penitentia mulieriſ et laici pre
dicātis. Et dico ꝙ peccat et penitere debet mulier etiā docta et ſancta q̄
in congregatione virorum predicat: et etiam peccant et penitere debent
laici qui predicant coram clericis niſi ipſis rogantibuſ. ea. di. ca. mulier.

lij. queſtio. ¶ Quinq̄geſima ſcda. q. eſt: de pnīa miniſtri nō ſacrati tāgentiſ ſacrata.
Et dico ꝙ peccāt et penitere dn̄t miniſtri eccl'ie nō ſacrati ingrediētes ſa
crariū ꝛ tāgētes vaſa ſacra. ea. di. c. nō opꝫ. et peccāt et penitere debēt qui
vaſa ſacra et myſteria tangūt niſi ſint ſubdiaconi et acoliti: ꝛ peccat ꝛ pe
nitere debꝫ clericus comā nutriens et miniſtrāſ nō detōſo capite: nec pa
tētibꝰ auribꝰ: ꝛ tallarē veſtē et habitū honeſtū nō hn̄s. ea. di. c. nō liceat.

liij. queſtio ¶ Quīq̄geſima tertia. q. ē: de pnīa examinātiū idebite alios ad ordineſ.
Et dico ꝙ viri electi ad examinādū ordinādos ſi fauoris gr̄a vl' mūeris cu
piditate electi aliquē idignū ad ſacroſ ordies accipiēdoſ epi manibꝰ ap-
plicāt: velut corā deo ꝯdēnati eccl'iaſtica dignitate carebūt ꝛ ordiatꝰ ab al
tari remouebit ꝛ grauiſſima pnīa eis iiūgi dꝫ. xxiiij. di. c. qūo eps ad finē

liiij. queſti. ¶ Quīq̄geſima q̄rta. q. eſt: d̄ pnīa ordinati ſine examiatione. Et dico ꝙ
p̄ſbyter vl' diaconꝰ vl' aliꝰ clericꝰ qui ſine examiatione ordinat ꝛ poſt pcta

ſua cōfitetur debet penitere.ſ.ꝙ eijciatur ex clero.vt in cap̄.vltimo.ea.di.
¶ Quinquageſima ꝗnta.q.eſt:de pnīa miniſtrorū eccl'ie nō facientiū of lv.queſtio.
ficia ſua:et dico ꝙ peccant et penitere debent offīes miniſtri eccleſie.ho-
ſtiarius.exorciſta.acolit⁹.pſalmiſta.lector.ſubdiaconus.diaconus.preſ-
byter.ep̄s.archidiaconus.archipreſbyter primicerius.theſaurarius.nō
facientes ea que ſpectant ad officia ſua.xxv.diſtin.cap̄.Perlectis.
¶ Quinquageſima ſexta q̄ſtio eſt:de pnīa diaconi qui poſt ordinationē lvj.queſtio
cotraxit matrimoniū:et dico ꝙ diacon⁹ qui poſt ordinationē mrīmoniū
cōtrahit alien⁹ debet eſſe a miniſterio et vacet clero.xxvij.di.c.diaconu˷.
¶ Quinq̄geſima ſeptima.q.eſt:de pnīa frāgētiſ ſimplex votū v̄ginitatiſ: lvij.q̄ſtio.
et dico ꝙ ſi aliq̄s ſimplex votū virginitatiſ violauerit mrīmoniū cōtrahē-
do trib⁹ annis penitere debꝫ.xxvij.di.c.ſi vir.et eſt iſte.v.canō.ſm hoſti.
¶ Quinq̄geſima octaua.q.eſt:de pnīa p̄ſbyteri vxorē ducētis vl' fornicātiſ: lviij.q̄ſtio.
et dico ꝙ ſi preſbyter vxorē duxerit ab ordine deponi debꝫ:et ſi fornicat⁹
fuerit vel adulteriū cōmiſerit extra eccleſiā abijci et inter laicos ad pnīaꝫ
redigi debꝫ.xxviij.di.c.pſbyter.Itē preſuppoſito ꝙ q̄dlibet pctm̄ propter
q̄d excōicatio proferť eſt mortale vt in.c.nemo ep̄orū.xj.q.iij.ꝙ pro quoli-
bet mortali pctō debꝫ imponi pnīa.vij.annorū.vt in.c.hoc ip̄m.xxxiij.q.
ij.cū.§.ſequēti.inferť ꝙ offīes peccātes in pctīs cōtentis in capl'is ſtatim
ſequētibus peccāt mortaliter et per.vij.annos penitere debēt.ſ.in iſtis.
¶ Lix.q.ē:de pnīa filij deſerētis parēte˷ cauſa religiōis.Et dicas ꝙ q̄cū- lix.queſtio
qꝫ fili⁹ parēte˷ maxie fideleſ d̄ſeruerit cauſa ītrādi religionē ⁊ nō poti⁹ d̄-
bitū honorē parētib⁹ reddiderit peniteat.vt ſup̄ dictū eſt.vt in.c.j.xxx.di.
¶ Lx.q.ē d̄ pnīa mulierū āputāti ſibi comā.⁊ dica˷ ꝙ q̄cūqꝫ mli'er religio- lx.queſtio.
ni iudicās ꝯuenire comā ſibi amputauerit quā de⁹ ad velamē ei⁹ ⁊ ad me-
moriā ſubiectionis illi dedit peccat ⁊ penitē dꝫ vt dictū ē.vt in.c.ij.ea.di.
¶ Sexageſima prima.q.eſt.de pnīa mulieris condēnātis nuptias.⁊ di- lxj.queſtio
co ꝙ peccat ⁊ penitere dꝫ vt dictū eſt:mulier q̄ derelicto viro diſceſſit ſolu-
to vinculo cōiugali nuptias condēnādo.vt in.c.ſi qua mulier.ea.di.
¶ Sexageſima ſc̄da q̄ſtio eſt:de pnīa religioſi matrimoniū deteſtanti˷. lxij.q̄ſtio.
Et dico ꝙ religioſus qui matrimoniū deteſtatur peccat et penitere debꝫ
eodem modo.tex.eſt in cap̄.ſi quis propter deum virginitatē.ea.di.
¶ Sexageſima tertia.q.eſt:de pnīa aliorū deteſtātiū mrīmoniū.et dico lxiij.q̄ſtio.
ꝙ cōfitēs caſtitatē nō ex eo ꝙ illā putet bonā:ſꝫ in d̄teſtatiōe mrīmonij
peccat ⁊ penitere dꝫ etiā eodē modo.tex.eſt.in.c.ſi q̄s vl' v̄ginitatē.ea.di.
¶ Sexageſima quarta queſtio eſt:de penitētia mulieris ambulātis in lxiiij.q̄ſtio.
habitu viri.Et dicas ꝙ mulier q̄ vt liberius meretriceť vtitur veſte virili
peccat eodem modo debet penitere.vt in.c.ſi qua mulier.ij.ea.di.
¶ Lxv.q.eſt de ieiunāte die dn̄ico.et dicas ꝙ ieiunās die dn̄ico in contē- lxv.q̄ſtio.
ptu ipius diei eodē modo peccat et penitere dꝫ.vt in.c.ſi q̄s tanq̄.ea.di.
¶ Lxvi.q.eſt:de ꝯtenēte ieiunia ab eccl'ia indicta.⁊ dica˷ ꝙ ꝯtenens iſta lxvj.q̄ſtio.
ieiunia peccat ⁊ penitere debet vt ſup̄dictū eſt.vt in.c.ſi quis eorū.ea.di.

lxvij.q̄ſtio. ¶Sexageſima ſeptima queſtio eſt:de ſpernente baſilicas vel ſolēnita-
tes ſanctorū:et dico ꝙ q̄ baſilicas vel ſolētates ſanctorū vel oblationes q̄
in eis fiunt ſpernit ſe ex hoc iuſtuꝫ eſtimans peccat et penitere debet: vt
ſupradicti.vt in cap̄.ſi quis per ſuperbiam.ea.diſtin.

lxviij.q̄ſtio ¶Sexageſima octaua queſtio eſt:de docente ſpernere eccleſias:⁊ dicas
qui docet ſpernere eccleſias et congregationes que fiunt in eis peccat et
penitere debet vt ſupradicti in cap̄.ſi quis docet ea.di.

lxix.q̄ſtio. ¶Sexageſima nona queſtio eſt:de facienti cōgregationes priuatas:et
dico ꝙ eodem modo peccat et penitere debet faciens cōgregationes pri
uatas ſine conſenſu ſuperioris extra vnitateꝫ eccleſie dicens apud ſe eſſe
eccleſiam:vt in cap̄.ſi quis extra eccleſiam ea.di.

lxx.q̄ſtio. ¶Septuageſima.q.eſt:de dānante matrimoniū:et dico ꝙ dānans mri
moniū vel coiūctiones ipoꝝ cōtrahentiū dicēdo cōiugatos nō poſſe re-
gnū dei igredi peccāt et vt ſup̄ penitere debēt.vt i.c.ſi qs nuptias.ea.di.

lxxi. q̄ſtio. ¶Septuageſima p̄ma.q.eſt: de dānante māducantē carnē nō imolatā
idoliꝰ:et dico ꝙ etiā peccat et penitere debet vt ſupradicti qui dānat fide
lem manducantē carnē nō imolatā idolis nec ſuffocatā: vel cōmedētem
ſanguinē animaliū qui tanꝙ infideliꝰ dānat:vt in.c.ſi quiſ carnē ea.di.

lxxij. q̄ſtio. ¶Septuageſima ſcd̄a q̄ſtio eſt:de parētibus denegātibus alere filios:
et dico ꝙ parētes qui filios alere denegauerit proprios putās hoc licitū
peccat ⁊ penitere debꝫ vt ſupra dictū eſt:vt in.c.ſi q̄s dereliquerit ea.di.

lxxiij.q̄ſtio ¶Septuageſima tertia queſtio eſt:de dicente hominē nō ſaluari ex vſu
veſtium groſſarum ſed precioſarum:et dico ꝙ dicens tale.ſ.homineſ nō
poſſe ſaluari ex vſu veſtium groſſarū ſed ex vſu precioſarum: peccat et ſi-
militer penitere debet.vt in cap̄.ſi quis virorum ea.di.

lxxiiij. qō. ¶Septuageſima quarta queſtio eſt:de inducentibuſ noua precepta cō
tra canones: et dic ꝙ ſuſcipientes habituꝫ religioſum vt aliīs bonis de-
trahant et inducentes noua precepta contra canones peccant: et ſimili-
ter penitere debent vt in cap̄.hec autem ſcripſimus.ea.diſtin.

lxxv. q̄ſtio. ¶Septuageſima q̄nta queſtio eſt: de recuſante comedere carnes tēpo-
re paſchali et in diebus dn̄icis et dic ꝙ presbyter vel diaconus ieiunans
die dn̄ico tanꝙ illo die debeat ex debito ieiunare:et recuſans tēpore paſ-
chali comedere carnes tanꝙ illas eſcas abhorreat nolens ſaltem pregu-
ſtare carnes vel olera cū carnibus cocta peccat et codē modo penitere de
bet:vt in cap̄.vltimo.ea.di. Ita om̄es peccātes in predictis.xvij.caſibus
ſupra cōtētis peccant mortaliter et ſeptem annos penitere debet quili
bet in quocunꝗ illorum caſuum peccans per p̄dicta capitula.

lxxvj. q̄ſtio ¶Septuageſima ſexta queſtio eſt: de habentibus canes vel accipitres
ad venandū: et dico ꝙ ſi ep̄s presbyter vel diaconus canes ad venandū:
vel accipitres aut huiuſmodi res habuerit et in hac voluntate ſepius in
uentus fuerit tribus mēſibuꝰ a cōmunione ſuſpendat.xxxiiij.di.c.ep̄m.

lxxvij.q̄ſti. ¶Septuageſima ſeptima.q.eſt;de p̄nia cōcubine clerici. Et dic ꝙ cōcu

pnia clerici qui ex clerico filios habuerit debet monaſteriū intrare et ibi
perpetuo continētiam obſeruare vt in.c.fraternitatis. in fine.xxxiiij.di.
¶ Lxxviij.q.eſt pnia pſbyteri aleatoris vel ebrij.ꝛ dicendū eſt ꝙ eps vel lxxviij. qō.
preſbyter vel diacon⁹ alee et ebrietati deſeruiēs dānať.ꝛ ſic peccat morta-
liter ꝛ p ſeptēniū penitere debet.xxxv.di.c.j.iūcto.ꝛ.c.hoc ipm.xxxiij.q.ij.
¶ Lxxix.q.eſt: de p̄latis delitijs deditis:et dico ꝙ pro admonitiōe fien- lxxix. q̄ſtio
da p̄latis ne delitijs affluant ne propť hoc grauiter puniātur.xxxv.di.c.
eccle p̄ncipes.vbi dicit tex.ꝙ iſti p̄lati dediti delitijs ſunt eijciēdi de ſpa-
cioſis domib⁹.lautiſq; cōuiuijs ꝛ multo labore epulis cōquiſitis et vt le
giť in euāgelio ꝓpter malas cogitatiōes ſuas ꝛ opa ſunt eijciēdi in tene
bras.ſ.exteriores vbi erit fletus et ſtridor dentiū.ꝛ late poniť in textu.
¶ Lxxx.q.eſt: de clerico ebrio reperto. Et dico ꝙ clericus qui ebrius re- lxxx. q̄ſtio.
pertus fuerit.xxx.diebus a cōmunione ceſſet.xxxv.di.cap.vltimo.
¶ Lxxxj.q.eſt: de p̄latis ꝛ clericis delectātes ſe in libris poetarū.et dico lxxxj. q̄ſtio
ꝙ pro admonitiōe fiēda p̄latiſ ꝛ ſacerdotib⁹ ne delectenť in libris poeta-
ꝛ gētiliū:obmiſſis ſacris ſcripturis:eſt tex.i.c.j.ij.iij.iiij.v.ꝛ p totū.xxxvij.
di.q̄ iura om̄ino prohibēt clericis prelatis legere tales libros:ꝛ pnia fla-
gellorū imponiť illi qui libros gentiliū legit.vt in.c.legimus.j.ea.di.
¶ Lxxxij.q.eſt de penitentia imponēda ſm qualitates perſonarū. et di- lxxxij. qō.
co ꝙ cōſideranda magnitudine peccati et imponēda penitentia ſm qua
litates et dignitates perſonarū eſt:tex.xlj.di.cap.j.ij.iij.et.iiij.
¶ Lxxxiij.q.eſt.de deſpiciēte cōfrēs.et dicaſ ꝙ q deſpicit cōfrēs q̄ ꝯuiuia lxxxiij.qō.
pauperib⁹ exhibēt:ꝛ nō volūt cōicare hmōi cōgregationib⁹ cōtemnēdo
actuſ ipoꝝ excōicanť.ꝛ vt peccātib⁹ mortaliť ſibi pnia imponiť.xlj.di.c.j.
¶ Lxxxiiij.q.eſt:de clericis intrātibus tabernas.et dico ꝙ clerici intran lxxxiiij.qō.
tes tabernas niſi in caſu neceſſitatis:faciunt contra preceptū et prohibi
tionem iuris et peccant mortaliter.vt in cap.clerici.xliiij.di.
¶ Lxxxv.de ſacerdotib⁹ ſe inebriātibus. ꝛ dico ꝙ ſacerdos ſe inebrians lxxxv.qō.
vel cibis ſe ingurgitās vel in cōuiuijs riſus aut turpia ioca fieri permit-
tens facit cōtra prohibitionē iuris et peccat mortaliť.in.c. nullus.ea. di.
¶ Lxxxvi. ꝙ clerici nō bn̄dicētes mēſam ante prandiū : et nō reddentes lxxxvj.qō.
poſt prandiū gr̄as peccāt mortaliť: et dic ꝙ om̄es clerici anteꝙ comedāt
debent benedicere mēſam et in fine gr̄as deo reddere:alias tanꝙ facien-
tes cōtra preceptū peccāt mortaliter:in cap.quādo autē. ꝛ cap. nō liceat.
ea.di.et ibi not. dn̄icus per eandē rationē et ideo iſti taliter peccātes per
ſeptēnium peniteant.vt in cap.hoc ipm.xxxiij.q.ij.et clericus pro delicto
ſi incorrigibilis eſt excōicatione tridui punitur.xlv.di.cap.neminē.
¶ Lxxxvij.eps clericoſ miores ꝓ leuib⁹ culpiſ v̄berāt.ꝛ dic ꝙ ſi eps ꝓ le- lxxxvij.qō.
uib⁹ culpiſ clericoſ miores v̄berauerit excōiceť qꝛ peccat mortaliť ꝛ p ſeptē
niū peniteat.xlv.d.c.cū btē.iūcto.c.nemo.xj.q.iij.ꝛ.c.hoc ipm.xxxiij.q.ij.
¶ Lxxxviij.q.eſt de clericiſ ioculatorib⁹ adulatorib⁹ maledicis vł vſurarijs lxxxviij.qō
Et dico ꝙ cleric⁹ adulationib⁹ ꝛ proditionib⁹ vacās vel accuſator fratrū

vel maledictus vel ſcurrilis ꝛ v̓bis turpibus ioculatoꝛ vel ſeditionarius
vel vſurarius vel iniuriarũ ſuarũ vltoꝛ: degradaẜ ꝛ ab officio ꝛ cõione ſu
ſpendiẜ ꝛ nunq̃ ordinaẜ vt in .c. clericus qui adulationib⁹. cũ. iiij. capl̃is
ſequẽtibus. xlvj. di. et ſic tales peccant mortaliter ꝛ per ſeptẽniũ penitere
debent: vt in p̃alleg. c. nemo epoꝛũ. xj. q. iij. iuncto. c. hoc ipm̃. xxiij. q. ij.

lxxxix. qõ. ¶ Lxxxix. q. eſt de pnĩa vſurarioꝛũ. Et dico ꝙ ep̃s aut preſbyẜ aut diaco
nus vſuras exigens deponiẜ. xlvij. di. c. j. ꝛ. ij. ꝛ ſic peccat mortaliẜ: et per
ſeptẽniũ penitere debet ꝑ ſupradicta. Itẽ ſi aliquis clericoꝛũ vſuras rece
perit dꝫ degradari ꝛ vt peccãs mortaliẜ penitere dꝫ: ꝛ quouſq; peniteat a
ſacramẽtiſ abſtinere dꝫ. xxvij. di. c. ſi q̇s clericoꝛ. iũcta glo. vlti. ibi poſita.

xc. queſtio. ¶ Xc. q. eſt: de nõ idoneis gradũ honoris aſſumẽtibus et dico ꝙ qui nõ
eſt idoneus ꝛ ante tẽpus aſſumit gradũ honoris: et qui vicioſus eſt ꝛ aſ
ſumit regimẽ alioꝛũ peccat ꝛ penitere debꝫ. xlviij. di. c. vlti. ꝛ. xlix. di. c. j. q̃
iura dicũt ꝙ talis tanq̃ neofitus eſt habẽdus: et neofitus eſt qui eſt eru
ditione plãtatus in vicio ſcte fidei. ſ. qui ꝓpoſitũ ſacre religioniſ nouiter
aſſumit: ꝛ iſte talis ſi nõ idoneus vel an̄ tẽp⁹ aſſumit gradũ honoꝛis ſic
neofitus dꝫ degradari ꝛ ꝑpetuo eijci a clero. tex. in. c. q̃m multa. xlviij. di.

xcj. queſtio ¶ Xcj. ꝺ pnĩa clerici homicide. Et dico ꝙ clerico homicide ĩponiẜ pnĩa ꝙ
etiã cũ diſpẽſatiõe epo in ſuo oꝛdĩe nõ adminĩſtret. l. di. c. miroꝛ. ꝛ eſt iſte ca
nõ. xj. ſm̃ ho. clerico etiã q̇ ꝓ defenſiõe euitabili paganũ etiã inficit ipo
niẜ pñia ꝙ ab eccl̃iaſtico officio abſtineat. l. di. c. de his clericiſ. ꝛ. c. clericũ

xcij. q̃ſtio. ¶ Xcij. q. eſt: de pnĩa clerici qui capitale crimẽ cõmiſerit vel cartã falſa
uerit vel falſum teſtimoniũ dixerit. Et dico ꝙ ſi ep̃s vel preſbyẜ aut dia
con⁹ p̃dicta crimina cõmiſerit deponiẜ ꝛ in monaſterio ad agendã pnĩaꝫ
detrudiẜ: ꝛ ibi q̃diu vixerit laicã tm̃ cõionẽ accipiat. l. di. ſi ep̃s vel p̃ſbyẜ.

xciij. q̃ſtio. ¶ Xciij. q. eſt de pnĩa clerici bigami vel homicide. Et dic ꝙ clericus oꝛdi
natus bigam⁹ vel homicidiũ facto: p̃cepto: cõſilio: vel defenſione cõmit
tẽs deponiẜ ꝛ tãtumodo in fine vite ſue cõionẽ accipiat. l. d. c. ſi q̇s viduã

xciiij. q̃ſtio ¶ Xciiij. q. eſt de pnĩa clerici in pc̃o carnis lapſi. ꝛ dico ꝙ clerico in pc̃o
carniſ lapſo poſt ſacros oꝛdĩes ĩponiẜ pnĩa ꝙ ad altaris miniſteriũ nõ ac
cedat. l. di. c. ꝑuenit. ꝛ clerici in ſacris etiã religioſi ꝓpter lapſuꝫ carniſ ab
officio deponũtur: ꝛ ſi poſtea celebrat cõione ſacroꝛũ vſq; ad finẽ vite ſue
p̃uaẜ ꝛ viaticũ tm̃ in fine vite accipiẽt. l. d. c. accedẽs. Itẽ ſi cleric⁹ poſt oꝛ
dinationẽ ſuã in lapſũ carniſ ceciderit oĩ modo ꝓhibẽd⁹ eſt cũ manib⁹ lo
culẽtiſ ꝛ pollutiſ myſteria ſacra tãgere vẜ tractare. l. di. c. ſi poſt oꝛdinationẽ

xcv. q̃ſtio. ¶ Xcv. q. eſt de p̃dicãte vẜ celebrãte in pc̃o mortali. Et dico ꝙ p̃dicãs vel
celebrãs exiſtẽs in pc̃o mortali peccat mortaliẜ. vt no. archi. ꝛ dñic⁹ in. c.
cũ exaudiero. l. di. ꝑ illũ tex. ꝛ eſt tex. exp̃ſſus de hoc ĩ. c. de hoie. §. cũ ergo
de celebra. miſſa. ꝛ ideo ſibi vt peccãti mortaliter penitẽtia imponi debꝫ.

xcvj. q̃ſtio. ¶ Xcvj. q. eſt de p̃ſbytero q̇ vẽdit vaſa ſacra. Dicendũ ꝙ preſbyẜ vel diaco
nus vẽdẽs vaſa ſacra ipſius eccl̃ie cõmittit ſacrilegiũ: ꝛ deponẽdus eſt: et
iõ ꝑ ſeptẽniũ penitere dꝫ. l. di. c. ſi q̇s preſbyẜ. iũcto. c. hoc ipm̃. xxxiij. q. ij.

¶ Xcvij.q.eſt de pnia clerici qui a ſanguine etiā hoſtiuȝ nō obſtinet. Et dico ꝙ clerici qui a ſanguine etiā hoſtiū nō abſtinēt officio ꝛ cōione corporis dn̄i duob⁹ annis priuātur: et illis duobus annis vigilijs: ieiunijs et orōnibus ꝛ elemoſynis pro viribus ſuis expient. l. di. c. de clericis. xcvij. q̄ſtio.

¶ Xcviij. queſtio eſt: de clerico qui iactando lapideȝ puerū interficit. Et dic ꝙ clericus qui eijciendo lapidem caſualiter puerū interficit: ſi debitā diligentiaȝ nō adhibuit ſemper in timore ꝛ in penitētia permaneat ꝛ remanet in ſuo officio ex miſericordia. l. di. c. clerico. xcviij. q̄ſtio

¶ Xcix. q. eſt: de pnia clericorū vel laicorū homicidarū. Et dico ꝙ clerico ſeu presbytero homicide imponit̄ pnia q̄ ponit̄ in. c. ſtudeat. l. di. q. tex. dicit ꝙ presbyter q̄ iracūdia cōmot⁹ lȝ extra animū aliquē interficit perpetuo carere dȝ officio. ſi alias ꝛ nō iracūdia tūc ad arbitriū penitere dȝ. tex. in. c. alr̄. presbyt̄ aūt q̄ nō volūtate ſȝ caſu homicidiū fecerit ſm̄ priorē regulam p. vij. annos ſm̄ poſteriorē ꝛ humanorū diffinitionē p tēpus q̄nquēnij penitere dȝ. ea. di. c. eos vero q̄. Si tn̄ caſualit̄ iudeū vel paganū occiderit. xl. dies in pane ꝛ aq̄ peniteat. ea. di. c. q̄ nō odij. Qui homicidiū facit ſi ep̄s eſt. xv. ānis peniteat et deponat̄: ꝛ cūctos dies vite peregrināndo finiat. presbyt̄. xij. ānis peniteat: tres ex his in pane et aq̄. Cleric⁹ ꝛ laic⁹. viij. ānis peniteat: tres ī pane ꝛ aq̄: ꝛ ad gradū cuiuſlibet ſacerdotij accedere nō p̄ſumāt. ea. di. c. ſi q̄s homicidiū. Qui aūt volūtate ancillā ſuā interfecit. vij. annis q̄ aūt ex caſu. v. a cōione abſtinere dȝ: niſi interim infirmus fuerit. ea. di. ca. ſi qua femina. Et volūtarius homicida vſq; ad finē vite cōione p̄uat̄. caſualis q̄nquēnio tm̄. ea. di. c. ſi q̄s volūtate. Occidēs aūt p infamiā nō dȝ penitere. iij. q. ix. c. iudicas. et. xv. q. j. c. aliq̄s. ꝛ. c. illā.

¶ C. q. eſt de eo qui amputauit ſibi virilia. Et dico ꝙ qui amputauerit ſibi virilia homicida ſui eſt: et dei ordinatione inimicus: ideo ei tanq̄ homicide penitentia imponi debet. lv. di. c. ſi quis abſciderit. c. queſtio.

¶ Cj. q. eſt de clerico qui alteri clerico oculū euertit. Et dico ꝙ clericus q̄ alteri clerico oculū euertit ab officio p̄sbyterij remouēdu⁹ eſt: ꝛ in aliquo monaſterio eſt ad agendā penitentiā detrudēdus. lx. di. c. ſi euāgelica. cj. queſtio.

¶ Cij. q. eſt: de ep̄o ordināte clericū inuitū. Et dic ꝙ ep̄s ordinās clericū inuitū ſine iuſta cauſa: per annū debet ſuſpendi. lxxiij. di. c. j. cij. queſtio.

¶ Ciij. q. eſt: de ieiunijs q̄ttuor tēpoꝝ. Et dicendū eſt ꝙ q̄liter ꝛ q̄bus tēporib⁹ ꝛ q̄bus rōnib⁹ ieiunia. iiij. tēpoꝝ obſeruari debēt: ex quo etiā pȝ q̄ penitētia frāgentib⁹ hec ieiunia imponi dȝ habet̄. lxxvj. di. c. j. ij. iij. iiij. v. ꝛ. vj. vbi dicit̄ ꝙ ſicut ānus p q̄ttuor voluit̄ tēpora: ita et nos quaternū ſolēne debem⁹ agere ieiuniū per. iiij. tēpora āni: ꝛ ita mādatur in. c. ij. alr̄. ꝙ oēs hoīes obſuent hec. iiij. tp̄a āni. ſ. i martio hebdōa p̄ma: i iunio ſcda: in ſeptēbri tertia: in decēbri q̄rta. Sȝ hāc certitudinē debes hr̄e in iſtis. iiij. tp̄ibus: ꝙ ſi klr̄. mar. in. iiij. feria ſiue ante euenerint eadē hebdōa ieiuniū celebret̄. Si aūt in. v. feria klr̄. vl̄ in. vj. vel in ſabbato deſcēdunt̄ in ſequēti hebdōa ieiuniū differatur: et hoc de alijs menſibus ponit̄ in. iij. cap. alr̄. ciij. queſtio

Hoc tm̄ ſciēdū eſt ꝙ ſi ieiuniū mēſis iunij in vigilia pēthecoſtes ſm regu
lā poſitā in ip̄o mēſe venerit nō erit celebrādū ibi: ſꝫ ip̄a hebdā ſolēni pē
thecoſtes q̇ vigilia ſimꝉ ⁊ ieiuniū ſimꝉ celebrare nō dꝫ: ⁊ tūc ꝓpť ſolēnita
tē ſcti ſpūs diacones dalmaticis induanť ⁊ allā cāteť: ⁊ flectamꝰ genua nō
dicať. de hoc eſt tex. in p̄allꝉ. c. iij. ⁊ hec ieiunia hoc mō debēt celebrari. ſ. ꝙ
primū ieiuniū celebreť in initio. xl. ſcdm in hebdā pēthecoſte. tertiū vero
⁊ q̄rtū in ſeptēbri ⁊ decēbri more ſolito fiat. de hoc eſt tex. in. c. iiij. alleg.
ciiij. q̄ſtio. ¶ Ciiij. q. eſt de ieiunio omi tp̄e. Ad qđ dico ꝙ lꝫ a paſcha reſurrectionis
vſqꝫ ad penthecoſtē nō ſit aliqđ ieiuniū neceſſariū: tm̄ q̇ voluerit ex deuo
tione hoc tēpore et omi tp̄e excepta die dn̄ica ieiunare pōt: nec propť hoc
peccat nec ſibi pn̄ia imponi debet. lxxvj. di. poſt paſcha. ⁊. c. vtinam.
cv. queſtio. ¶ Cv. q. eſt de prouiſione clerici depoſiti. Et dico ꝙ quilibꝫ clerico vel ſa
cerdoti ab ordine depoſito ep̄i prouidētia dꝫ locū pn̄ie deputare vbi pctā
lugeat et vlterius nō cōmittat. lxxxj. di. c. ſacerdos. Itē ꝙ preſbyteri cano
nice degradati ad agendā pn̄iam in monaſteriū vel canonicā regularē
mitti debēt: ⁊ ſi hoc fieri nō poterit vbicūqꝫ ſint pn̄iaꝫ agere nō deſiſtāt:
⁊ ſi pn̄iam agere neglexerint a cōione ecclie ſepentur. lxxxj. di. c. dictū.
cvj. q̄ſtio. ¶ Cvj. eſt de clerico adulterāte vel alia pctā cōmittēte. et dico ꝙ ſi aliq̇s
clericus adulteraſſe cōfeſſus vel cōuictus fuerit in monaſterio ad agēdā
pn̄iam toto tēpore vite ſue detrudi debꝫ. lxxxj. di. ca. ſi q̇s clericus. ⁊. c. ro
manus preſbyť aut diaconꝰ q̇ in fornicationē aut periurio aut homicidio
aut furto captus fuerit deponiť. ea. di. c. preſbyť aut diaconus. ⁊ ſic cōpel
litur agere pn̄iaꝫ. vt dictū fuit p. c. ſacerdos. ⁊. c. dictū. ea. di. ſi aūt ep̄s aut
preſbyť aut diaconꝰ fuerit fornicatꝰ aut meretricatꝰ debꝫ deponi et ab ec
cleſia proiectus inter laicos agat pn̄iam. ea. di. cap̄. ſi quis ep̄s. Si diaco
nus aut preſbyter crimē capitale cōmiſerit ab officio et cōione repellať ⁊
pro reatu ſuo ab altaris cōione ſub penitentis profeſſione ſubmouetur.
ea. di. c. ſi diaconus. Si preſbyter fornicationē fecerit. x. annis penitere de
bet ſm formā traditā in. c. preſbyter. lxxxij. di. et eſt iſte p̄mus canon peni
tentialis ſm hoſtien. Ep̄i preſbyteri et diaconi ſi ab vxoribus non abſti
nent ab eccleſiaſtico officio remoueātur. lxxxiiij. di. c. cum de quorūdam.
cvij. q̄ſtio. ¶ Cvij. q. ē ſi q̇s nō paſcit fame moriētē. Et dico ꝙ ſi q̇s nō paſcit fame
moriētē cū pōt: ip̄ꝫ occidit: ⁊ pn̄ia homicidij dꝫ ei iponi. lxxxvj. di. c. paſce
cviij. q̄ſtio ¶ Cviij. q. eſt de exponēte ante eccleſiā paruulū recenter natuꝫ. Et dico
ꝙ qui exponit ante eccleſiā: vel alibi paruulū recenter natuꝫ. ſi moritur:
penitentia homicidij ei imponi debet. lxxxvij. di. cap̄. vlti.
cix. queſtio ¶ Cix. q. eſt de clerico negociatore. Et dico ꝙ clericus negociator et in
honeſtis ⁊ turpibus lucris ſe immiſcens a clericalibus officijs abſtine
re debet. lxxxviij. di. cap̄. conſequens.
cx. queſtio. ¶ Cx. q. eſt de dimittente preſbyterum tutorē. Et dic grauiter peccare et
tanꝙ pro graui peccato penitere debet qui preſbyterū dimittit tutorem:
et per hoc illum a diuinis officijs deuiat. lxxxviij. di. cap̄. vlti.

¶ Cxj.q.eſt de epo cōmittēte res eccľiaſticas ꝯſanguineis. Et dico ꝙ ſi epus ſanguine cōiunctis: vel propinquis ratione perſone res eccleſiaſticas gubernādas cōmiſerit ⁊ alique ab eo fuerint ablata ab eo q̄ tulit: debent in duplum reſtitui. lxxxix. di. c. decenter. cxj. q̄ſtio.

¶ Cxij.q.eſt cōtra murmurātes ⁊ rixas amantes. Et dico ꝙ murmurātes ⁊ rixas amantes: ⁊ cōtentiones penitere debent ad arbitrium ſacerdotis. xc. di. c. alienus. ⁊. c. ſi quis monachus. cxij. q̄ſtio

¶ Cxiij.q.eſt de clerico nōītereſſente matutinis. Et dico ꝙ cleric⁹ q̄ abſq̄ corpuſculi ſui infirmitate matutinis deeſt ſtipēdio p̄uat̃ ⁊ excōicat̃: et ſic peccat mortaliter: ⁊ vt peccāti mortaliter penitētia imponi debet. xcj. di. c. cleric⁹ victū. ⁊. c. clerici vero. iūcto. c. nemo epoꝝ. xj. q. iij. cxiij. q̄o.

¶ Cxiiij.q.eſt cōtra cātores. Et dico: ꝙ cātores q̄ ad vanā gloriā cantāt in eccleſia deū morib⁹ famulāt cū pplm vocib⁹ delectāt: ⁊ vt grauiter peccātes penitere debēt. xcij. di. c. cantātes. ⁊. c. in ſancta. cxiiij. q̄o.

¶ Cxv.q.eſt de clerico nō veniente ad matutinas vel veſperas. ⁊ dico ꝙ ſi q̄s preſbyter aut diacon⁹ vel q̄libet cleric⁹ eccleſie deputat⁹: ſi in quolibet loco in quo eccleſia fuerit: matutini⁹ vł veſpertinis horis poſt monitionē epi ad eccleſiam nō cōuenerit deponitur a clero: ⁊ ſic vt grauit̃ peccans penitere debet. xcij. di. c. vltimo. cxv. q̄ſtio.

¶ Cxvj.q.eſt de impediēte legatū pape. Et dico ꝙ ſi aliq̄s legatū pape īpedit: q2 dei cām īpedit ⁊ ſtatuto eccľie ꝯturbat a liminib⁹ eccľie arceat̃: ⁊ vſq3 ad ſatiſfactionē nō eſt in cōione fideliū recipiēdus. xciiij. di. c. j. cxvj. q̄o.

¶ Cxvij.q.eſt de pnia ſimoniacoꝝ. Et dico ꝙ in monaſterio ſub ꝑhēni pnīa trudi dȝ q̄ ꝑ pecuniā ſimoniace ordinat̃. j. q. j. c. reperiunt̃. Et dānatur ⁊ grauiſſime peccat ep̄s ſi ꝑ pecuniā aliquē ordinat: ⁊ ideo ſibi vt grauiſſime peccāti pnīa imponi dȝ. j. q. j. c. ſi quis ep̄s. cxvij. q̄o.

¶ Cxviij.q.eſt cōtra ſacerdotes ſimoniacos. Et dico ꝙ ſacerdotes ſimoniaci q̄ pro baptizādis ⁊ cōſignādis fidelib⁹ p̄cia exigūt: vł pro diſpēſanda cōmunione debēt relinquere honorē ⁊ dignitatē ⁊ ꝑpetuo penitere. j. q. j. c. baptizādis. cū glo. vlti. ⁊. c. nullus ep̄s. cxviij. q̄o.

¶ Cxix.eſt de epo nō corrigēti⁹ ſimoniacos. ⁊ dicas ꝙ ep̄s ꝑmittēs ⁊ nō corrigēs ſimoniā q̄ cōmittit̃ a clerico ⁊ p̄ſbytero ⁊ diacon⁹ ⁊ ſubdiaconus exigēs pecuniā ꝓ ſacris: ſimoniā cōmittētes debēt penitere. vt hȓ. ea. q. c. q̄dq̄d inuiſibilis: vbi dicit tex. ꝙ ſi aliq̄s ſubditoꝝ epi ſciēte ip̄o epo aliq̄d recepit ꝓ ſup̄dict/dādis vel faciēdis: niſi ꝙ volūtarie fuerit ei oblatū ip̄e ep̄s duob⁹ mēſib⁹ excōicatiōe ſubiaceat ꝓ eo ꝙ in cōſciētia mala contexit: ⁊ correptionē neceſſariā nō acq̄ſiuit: ſi aūt aliq̄s ſubdit⁹ tale q̄d cōmiſerit ip̄o neſciēte: ⁊ credēdo hoc ſibi accipiēdum eſſe. Si p̄ſbyter quattuor mēſium excōicatiōe plectat̃. Si diacon⁹ tres. Subdiacon⁹ vero vel clericus his cupiditatib⁹ ſeruiēs pro arbitrio competenti pena: ⁊ debita excōmunicatione plectendus eſt. cxix. q̄o.

¶ Cxx.q.eſt de pnia clerici bn̄ficiati vł in ſacris nō recitantis. Et dicas cxx. q̄ſtio.

ꝙ clerici h̄ntes ſufficiēs p̄rimoniū vn̄ ſuſtentenť ſi ſtipēdia eccl'ie paupibus ꝺbita recipiūt: ⁊ nō faciūt officiū debitū peccāt mortaliť. ⁊ ad reſtitutionē tenenť fructuū q̄s recipiūt nō faciētes officiū. j. q. ij. c. clericos: ⁊ c. paſtor: cū notatis p archi. xliiij. di. §. j. ⁊ per tex. in. c. ſi canonici. §. ſcituri. de offi. ordinā. li. vj. Et ita debet eis iniūgi in pn̄ia p ꝯfeſſorē ꝙ reſtituāt fruct⁹ ⁊ agāt penitentiā de pc̄tis mortalibus.

cxxj. q̄ſtio. ¶ Cxxj. q. eſt cōtra p̄latos ⁊ clericos ſimoniacos. Et dico ꝙ ſi p̄lat⁹ bn̄ficia dat vł cleric⁹ bn̄ficia recipit ſimōiace p pecuniā: p̄lat⁹ teneť ꝙ accepit reſtituere. ⁊ cleric⁹ bn̄ficiū dꝫ dimittere ⁊ fruct⁹ oēs q̄s recepit reſtituere: ⁊ de pc̄to dꝫ penitere. j. q. iij. c. ſi q̄s dator: ⁊ c. ſi q̄s eps̄.

cxxij. q̄ſtio. ¶ Cxxij. q. eſt de penis ſimoniacoꝝ. Et dic ꝙ ſimoniaci niſi peniteāt ab eccl'ia dei abſcindunť: ⁊ eterni īcēdij ignib⁹ deputanť. j. q. iij. c. ex mlt'. in fi. ⁊ c. ꝑuenit. in fi. Si ſimoniac⁹ cū hoc pc̄to ad ſacerdotiū ordinať degradať: ⁊ ſic vt peccās mortaliter penitere debet. j. q. vij. c. ſi q̄s oēm. in fi.

cxxiij. q̄o. ¶ Cxxiij. q. eſt ꝯ parētes infantes ī lecto ſuffocātes. ⁊ dicaſ ꝙ p̄res ⁊ matres infantes teneros ſecū ī vno lecto collocātes: ⁊ eos p negligētiā ſuā ſuffocātes homicide ſūt: nā ſic ille q̄ ꝯceptū ī vtero p aborſuꝫ ꝺleuerit homicida ē: mlt'o mag' q̄ vni⁹ ſaltē diei pueꝝ ꝑemerit hōicidā ſe eē excuſare nequit. ij. q. v. c. ꝯſuluiſti. in fi. ⁊ ideo talib⁹ tanꝙ hōicidis pn̄ia īponi dꝫ.

cxxiiij. q̄o. ¶ Cxxiiij. q. eſt de iniētib⁹ duellū. ⁊ dico ꝙ iniētes duellū deū tēptare videnť. ⁊ ideo ip̄is tanꝙ grauiť peccātib⁹ pn̄ia imponi debet: ⁊ talibus eucariſtia nō eſt dāda. ij. q. v. c. monomachiā. cū glo. j.

cxxv. q̄ſtio. ¶ Cxxv. q. eſt de accuſante ſacerdotē. Et dicēduꝫ eſt ꝙ ſi aliq̄ ſacerdotes dn̄i accuſare vel īfeſtare p̄ſumpſerint anteꝙ eos familiari colloq̄o moueant vt emēdēt q̄ emēdāda ſūt excōicanť: ⁊ nō abſoluunť anteꝙ p ſatiſfactionē ꝯdignā pn̄iaꝫ egerint: ⁊ ſic peccāt mortaliť ⁊ tanꝙ peccātib⁹ mortaliter pn̄ia imponi debet. ij. q. vij. c. accuſatio. in fine.

cxxvj. q̄o. ¶ Cxxvj. q. eſt de accuſante ep̄m. ⁊ dico ꝙ ſi q̄s erga epꝫ vł actores eccl'ie aliꝙ q̄rellā iuſtā habuerit: nō ꝑus p̄mates vł alio⁹ iudices adeat ꝙ ip̄oſ moueat familiariť vt ſatiſfaciāt. ſi aūt aliť egerit ab ipſis et alijs cōione ꝑueť: ⁊ ſic ei tanꝙ peccāti mortaliť pn̄ia imponi dꝫ. ij. q. vij. c. ſi q̄s erga.

cxxvij. q̄o. ¶ Cxxvij. q. eſt de ſpoliāte aliū. ⁊ dico ꝙ q̄ aliū ſpoliauerit reſtituere dꝫ oīa q̄ abſtulit ſpoliato in illo loco vn̄ abſtulit ſumptib⁹ ſuis: ⁊ ita dꝫ ſibi iniūgi in pn̄ia. iij. q. j. c. reintegrāda. cū glo. j.

cxxviij. q̄o. ¶ Cxxviij. q. eſt de ꝑſeq̄ntib⁹ ſacerdotes. ⁊ dico ꝙ deū crucifigūt illi q̄ eū in ſacerdotib⁹ ſuis ꝑſequunť: ⁊ ideo ip̄is tanꝙ deū crucifigētib⁹ ⁊ grauiſſime peccātib⁹ pn̄ia imponi dꝫ. iij. q. j. c. nulli dubiū. in fine.

cxxix. q̄o. ¶ Cxxix. q. eſt de ſacerdote exiſtēte ī pc̄to mortali ponēte pn̄iam anteꝙ ꝯterať. Et dico ꝙ ſacerdos vt ſapiēs medic⁹ ⁊ ꝑfect⁹ p̄mo ſua pc̄ta diluere ſciat: ⁊ poſtea aliena curet detergere ⁊ ſanare. nam ſacerdotes dū ī crimine ſunt peccāt mortaliť iniūgēdo pn̄iam niſi ꝑus ꝯteranť. iij. q. vj. c. ſacerdos. iūcto. c. j. de pe. di. vj. cū glo. ibi poſita ſup pte iudicandus.

¶ Cxxx.q.eſt deponētibus libellos famoſos. ꝛ dicas ꝙ illi q̄ libellos fa moſos in eccleſia vel in alio loco cōtra alios ponūt: ꝛ illi q̄ tales libellos inueniūt: ꝛ ſtatim nō dilacerāt vel cōburūt ꝛ publicāt ꝯtenta in eis ana tematizant: ꝛ capitali ſniē ſubiugant ꝛ flagellant: ꝛ corpis et ſanguinis dn̄i participatiōe p̄uant. v.q.j.c.j.ij.iij.ꝛ.iiij. ꝛ ſic tanꝙ grauiſſime peccā tibus eis penitentia imponi debet. cxxx. q̄ſtio.

¶ Cxxxj.q.eſt de clericis falſuꝫ teſtimoniū dicētibꝰ. Et dico ꝙ p̄ſbyteri ꝛ diaconi ſi falſum teſtimoniū dixerint: ſi i re pecuniaria ꝛ ciuili ꝑ tres an nos a diuino miniſterio dn̄t ſepari ꝛ monaſterio tradi ad agēdā pn̄iam. Si aūt in cā crimiali: a clericatꝰ honore depoſiti ſubijciunt penis legitti mis ceteri clerici ſine diſtinctiōe cauſe legittime coercent: ꝛ ſic teſtibꝰ fal ſum dicētibꝰ vltra ſatiſfactiōeꝫ quā parti leſe facere dn̄t tanꝙ grauiſſime peccantibꝰ pn̄ia imponi debet. v.q.vj.c.p̄ſbyteri.ij.ꝛ ibi notata. cxxxj.q̄o.

¶ Cxxxij.q.eſt de nō probāte crimē qđ alteri intulit. Et dico ꝙ q̄ nō pro bauerit crimen qđ alteri intulerit nō debet accedere ad miniſteriū ſancte cōmunionis.v.q.vj.c.epiphanum. cxxxij.q̄o.

¶ Cxxxiij.q.eſt de accuſante aliū. Et dico ꝙ ſi aliq̄s fidelꝭ delator extite rit ꝛ ꝑ delatiōeꝫ eiꝰ aliq̄s fideliū īterfectꝰ fuerit vlꝭ ꝓſtratꝰ nō niſi i fine vi te cōiōnē recipiat. ſi leuior cā fuerit int q̄nquēniū cōionē accipe poterit. ſi āt minꝰ fuerit poſt q̄nquēniū admittat ad baptiſma.v.q.vj.c. delator. cxxxiij.q̄o.

¶ Cxxxiiij.q.eſt de dicēte falſuꝫ. Et dico ꝙ ſi aliq̄s falſū dixerit vlꝭ ꝑſonā innocētis falſo crimine maculauerit: iuxta arbitriū ſacerdotis diuturna penitentia expurgatur.v.q.v.c.ſi quis falſum. cxxxiiij.q̄o

¶ Cxxxv.q.eſt de fatigāte ecclīā vel clericū. Et dico ꝙ ſi q̄s ſeclariū ꝑ ca lūniā ecclīā vel clericū fatigare p̄ſumpſerit: ꝛ cōuictꝰ ab ecclie liminibꝰ ꝛ cōione catholicoꝝ niſi digne penituerit coercetur.v.q.vj.c.vlti. cxxxv.q̄o.

¶ Cxxxvj.q.eſt de detractoribꝰ. ꝛ dico ꝙ deteriores ſunt detractores q̄ do ctoꝝ vitā ꝛ mores corrūpūt: his q̄ ſubſtātias: ꝛ p̄dia alioꝝ diripiūt: ꝛ ideo iuſte iſames ſūt ꝛ merito ab ecclia ſepari debēt.vj.q.j.c. deteriores ſūma iniq̄tas eſt detrahere. vn̄ ſcriptū.j.Jacobi.xij.c.oīs q̄ detrahit fratri ſuo homicida eſt: ꝛ oīs homicida nō hꝫ ptē in regno dei: ꝛ ſic detractori tanꝙ homicide pn̄ia īponi dꝫ.vj.q.j.c.ſūma iniq̄tas.ꝛ ibi no. archi. ſm tho. ꝙ aliq̄s pōt alteri famā auferre tripl r. Uno mō verū dicēdo ꝛ iuſte: puta cū aliq̄s crimē alicuiꝰ prodit ordine iuris ſeruato: ꝛ tūc nō tenet ad reſtitu tionē fame. Alio mō falſū dicēdo ꝛ iniuſte: ꝛ tūc tenet famā reſtituere cō fitēdo ſe falſuꝫ dixiſſe: ꝛ ita debet ſibi iniūgi ꝑ cōfeſſorē. Tertio mō verū dicēdo ſꝫ iniuſte: vt cū aliq̄s prodit crimē alterꝰ ꝯtra ordinē debitū: ꝛ tūc tenet ad reſtitutionē q̄ntū pōt ſine mēdatio: tn̄ vtpote q꜠ dicit ſe male di xiſſe vel ꝙ eū iniuſte diffamauerit vel ſi nō pōt famā reſtituere dꝫ ei alit recōpēſare ſicut i alijs iniurijs ſcd̄m ſcm̄ tho. ꝛ archi. ibi. ꝛ ideo ita debet iniungi per confeſſorem penitenti. cxxxvj.q̄o.

¶ Cxxxvij. de periurante ſe ſcienter. ꝛ dicas ꝙ q̄cūq ſcienſ ſe piurauerit Attende ꝙ

quadraginta dies in pane ꝛ aq̄: ꝛ ſeptē ſeq̄ntes annos peniteat ꝛ nunq̄ ſit ſine pn̄ia.vj.q.j.c.qcūqꝫ.ꝛ eſt iſte.xl.canon penitētialis.ſm hoſtien.

cxxxviij.q. ¶ Cētesima.xxxviij.q.eſt de peccāte ſciēter vel ignorāter. Et dico ꝙ grauiꝰ peccat ſciēter peccās ꝙ̄ ignorāter peccās: ꝛ ideo grauioꝛ pn̄ia dꝫ iponi ſciēter peccāti: niſi in crimine hereſis: in q̊ tātū peccat hereticꝰ neſciēſ: quātū auarꝰ ſciēs: ꝛ ideo equaliſ pn̄ia dꝫ eis imponi.vj.q.j.c.quero.

cxxxix.q̄o. ¶ Cēteſima.xxxix.q.eſt de clerico q̊ diebꝰ ſolēnibꝰ ab eccl̄ia deeſt. Et dico ꝙ ſi q̄s in clero ꝯſtitutꝰ ab eccleſia ſua diebꝰ ſolēnibꝰ defuerit.ſ.natitatem dn̄i: epiphaniā.paſcha vel penthecoſtē: dū potiꝰ ſecularibꝰ lucris ꝙ̄ ſeruicio dn̄i parere ſtudet.triēnio a cōione ſuſpēdatur: ſimiliť diaconꝰ vł preſbyter: ſi per tres hebdomadas ab eccleſia ſua defuerit: eadem penitētia imponať.vij.q.j.c.ſi quis in clero.

cxl.q̄ſtio. ¶ Cxl.q.eſt de acq̄rente eccleſiā per munera. Et dico ꝙ q̊ eccleſiā aliquā vacātem muneribus acquirere tēptauerit: eĳciť a clero ꝛ alienꝰ a regula eccleſiaſtica erit.vij.q.j.c.ſancitum.

cxlj.q̄ſtio. ¶ Cxlj.q.eſt de pꝛomoto ad dignitatē alterius viuentis. Et dicaſ ꝙ ille qui in locū vel dignitatē alteriꝰ viuētis ſe pꝛomoueri conſenſerit: deponitur ab illa dignitate ſi vlteriꝰ ibi miniſtrare p̄ſumpſerit: participatiōe ſacre cōionis priuať.vij.q.j.c.eum qui.

cxlij.q̄ſtio. ¶ Cxlij.q.eſt de ſacerdotibꝰ qui auctoꝛitate ſua de vna eccleſia ad aliaꝫ migrāt. Et dico ꝙ ſacerdotes qui auctoꝛitate ſua de eccleſĳs ad alias eccleſias migrāt: a cōmunione debēt eſſe alieni quouſqꝫ ad ſuas eccleſias redeant.vij.q.j.c.eos.

cxliij.q̄o. ¶ Cxliij.q.eſt cōtra clericos ab alieno ep̄o ſine licētia ſui ep̄i oꝛdinatos. Et dico ꝙ clericis ab alieno ep̄o ſui ep̄i oꝛdinatis pꝛopter eccleſiā quā offenderūt: debet iniūgi ſatiſfactio ꝛ cōgrua penitētia ſm arbitriū ſacerdotis.ix.q.ij.c.lugdunēſis.ꝛ ibi notat glo.vlti.ī fine. ꝙ q̊libet ſacerdos pōt diſpenſare circa canones penitentiales.

cxliiij.q̄o. ¶ Cxliiij.q.eſt cōtra laicos accipiētes oblatiōes. Et dico ꝙ laici vſurpātes ꝛ accipiētes oblatiōeſ eccleſie ſacerdotibꝰ debitaſ excōicanť ꝑpetuo: ꝛ ſic vltra reſtitutionē oblationū vter peccātibus grauiť ꝛ anathematis vinculo ligatis ꝛ cōdēnatis pn̄ia imponi debet.x.q.j.c.quia ſacerdotes ꝛ.c.ſanctoꝛum.ꝛ.c.hanc conſuetudinem.

cxlv.q̄ſtio. ¶ Cxlv.q.eſt ꝯtra clericū accuſantē aliū clericū corā iudice ſcł̄ari.ꝛ dicaſ ꝙ clericꝰ accuſans aliū corā iudice ſcł̄ari anathematizať: ꝛ ſic peccat moꝛtaliť.ꝛ vt peccāti moꝛtaliť pn̄ia ſibi īpōi dꝫ.xj.q.j.c.ſi q̄s clericꝰ accuſans.

cxlvj.q̄o. ¶ Cxlvj.q.eſt cōtra clericos cōiuratiōes faciētes. Et dico ꝙ clerici cōiuratiōes vel cōſpiratiōes faciēteſ ꝓpriū gradū amittūt: ꝛ ab eccl̄ia ſeparātur ꝛ excōicanť.ꝛ ſic talibꝰ vt grauiſſime peccātibꝰ pn̄ia īponi dꝫ.xj.q.j.c.coniurationum.cū quattuoꝛ capł̄is ſequētibus.

cxlvij.q̄o. ¶ Cxlvij.q.eſt ꝯtra clericos excōicatos vel ſuſpēſos celebrātes.ꝛ dico ꝙ clerici excōicati vł ſuſpēſi celebrātes vel in officio ſuo vt priꝰ miniſtrātes

deponunt: et ſic grauirer peccāt. et ipſis vt grauit peccātib⁹ pnīa imponi debet. xi. q. iij. c. ſi quis pſbyter. cū duob⁹ capl'is ſequētibus.

¶ Cxlviij. q. eſt cōtra epos q innocētes excōicāt. Et dico q epi vel plati q innocētes vel pro minimis cauſis culpabiles excōicāt cōio denegatur: q2 ppt excōicationē excōicati citi⁹ moriunt. xi. q. iij. c. epi. et ſic eis vt grauiter peccātibus penitētia imponi debet. cxlviij. qo.

¶ Cxlix. q. eſt cōtra nō obediētes epis. Et dico q nō obedientes epis ſeperati ſunt a regno dei et a cōſortio fideliū et a liminib⁹ ſcte eccleſie alieni erūt. xi. q. iij. c. ſi autē. cū tribus capl'is ſequētibus. cxlix. qo.

¶ Cl. q. eſt cōtra cōicantes cum excōicatis excōicatiōe maiori. et dico q cōicantes cū excōicatis excōicatione maiori ſunt excōicati minori: et grauiter peccāt ſi in cōtemptum ſciēter cōicāt eis. xi. q. iij. c. ſicut apl'i. cū. iij. capl'is ſequē. iuncto. c. ſacris et ibi no. per doc. q me. cā. niſi ſint pſone excepte in. c. quoniā multos. xi. q. iij. cl. queſtio.

¶ Clj. q. eſt cōtra illos q cū excōicatis cōicāt ſcient. Et dico q q excōicato ſcient cōicat vel latebras prebuerit eis q min⁹ ad ſatiſfactiōe3 pducat ab epo excōicatore penitētiā accipiat et corpis et ſanguini⁹ dn̄i participatiōe ſe priuatū eſſe cognoſcat. xi. q. iij. c. quicūq3. in fine. clj. qſtio.

¶ Clij. q. eſt ptra penā excōicātes iniuſte. Et dico q ligādi et ſoluēdi poteſtate ſe puat q illā poteſtatē nō ſm q exigūt mores penitētiū: ſed pro ſua voluntate exercet. xi. q. iij. c. ipſe ligandi. clij. qſtio.

¶ Cliij. q. eſt penitentia principis qui per irā facit homies interfici. Et dico q rex et pnceps q propter irā iuſſerit milites in populo hoies ſibi occurrētes iterficere imponēda eſt ſibi penitētia publica quā debet iplere in cōſpectu toti⁹ eccl'ie et abſq3 regali faſtigio vſq3 ad tēpus ſibi per pfeſſorem aſſignatū. xi. q. iij. c. cum apud. cliij. qſtio.

¶ Cliiij. q. eſt ptra violatores eccl'iarū. Et dico q violatores eccl'iarū a gremio ſancte matris eccl'ie: et a pſortio toti⁹ xpiāitatis ſeparari debēt quſq3 reſipiſcāt et eccl'ie dei ſatiſfaciāt. ea. q. c. canonica. cliiij. qō.

¶ Clv. q. eſt cōtra pſbyteros excōicatos q ſacrū miniſteriū tāgūt. Et dico q pſbyteri q excōicati tāgere pſumūt ſacrū miniſteriū trib⁹ annis cōtinuis p hebdomadā omi tpe ſcda. et. iiij. et. vj. feria a vino et carne penit⁹ debēt ieiunare: et vltra lugēda ne quaq3 cōmittere. ea. q. c. de his pſbyteris: et iſte eſt. vj. canon penitētialis. ſm hoſtien. clv. qſtio.

¶ Clvj. q. eſt penitētia pticipātiū cū excōicatis. Et dico q participātib⁹ cum excōicatis ſcient grauior penitētia debet imponi: vel ſi ſpōte ſua voluntate hoc faciant et leuior. ſi ignorātia vel timore vel neceſſitate participent illis. ea. q. c. vlti. nam grauius peccāt chriſtiani mali q infideles: et grauior penitentia eis imponi debet. xij. q. j. c. ſcim⁹. in fine. Jo. doctor. Et grauius q iudei: et graui⁹ q infideles in inferno puniunt: vt legit in hiſto. ſcti macharij abbatis. Qui in itinere obuiauit cadauerne cuiuſdā hominis: q cū ab ea qreret cui⁹ nā eſſet cadauerne. Reſpōdit eſſe cuiuſdā clvj. qſtio.

pagani: ⁊ iterũ interrogāti eidē vbi eſſet aīa eiꝰ: rñdit in inferno: ⁊ iteruꝫ eidē interrogāti an alij ꝓfundiores eſſent: rñdit ꝙ iudei: ⁊ iterũ eidē interrogāti an alij ꝓfundiores eſſent: rñdit ꝙ falſi xp̄iani: q̇ ſanguinē xp̄i paruipenderunt. Jacobus doctor.

clvij. q̄ſtio. ¶ Clvij. q. eſt cōtra rapiētes res eccl̄ie. Et dico ꝙ homicida ⁊ ſacrilegus iudicaṫ q̇ pecunias vel predia vł alias res eccl̄ie inuadit: eripit: vaſtat vł rapit vel aufert vel fraudat: ⁊ ip̄is vt ſacrilegis ⁊ hom icidiꝭ penitētia imponi dꝫ. xij. q. ij. c. j. ⁊ c. nulli. cũ. vij. capl̄is ſequentibus.

clviij. q̄o. ¶ Clviij. q. eſt pnīa filioꝝ furātiũ aliq̄d parētibꝰ. Et dico ꝙ q̇ abſtulerit aliq̄d pr̄i vel matri: lꝫ putās nō eſſe pctm̄: ꝑticeps homicidij eſt: adeſt notabilis tex. in. c. qui abſtulerit. xij. q. ij. ergo ecce q̄liter grauiꝭ pnīa debet imponi filijs furantibus aliquid parentibus.

clix. q̄ſtio. ¶ Clix. de pnīa alienātiũ res eccl̄ie: vel retinētiũ ea tp̄e q̄ alienāde ſunt. Et dico ꝙ grauiter peccāt alienātes bona eccl̄iaꝝ in caſu a iure nō ꝑmiſſo: ⁊ etiā nō alienātes in caſu debito. ſ. ꝓ redēptiōe captiuoꝝ: ⁊ ideo ip̄is vt grauiṫ peccātibꝰ pnīa īponi dꝫ. xij. q. ij. c. apl̄icos. cũ tribꝰ capl̄is ſeq̄n. Jo. doc. Et ſi impetrato reſ emptũ apl̄icũ ſuꝑ alienatiōe rei eccl̄iaſtice: ſi nō ſit in caſu a iure cōceſſo. ⁊ etiā in caſu a iure ꝯceſſo: ſi nō apponaṫ clauſula ſi per euidētē vtilitatē eccl̄ie tēdat alienatio eſt nulla. ⁊ etiā patiunṫ penā alienātes ⁊ aliṫ recipiētes: vt in ꝯſtitutiōe pauli pape ſecūdi ꝯtinetur q̄ incipit Paulus ep̄s. ⁊c̄. Ja. doctor.

clx. q̄ſtio. ¶ Clx. q. eſt de pnīa inuaſoꝝ rerũ eccl̄iaſticaꝝ. Et dico ꝙ inuaſoribꝰ reꝝ eccl̄iaſticaꝝ dꝫ īponi pnīa ſeptē annoꝝ: hoc videlicet mō adimplēda. ſ. ꝙ p̄mo anno ſit extra eccl̄iā. Scd̄o anno ſint ante fores eccl̄ie ⁊ ſine cōione maneāt. Tertio vero anno eccleſiā dei ingredianṫ: ⁊ inṫ audiētes ſtent ſine oblatiōe nō māducātes carnes: nec bibētes vinũ preṫ natalis ⁊ reſurrectiōis dies dn̄ice. Quarto p̄terea anno ſi his p̄oribꝰ tribꝰ coꝝ fructuoſus fuerit pnīe labor cōioni fideliũ reſtituanṫ: totaqꝫ mētiſ itētiōe ſpōdēteſ tali a ſe vlteriꝰ nunq̄ facturoſ: corpꝰ ⁊ ſanguinē dn̄i ſuſcipe mereanṫ: ⁊ vſqꝫ ad. vij. annũ tribꝰ in hebdomada diebꝰ ſine vſu carniũ ⁊ vini potatiōe penitētes maneāt. Ad hoc eſt tex. in. c. de viro. xij. q. ij. ⁊ eſt canō iſte penitētialis. xxj. ſm̄ hoſti. ⁊. xij. ſm̄ ſpeculũ. Et hec pnīa imponēda iſtis īuaſoribꝰ reꝝ eccl̄iaſticarũ: tex. eſt in. c. monemꝰ. cũ duobꝰ capl̄is ſeq̄n. q̄ iura dicūt ꝙ ſi ep̄s vel ſacerdos hoc fecerint canonicā ſine dubio ſubiaceant vltionem: ⁊ ꝙ ablatũ eſt iniuſte reddere cōpellantur: ita vt deinceps ad litigandum ſuꝑ his vel poſſidendũ nullas vires habere poſſit. et ꝙ ſi aliquis princeps a monaſterio vel ep̄o vel clerico agrum emerit vēditio ſit irrita: ⁊ reſtituaṫ ep̄o vł monaſterio illud ꝙ fuerit venditum: ⁊ ep̄ſ vel abbas hoc faciēs abijciaṫ tanq̄ q̇ diſꝑſit q̄ nō collegit: ⁊ ꝙ nō licet pape bona eccl̄ie alienare aliq̄ modo vel ꝓ aliqua neceſſitate nec in vſum fructũ rura dare: niſi tātũmodo aliq̄ domꝰ q̄ in q̇buſdā vrbibꝰ nō modica īpēſa ſuſtētaṫ. ⁊ ſi cōtrariũ fuerit factũ; donator; cenſuator; vēditor; honorem

perdat: ⁊ qui ſubſcripſerit anthema ſit cū eo: qui dederit vł receperit: niſi reſtituaꝛ. ⁊ liceat quibuſlibet pſonis eccłiaſticis ꝯtradicere et cū fructib⁹ alienata repoſcere: qđ nō ſolū in apoſtolica eccleſia ſeruari debet: verū eti am in vniuerſis eccleſijs per oēs ꝓuincias cōſtitutis. ⁊ eſt tex. in. c. indi gne cū. c. ſeqn. ea. cā. ⁊. q. iura q̄ ponūt alia late de hac materia.

¶ Clxj. eſt de frangētib⁹ ꝑuilegia eccleſiaꝝ. dic ꝙ frāgētes priuilegia ec cleſie vel illa calcāt ⁊ cōmoniti vel cōuicti: hmōi nequitiā ſopire cōſenti unt: ⁊ detrimēta ſic illata ſacris reb⁹ nō reſartiūt merito ſūt diuini mune ris ꝑticipatiōe ꝑuādi: vt hui⁹ perceptiōe careant qđ deſpectui ſacrilegis auſib⁹ habuerūt: ⁊ q̄ ꝯ̄ hoc papale iudiciū etiam iſtis ſacris cōiōnē mini ſtrare ꝑ̄ſumpſerit: ſi fuerit eꝑ̄s cui nō opꝫ ſnīam ꝓprij ſacerdotis ignora re ab officio eccłiaſtico ꝓtin⁹ repellaꝛ: vt null⁹ de cetero talia audeat face re. tex. eſt ad hoc. in. c. q̄ ⁊ humanis. xij. q. ij. clxj. q̄ſtio.

¶ Clxij. q. eſt de pnīa imponēda vēdētib⁹ res eccłie. ⁊ de pnīa imponēda illis q̄ res eccłie vēdūt vel q̄ inſtrumēta eccłie ſupprimūt: vel aduerſarijs tradūt vł ſeruos vł ſeruiētes eccłie in angarijs ⁊ exactiōib⁹ fatigāt: hꝛ in c. ſtatuim⁹. ⁊. c. ſi q̄s de clericis. ⁊. c. diacōi. ⁊. c. hec hui⁹ placiti. ⁊. c. eccłiaꝝ ſeruos. ea. q. vbi dꝛ ꝙ clerici ſiue p̄ſbyteri vēdere aut donare nō p̄ſumāt: ꝙ ſi fecerint facta vēditio nō teneat: ⁊ de facultatib⁹ ſi q̄s hn̄t ꝓprias in dēnē eccłiam reddāt ⁊ cōiōne ꝑuenꝛ. Si aūt q̄s documēta eccleſie ſuppri mit vel aduerſario tradit: ⁊ ꝓpter hoc aliqđ dānū eccłie venerit totū iſte teneꝛ reſarcire de ꝓprijs facultatib⁹ et cōiōne etiā ꝑuari debet: ⁊ illi q̄ in dāno eccłie ſolicitati ⁊ traditorib⁹ aliqd receperint eo mō ⁊ eadē ſentētia puniunꝛ. ⁊ clerici p̄ſbyteri vel diaconi ī parrochia ꝯſtituti ſi de reb⁹ eccłie ſibi creditꝭ q̄s deo noſcunꝛ ſacrate eſſe aliq̄ donauerint alienauerint vł cō mutauerint: ⁊ de hoc ꝯuicti in ꝯcilio ab honore depoſiti: de ſuo ꝓprio tā tū reddāt q̄ntū viſum fuerit p̄ſumpſiſſe: ⁊ ſi ſuos de eccłia ſibi cōmiſſos liberos facere voluerūt ipos act⁹ eccłie ꝓſequi dn̄t qđ ſi facere ꝯtēpſerint ipi ad ꝓpriū ſunt redigēdi ſeruitiū. Jta dic. tex. ī. c. diaconi. ſup alꝛ. ⁊ alie plures pene q̄ ponunꝛ in. c. hui⁹ placiti. iā alꝛ. cōtra p̄dictos. clxij. q̄ſtio.

¶ Clxiij. q. eſt ꝯtra nō reſtituētes eccłijs q̄ poſt ꝓmotionē acq̄ſiuerūt vł ex reb⁹ eccłie res ſuas augmētarūt. ⁊ dic q̄ nihil hn̄tes tꝑe q̄ ad eccłias ꝓmouenꝛ nō reſtituerint eccłijs q̄ ex ipis eccłijs poſt ꝓmotionē ſuā acq̄ ſiuerūt inuaſiōes crimine tenenꝛ: ⁊ vt inuaſorib⁹ pnīa imponi debet. xij. q. ij. c. j. ⁊ quicūqꝫ de rebus eccleſie res ſuas augmentauerit: et ꝓpꝛ hoc rebus eccleſie infert aliquod detrimētum eccłie reſarcire tenetur. xij. q. iiij. c. j. ⁊. ij. Jnfideles ⁊ egentiū necatores ⁊ nō credētes iudiciū dei ha bendi ſunt illi q̄ oblationes: ⁊ predia relicta eccleſijs a defunctꝭ retinēt: ⁊ eccleſijs tradere demorātur: ⁊ vt infideles ab eccleſia abijciendi ſunt: qꝛ amico quippiā rapere furtū eſt: eccleſiaꝫ vero fraudare ſacrilegiū eſt. ⁊ ideo talibus tanqꝫ egentiū necatoribus et ſacrilegis pnīa imponi de bet. xiij. q. ij. c. qui oblationes. j. ⁊. ij. clxiij. q̄o.

clxiiij. q̄o. ¶ Clxiiij. queſtio eſt cõtra clericos vſurarios. ꝛ dico ꝙ clerici vſuras exigentes excõmunicãtur ꝛ eijciuntur a clero. ꝛ ſic vt peccantibus mortaliter penitẽtia eis imponi debet: vltra reſtitutiõem ad quã tenentur. xiiij. q. iij. per totum ſunt. xvj. capitula.

clxv. q̄ſtio. ¶ Clxv. q. eſt cõtra notarios ꝛ officiales imoderate extorquẽtes. et dico ꝙ penitẽtia q̄ debet imponi notarijs ꝛ alijs officialib⁹ qui ꝑ imoderatã improbitatẽ multa extorquẽt: ꝛ alijs nõ officialib⁹ qui rapinis calũnijs inuaſiõib⁹ ꝛ oppreſſiõib⁹ aliq̄ abſtulerũt: ponit in. c. nõ ſane. xiiij. q. v. ſ. ꝙ omnia ſic extorta vel ablata reſtituãt: nam alias penitentiã agere nõ poſſunt. ꝛ oẽs illi q̄ cõtra ius ſocietatis: furtis vel rapinis vel oppreſſiõibus aliqua abſtulerint illa etiã reddere debẽt illi⁹: ꝛ iſta tũc poti⁹ dicunt reddi q̄ donari. ꝛ ſic debet publicari q̄ nõ poſſũt agere pniam niſi aliena reſtituant ſtatim cũ poteſt reſtituere: ꝛ ita debet eis cõfeſſor dicere et cuilibet penitenti. vt in. c. ſi res aliena. xiiij. q. vj.

clxvj. q̄o. ¶ Clxvj. q. eſt cõtra epm qui rem alienã cõſecrat. ꝛ dico ꝙ q̄ hoc fecerit tenetur ei⁹ eſtimationẽ reſtituere. q. vi. c. cõperimus.

clxvij. q̄o. ¶ Clxvij. q. eſt an in re minima cõmittat furtũ. ꝛ dico ꝙ in q̄cũq; re licet minima cõmittitur furtũ ſicut in re magna: et ad reſtitutionem tenetur furans. xiiij. q. vj. c. vltimo.

clxviij. q̄o. ¶ Clxviij. q. eſt de penitẽtia imponẽda coeũtib⁹ cũ brutis. ꝛ dico mulier q̄ acceſſerit ad pec⁹ ꝛ vult aſcẽdi ab eo interficiẽtis mulierẽ ꝛ pec⁹ morte moriat. tex. notabilis eſt in. c. mlier. xv. q. j. ad vidẽdũ q̄ grauis pnia imponẽda eſt coeũtib⁹ cum brutis animalibus.

clxix. q̄o. ¶ Clxix. q. eſt contra extorquentes cõfeſſiões a miniſtris eccleſie. ꝛ dico ꝙ qui per vim extorquẽt confeſſiones ꝛ iuramẽta a miniſtris eccleſie excõmunicãtur ꝛ grauiter delinquunt. ꝛ vt grauiter peccãtibus penitẽtia imponi debet. xv. q. vj. c. j. ꝛ. ij.

clxx. q̄ſtio. ¶ Clxx. q. eſt cõtra recipiẽtes eccl'ias de manu laicoꝝ. ꝛ dic ꝙ illi q̄ epat⁹ vel abbatias vel eccl'ias de manu laicorũ recipiũt: ꝛ laici q̄ illas dant peccant grauiter ꝛ q̄ pnia ipſis omnib⁹ vt grauiter peccãtib⁹ imponi debet: vt habet in. c. ſi quis deinceps. cũ. viij. capl'is ſequẽtib⁹. xvj. q. vij. q̄ iura dicũt ꝙ null⁹ audeat recipere epat⁹ abbatias vl' alias dignitates inferiores tali modo: ꝛ cõtrariũ facientes inter epos nec abbates nõ cõnumeretur: nec ei tanq̄ epo vel abbati audiẽtia tribuat: ꝛ debet interdici ei ingreſſus eccl'ie donec tale locũ ſic acceptuz deſerat. Et imperator. rex. dux. comes: ꝛ alie q̄cũq; ptãtes colãtes iſtas dignitates eodẽ ſentẽtie vinculo ſciant eſſe aſtrictos. Et epus q̄ vſus poteſtatibus ſecularibus per ipſos eccleſiam obtinuerit deponat: ꝛ ſegregent oẽs q̄ illi cõicant: et alie pene ſeu penitẽtie q̄ lati⁹ ponunt in dictis capitulis.

clxxj. q̄o. ¶ Clxxj. q. eſt cõtra heredes patronoꝝ rapiẽtes bona eccl'ie patronate. ꝛ dico ꝙ penitentia q̄ imponitur heredibus pronoꝝ q̄ res eccleſiaꝝ quaꝝ ſunt patroni rapiunt vel fraudãt habet in. c. filijs. ea. q. q̄ talis. ſ. ꝙ illa q̄

rapiunt vel fraudulẽter accipiunt cū cōfuſione reſtituāt et excōicationis
annue ſententiā ſuſtineāt. ⁊ eſt canon penitentialis.xlj.ſm hoſtien.
¶ Clxxij.q.eſt cōtra cōburentes eccleſias. Et dic ꝙ cōburens eccleſiaꝫ. clxxij.qō.
xv.annis penitere debet:et eam reſtituat.xvij.q.iiij.c.ſi quis eccleſiā.
¶ Clxxiij.q.eſt cōtra vendentes ſindones ſacrarij.vel furantes de eccle- clxxiij.qō.
ſia:et dico ꝙ preſbyter vel diaconus qui ſindonē ſacrarij vel velum ſacra
tum vendiderit iude ſcariothi ſimilis eſt: et qui propter cupiditatē fece-
rit:predicti inde penam ſuſcipient.xvij.q.iiij.c.ſi forte:et ſi aliquis aliqđ
de miniſterio ſancte eccleſie furatus fuerit.vij.annis peniteat: tribus in
pane et aqua.xvij.queſtio.iiij.c.pecunia.
¶ Clxxiiij.q.eſt penitētia clerici furis.⁊ dico ꝙ clericus fur vel effractor. clxxiiij.qō.
vij.annis peniteat. Laicus.v.annis:et ſi vilis erat res vel ſi bis furatur
reddat illam: et nō in pane et aqua peniteat. ſi nō poteſt reddere tribus
annis peniteat in pane et aqua.xvij.q.iiij.c.ſi quis clericus.
¶ Clxxv.q. eſt contra illum qui ſeruū fugientē de atrio vel portico eccle- clxxv.qō.
ſie abſtraxit. Et dico ꝙ ſi quis ſeruum ſuum fugientē vel quē ipſe perſe
cuturus fuerit de atrio eccleſie vel de portico quomodolibet adherenti-
bus eccleſie per vim abſtraxerit publica penitentia iuſto iudicio epiſco-
pi puniatur.xvij.queſtio.iiij.c.ſi quis contumax.
¶ Clxxvj.q.eſt pnīa occidētis ſubdiaconū. diaconū preſbyterū vel epm̄. clxxvj.qō.
⁊ dico ꝙ qui ſubdiaconū occiderit.ccc. qui diaconū vel monachum.cccc.
qui preſbyterū.dc.qui epm̄.c.mille ſolidoꝝ ſoluat.xvij.q.iiij.c.qui ſubdia
conuꝫ Jo.doctor. Solidus aureus idem eſt ꝙ dupla vt in glo. inſtituta
de pena temere litigantiū ad finem:ſi nō eſt aureus valet.xvij.moropeti
nos.vt in lib.fori legum ſecundum vſum et valorem regni aragonie:vbi
vſitatur iſta moneta. Jacobus doctor.
¶ Clxxvij.q. eſt de penitentia occidentis clericū vel monachum. Et di- clxxvij. qō.
co ꝙ qui occiderit clericum aut monachū arma relinquat ⁊ deo in mona
ſterio ſeruiat cunctis diebus vite ſue:nunꝙ̄ ad ſeculū reuerſurus.et.vij.
annos publicā penitentiā gerat.xvij.q.iiij.c.qui occiderit.
¶ Clxxviij.q.eſt de eo qui per vituperiū per mēbra dei iurat vel per crea clxxviij. qō
turas. Et dic ꝙ ſi quis in deteſtationē vel vituperiū per capilluꝫ vel per
caput vel ventrē vel epar dei iurauerit vt faciūt francigene cuꝫ ſunt irati.
Si eſt clericus deponitur:ſi laicus anatematizaṫ. Et ſi quis ꝑ creaturas
iurauerit acerrime caſtigetur.et ſic talibus vt grauiter peccātibus peni-
tentia imponi debet.xxij.q.j.c.ſi quis per capillum.
¶ Clxxix.q.eſt de pnīa pro ꝑiurio. Et dico ꝙ pro periurio talis peniten clxxix.qō.
tia eſt imponēda q̄lis debꝫ imponi pro adulterio.pro fornicatione.ꝓ ho-
micidio ſpōte cōmiſſo et pro ceteris criminalibꝰ vicijs.lxxij.q.j.c. predicā
dum.et eſt iſte.xv.canon.ſm hoſtiē. Et ibi in dicto.c.predicandū. notat
glo. ꝙ licet pro periurio imponaṫ ſeptēnis penitētia ſicut pro adulterio
vel homicidio tñ aſperior penitētia imponaṫ pro adulterio vł homicidio

q̄ pro periurio.⁊ durior.pro homicidio q̄ pro adulterio.vt in.c. ſi ꝙ veri-
us.xxxiij.q. et de ꝑiurio licito ⁊ illicito ⁊ temerario vel iocoſo vel ſimula-
to:qđ pctm̄ cōmittit' in quolibꝫ mortale vel veniale ponit glo.in.c.tua in
fra de iure iu. vbi dicit glo.ꝙ ſi iuramētū eſt licitū ⁊ temerarie factū venie
do cōtra illū peccat mortalit'.ſi autē nō eſt licitū ⁊ nō pōt ſuari ſine interi
tu ſalutiꝰ eterne peccat in iurādo tn̄ nō peccat veniēdo cōtra iuramētuꝫ.
Si aūt iuramētū eſt factū ex ꝓpoſito vel volūtate tūc cōtra veniēdo pec-
cat mortaliter:ſi aūt iurat quis iocoſa leuitate vel incaute veniēdo cōtra
iuramētum venialiter peccat:⁊ ponit' hoc etiā in.§.illicitum.xxij.q.iiij.

clxxx.pō. ¶ Clxxx.q.eſt:cōtra illū qui ſacr̄m facit ꝙ ad pacē nō redeat. et dico ꝙ ſi
ſacro aliqs litigās cū aliquo ſe obligauerit: ꝙ ad pacē nullo mō redeat.
vno āno a cōione corporis ⁊ ſanguinis dn̄i ſegregatꝰ reatū ſuū elemoſy-
nis fletibus ⁊ quātis potuerit ieiunijs abſoluat: ⁊ ad charitatē celeriter
venire feſtinet.xxij.q.iiij.c.q̇ ſacramēto.et eſt iſte.xxiiij.canō.ſm hoſtiē.

clxxxj.qō. ¶ Clxxxj.eſt cōtra illū q̇ cōpulſus ſciēter ſe ꝑiurat. et dic ꝙ q̇ cōpulſus a
dn̄o ſciens ſe periurat vtriqꝫ ſunt ꝑiuri ⁊ dn̄s et miles:dn̄s qꝛ ꝓcepit:mi-
les qꝛ plus dn̄m q̄ aīam ſuā dilexit. ſi liber eſt.xl.dies in pane et aq̄ peni
teat:et ſeptem ſequētes ānos:ſi ſuus eiuſdē tres q̄drageſimas et legitti
mas ferias peniteat.xxij.q.v.q̇ cōpulſus.et eſt iſte cano.xvj.ſm hoſtien.

clxxxij.qō. ¶ Clxxxij.q.eſt cōtra ꝑiurātē ſe in manu ep̄i vel in cruce cōſacrata:et di-
co ꝙ qui ꝑiurat ſe in manu ep̄i aut in cruce cōſacrata tres annos penite-
at.ſi vero in cruce nō ſacrata:vnum annum peniteat.

clxxxiij.qō. ¶ Clxxxiij.q.eſt de eo qui coactꝰ ꝓ vita redimēda ſe ꝑiurat.⁊ dic ꝙ qui
coactus fuerit et ignorās ſe ꝑiurauerit ⁊ poſt cognoſcit.iij.q̄drageſimaſ
peniteat.xxij.q.j.c.ij.⁊ eſt iſte canō.xxvij.ſm hoſti.ſi quis aūt coactꝰ ꝓ vi
ta redimēda vl' ꝓ q̄libꝫ cauſa vel neceſſitate ꝑiurat qꝛ plus corpꝰ q̄ aīam
dilexit.iij.q̄drageſimas peniteat. alij iudicāt tres ānos vnū ex his in pa
ne ⁊ aq̄.xxij.q.v.c.ſi qs coactꝰ:⁊ eſt iſte canō penitētialꝰ.xxviij.ſm hoſti.

clxxxiiij.q̄. ¶ Clxxxiiij.q.eſt pn̄ia vacātiū in cathedrisꝰ ⁊ alioꝝ q̇ ſe ꝑiurāt ⁊ alioſ du
cūt ad ꝑiuriū.⁊ dico ꝙ ſi aliquis ſe ꝑiurauerit ⁊ alios ſciens in ꝑiuriū du
xerit.xl.dies peniteat in pane ⁊ aq̄ ⁊.vij. ſequētes annos ⁊ nunq̄ ſit ſine
pn̄ia:⁊ alij ſi cōſcij fuerūt ſimil' peniteāt.xxij.q.v.c.ſi quis ſe ꝑiurauerit.

clxxxv.qō. ¶ Clxxxv.q.ē de pn̄ia ꝓuocātꝭ aliū ad iurādū ſciens ꝓuocatū illū falſuꝫ
iuraturꝝ.⁊ dico ꝙ plus q̄ homicida peccat ille q̇ ſciēs aliū falſuꝫ iuraturū
ꝓuocat eū adiuratione ⁊ ideo maior pn̄ia dꝫ ei imponi.xxij.q.v.ca.ille q̇
hoīem ſꝫ nō peccat q̇ exigit iuramētū ab eo qm̄ neſcit falſuꝫ iurare.c.ſeq.

clxxxvj.qō ¶ Clxxxvj.q.eſt de pn̄ia illiꝰ q̇ aliū ad ꝑiurādū trahit.⁊ dic ꝙ vſqꝫ ad exi-
tū vite nō ſue dꝫ cōicare ille q̇ alios ad ꝑiuria trahit.ea.q.c.ſi qs cōuictꝰ.

clxxxvij.q̊ ¶ Clxxxvij.q.ē pn̄ia rectoꝝ officialiū ⁊ alioꝝ q̇ vltra ſalaria eiꝰ dbita ali
qd recipiūt vl' rapiūt vl' extorquēt.⁊ dico ꝙ milites ſcutiferi ⁊ oēs rectoreſ
⁊ officiales qbꝰ ſūt certa ſalari cōſtituta ſi amplꝰ rapiūt vl' accipiūt vl' ex
torquēt calūniatores. ⁊ ꝑcuſſores ſūt ⁊ ioānis ſn̄ia ꝯdēnat' ad reſtitutio-

nē tenet᷑ ⁊ de hoc vt grauit᷑ peccātes peniteāt.xxiij.q.j.c.militare.⁊.c.ſeq̄.
¶ Clxxxviij.eſt de pnīa imponēda qn̄ plures occidūt vel aſſociāt. Et di- clxxxviij.q̄.
co ꝙ ſi.iiij.hoīes vel.v.vl᷑ plures cōtra vnū hoīem rixati fuerint ⁊ ab his
vulneratꝰ mortuꝰ fuerit:q̇cūqꝫ eoꝝ plagā ei impoſuit ſ᷑m ſtatuta canonū
vt homicida iudicet᷑. reliq̄ aūt qui eū impugnabāt volētes eū interficere
ſimilit᷑ peniteāt:qui nec auxilio eū impugnabāt nec vulnerabāt:nec cōſi
lio nec auxilio coopatores fuerūt:ſed tm̄ affuerūt extra noxā ſunt ex his
dꝫ cōfeſſor inſtrui q̄liter p̄dictis imponat penitentiā.xxiij.q.viij.c.vltio.
¶ Clxxxix.q.eſt de penitentia incendiariorū: et dico ꝙ incēdiarius vno clxxxix.qō.
anno debet eſſe vltra mare vel in hyſpania vel in italia:et qui hanc peni-
tentiā relaxat dānum referret ⁊ anno ſuſpenditur.xxiij.q.vltima.c.peſſi
mā.et hodie iſti a ſolo papa poſt denunciationē abſoluūtur. vt in.c.tua.
de ſeu excōi.ſi ſunt incendarij eccleſiarum.
¶ Cxc.eſt de penitētia exiſtentiū cōtra pacem eccleſie. Et dico ꝙ ſi quis cxc.q̄ſtio.
contra pacē eccleſie fuerit:⁊ dignitatē vel ſingulū militie habet nudetur
eo.ſi autē alius p̊uatus nobilis fuerit ſuarū ſubſtantiarū preſcriptionē
paciatur:ſi alius innobilis fuerit non ſolum verberibus caſtigetur: ſed
etiā exilio ꝑpetuo deputet᷑ de quo habes tex.in.c.q̇ cōtra pacē.xxiiij.q.j.
¶ Cxcj.q.eſt de eo qui de manu heretici cōionē accepit. Et dico ꝙ per an cxcj. q̄ſtio.
num penitere debet qui neſciens de manu heretici cōmunionēꝫ accepit.
ſi ſciens decem annos peniteat.alij iudicant.vij.quidaꝫ humanuſ vt.v.
annos peniteat.tex.in.c.ſi quis dederit.xxiiij.q.j.
¶ Cxcij.q. eſt de permittēte hereticū miſſaꝫ celebrare:⁊ dico ꝙ qui ꝑmi- cxcij.q̄ſtio.
ſerit heretico miſſam celebrare in eccleſia catholica ⁊ neſcit.xl.dies peni-
teat:ſi pro reuerentia eius:annū integruꝫ peniteat:ſi autē hoc pro dāna-
tione eccleſie et cōſuetudines romanorū proijciat᷑ ab eccleſia ſicut hereti
cus niſi habeat penitentiā:ſi habuerit.x.annis peniteat:ſi receſſit ab ec-
cleſia catholica et in cōgregatione hereticorū perſuaſerit et poſtea peni-
tentiā egerit.xij.annos peniteat hoc modo.iij.extra eccleſiā:et.vij. inter
audientes:et duos adhuc extra cōmunionēꝫ ſit:tex.eſt in.c. ſi quis dede
rit:ea.cauſa ⁊.q.iam alle.⁊ iſte eſt canon penitētialis.xxxviij. ſ᷑m hoſtiē.
¶ Cxciij.queſtio eſt de falſis teſtibus:et de teſtibuſ homicidis. Et dico cxciij.q̄ſtio
ꝙ falſi teſtes et homicide a cōmunione eccleſiaſtica ſubmouētur quouſ-
qꝫ per penitentie ſatiſfactionem crimina cōmiſſa deleuerint:et ſic equa-
lis penitentia debet imponi falſis teſtibus et homicidis.xxiiij.que. iij.
capitu:. Itaqꝫ cenſuimus.
¶ Cxciiij.q.eſt de inijciente manuꝫ in epiſcopum vel preſbyterum et de cxciiij.qō.
incendente eccleſiā. Et dic ꝙ mittens manū in epiſcopuꝫ vel preſbyterū
et eccleſiam vaſtans vel impugnans vel incendens om̄ibus bonis pre-
ſcribitur ⁊ ſemper in monaſterio incluſus penitere debet.xxiiij.q.iij. ca
quiſquis per dolum:palea eſt.
¶ Cxcv.qō:eſt de ſpoliante clericos eccleſias vel peregrinos. Et dico ꝙ cxcv.q̄ſtio.

excõicatur potens q̇ clericũ pauperũ vel religioſum vel eccleſias vel peregrinos ſpoliauerit. xxiiij. q. iij. c. ſi quis de potẽtibus. cũ tribus capitulis ſequẽtibus. et ſic talib⁹ tanq̃ grauiter delinquẽtibus pnia imponi debz.

xxvj. q̃ſtio ¶ Lxxvj. q̃ſtio eſt de ariolis ꝛ incantatorib⁹ ꝛ curſos ſtellarũ ſeruãtibus ꝛ de intellectu horũ verboꝝ ꝛ de differentia inter iſtos. Et dico ꝙ oẽs iſta exercentes vel vtentes: vel q̇ cõſulũt illis incãtatorib⁹ vel alijs in currunt anathema: ꝛ qui iſtos tales in domo ſua receperint cauſa exquirẽdi aliquid debẽt penitere quinquẽnio: ꝛ ſm gradus penitẽtia imponi: et ſi quis eps: aut diaconus: aut preſbyter tales cõſuluerit: et in hoc fuerit deprehenſus ab honore dignitatis ſue ſuſpenſus monaſterij curã accipiat ꝛ ibi penitẽtie perpetue deditus ſacrilegij ſcelus admiſſum ſoluat. vt habet. xxvj. q. v. c. ſi qs ariolis. et. c. q̇ diuinationes. ꝛ. c. nõ licet. ꝛ iſte eſt. xlij. canon ſm hoſtien. ꝛ habet etiã de clericis et alijs iſta exigentibus. in. c. nõ oppz. cũ quattuor caplis ſequẽtibus. ea. q. Et clericus vel monachus vel ſecularis diuinationes vel auguria: vel ſortilegia ſequẽs excõicatur: et ab eccleſia ſeparat. xxvj. q. v. ſi quis clericus: cũ tribus caplis ſequẽtibus. Et latius habet in extrauagãti clemẽtis pape. Jo. do. cuius tenor ſequit: et eſt tales. Super illius ſpecula q̃uis imeriti eius fauẽti clemẽtia q̇ primũ hominẽ humani quidẽ generis prothoplaſma trenis prelatam diuinis virtutibus adornatã cõformẽ ꝛ ſimile imagini ſue fecit prouocauit profugũ legẽ dando ac demũ liberauit captiuũ reuiuit perditũ ꝛ redimit venditũ merito mortis ſue vt cõplemur ex illa ſuper filios hominum qui ſuo xpiane religionis cultũ deũ intelligũt ꝛ requirũt dolẽter aduertim⁹ ꝙ cũ tã nr̃oꝝ turbatione viſcerũ cogitam⁹ q̃ plures eſſe ſolo nomine xpianos: q̇ relicto pͥme veritatis lumine tanta erroris caligine obnubilant: ꝙ cũ morte fedus iniuit ꝛ pctm faciũt eũ in inferno demonib⁹ nãq3 imolati⁹ hos adorãt fabricant aut fabricari procurãt imaginis aut vultũ aut ſpeculũ ſimilia ſeu rem quãcũq3 aliã magice ad dmones inibi alligãdos ab his petunt reſponſa ab his recipiunt: et pro implendi prauis ſuis deſiderijs auxilijs preſtolant proijcere fediſſimã ſodicẽ exhibẽt ſeruitutẽ prout dolor hmõi morbus peſtifer nũc per mũdũ ſolito ampliꝰ us caleſcens ſucceſſum grauius inficit xpi gregẽ. Cũ igit ex debito ſuſcepti paſtoralis officij oues errãtes per deuia teneamur ad caulas xpi reducere ac excludere de grege dñico morbidas ne corrũpant: hoc edicto in perpetuũ valituro de cõſilio fratrũ nr̃oꝝ monemus oẽs ꝛ ſingulos renatos fonte baptiſmatis in virtute ſcte obediẽtie ꝛ ſub intemeratione anathematis ꝑcipiẽtes eiſdẽ ꝙ nullus ipſoꝝ aliquid de peruerſiz dictis dogmatibus docere aut addiſcere audeat: vel qꝺ execrabilius eſt quomodolibet in aliquo illis vti. Et qꝛ dignũ eſt ꝙ hi qui ꝑ ſua opera ꝑuerſa ſpernunt altiſſimũ penis ſuis pro culpis debitis procellant nos in oẽs et ſingulos quicq3 nr̃a ſalubria monita ꝛ mãdata facere de ꝑdictꝭ q̇cq̃ ꝑſumpſerit excõicatiõis ſnias ꝓmulgam⁹ quã ipos icurrere volum⁹ ipo facto.

Statuentes firmiter q̄ preter penas ꝯtra tales q̄ ammoniti p̄dictis seu predictoꝝ aliquo infra .viij. dies ammonitiōe cōputādos p̄fata nō se cor rexerint ad infringendas penas: oēs ꝛ singulas p̄ter bonoꝝ ꝯfiscationē dumtaxat q̄s de iure merent̄ heretici: per suos cōpetentes iudices proce datur. Uerū cū sit expediēs q̄ ad hoc tam nephādū oī⁹ via omnisq̄ occa sio precludat̄ de doctoꝝ fratrum nostroꝝ cōsilijs eoꝝ libellos scripturas quascunq̄ de prefatis damnatis erroꝛib⁹ quispiā cōtinētes habere aut tenere: vel in ipsis studere presumat: quin poti⁹ volum⁹ ꝛ in virtute san cte obediētie cunctis p̄cipim⁹: q̄ quicūq̄ de scripturis p̄fatis vel libellis quicq̄ habuerit infra octo dierū spaciū ab huiusmodi edicti nostri noti tia computandi totum ꝛ in toto: ꝛ in qualiter sui parte abolere ꝛ combu rere teneatur: alioquin volum⁹ q̄ incurrat sententiā excōicatiōis ip̄o fa cto processuri contra contemptores huiusmodi cum cōstiterit ad penas alias grauiores. Datum ꝛc̄. Jacobus doctor.

¶ Cxcvij. de clericis vel sacerdotibus qui promoti dolore altaria exuūt: ꝛ luminaria extinguunt. Et dico q̄ deponit̄ ꝛ in exiliū religat̄ q̄cunq̄ sa cerdos causa cuiuslibet doloris promot⁹: altare vestib⁹ sacris exuens vel quelibet alia lugubri veste cingens: vel cōsueta luminarioꝝ obsequia de templo subtrahēs vel extinguēs: ꝛ vt grauissime peccāti pn̄ia imponit̄. xxvj. q. v. c. quicunq̄ sacerdotum. cxcvij. q̄o.

¶ Cxcviij. q. est de celebrātib⁹ missam de requiē ꝓ viuis. ꝛ dic q̄ q̄ inimi citie dolo missam ꝓ requie defunctoꝝ promulgatā fallaci voto ꝓ viuis hoibus celebrat: vt illi pro q̄bus ip̄m offert sacrificiū mortis incurrāt pe riculū peccat grauiter: ꝛ vt grauiter peccāti penitētia imponi debet. vt in c. quicunq̄ sacerdotum. xxvj. q. v. supra allega. cxcviij. q̄o.

¶ Cxcix. q. est de obmutescētib⁹ in articulo mortis. Et dico q̄ cōstitutis in articulo mort̄ ꝛ subito obmutescētib⁹ vl̄ in frenesim ꝯuersis: ꝛ festinā tib⁹ ad penitētiā ꝛ sacerdotē inuenire nō valētibus. Et dico q̄ qui in ne cessitate posit⁹. s. in vltimis agens: ꝛ penitētiā petierit ꝛ veniēte sacerdo te ad eum oppressus infirmitate obmutuerit vl̄ in frenesim cōuersu⁹ fue rit: testimoniū dent q̄ eum audierūt vt accipiat pn̄iā: ꝛ si cōtinuo credit̄ moritur⁹: debet reconciliari per manus impositionē: ꝛ infundat̄ ori eius eucharistia: ꝛ si post vixerit admonit⁹ a supradictis testib⁹: satisfaciat pe titioni sue ꝛ subdat se statutis penitētie ꝛ legib⁹: q̄ diu sacerdos q̄ peni tentiā dederit ꝓbauerit. ꝛ si iste talis disperat⁹ de vita recepta cōmunio ne supuixerit sit inter illos q̄ sola oratiōe participāt seu cōmunicant: sin aūt nō inuenerit sacerdotē ꝛ mors eum preoccupauerit: parētes dent ob lationes pro eo: ꝛ etiam redemptionē captiuorum. vt latius hec ponun tur in. c. qui recedunt de corpore cum septem capitulis sequētibus. xxvj. q. vj. ꝛ in. c. j. xxvj. q. vij. cxcix. q̄o.

¶ Cc. q. est de presbyteris negantibus penitentiā morientibus. Et dico q̄ presbyter posito in articulo mortis penitentiā abnegauerit reus erit cc. q̄stio.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA

anime eius: ⁊ mortuꝰ per ſolam cõuerſionẽ liberaẗ. tex. eſt in. c. ſi p̄ſbyter
xxvj. q. vj. ⁊ in. c. agnouimꝰ eadem cauſa ⁊ queſtione.

cc. queſtio ¶ Cc. q. eſt de obſeruãtibꝰ ritus paganoꝝ vel dies egyptiacos. ⁊ dico ꝙ
grauiter peccãt kalẽdarũ obſeruatores: ⁊ ritũ paganoꝝ ⁊ incãtatores et
dies egyptiacos ⁊ ſolis ⁊ lune ⁊ ſtellaꝝ curſus ⁊ dies ⁊ mẽſes ⁊ annos ⁊
tp̄a in edificatiõibꝰ vel collectiõibꝰ herbaꝝ vel matrimonijs cõtrahẽdis
vel alijs negocijs obſeruãtes: ⁊ q̇ cũ hoc exercuerit anathema ſit ⁊ preua
ricator xp̄iane fidei: ⁊ inimicus dei eſt ⁊ apoſtota: et iram dei incurrit in
eternũ ſciat ſe incurrere niſi per pn̄iam ſatiſfecerit: ⁊ iſtiꝰ vt grauiẗ peccã
tibus pn̄ia imponi debet. in. ca. nõ licet. ⁊ in. c. ſi quis kalendas. et in. c.
non obſeruetis. xxvj. q. vij.

ccij. q̄ſtio. ¶ Ccij. q. eſt de illis qui litteras preter ſimbolũ ⁊ orõnẽ dñicam ſup ho-
mines vel alia animalia ponunt. Et dico ꝙ q̇cũq̧ alias incantatiões vł
carmina preẗ ſimbolũ ⁊ orõnẽ dñicam ſuper homines vel alia animalia
impoſuerit grauiter peccat: ⁊ ſi eſt laicꝰ anathematizaẗ: ⁊ clericꝰ degrada
tur. ⁊ inſup etiã incurrit penas ſupiꝰ poſitas. tex. in. c. nõ obſeruetis ſup̄
allega. ⁊ in. c. admoneat. ea. q.

cciij. q̄ſtio. ¶ Cciij. q. eſt de penitentia contrahẽtiũ matrimoniũ cum monialibus.
Et dico ꝙ q̇cunq̧ ſanctis monialibꝰ ſciẽter in matrimoniũ ad iniuriam
xp̄i copulantur in penitentie lamentis dum viuunt: debent eſſe vehemẽ
ter afflicti. xxvij. q. j. c. hij vero.

cciiij. q̄ſtio. ¶ Cciiij. q. eſt de pena ⁊ pn̄ia accedẽtis ad monialẽ: vł ad clericũ ſacri or
dinis. Et dicas ꝙ q̇cũq̧ v̇ginibus ſacris temere ſociaẗ: ⁊ cũ eis ĩceſta
⁊ ſacrilegia cõnubia miſcent: a ſacra cõione debent ſeparari: ⁊ niſi ꝑ pu-
blicã pn̄iam nõ dñt recipi. ea. q. c. ſi q̇s ſacro. ⁊. c. virginibꝰ ſacris. ⁊ ibi no
tatur ꝙ accedẽs ad monialẽ cõmittit ſacrilegiũ: ſic etiã accedẽs ad cleri-
cum conſtitutũ in ſacris. vt in. c. diaconi. xxviij. di.

ccv. q̄ſtio. ¶ Ccv. q. eſt de monachis ⁊ monialibꝰ ſe immiſcẽtibꝰ ⁊ filios procreãti
bus. Et dico ꝙ monachi ⁊ monache qui illicite et ſacrilega cõtagione ſe
miſcẽt: ⁊ de illicitis cõplexibꝰ filios procreauerint: a monaſterioꝝ cetu ⁊
eccleſiarũ cõuẽtu elimãdi: ⁊ in ergaſtulis retrudendi: ⁊ ſola cõmunio eiſ
in morte preſtatur. ea. q. c. impudicas.

ccvj. q̄ſtio. ¶ Ccvj. q. eſt de monacha adulteriũ cõmittente: ⁊ de accedente ad eam.
Et dico ꝙ ſi monacha ad lapſuz adulterij deducta fuerit in aliud mona-
ſterium virginũ ſtrictiꝰ in penitẽtia redigaẗ: ⁊ ille aũt qui cũ huiuſmodi
feminis in aliqua iniquitate fuerit repertus: ſi laicuſ eſt om̄i cõmuniõe
priueẗ: ſi clericꝰ a ſuo officio remotus in monaſteriũ detrudatur. vt in. c.
ſi qua monacharũ. xxvij. q. j. ⁊ ſic omnibꝰ ſupradictis vt grauiſſime pec-
cantibus penitentia imponi debet.

ccvij. q̄o. ¶ Ccvij. q. eſt de muliere religioſa peccãte. Et dico ꝙ ſi filia clerici deuo
ta maritũ duxerit: ⁊ ſi quecũq̧ alia mulier deuota ⁊ religioſa peccauerit
q̄ pn̄ia debet eis imponi habeẗ. ea. q. c. de filia. ⁊. c. deuota. q̄ iura dicũt ꝙ

ſi filia clerici deuota maritū accepit nō admittat̃ ad cōmunionē niſi ma-
rito defuncto egerit pnīam: ſi aūt marito viuo receſſerit ⁊ penituerit ī vl-
timo fine vite ſue cōiōnē accipiat ſi eā petierit. Si aūt mlier deuota pec-
cauerit nō debet admitti nec recipi in eccl'ia: niſi deſinēs peccare aptam
egerit penitētiam .x. annis. ⁊ tūc recipiat cōionem: ⁊ priuſq̄ ad orationē
in eccl'ia admittat̃ ad nulli⁹ mulieri⁹ xp̄iane cōuiuiū accedat: ⁊ q̄ eam ad
miſerit pari pena cōſtringat̃. vt late hoc ponit̃ in preallegato .c. ⁊ eſt iſte
canon penitentialis .xviij. ſm hoſti.

¶ Ccviij. q. eſt de illis q̄ rapiunt vel ſolicitāt religioſas. Et dico q̄ q̄ pe- ccviij. q̄o.
nitentia ⁊ q̄b⁹ penis puniant̃ hoīes rapiētes vel ſolicitātes mulieres re-
ligioſas ⁊ ad eas habētes acceſſuȝ. habet̃. ea. q. c. eos aūt. ⁊ c. ſi q̄s rapue-
rit. vt dicit̃: iſti tales ſunt ſuſpēſi cōione ⁊ nō dn̄t admitti ad cōmunionē
niſi digne prius penituerint ad arbitriū ep̄i. ⁊ hec pnīa excedētib⁹ cōtra
mulieres religioſas exeuntes de monaſterio tm̄ imponit̃. alijs aūt rapiē-
tib⁹: ſolicitātib⁹: corrūpētib⁹ imponit̃ pnīa. ſ. q̄ bona eoꝝ p ep̄os et alios
p̄latos ⁊ officiales prouinciaꝝ vendicent̃ monaſterio in quo talis mlier
habitabat. ⁊ ip̄i capitali periculo ſubijciant̃.

¶ Ccix. de penitētia viri cui⁹ culpa vxor ſua fornicat̃. Et dicēdū eſt q̄ ſi ccix. q̄ſtio.
mulier propter culpā viri fornicat̃: peccat vir et penitētiam debet agere.
xxvij. q. j. c. agathoſa. cum. v. capitulis ſequētibus.

¶ Ccx. q. eſt de pnīa dormiētis cū duabus ſororib⁹ vel cum ſpōſa fratris ccx. q̄ſtio.
ſui. Et dico q̄ aliq̄d iſtorum faciēti: ⁊ etiā patri opprimēti ſpōſaȝ alteri⁹
rapiēti: imponit̃ dormiēti cū duab⁹ ſororib⁹: ⁊ vna ante erat: nec huic pōt
reddere debitū: nec alteri pōt copulari. ſ. adultere etiā poſt mortē vxoris.
⁊ ita ſine cōiugio dȝ remanere: ⁊ q̄ dormiuit cū ſpōſa fratris ſui dȝ agere
pnīam: de hoc tm̄ poſtmodū nō negat̃ eis cōiugiū cū alij⁹ nō adinuicem.
raptor vero pater pnīam publicā agere debet. per iura allegata ſupra. et
ſine ſpe coniugij remaneat.

¶ Ccxj. q. eſt de ſpōſa rapta. Et dico q̄ rapiēs ſi raptā nō reddiderit ſpō- ccxj. q̄ſtio.
ſo ſuo: ⁊ ſi ipſa etiā noluerit redire ad ſpōſum: vtriq̄ ipſoꝝ omni cōione
priuent̃. tex. in. c. allegato. p̄ſentium lator. xxvij. q. j.

¶ Ccxij. q. eſt de accipiēte mlierē alteri deſpōſatā. Et dico q̄ ſi aliq̄s mu- ccxij. q̄o.
lierē alteri deſpōſatā accepit tale cōnubiū anathematizat̃: ⁊ interdicit̃ et
grauis pnīa tali debet imponi. ea. q. c. de coniugali.

¶ Ccxiij. q. eſt de māducātib⁹ cibo⁹ iudeoꝝ: ⁊ de recipiētib⁹ curā vl' medi- ccxiij. q̄o.
cinā ab eis. Et dico q̄ null⁹ debet māducare cibos iudeoꝝ nec cū iudeis
habitare: nec aliquē iudeū in infirmitatib⁹ ſuis vocare: nec medicinā ab
eo ꝯfectā ⁊ p̄paratā accipere nec cū iudeo ſe balneare: ⁊ ſi aliq̄s cōtrariū
fecerit: ſi cleric⁹ eſt deponit̃: laic⁹ vero excōicat̃. ⁊ ſic cōtra faciēs mortalit̃
peccat: ⁊ vt peccāti mortalit̃ ſibi pnīa imponi dȝ. xxviij. q. j. c. null⁹ eoꝝ cū
c. ſequenti. Et per bullā pape eugenij quarti excōicatus eſt qui percepit
aliquam medicinā a iudeo confectam: ſemper tamē extremo neceſſitatis

excipiť.ſ.qñ aliqs infirm⁹ eſt in periculo mortis:ꝛ aliũ medicũ inuenire nõ pt etiã ad ꝯficiẽdũ medicinã niſi iudeũ. vt notat archi.i pall'.c. null⁹.

ccxiiij.qo. ¶ Ccxiiij.q.eſt de fornicãte cũ filia ſpũali. Et dico ꝙ tenẽtib⁹ filios ſuos in baptiſmo vel in ꝯfirmatiõe:ꝛ cõmatres ſuas in cõiugiũ accipiẽtib⁹:ꝛ illi q filiã ſuã ſpũalẽ in vxorẽ ducit vel cũ ea fornicat⁹ fuerit in p̃mo caſu: ſ3 qñ tenẽt filios in baptiſmo vel in cõfirmatiõe:iſti tales lz olim ſepararenť tñ hodie nõ ſeparanť:ſed penitentiã agere debẽt dũ vixerint.in ſecundo.ſ.accipiẽs cõmatrẽ ſuã in cõiugẽ: iſte talis anathematis vinculo ſubdi debet donec penitẽtiã digne egerit.qui aũt filiolã ſuam ſpũalẽ in vxorẽ duxerit:vel cũ ea fornicať ſeparanť ab eis: graui pena ſunt plectendi. Si aũt cleric⁹ cũ ipſa fornicat⁹ fuerit honorẽ dignitatis debet ammittere:ꝛ vſq3 ad exitũ vite ſue penitentiã agat:qꝛ adulteriũ cõmittit.ꝛ ipſa femina ſi laica eſt oĩa bona relinquat ꝛ pauperib⁹ tradat ꝛ monaſterium intret:ꝛ ibi ſeruiat deo cũctis dieb⁹ vite ſue. ꝛ eṗs cõmiſcẽs ſe cũ muliere q ꝯfeſſa illi pcťa ſua:vľ etiã p̃ſbyť hoc faciẽs.eṗs.xv.annis:et p̃ſbyť xij.peniteat.ꝛ quõ de filia ſpũali ꝛ deponať ſi hoc in cõſciẽtia ppľi deuenerit.tex.ꝛ iura ſunt hoc probãtes in.c.j.cũ.vij.caplis ſequẽtib⁹.ꝛ in.c.ſi qs ſacerdotes.ꝛ in.c.nõ debet.xxx.q.j.

ccxv.q̃ſtio. ¶ Ccxv.q.eſt de illo q filiam ſpiritualẽ p̃ris ſui i vxorẽ ducit. Et dico ꝙ ducẽti in vxorẽ filiã ſpũalez p̃ris ſui ſi voluerit reſipiſcere ab huiuſmodi pcťo ante oĩa ſepararet ab illa vxore ꝛ imponať.vij. annoꝝ pnĩa ad arbitriũ epĩ:alias aũt nõ reſipiſcens pnĩa3 agẽdo in eternũ aĩa ei⁹ damnata eſt:ꝛ oẽs cooperatores ꝛ conſentiẽtes ſimiliter peniteãt.tex.in.c.ita diligere.ꝛ in.c.pitaphiũ.ꝛ in.c.nõ oportet.xxx.q.iij.ꝛ eſt iſte canon penitentialis.viij.ſecundum hoſti.

ccxvj.qo. ¶ Ccxvj.de illo q duas cõmatres in vxores accipit vel cum eis cõmiſceť Et dicas ꝙ q duas cõmatres in vxores accipit:ꝛ illi q cum duab⁹ cõmatrib⁹ cõmiſceť:ꝛ ille qui vxorẽ cõpatris in vxorem ducit: ꝛ qui ſciẽter contrahit vel coit cũ duabus ſororib⁹ vel cõmatribus:vel cũ matre ꝛ filia vel vna cũ p̃re ꝛ filio:vel cũ duob⁹ fratrib⁹: vel alijs ꝑſonis prohibitis. octo annis penitere debet vt grauiter peccãs.tex.in.c.j.ꝛ in.c.ſi pater. cũ.iiij. c.ſequentibus.xxx.q.iiij.ꝛ iſte eſt canon.penitentialis nonus.ſm ſpecula.ꝛ decimus ſcðm hoſtien.

ccxvij.qo. ¶ Ccvij.q.eſt de cõtrahẽte matrimoniũ cũ ea quã viuente vxore cognouit. Et dicas ꝙ ille q cõtraxerit mr̃imoniũ poſt mortẽ vxoris cũ illa cum qua cõmiſit adulteriũ viuẽte vxore debet penitere publice:ꝛ poſt penitẽtiam peractã poterũt remanere cõiuncti niſi alter ipſorum in mortẽ viri fuerit machinat⁹ Si mulier cõtraxerit cũ illo cũ q adulterata fuit ṗueť a cõmunione donec per quinquẽnium penituerit: et poſtmodũ recõcilieť ad cõmunionẽ.vt in.c.ſi qs.ꝛ in.c.ſi qua vidua.xxxj. q.j. et eſt iſte canon xxiij.ſm hoſti.ꝛ.xvj.ſm ſpecu.

ccxviij.qo. ¶ Ccxviij.q̃ſtio eſt de illis qui plures vxores viuentes accipiunt. Et dic

q̄ cōtrahēs pluries: vel viuēte vna vxore cōtrahit cū alia: τ cū alia. peccat
τ penitere dʒ ꝑ tēpus iam ꝯstitutū. s. vij. annoꝝ. ex q̄ peccāt mortaliter. tm̄
fides ipoꝝ tēpus appreciat: τ nullꝰ ꝑsonꝰ dʒ interesse istis nuptijs aliaꝰ
grauiter punit̄. tex. in. c. de hiꝰ q. xxx. q. j. Jo. doc. τ in foro seculari ferrata
in frōte cū ferro candēti ad similitudinē crucis publice. vt in. l. ordinatio
nis de biruiesca. Jacobus doctor.
¶ Ccxix. q. est de parētibꝰ frāgētibꝰ spōsalia cōtracta ꝑ filios: τ de filijs ccxix. q̄o.
cōsentiētibꝰ. Et dico q̄ tā pat̄ frāgēs fidē spōsalioꝝ q̄ filiꝰ cōsentiēs. de
bēt triēnio a cōione abstinere. vt in. c. si qui parētes. xxxj. q. iij. et est canō
xx. ſm hosti. τ. xx. ſm specu.
¶ Ccxx. q. est de viro vel vxore reddēte debitū ante ꝑ actū pniaʒ de adul- ccxx. q̄stio.
terio. Et dico q̄ q̄ vxorē adulterā dimittere noluerit si ei ante peractā pe-
nitētiā debitū reddit: duobꝰ annis peniteat. τ idē de vxore circa virū ad-
ulterū. xxxij. q. j. si q̄s vxorē. Si aūt scit illā adulterā τ nō vult dimittere
eā: ſʒ in m̄rimonio hr̄e. tres años peniteat. τ interim abstineat se ab illa.
vt in. c. si q̄s vxorē. ij. ea. causa τ. q. τ est canō. xvij. ſm specu.
¶ Ccxxj. q. est q̄n̄do peccāt cōiuges in exactiōe debiti. Et dico q̄ q̄n pec ccxxj. q̄o.
cāt τ q̄ntū punit̄. in. c. q̄cq̄d interse. et in glo. et in. c. solet. xxxij. q. ij. vbi dr̄
q̄ q̄ttuor de causis cōmiscent̄. pr̄ia causa ꝓlis. scd̄a causa reddēdi debitū.
τ in istis nō peccāt. tertio causa incōtinētie. s. cū est ꝓuentꝰ a voluptate: τ
tūc est veniale pctm̄. vt hic hr̄ in tex. cōmiscent̄ etiā causa explende volu-
ptatis. s. cū q̄s ꝓuenit voluptatē vl̄ cogitationē. vl̄ vtēdo calidis vt pluri-
es eam cognoscat: τ tūc peccat mortaliter. ſm hosti.
¶ Ccxxij. q. est de illis q̄ sterilitatē vl̄ aborsuʒ ꝓcurāt. Et dico q̄ si vir vl̄ ccxxij. q̄o.
vxor venena sterilitatis ꝓcurāt q̄ isti tales nō sunt appellādi ꝯiuges: ſʒ
adulter τ adultera: q̄ si ip̄a sit meretrix ipiꝰ viri: τ ipse sit adulter vxoris: τ
talis pnia sibi dʒ imponi vt fornicarijs τ aborsum ꝓcurās. si aīa iam est
viua in corpe infusa: iste talis homicida: τ ita pnia imponi dʒ illi. Si aūt
nō est infusa corpi aīa: tūc nō est homicida: ſʒ multari pena pecuniaria.
τ eodē modo pniaʒ agere dʒ q̄ percussiōe aliq̄ fecit aliquā mulierē facere
aborsum. tex. in. c. aliquādo. τ in. c. q̄d vero. τ in. c. moyses. xxxij. vbi poni
tur. etiā quādo aīa dicatur infusa corpori.
¶ Ccxxiij. q. est pnia viri vel vxoris adulterātꝰ. Et dicas q̄ pari rōne isti ccxxiij. q̄o.
peccāt: τ ideo eq̄lis pnia dʒ eis iponi nā vtriq̄ cōmunio denegat̄ si eorū
delictū sit ꝓditū in adulterādo. vt in. c. xp̄iana religio. xxxij. q. v. Et etiaʒ
ipsi viri adulterātes grauiꝰ peccāt q̄ m̄lieres. nā ipi viri virtute vincere:
τ exēplo regere dn̄t feminas: τ ideo grauior pnia eis dʒ imponi. vt in. c.
indignant̄. xxxij. q. vj. τ. c. nō mechaberis. ea. q.
¶ Ccxxiiij. q. est de illo q̄ m̄ltis nuptijs copulat̄. Et dico q̄ q̄ multis nu ccxxiiij. q̄o.
ptijs copulatꝰ fuerit peccat τ dʒ penitere: τ fides: τ cōuersatio illiꝰ dimi-
nuit penā: tex. in. c. si q̄s multis. xxxij. q. vij.
¶ Ccxxv. q. ē de m̄liere q̄ cū fratri viri sui peccauit: τ d̄ peccāte cū affinibꝰ ccxxv. q̄o.

Et dico ꝙ pnia q̄ dꝫ īponi mulieri q̄ cū fratri viri ſui dormiuit ⁊ ipi fratri adultero: ⁊ q̄ penitētia dꝫ imponi ei q̄ cū filiaſtra ſua vel cū duab⁹ ſororibus fornicat⁹ fuerit: ⁊ mulieri q̄ cū duobus fratrib⁹ vel cum patre ⁊ filio fornicata fuerit: ⁊ illi q̄ polluerit relictā fratris vel neptē vel nouercā vel nurū vel cōſobrinam vel filiā auunculi vl' ei⁹ relictā vel ꝓuignā vl' ſororē vxoris eſt iſta. ſ. ꝙ q̄cūqꝫ mlier que cū fratre viri ſui dormiuerit ſemp im perpetuū ſine ſpe coniugij tam ipa ꝙ adulter manebunt. Et ſi aliqs cuꝫ filiaſtra ſua aut cū duab⁹ ſororibus fornicat⁹ fuerit: aut aliq mulier cum duobus fratribus: aut cum patre ⁊ filio: aut ſi quis polluerit relictā fratris: neptē nurū: nouercā cōſobrinā: aut filiā auunculi: aut eius relictā aut preuignā. oēs iſti ſunt ſeparādi ⁊ vlteri⁹ nunꝙ ſunt mrīmonio cōiūgendi. Et dormiēs cū ſorore vxoris neutrā dꝫ hr̄e: ⁊ vxor nō cōſcia delicti pōt nubere: ipe tn̄ ⁊ adultera ſine ſpe cōiugij manebunt: ⁊ dum vixerint āgant penitētiā ad arbitriū ſacerdot: ⁊ eodē modo dormiēs cū nouerca ipe ⁊ illa ſine cōiugio ⁊ penitētes vt dictū eſt manebant. vt in. c. q̄dā cuꝫ fratre. ⁊ in. c. ſi qs viduā. ⁊ in. c. q̄ dormiuerit ⁊ in. c. ꝯcubuiſti. ⁊ in. c. ſi qs cū nouerca. xxxij. q. vij. ⁊ eſt canō. x. ſm ſpecu.

ccxxvj. q̄o. ¶ Ccxxvj. q. eſt de interficiēte mulierē ſuam vel vxorē. Et dico ꝙ interficiēti ꝓpriā vxorē nō adulterā ⁊ ſine iudicio homicida eſt: talis penitētia ſibi dꝫ imponi: ⁊ ſine ſpe cōiugij dꝫ remanere ꝑpetuo: qꝛ etiam adulterā nemini licet interficere. vt in. c. interfectores. ⁊ in. c. inť hec. xxxiij. q. ij. Si aūt eā adulteram ſine iudicio ⁊ legittima probatiōe: tunc interficiēdo et aliam ducendo: armis depoſitis publicam agat penitentiā. Et ſi contumax fuerit ⁊ epiſcopo ſuo inobediēs extiterit tūc anathematizetur quouſqꝫ conſentiat. vt in. c. quicunqꝫ. ⁊ in. c. admonere. ea. cauſa ⁊ queſti. vbi latius ponitur hec penitentia.

ccxxvij. q̄o. ¶ Ccxxvij. q. eſt de penitētia imponēda ꝓ quolibet peccato mortali. Et dicēdum eſt ꝙ pro quolibet pctō mortali debet imponi de iure penitētia vij. annorum. vt in. c. hoc ipm. xxxiij. q. ij.

ccxxviij. q̄o ¶ Ccxxviij. q. eſt pro q̄bus pctīs mortalibu⁹ dꝫ imponi maior penitētia vij. annoꝝ. Et dico ꝙ ſupior regula debet ſeruari: ſcꝫ vij. annoꝝ: niſi officij excellētia vel magnitudo criminū poſcat excedere iſtam regulā ſeu cōſuetudinē vulgarem: veluti cōtra naturā humane ſocietatis parentib⁹ vel liberis vel alijs huiuſmodi pſonis impudice adherem⁹: vel dum relicto naturali vſu contra naturā more ſodomitico fornicamur: vel vſqꝫ ad coitum brutorum animalium prolabimur: tunc enim in iſtis caſib⁹ maior penitentia imponi debet: vt dicit in prealle. c. hoc ipꝫ. in. §. hoc ꝙꝙ: et ſpecialiter ꝙ graue peccatū cōmittatur cum brutis habetur in. c. mulier xv. q. j. vbi mulier q̄ acceſſerit ad pecu iubetur interfici: ⁊ ſic pro coitu cū brutis: ⁊ ꝓ coitu inceſtuoſo pluſꝙ per. vij. annos debet quis penitere in prealle. c. hoc ipm. cū. §. ſequēti. ⁊ eſt iſte canō. xl. ſm hoſti.

Attēde de penitētia iponēda ſodomitis et coeūtibus cum bruti⁹ aīalibus.

ccxxix. q̄o. ¶ Ccxxix. q. eſt de illo q̄ frāgit ſolēneꝫ penitētiā. Et dico q̄ frāgit penitē

tiaꝫ rediẽs ad volutabra ⁊ cingulũ militare ⁊ ludicras voluptates ⁊ illi
citos cõcubitos: iſte talis ſola orõne int̃ eccl'iaꝝ fidelib' dꝫ iniũgi ⁊ ſacr/
myſterioꝝ celebritatib' cꝫ ꝗuis imerit': ſolũmodo interſit ⁊ iſti' ſi ad dñm
ꝓficiſci ceperint: q: fragilitate carnis ceciderũt ꝑ cõioni' grãꝫ mũere via
tico ſubueniẽdũ eſt: ⁊ iſti penitẽtes poſſunt cõtrahere matrimonia. vt in
c. de his. ⁊ duob' cap. ſequen. xxxiij. q. ij.

¶ Ccxxx. q. eſt de pnĩa iterficiẽtis matrẽ. Et dico ꝙ interficiẽti mrẽꝫ. xi. ccxxx. q̃o.
annoꝝ penitẽtia dꝫ iponi tali modo. ſ. ꝙ pmo anno eccl'iã nõ ingrediat̃:
ſed ante fores eccl'ie ſtet depcãs ⁊ orãs deũ ſibi pſeueret. cõpleto vero iſto
anno eccleſiã põt intrare: ⁊ int̃ audiẽtes ſtet: ⁊ nõ cõicet ꝑ tres annos ni
ſi in extrema neceſſitate vite ſue ſit poſit': ⁊ poſtea alios. vij. annos peni
teat: ⁊ ante cõpletos iſtos ãnos pnĩe oblatiões nõ offerat: ⁊ in iſtis oib'
annis carnẽ nõ mãducet nec vinũ bibat except/ dieb' feſtiuis atq; dñic/
⁊ paſcha vſq; pẽthecoſtẽ: ⁊ ſi alicui loco voluerit ire nõ vehiculo aliq̃: ſed
pedib' ꝓficiſcat̃ nec arma ſumat niſi ꝯtra paganos. Itẽ ieiunare dꝫ iſti'
annis. iij. dies i hebdõ vſq; ad veſperũ: ⁊ nõ dꝫ ſeparari a ꝓpria vxore in
terim. vt in. c. latorẽ. ea. cauſa. ⁊. q.

¶ Ccxxxj. q. eſt de illo q̃ cũ duab' ſororibus vel cũ matre ſpirituali: vel fi ccxxxj. q̃o.
lia ſpũali fornicat̃. Et dico ꝙ q̃ cũ duab' ſororib' fornicat̃: poſt dignã pe
nitẽtiã peractã ſi nõ potuerit ꝯtinẽtiã ſuare põt nubere ⁊ legittimã ſibi
copulare. ⁊ idẽ dicas de muliere: q̃ aũt cum mr̃e aut filia ſpũali tale com-
miſerit anathematis mucrone percutit̃: tamẽ nõ ſeparatur ab vxore ſua
vt in. c. ſi quis cum duabus. ⁊. c. ſequenti. xxxiij. queſti. ij. et eſt iſte canon
xxxix. ſecundum hoſtienſem.

¶ Ccxxxij. q. eſt de redeũte ad vomitũ q̃liter penitere dꝫ. Et dico ꝙ ſolẽ- ccxxxij. q̃o.
niter penitens ⁊ poſt ad vomitũ rediẽs. v. annis penitere dꝫ. vt de peni.
di. v. c. ſi q̃ vero. ⁊ eſt canõ. xiiij. ſm ſpecu.

¶ Ccxxxiij. q. eſt: q̃ penitetia eſt imponẽda mulieri nõ ſequẽti virũ in ca ccxxxiij. q̃o
ptiuitate poſitũ. Et dico ꝙ iſta talis mulier dum vixerit vir innupta ma
nebit. xxxiiij. q. ij. c. ſi q̃s neceſſitate.

¶ Ccxxxiiij. q. eſt de illis q̃ celebrãt nuptias tpe ꝓhibito. Et dico ꝙ pec ccxxxiiij. q̃.
cant ⁊ penitẽtia eis dꝫ imponi q̃ in. xl. vel in natalicijs martyꝝ: vl' a. lxx.
vſq; ad octauã paſche: ⁊ trib' hebdomadis ante feſtũ ſcĩ ioanis. ſ. a die
lune rogationũ ante aſcẽſiõeꝫ ſiue letaniaꝝ ſic nũcupataꝝ vſq; ad dñicã
trinitatis iclusiue. Jaco. do. ⁊ ab aduẽtu dñi vſq; poſt octauũ diem poſt
epiphaniã nuptias celebrãt vt in. c. nõ oportet in. xl. cum tribus capitu-
lis ſequentibus. xxxiij. q. iiij.

¶ Ccxxxv. q. eſt de penitẽtia imponẽda ſorori vxoris ſi coeat cuꝫ marito ccxxxv. q̃o.
ſororis ſue. Et dico ꝙ iſta talis mulier agat cõdignã pnĩam: ⁊ de hoc in
eternũ dꝫ cõiugio puata manere. vt in. c. in lectũ. xxxiiij. q. ij.

¶ Ccxxxvj. q. eſt de coeunti cũ mr̃e ⁊ filia vel cũ mlĩere quã pater cogno- ccxxxvj. q̃o.
uit. ⁊ dic ꝙ ſi q̃s cũ mr̃e ⁊ filia fornicat̃: aut cum muliere quã pater ſuus

cognouerat: τ hoc ſciēs fecerit ſine cōiugio ſemꝑ manebit. ſi aūt ignorāt tūc ꝯdigna pnīa facta potuerūt ꝯtrahere: τ hoc etiā dicas de ipis feminis vt in.c.ſi qs cū matre. τ in.c.quidā fornicatꝰ.xxxiiij.q.ij.

ccxxxvij.qō ❡ Ccxxxvij.q.eſt de pnīa mulieris q̄ coiuit cū homine: et poſtea ꝯtraxit cū fratre ſuo: τ de pnīa huiꝰ fornicatoris q̄ nō diſcoopuit fratri ſuo ꝙ habuerat acceſſuꝫ ad dictā mulierē. Et dico ꝙ frater ille q̄ crimē celauit fratri: penitere dꝫ.vij.annis: τ poſt pnīaꝫ nubat ſi voluerit. mulier aūt q̄ ſic ꝯtraxit vſqꝫ ad finē vite ſue peniteat τ ſine ꝯiugio maneat.vt in.c.ſi vero homo.xxxv.q.iij.τ eſt canō.xiiij.ſm ſpecu.

ccxxxviij.q̄ ❡ Ccxxxviij.q.eſt de penitētijs ꝯſanguineoꝝ īuicē fornicātiū: τ etiā affinū. Et dic ꝙ ſi q̄s relictā fris: aut germanā: ſeu ꝯſobrinā: vel ſobrinā duxerit vxorē: aut ſi q̄s ex ꝓpria ꝯſanguinitate: aut aliquā quā ꝯſanguineꝰ habuerit i cōcubitu polluerit vel in vxorē duxerit: q2 oēs iſti ſūt inceſtuoſi: ideo ſeparādi ſunt τ penitere dn̄t ſine ſpe ꝯiugij: manēdo inꝰ cathecumios τ vſqꝫ ad miſſaꝫ ipoꝝ tātūmodo accedere dn̄t: τ ibi orare vſqꝫ ad cōdignā ſatiſfactionē: nullꝰ xp̄ianoꝝ cū iſtis cibum ſumant.vt in.c. de inceſtis.cum duobꝰ.c.ſequen.xxxv.q.iij.

ccxxxix.qō ❡ Ccxxxix.q.eſt de pnīa iponēda extra ordinarie polluto. τ dico ꝙ extra ordinaria pollutio eſt criminoſa τ dānabilis: τ vt ꝓ criminoſa τ dānabili pnīa imponi dꝫ.vt in.c.extra ordinaria.ea.cau.τ.q.

ccxl.qō. ❡ Ccxl.q.eſt de affinū fornicantiū. Et dico ꝙ ignoranter cognoſcēs duas ſorores vel matrē vel filiā vel amitā vel neptem quarū vna ignorat de altera vtriqꝫ.vij. annis penitere debet. Si vero ſcientꝰ perpetuo careant coniugio.ea.q.c.ſi quis cuꝫ matre τ filia.τ.c.ſequē.τ.xxxiij.q. vlti.c.vlti. τ eſt canon.x.ſcōm ſpecu.

ccxlj.qō. ❡ Ccxlj.q.eſt de pnīa cōtrahētiū cū cōſanguineis. Et dicas ꝙ cōtrahētes cū cōſanguineis in gradu ꝓhibito dn̄t ſeparī τ pnīam agere: aliaſ in eternū peribūt: τ filij nati ex iſtis nō appellanꝰ filij: nec vllo modo vel iure parētibus ſuccedere poſſunt.vt in.j.cū tribꝰ caplīs ſequē.xxxv.q.viij. Et q̄ eſt fornicatio qd̄ eſt ſtuprū: qd̄ adulteriā.quid eſt inceſtuſ: q̄d eſt raptus habeꝰ in.§.cum ergo.xxxvj.q.j.

ccxlij.qō. ❡ Ccxlij.q.eſt de raptore virginū τ viduaꝝ. Et dico ꝙ ſi quis virginē vꝉ viduā rapuerit: τ eā nō deſpōſauerit ante: anathema ſit cū ſibi fauētibꝰ τ cōuētibꝰ τ cooperātibꝰ: τ ſi fuerit ipſe vel ſibi coadiutores clerici a proprio gradu decidāt. ſi v̄o laici pena ſibi aſſignata plectanꝰ: τ a cōione ſuſpēdi dn̄t etiā q̄ ſacras virgines volētes: vel inuitas m̄rimonio ſuo ſociare tēptauerint. τ rapiēs etiā filiā alicuiꝰ aut viduā extra volūtatē parētū: ab eccleſia remotus anathematis gladio eſt feriendus. vt.xxxvi.q.ij.c.j. cum quinqꝫ capitulis ſequentibus.

ccxliij.qō. ❡ Ccxliij.q.ē de pnīa clerici erigētiſ altare vꝉ fingētiſ altare ꝯſecratū ꝙ nō eſt ꝯſecratū. Et dico ꝙ p̄ſbyter i eccl'ia erigēs ꝯſecrata aliō altare niſi ꝙ ab ep̄o loci fuerit ſc̄ificatū vel ꝑmiſſum: τ p̄ſbyter ꝯſecratū fingens ꝙ

nõ eſt ꝯſecratũ peccat ⁊ abijciẽdus eſt ab eccl'ia ⁊ ſacerdotio. ⁊ ſi laic⁹ ana
thematizet'. vt de ꝯſe. di. j. c. nullus p̃ſbyter in eccleſia.

¶ Ccxliiij. q. eſt de p̃ſbyteris q̃ ſup monumẽt/ euchariſtiã dãt ⁊ de xp̄ia- ccxliiij. q̃o.
nis q̃ victualia deferũt ad ſepulchra. ⁊ dico ꝙ clericis ignar/ q̃ ſup monu
mẽt/ euchariſtiã pp̄l'is diſtribuũt: ⁊ xp̄iãis q̃ prãdia ad ſepulchra defun-
ctoꝝ deferũt ⁊ ſacrificãt mortuis: vt faciẽtib⁹ ꝯtra p̃ceptũ ⁊ peccãtib⁹ mor
talit' pñia imponi dꝫ. vt in. c. nõ oportet clericos ignaros. de ꝯſe. di. j.

¶ Ccxlv. q. eſt de pñia celebrãtiũ in oratorijs domoꝝ. Et dic ꝙ clerici q̃ ccxlv. q̃o.
miniſtrãt in oratorijs q̃ intra domos ſunt ſine cõſenſu ep̄i deponi dñt: ⁊
a cõione repelli. vt in. c. clericos. cũ. c. ſeq̃n. de cõſe. di. j.

¶ Ccxlvj. q. eſt de pñia trãſferẽtiũ corpa ſc̄toꝝ de vno loco ad aliũ. Et di- ccxlvj. q̃o.
co ꝙ ſi aliq̃s corpa ſc̄toꝝ de loco ad locũ trãſferre p̃ſumpſerit ſine cõſilio
p̄ncipis vl' ep̄oꝝ ⁊ licẽtia ſc̄i ſynodi grauiter peccat: ⁊ vt grauiter peccãti
pñia imponi dꝫ. de ꝯſe. di. j. c. corpora ſanctorum.

¶ Ccxlvij. de p̃ſbytero q̃ mortuũ inuoluit i palla altaris ⁊ nõ lauat vela ccxlvij. q̃o.
altaris. Et dico ꝙ clerico ſacerdoti vel diacono q̃ per ignorantiã mortuũ
inuoluit: vl' ſcapulas ei⁹ coop̄it palla altar/: ⁊ diacon⁹ etiã q̃ pallas eccl'ie
⁊ vela q̃ in ſanctuario ſordida fuerint nõ lauat: ⁊ q̃lit' illa ⁊ ſindonẽ laua-
re dꝫ i pelui noua. ⁊ oſtiari⁹ q̃ p̄mittit ꝙ ali⁹ negligẽs ⁊ ignorãs ad velũ
ianue dom⁹ dñi man⁹ tergat: ⁊ hoc nõ coercet peccat ꝯtrariũ faciẽs: ⁊ ſi ꝑ
ignorãtiã inuoluit mortuũ. ſi diacon⁹ eſt: a dñico erit remot⁹ altari trien
nio ſexq3 mẽſib⁹: grauiq3 ꝑcuſſu' anathemate: eo ꝙ clericũ nõ admonue
rit. p̃ſbyt' vero. x. annis. v. mẽſib⁹ excõicat⁹ ſit: ⁊ poſtea cũ grãdi hũilitate
recõcilief eccl'ie. vt eſt tex. q̃ hoc totũ ponit in. c. nemo ꝑ ignorãtiã. ea. di.
⁊ eſt iſte canõ penitẽtialis. vj. ſm ſpecu.

¶ Ccxlviij. q. eſt de pñia ꝓphanarũ ꝑſonarũ trãctãtiũ ſacra vaſa ⁊ de ac ccxlviij. q̃o
comodãtib⁹ ornamẽta eccl'ie ad ornatũ nuptiaꝝ. Et dico ꝙ grauiter pec-
cãt ⁊ penitere debẽt hoies nõ ſacrati tractãtes vaſa ſacra vel veſtimenta
eccl'ie: ⁊ illi q̃ vtunt' veſtimẽtis eccl'ie in alijs vſib⁹ ꝙ̄ eccl'iaſticis: ⁊ deo di-
gnis officijs: vel q̃ ad nuptiaꝝ ornamẽtũ preſtãt ornamẽta eccleſie. vt in
c. in ſancta. cũ duobus. c. ſequẽtibus.

¶ Ccxlix. q. eſt q̃ pñia ſit puniẽdus p̃ſbyter q̃ vna die plures miſſas cele ccxlix. q̃o.
brat. Et dico ꝙ ſacerdos q̃ ꝓ pecunijs aut adulatiõib⁹ ſeculariũ vna die
p̃ſumit plures miſſas celebrare peccat talit' ꝙ ſi nõ peniteat dãnationẽ
nõ euadet. vt in. c. ſufficit. de cõſe. di. j.

¶ Ccl. q. eſt pñia ep̄i: p̃ſbyteri: ⁊ diaconi intrãt/ ad altare cũ baculo vl' ca ccl. q̃o.
pite velato aſſiſtẽtẽ. Et dico ꝙ ep̄s aut p̃ſbyt' vel diacon⁹ q̃ ad celebrãda
miſſaꝝ ſolẽnia p̃ſumit cũ baculo introire: vel capite velato altari dei aſſi
ſtere a cõione priuat'. vt in. c. nullus ep̄s aut p̃ſbyter. ea. di.

¶ Cclj. q. eſt de penitẽtia ep̄i vl' preſbyteri qui incipit miſſam ⁊ nõ finit. cclj. q̃ſtio.
Et dicas ꝙ ep̄s vel preſbyter qui incipit miſſam ⁊ nõ finit per ſe: a ſacro
corpore ⁊ ſanguine domini noſtri ieſu chriſti ſit ſuſpẽſus: ⁊ ita ſibi pñia

imponi debet in preallegato.c.nullus epiſcopus aut preſbyter.ea.di.

cclij. q̃ſtio. ¶ Cclij.q.eſt de penitētia imponēda veniētib⁹ ad miſſaꝫ q̃ miſſa nō pfecta nec euāgelio nec epl̃a audit) recedūt. Et dico ꝙ fideles q̃ ꝯueniūt ĩ ſacris ſolēnitatib⁹ ad eccl̃iā: ſcripturas aploꝝ euāgeliū audire debēt: et in orone pſeuerare q̊uſ ꝗ miſſa finiat: ⁊ cōtra faciētes dn̄t cōione priuari tēpore paſchali.vt in.c.oēs fideles.ea.di.j.

ccliij.q̃o. ¶ Ccliij.q.eſt de pn̄ia imponēda exeūtib⁹ de eccl̃ia dū ſacerdos vel alios pdicat. Et dic ꝙ ſacerdote in eccl̃ia pdicāte q̃ egreſſus fuerit ꝺ auditorio priuat cōione ſacramētoꝝ.vt in.c.ſacerdote verbū.ea.di.

ccliiij.q̃o. ¶ Ccliiij.q.eſt de nō audiētiū totas miſſas pncipales die dn̄ico. et dico ꝙ ſeculares die dn̄ico pncipales miſſas totas ex pcepto audire dn̄t a proprio ſacerdote: ⁊ ante bn̄dictionē ſacerdot) q̃ dat in fine miſſe null⁹ dꝫ de ecclesia egredi: alias cōtrariū faciētes peccāt mortaliter vt faciētes ꝯtra preceptū: ⁊ ab ep̄o dn̄t cōfundi: ex quo patet ꝙ penitētia eis imponi dꝫ. tex.in.c.ſecularibus.ea.di.

cclv.q̃o. ¶ Cclv.q.eſt pn̄ia īponēda ei q̃ in die ſolēni miſſa dimiſſa vadit ad ſpectacula. Et dico ꝙ q̃ ad ſpectacl̃a fuerit miſſa dimiſſa atq eccl̃ia dimiſſa excōicare dꝫ: ⁊ ſic peccat mortalit: ⁊ ſic patet q̃ pn̄ia ſibi ⁊ alijs ſupdictis dꝫ imponi.vt in.c.ad celebrādas.⁊.c.q̃ die ſolēni.ea.di.

cclvj.q̃o. ¶ Cclvj.q.eſt de pn̄ia īponēda pſbytero vel ſacerdoti q̃ in miſſas cōmittit errores. Et dico ꝙ ſacerdos q̃ in ſacrificio miſſe errat.lac ꝓ vino ponēdo: vel intinctā eucariſtiā populis ꝓ cōione dando: vel botrum in calice exp̄mēdo: vel vinū ſolū vel aquā ſolā ĩ calice ponēdo vel alios errores cōmittendo: a ſacrificādo ceſſare debet ⁊ amittit officiū q̊uſ ꝗ legittima ſatiſfactione penitētie ſit correptus: ⁊ ita pn̄ia ſibi imponatur. vt de conſe.di.ij.c.cum omne crimen.

cclvij.q̃o. ¶ Cclvij.q.eſt de pn̄ia pſbyteri q̃ in q̃libet miſſa nō ſumit corpus ⁊ ſanguinem dn̄i. Et dico ꝙ ſacerdotes qui vna die plures miſſas celebrāt in qualibet miſſa ⁊ celebratione debet corpus ⁊ ſanguinē dn̄i ſumere: alias cōtrafaciēs vno anno penitere dꝫ: ⁊ interim nō celebrabit: ⁊ ita p cōfeſſorem ſibi pn̄ia dꝫ iniūgi.vt ea.di.c.relatū.⁊ eſt ille canō penitētialis.xix. ſm hoſti.⁊.v.ſm ſpeculatorem.

cclviij.q̃o. ¶ Cclviij.q.eſt de penitētia preſbyteri q̃ ab aſſumptiōe calici⁹ abſtinet. Et dicas ꝙ ſacrilegiū cōmittit preſbyter qui ſumit cōionem corporis ſacri ⁊ ab aſſumptione calicis abſtinet: ⁊ ideo tali tanꝗ̃ ſacrilego penitentia imponi debet.ea.di.c.cōperimus.

cclix.q̃o. ¶ Cclix.q.eſt de pn̄ia exiſtētis in pctō mortali ⁊ cōmunicātis. Et dicas ꝙ q̃ exiſtēs ĩ pctō mortali cōicat ſeu cōionē eucariſtie accipit peccat mortaliter. vt in.c.q̃ ſcelerate.⁊ in.c.timorē.ea.di.

cclx.q̃o. ¶ Cclx.q.ē de ſacerdote q̃ p negligētiā dimiſit diſtillare aliq̃d de ſanguine ĩ terrā vl' ſup altare. Et dico ꝙ ſi p negligētiā ſacerdotis celebrāti⁹ aliq̃d de ſanguie ĩ terrā ſtillauerit.xl.dieb⁹ peniteat.ſi ſup altare ſtillauerit

ſanguis tribꝰ diebꝰ peniteat. Si ſuꝑ linteū altaris ⁊ ad aliō ſtilla ꝑuene
rit q̄ttuor diebꝰ peniteat. Si vſq₃ ad tertiū linteū ſtilla ꝑuenerit. ix. diebꝰ
peniteat. Si vſq₃ ad q̄rtū. xx. diebꝰ peniteat. ca. di. c. ſi per negligētiā. Et
eſt intelligēdū ꝙ tot diebꝰ dꝫ ieiunare: ⁊ tot diebꝰ dꝫ abſtinere a cōione
ſacramentorū ſm glo. ⁊ hu. ⁊ archi. ibi.

¶ Cclxj. q. eſt de pnīa coꝝ qui euchariſtiā euomitant. Et dico ꝙ ſi aliq̄s cclxj. q̄o.
per ebrietatē vel voracitatē euchariſtiā euomerit. xl. diebꝰ peniteat ſi lai-
cus eſt. clerici vel monachi diaconi vel preſbyteri. lxx. diebꝰ peniteāt. epi
nonaginta. Si infirmitatis cauſa euomerint. vij. diebus peniteāt. eadē
di. c. ſi quis per ebrietatem.

¶ Cclxij. q. eſt de pnīa p̄ſbyteri nō cuſtodiētis bene ſacrificiū. Et dico ꝙ cclxij. q̄o.
ſi p̄ſbyter nō cuſtodit bene ſacrificiū: ⁊ mus vel aliud animal comederit
xl. dies peniteat. qui aūt ꝑdiderit illud ne eccl'ia vel pars ei ceciderit: ⁊ nō
inuenta fuerit. xxx. dies peniteat. ea. di. c. q̊ bene. ⁊ ſi incaute dimiſerit vl
quoduis nephandū acciderit tribus mēſibus ab officio ſuſpenditur. vt
in. c. j. de cuſto. euchariſ.

¶ Cclxiij. q. eſt de pnīa coꝝ q̇ triduo in diebꝰ rogationū ante aſcenſionē cclxiij. q̄o.
nō vtunt cibis q̄drageſimalibꝰ. Et dico ꝙ letanias ⁊ rogatiōes ante aſcē
ſionē dn̄i cōuenit celebrari ꝑ triduū ante aſcēſionē: q̊ triduo oēs abſtine-
ant ⁊ q̄drageſimalibꝰ cibis vtant: ⁊ q̇ hoc nō fecerūt peccāt ⁊ penitere de
bēt. de cōſecra. di. iij. c. rogatiōes. In hoc ꝯſuetudo eſt in cōtrariū epatu
Salmātino: q2 i die lune vtunt oēs ouis ⁊ lacte ⁊ caſeo. i die martis oēs
vtunt carnibꝰ: ⁊ i die mercurij: q2 eſt vigilia aſcēſiōis: oēs ieiunāt ⁊ vtunt
cibis q̄drageſimalibꝰ ⁊ nō alijs ⁊ i iſtis valet ꝯſuetudo. vt i. c. illa. xij. di.
ſicut ibi dr̄ de matre auguſtini. Ja. doctor.

¶ Cclxiiij. q. eſt de his q̇ certis diebꝰ nō ſe pectināt vel nō radunt barbā cclxiiij. q̄o.
vel alia ſimilia. Et dico ꝙ nullꝰ dꝫ ſeruare ſuꝑſtitiōes de non lauādo vel
nō pectinādo ſe aut ſimilia faciēdo die dn̄ico: vel alia die ⁊ ſeruās peccat
⁊ penitere dꝫ. ⁊ ita dꝫ ſacerdos dicere ſeu ꝯfeſſor penitētibꝰ. vt i. c. ꝑuenit.
ea. di. ⁊ ibi per archi.

¶ Cclxv. q. eſt de pnīa illoꝝ q̇ bis baptizant ſciēter. Et dico ꝙ q̇ bis ba- cclxv. q̄o.
ptizati ſunt ſciēter: q2 q̄ſi iterū crucifixerūt xp̄m. per. vij. annos peniteāt.
q̇rta ⁊ ſexta feria: ⁊ tres q̄drageſimas: ⁊ alia grauior pnīa ipis dꝫ iponi:
nā ep̄s p̄ſbyter vel diaconꝰ volēs rebaptizatꝰ penitet q̄diu viuit. ⁊ nō dꝫ
int eſſe vllo modo i orōne nō ſolūmodo fideliū: ſed nec cathecuminoꝝ. et
iſtis tātū laica cōmunio i morte reddēda eſt: alij clerici ⁊ moniales ⁊ mo
nachi ab hereticis rebaptizati. xij. annis penitēt: tribꝰ annis int audiētes
ſint. vij. vero ſubiaceāt int penitētes manibꝰ ſacerdotū. duobꝰ autem nō
ſinant oblatiōes oibꝰ modis offerre: ſed tātummodo ꝑplaribꝰ in orōne
ſocient. vt dicit tex. in. c. quibꝰ. ⁊. c. ſequēti. de cōſecra. di. iiij. ⁊ tales debēt
fieri monachi. vt in. c. dictum de conſecratio. di. v. ſi fuerint laici. vel fiant
clerici. vt in allegato. c. dictum.

cclxvj.qo. ¶ Cclxvj. de penitētia p̄sbyteꝝ in anniuerſarijs ſe inebriātiū vl' alia turpia cōmittētiū. Et dico q̄ p̄sbyteri ſe inebriātes in anniuerſarijs ꝛ cōgregationib⁹ q̄ fiunt pro memoria defunctorū. ꝛ miniſtri altaris qui in talibus cōgregatiōibus cantat vel turpia ioca faciūt vel fieri conſentiūt vel ſpectacula turpia aſpiciūt: peccāt grauit̄ ꝛ penitere debēt: q2 hoc diabolicū eſt. nā cū hoc vidiſſent deberent reſurgere eos de conuiuio et abire. vt eſt tex. in. c. null⁹ p̄sbyteꝝ. cū. c. ſequē. v. di.

cclxvij.qo. ¶ Cclxvij. q. eſt de penitētia mulieꝝ turpiter ſe ornātiū. Et dic q̄ mulieres nō debēt ſe ornare turpit̄: nec vti fucis vel figmētis vl' colorib⁹ vel alijs ornamētis inhoneſtis ꝛ cōtrariū faciētes: peccāt ꝛ penitere debēt: q2 hoc nō ad placendū hominib⁹: ſed ad ſeruiēdū demonib⁹ adhibetur. vt dicit tex. in. c. fucare figmentis. ea. di.

cclxviij.qo ¶ Cclxviij. q. eſt de pnīa īponēda nō cuſtodiēti canōes. ꝛ dico q̄ ſi aliq̄s nō cuſtodit canones peccat: ꝛ de hoc pnīa ſibi iponi d3. de pſti. c. canonū.

cclxix.qo. ¶ Cclxix. q. eſt de pnīa imponēda faciēti cōtra ꝓhibitionē legis vel canonis. Et dicas q̄ ſi aliq̄s cōtra ꝓhibitionē legis vel canonis facit: peccat: ꝛ de hoc ſibi pnīa imponi d3. eo. ti. c. ij. in fi.

cclxx.qo. ¶ Cclxx. q. eſt de pnīa imponēda veniēti cōtra legem per ſe editā. Et dico q̄ q̄cunq3 facit ꝯtra legē a ſe factā peccat: ꝛ de hoc pnīa ſibi imponi d3. eo. ti. c. cū omnes. in verſu cū igitur.

cclxxj.qo. ¶ Cclxxj. q. eſt pnīa imponēda faciēti ſtatuta ꝯtra eccl'ias. Et dico q̄ laici ꝛ etiā religioſi q̄ cōtra eccl'ias vl' ꝑſonas eccl'iaſticas ſtatuta faciūt peccāt: ꝛ de hoc eis pnīa d3 imponi. eo. ti. eccl'ia ſc̄te marie in ꝑncipio.

cclxxij.qo. ¶ Cclxxij. q. eſt de pnīa imponēda nō ſoluēti īſignia ꝛ ſalaria doctorib⁹. Et dico q̄ magiſtri ꝛ doctores ſtudij licite ꝑcipiūt ſalaria ꝛ magiſtralia ꝛ inſignia ip̄is ꝑ laborib⁹ ſuis debita ꝛ conſueta: ꝛ ideo ille q̄ ſibi illa denegat ꝛ nō ſoluit peccat ꝛ ſoluere tenet̄ eis: ꝛ ita per confeſſorē in penitētia ipſis iniungi d3. eo. ti. c. ex litteris. ibi cū dicit tex. in magiſtralib⁹ priuaretur: ꝛ ita notat abbas ibi.

cclxxiij.qo. ¶ Cclxxiij. q. eſt de pnīa diminuētiū nūeꝝ ꝑbēdaꝝ ꝛ capellaniaꝝ. ꝛ dico q̄ canonici numeꝝ ꝑbēdarū ꝛ capellaniarū ab antiq̄ in eccl'ia ſtatutū diminuētes vbi reddit⁹ nō ſūt diminuti peccāt: ꝛ de hoc ip̄is eſt imponēda pnīa de dāno ꝑterito: ꝛ q̄ illud in futuꝝ reſtaurēt. eo. ti. c. ex parte.

cclxxiiij.qo ¶ Cclxxiiij. q. eſt de pnīa clericoꝝ q̄ ꝑ l'ras falſas vel ſurrepticias habuerūt bn̄ficia. Et dic q̄ oēs clerici q̄ ꝑ l'ras ſurrepticias aliq̄ bn̄ficia habuerūt dn̄t illa bn̄ficia dimittere ꝛ fruct⁹ habitos ex eis reſtituere cū in ipſis nullū ius habeāt: ꝛ ita ꝑ cōfeſſorē ip̄is declarari ꝛ in pnīa iniūgi d3. de reſtrictis. c. ad audientiā. ij. ibi cū dicit tex. carere decernēs quō earundē. et ita cōiter tenetur per doctores ibi.

cclxxv.qo. ¶ Cclxxv. q. eſt de pnīa litigātiū qui ꝑ multas fallacias alios fatigāt. Et dico q̄ q̄cunq3 litteras obtentas ſub noīe ſuo alijs eiuſdē noīs tradit ad alios fatigādū ꝛ illi q̄ eas recipiūt tali modo: ꝛ illi q̄ illos cōtra q̄s nihil

queſtiõis hñt: faciũt in iudiciũ euocari: ⁊ illi q̄ lr̄as impetratas trahunt
ad futuras cõtrouerſias: ⁊ illi q̄ aliquē ſuꝑ vno negocio: vł maliciose ſuꝑ
pluribꝰ actiõibus ꝑſonalibꝰ q̄ cõmodiꝰ ſub vno iudice tractari poſſint ꝑ
varias lr̄as corā diuerſis iudicibꝰ trahunt: vt laboribꝰ ⁊ ſumptibꝰ fatiga
tus cõpellat̃ cõponere vł cedere iuri ſuo. ⁊ reus q̄ ꝑ fallacias ꝓcurat acto
rem excõicari vt ſic eū a ſua intētiõe repellat oēs p̄dicti grauiter peccāt:
⁊ aduerſarijs tenentur ſatiſfacere de expēſis ⁊ damnis q̄ ꝓpter predicta
paſſi ſunt: et ita omnibus predictis per confeſſorem penitentia iniungi
debet. de reſtrictis. c. vltimo.

¶ Cclxxvj. q. eſt de pnīa clericoꝝ cõferentium ſacramēta q̄ ꝯferri nõ poſ cclxxvj. q̄o.
ſunt. Et dico ꝙ ſacerdotes q̄ ſacramēta q̄ cõferre nõ poſſunt fidelibꝰ ꝯfe
runt etiā p̄textu cuiuſcũq; ꝯſuetudinis grauiter peccāt: ⁊ tanꝙ de graui
pcc̄o eſt eis pnīa imponēda. de cõſuetu. c. quanto.

¶ Cclxxvij. q. eſt de pnīa faciētis cõtra ius p̄textu ꝯſuetudinis. Et dico cclxxvij. q̄o
ꝙ q̄cunq; cõtra ius naturale pretextu conſuetudinis cuiuſcũq;: vel ꝯtra
ius poſitiuū pretextu conſuetudinis non rationabilis nec preſcripte fa-
cit grauiter peccat: ⁊ tanꝙ de graui peccato penitētia ſibi imponi debet
eo. titu. capitulo. vltimo.

¶ Cclxxviij. q. eſt de pnīa prelati q̄ aliq̄d de ornamētis vł de bonis eccl̄ie cclxxviij. q̄.
vendidit. Et dico ꝙ p̄latus q̄ aliq̄d de ornamētis eccl̄ie vł de alijs bonis
vēdidit tenet̃ reſtituere ⁊ eccleſiā indemnē reddere: ⁊ ita ſibi pnīa iniũgi
debet de elec. c. ꝙ ſicut. §. vlti. Et poſtꝙ aliq̄s electꝰ in ep̄m cõfirmationē
electiõis accipit: ⁊ bonoꝝ dignitatiſ ad quā electꝰ eſt adminiſtratõez ha
bet: lapſis tribꝰ mēſibꝰ a tp̄e ꝯfirmatiõis vel ante: ſi ante fuerit cõſacratꝰ
ſtatim tenet̃ dimittere beneficia oīa q̄ prius habebat: ⁊ qui beneficiũ cu-
ram animarū habēs anteꝙ attingat. xxv. annos accepit illud tenetur di
mittere: ⁊ ita eis penitentia iniungi debet. de electi. cap̄. in cunctis. §. cū
vero. ⁊. §. inferiora.

¶ Cclxxix. q. eſt de penitētia illiꝰ qui ſub ſpe ꝙ erit abbas efficit̃ mona- cclxxix. q̄o.
chus. Et dico ꝙ q̄cũq; tali ſpe fuerit factus monachus ſi poſtea in abba
tem eligit̃ debet dimittere abbatiā cū illicite habeat: ⁊ ita ſibi pnīa iniũ-
gi debet. eo. ti. c. cū ad lr̄am. ⁊. c. officij.

¶ Cclxxx. q. eſt de pnīa illiꝰ q̄ ꝯtra formā iuris eligit̃ in p̄latū. Et dico ꝙ cclxxx. q̄o.
q̄ fuerit electꝰ ꝯtra formā. c. q᷑ propter. eo. ti. dꝫ p̄lationē dimittere: cū ius
nõ habeat: ⁊ ita in pnīa ſibi iniũgi dꝫ. vt in dicto. c. q᷑ propter.

¶ Cclxxxj. q. eſt de pnīa illiꝰ q̄ fauore ptātis ſecł̄aris eligit̃. Et dico ꝙ q̄cū cclxxxj. q̄o.
q; ꝑ abuſum ptātis ſecł̄aris fuerit electꝰ electiõis quō caret: ideo p̄lationē
dꝫ dimittere. ⁊ ita ſibi pnīa iniũgi dꝫ. eo. ti. c. quiſquis.

¶ Cclxxxij. q. eſt de pnīa illius q̄ ex abrupto eligit̃ ⁊ ſtatim ꝯfirmat̃. Et cclxxxij. q̄o
dico ꝙ ſi aliq̄s ad regimē animarū fuerit electꝰ: ⁊ ſuperior nõ examinato
proceſſu electiõis nec examinata ꝑſona electi talē electiõez ꝯfirmat: taliſ
indigne ꝓmotꝰ debet dimittere prelationē: ⁊ indigne cõfirmans debet

vt in graui crimine penitere: ꝛ ita ei penitētia iponi debet. eo. ti. c. nihil.

cclxxxiij. q. ❡ Cclxxxiij. q. eſt de pnia illiꝰ q priuatꝰ ipo iure bnficio curato poſtea de fructibꝰ ſe itromittit. Et dico ꝙ ſi aliqs eſt puatꝰ ipo iure bnficio curato qđ habebat: ſi poſtea de illo bnficio vl' de cura eiꝰ ſe intromittit cōmittit furtū ꝯtractādo rem alienā: ꝛ dānabilit decipit aias parrochianoꝝ illiꝰ bnficij: ꝛ ſic bnficiū illud cū fructibꝰ pceptis debet dimittere: ꝛ de furto ꝛ deceptione predictoꝝ dꝫ pniam agere: ꝛ talis pnia ſibi imponi dꝫ eo. ti. c. dudum magno. ver. ꝛ retinēdo. ꝛ. ꝟ. in ſue quoqꝫ.

cclxxxiiij. q ❡ Cclxxxiiij. q. eſt de pnia hntis ꝑlationē p ſimoniā. Et dico ꝙ ſi aliqs fuerit electꝰ ad aliquā ꝑlationē per ſimoniā etiam eo ignorāte ꝛ ratū nō habēte cōmiſſam debet illā prelationē dimittere: ꝛ ita ſibi in pnia iniungi debet eo. ti. c. ſi alicuius.

cclxxxv. qo ❡ Cclxxxv. q. eſt de pnia religioſi volētis ſe promoueri. ꝛ dico ꝙ religioſus q vult ad ſupiores ordines ꝓmoueri: potiꝰ dꝫ ſeq̄ ꝑceptū ſupioris ſui ꝙ volūtatē ſuā: ꝛ ita p cōfeſſorē ſibi iniungi dꝫ. de tēpo. ordi. c. ad aures.

cclxxxvj. q. ❡ Cclxxxvj. q. eſt de pnia mētiētis ꝯtra celebrātē ordines. Et dico ꝙ diaconꝰ q pape vel alteri ꝑlato interrogāti cū ordines celebrat an ordinādū ſciat eſſe dignū. Rndit ꝙ illū ſcit ꝛ teſtificat eſſe dignū ꝯtra cōſcientiā cū de indignitate illiꝰ ſibi cōſtet peccat mortaliter: ꝛ vt peccāti grauit pnia ſibi imponi dꝫ. de ſcruti. in ordi. facien. c. vnico.

cclxxxvij. q ❡ Cclxxxvij. q. eſt de pnia illoꝝ q nō ordinant ad ordines debitos. Et dico ꝙ abbates. archidiaconi: ꝛ archipreſbyteri qui voluntarie: vel aliq̄ iuſta cauſa ꝓhibēte nō ordinant ad ordines q̄s de iure debent ordinari: debent prelationes dimittere: et ita eis per confeſſorem iniungi debet de eta. ꝛ qualita. ordi. c. j.

cclxxxviij. ❡ Cclxxxviij. q. eſt de pnia medicoꝝ volentiū ſe ordiare. Et dico ꝙ clericus qui vtendo arte phiſica pluribꝰ exhibuit medicinā: ꝛ mlti mortis periculū incurrerūt de cōſilio cōfeſſoris nō debet ad maiores ordines aſcēdere eo. ti. c. ad aures.

cclxxxix. q. ❡ Cclxxxix. q. eſt de pnia ſuſpēſoꝝ. bnficia recipiētium. ꝛ dico ꝙ clerici q exiſtentes ſuſpēſi aliqua bnficia eccleſiaſtica receperūt non poſſunt bnficia ſic recepta retinere: ſed debēt illa dimittere: ꝛ ita eis in penitētia iniungi debet. eo ti. c. cum bone.

ccxc. q̄ſtio. ❡ Ccxc. q. eſt de pnia ꝑlatoꝝ ordinātiū rudes ꝛ ignaros. Et dico ꝙ grauiter peccāt ꝑlati qui rudes ꝛ ignaros ad ſacerdotiū ꝛ ad curā aiaꝝ ordināt: ꝛ ipſi clerici ordinati neſciētes ſacra eccl'iaſtica miniſtrare: ꝛ ipſis vt grauit peccātibꝰ pnia debet iniūgi. eo. ti. c. cū ſit ars artium.

ccxcj. q̄ſtio. ❡ Ccxcj. q. eſt de pnia ſacriſtaꝝ nō faciētiū debita. Et dico ꝙ cuſtos qui nō facit ꝙ ad officiū ſuū ptinet peccat grauiter: ꝛ de hoc ſibi pnia iniungi debet de offi. cuſto. c. j. ꝛ. ij.

ccxcij. qo. ❡ Ccxcij. q. eſt de pnia epoꝝ nō inquirētiū ꝛ delicta nō corrigentiū. Et dico ꝙ epi q in diocesibꝰ nō inq̄rūt nec vlciſcuntur nec iudicāt adulteria

ꝛ ſcelera: ꝛ cū op⁹ eſt ad p̄dicta nō cōuocāt publicū auxiliū grauiť peccāt:
ꝛ de hoc ipſis vt grauiter peccātib⁹ pnīa imponi dꝫ. de officio ordi. c. j.
¶ Ccxciij. q. eſt de pnīa epoꝝ nō intēdētiū in correctiōe ſubditoꝝ. Et di- ccxciij. q̄o.
co ꝙ p̄lati eccl'iaꝝ q̄ ad corrigendū exceſſus ſubditoꝝ maxime clericoꝝ: ꝛ
reformādos mores ipoꝝ nō intēdūt grauiſſime peccāt ꝛ ſanguis ꝛ pctīn
ſubditoꝝ de ſuis manib⁹ requireť: ꝛ ipſis taliť pnīa imponi debet. eo. ti.
cap̄. irrefragabili. in principio.
¶ Ccxciiij. q. eſt de pnīa epoꝝ q̄ dignos p̄dicatores ꝛ coadiutores nō eli ccxciiij. q̄o.
gunt. Et dico ꝙ epī q̄ eccleſijs cathedralib⁹ ꝛ cōuentualib⁹ viros idone-
os q̄s poſſint aſſumere coadiutores ꝛ coopatores: taꝫ in officio p̄dicatio
nis ꝙ̄ in audiēdis ꝯfeſſiōib⁹ ꝛ penitētijs iniūgēdis. ꝛ ceteris q̄ ad ſalutē
ptinēt nō ordināt: grauiter peccāt: ꝛ cōtra p̄ceptū faciūt et ipſis vt grauiť
peccātib⁹ pnīa imponi dꝫ. eo. ti. c. inter cetera.
¶ Ccxcv. q. eſt de pnīa illi⁹ q̄ venit cōtra decrerū epī vel p̄ncipis. Et dico ccxcv. q̄o.
ꝙ veniēs ꝯtra decretū epī vel p̄ncipis: mortaliť peccat ꝛ ei vt peccāti mor
taliter pnīa imponi debet. de maio. ꝛ obedie. c. ij.
¶ Ccxcvj. q. eſt de pnīa eoꝝ qui veniūt ꝯtra ſtatuta ſynodalia. Et dic ꝙ ccxcvj. q̄o.
ſubditi q̄ faciūt cōtra ſtatuta ſynodalia epoꝝ q̄ nō cōtrarianť canonibuſ
grauiter peccāt ꝛ pnīa eis imponi dꝫ. eo. ti. c. ꝙ ſuper his.
¶ Ccxcvij. q. eſt de pnīa laicoꝝ q̄ negocia eccl'iaſtica tractant. Et dico ꝙ ccxcvij. q̄o.
laici q̄ eccl'iaſtica negocia tractare p̄ſumūt peccāt; ꝛ de hoc eis penitētia
imponi dꝫ. de iudicijs. c. decernimus.
¶ Ccxcviij. q. eſt de pnīa eoꝝ q̄ nō corrigūt ꝓximū peccātē. Et dico ꝙ q̄ ccxcviij. q̄o
nō corrigit ꝓximū peccātē ſꝫm regulā euāgelicā: ſi plat⁹ eſt peccat morta
liter: ꝛ talis pnīa ſibi imponi dꝫ. eo. ti. c. nouit. ꝛ notata ibi ꝑ doctores.
¶ Ccxcix. q. eſt de pnīa iudicū ſecłariū clericos iudicātiū. Et dico ꝙ qui ccxcix. q̄o.
cunqꝫ iudicū ſecularīū p̄ſbyteꝝ aut diaconū aut aliū clericū vel minores
eccl'ie ſine ꝑmiſſu pōtificis ꝑ ſe deſtringere aut cōdēnare p̄ſumpſerit ab
eccl'ia cui iniuriū irrogat: ſit ſecreſtat⁹ quſqꝫ reatū ſuū cognoſcat ꝛ emen
det: ꝛ ita dꝫ ſibi iniungi in pnīa de foro cōpe. c. ij.
¶ Ccc. q. eſt de pnīa clericoꝝ piurorū. Et dico ꝙ clerici ſe ꝑiurātes ab ec ccc. q̄ſtio.
cleſia debēt excludi. de iureiuran. c. tua nos.
¶ Ccci. q. eſt de pnīa epoꝝ nō ſeruātiū iuramēta. Et dico ꝙ epīs q̄ tranſ ccci. q̄ſtio.
grediunť iuramēta: tāto maior pnīa debet iponi: q̄nto maiori dignitate
preeminēt: ꝛ ideo eis cōpetēs pnīa dꝫ iniūgi. tex. in. c. q̄dam. eo. ti.
¶ Cccij. q. eſt de pnīa iurātiū nō loqui prī vel matri. Et dico ꝙ illis q̄ iu cccij. q̄ſtio.
rant nō loqui vel nō exhibere humanitatis ſubſidiū prī ꝛ matri vł ſorori
ꝛ fratri: iniūgi dꝫ pnīa cōpetēs de eo ꝙ male iurarūt: ſed iuramētū ſerua
re nō debēt. vt in preallegato. c. cū quidam.
¶ Ccciij. q. eſt de pnīa religioſi iurantis nō moraturum cū alio religio- ccciij. q̄o.
ſo. Et dico ꝙ ſi religioſus iracūdie calore ſuccēſus iurat ꝙ cum alio re-
gioſo in clauſtro religionis ſue nō morabitur; talis penitētia debet ſibi

iniungi vt alius quilibet exemplo eius deterritus ſimile ꝑtimeſcat: ꝛ in clauſtro ſuo ꝙ abiurare non potuit ſuam penitentiam exequatur. eodē titulo.c.ſicut ex litteris.

cciiij.qo. ¶Cciiij.q.eſt de penitētia ſe ꝑiurātis pro vita ꝛ reb⁹ ſaluādis. Et dico ꝙ ſi aliqui iuramētū inuiti faciūt pro vita ꝛ rebus ſaluādis: ꝛ illud iuramētū nō ſeruāt debet eis imponi penitētia tanꝙ pro veniali: ꝛ nō tanꝙ pro mortali crimine.eo.ti.c.verum.

ccv.qſtio. ¶Ccv.q.eſt de pnīa frequētātiū monaſteria monialiū. Et dico ꝙ ſi aliquis ſine iuſta ꝛ rationabili cauſa ꝛ manifeſta monaſteria monialiū frequētauerit: ſi cleric⁹ fuerit ab officio eccleſiaſtico ſeparat̄: ſi laic⁹ excōicat̄ ꝛ a cetu fideliū fit penit⁹ alienus: ꝛ ſic grauis penitētia debet talib⁹ imponi.de vita ꝛ honeſta.cleri.c.monaſteria.

ccvj.qo. ¶Ccvj.q.eſt de penitētia ſacerdotiſ retinētiſ feminā ſuſpectā. Et dico ꝙ ſi aliquis ſacerdos feminas de quib⁹ ſuſpicio poteſt eſſe retinuerit: ꝯtra prohibitionē iuris facit ꝛ grauiter peccat: ꝛ vt grauiter peccāti penitētia imponi debet.vt in.c.j.de cohabi.cle.ꝛ mulie. Jo.doctor. Etiam in foro tñ ꝯtētioſo vltra penas in iure ſtatutas cōtra cōcubinarios ꝛ hñte ſecū mulieres ſuſpectas: ſunt ſtatute pene contrahentes mulieres ſuſpectas in domo ſua vel aliena.vt habetur in conſtitutione cardinalis Sabinēſis q̄ incipit: q2 clericoꝝ nōnulli in ti.de cohabitatiōe clericoꝝ ꝛ mulieꝝ. vbi ſtatuit̄ ꝙ hñs publicā concubinā in domo ſua vel aliena: etiam ſi ſit prelatus ꝛ in dignitate cōſtitut⁹ poſt publicationē huius cōſtitutiōis ꝑ duos mēſes ſint priuati tantopere fructū ſuoꝝ bñficioꝝ ipo facto: ꝛ poſt alios duos mēſes alia tertia parte: ꝛ poſt alios duos menſes alia tertia parte: ꝛ ſic omnibus fructibus: et per alios quattuor mēſes ſint priuati oībus ſuis beneficijs.vt lati⁹ habet̄ in dicta cōſtitutione q̄ ponit̄ in volumine extrauagantiū ꝛ aliaꝝ cōſtitutionū. Ja.doctor.

ccvij.qo. ¶Ccvij.q.eſt de pnīa mlīeris ſedentis ītra cancellos ꝛ p̄ſbytero intra cācellos miniſtrātis. Et dico ꝙ ſi aliq̄ femina ad altare p̄ſumit accedere aut p̄ſbytero miniſtrare: aut intra cācellos ſtare aut ſedere: cōtra ꝓhibitionē iuris facit ꝛ grauiter peccat: ꝛ vt grauiter peccāti pnīa imponi dꝫ vt in p̄allegato.c.de cohabi.cle.ꝛ mulie.

ccviij.qo. ¶Ccviij.q.eſt de pnīa epī ordinātiſ aliquē ſine titulo. Et dica⁹ ꝙ ſi ep̄s aliquē ſine titulo de q̄ ſuſtētet̄ in diaconū vel p̄ſbyteꝝ ordinat tenet̄ ei neceſſaria ſubminiſtrare donec ei in aliq̄ eccl'ia bñficiū ꝯferat: niſi de patrimonio ſuo vel patris poſſit ſuſtētari: ꝛ ita cōfeſſor ſibi debet in pnīa iniūgere.de preben.c.ep̄s.ꝛ.c.cum ſecundum.

ccix.qo. ¶Ccix.q.eſt de pnīa epī ꝑmittētis aliq̄s hr̄e plures eccl'ias. Et dico ꝙ ſi ep̄s ꝑmittit aliq̄s duas vel tres vl' plures eccl'ias habere: et nō emēdat nec corrigit peccat mortaliter: q2 facit cōtra preceptū vt pro pcc̄o mortali penitentia ſibi iniungi dꝫ.eo.ti.c.q2 in tantum.

ccx.qſtio. ¶Ccx.q.eſt de pnīa litigātiſ beneficium iniuſte. Et dico ꝙ quicunqꝫ

litigans ſuper beneficio: nō habens iuſticiā nō poteſt aliqd recipere lici
te vt deſiſtat a lite: ꝛ ſi ex pactiōe preciū aliquod receperit illicite recipit:
ꝛ ad reſtitutionē tenetur: ꝛ ita debet ſibi iniungi penitentia. et idem in
alijs caſibus. de preben. c. niſi eſſent.

¶ Cccxj. q. eſt de penitentia tenētis beneficiū iniuſte. Et dico ꝙ ſi aliqs cccxj. qo.
aliquod beneficiū iniuſte tenet: debet dimittere beneficium et reſtituere
omnia q̄ ab illo bn̄ficio vel occaſiōe illi⁹ habuit: ꝛ ita ſibi in penitētia in-
iungi debet. de preben. c. dilecto. in fine.

¶ Cccxij. q. eſt de penitētia tenētiſ primū beneficiū curatū poſt receptio cccxij. qo.
nem ſecundi. Et dico ꝙ poſtꝙ̄ aliquis priuatus eſt ipſo iure prio benefi
cio curato per receptionē ſecundi curati: ſuperior teneť reſtituere eccleſie
prime: ꝛ etiam beneficiatus quantū receperit de fructibus a tempore va
cationis: ꝛ ita debet ipſis in penitentia iniungi. eo. titulo. cap̄. de multa.
idem in perſonatibus vt ibi.

¶ Cccxiij. q. eſt de penitentia prelati cōferentis beneficiuꝫ indignis. Et cccxiij. qo.
dic ꝙ prelatus qui perſonis indignis confert beneficia eccliaſtica cōtra
preceptū facit ꝛ peccat mortaliter: ꝛ tenetur reſarcire damna eccleſie pro-
pter hoc prouenientia: ꝛ ita ſibi in penitētia imponi debet pro pcc̄o mor-
tali ꝛ ꝙ de damnis ſatiſfaciat. eo. ti. c. graui.

¶ Cccxiiij. q. eſt de penitentia prelati ponētis penſionē in beneficio cu- cccxiiij. qo.
rato. Et dico ꝙ prelatus qui in diminutionem beneficij curati de prouē
tibus ipſius confert alteri penſioneꝫ peccat mortaliter: ꝛ ita penitere de
bet. eo. ti. c. extirpande.

¶ Cccxv. q. penitentia eorum qui ponūtur in loco viuorum ſacerdotuꝫ. cccxv. qo.
Et dico ꝙ quicūqꝫ ponuntur in loco viuorum ſacerdotum iniuſte: ab ec-
cleſiaſtica cōmunione ſunt pellendi: ꝛ ſic ipīs vt grauiter peccātib⁹ peni
tentia imponi debet. de cōceſſi. preben. c. j.

¶ Cccxvj. q. eſt penitētia tenētis menſuras iniuſtas. Et dico ꝙ ſi aliqs cccxvj. qo.
iuſtas mēſuraſ ꝛ iuſta pondera lucri cauſa non habuerit vel mutare pre
ſumpſerit. xxx. dies in pane ꝛ aqua peniteat. de emptio. ꝛ vendi. cap̄. ij. et
eſt canon. xvj. ſecundum hoſtienſem.

¶ Cccxvij. q. eſt de penitentia eorum qui trāſferūt in vſos humanos ꝙ cccxvij. qo.
ſemel deo dedicatum eſt. Et dico ꝙ iniuſticiaꝫ ꝛ impietatem cōmittit: et
grauiter peccat quicunqꝫ mancipia eccleſie vel illud ꝙ ſemel deo cōſecra
tum eſt ad humanoſ vſos tranſfert: ꝛ tali vt grauiter peccanti penitētia
imponi debet. de rerum permuta. c. mancipia. ꝛ. c. iniuſtum.

¶ Cccxviij. q. eſt penitentia mittentiū pecora in cimiterijs vel eccleſijs. cccxviij. qo
Et dic ꝙ illi qui mittunt pecora in eccleſia vel in cimiterijs ipſarū vel ad
alios hūanos vſos cōuertūt eccleſias vel religioſa loca impietatē cōmit
tunt ꝛ grauiter peccant: ꝛ vt peccātibus grauiter penitentia eis imponi
debet. vt in preallegato. c. mancipia. ꝛ. c. iniuſtum.

¶ Cccxix. queſtio eſt penitētia preſbyteri vel clerici pignorātis librū vel cccxix.

veſtimēta eccl'ie. Et dico q᷑ presbyt᷑ qui p̄ſumit calicē vel patenā vel veſti mētū ſacerdotalē vel librū eccl'iaſticū tabernario vl' negociatori vel cuili bet laico vel femine in pignus dare niſi iuſtiſſima neceſſitate vrgēte: cō tra prohibitionem iuris facit ꝛ grauiter peccat: ꝛ ſibi vt grauiter peccāti pnīa imponi debet. de pigno. c. j.

cccxx. q̄o. ¶ Cccxx. q. ē penitētia clerici ſoliti fide iubere. Et dico q᷑ cleric⁹ fideiuſ ſionib⁹ ſeruiēs ab eccl'ia abijcit᷑: ꝛ ſic grauiter peccat: ꝛ ſibi vt grauit᷑ pec canti pnīa imponi debet. de fideiu. c. j.

cccxxj. q̄o. ¶ Cccxxj. q. eſt pnīa bn̄ficiati q̄ nō reſtituit eccleſie oīa q̄ ab ipā habuit. Et dico q᷑ q̄cūq; p̄ſbyter habens eccl'iam: ꝛ ex ipſa eccl'ia predia vel alia q̄cūq; bona habuit vel acq̄ſiuit. ſi ipſi eccl'ie a q̄ habuit nō dimittit vl' car tā emptiōis alij in fraudē eccl'ie facit: ſacrilegiū ꝛ pctm̄ inde furis cōmit tit: ꝛ ipſi vt ſacrilego ꝛ grauiſſime peccāti pnīa vltra reſtitutionē ad quā tenetur imponi dꝫ. de pecul. cleri. c. j. ij. iij. iiij.

cccxxij. q̄o. ¶ Cccxxij. q. eſt pnīa executoꝝ qui in alios vſus ꝯuertūt relicta a defun ctis q᷑ in teſtamētis cōtinet᷑. Et dico q᷑ executores teſtamētoꝝ q̄ pecuni am ꝛ alia bona q̄ per man⁹ eoꝝ ex teſtamētis decedētiū in vſus pios dn̄t expendi alijs vſibus applicant cōtra prohibitionem iuris faciūt: ꝛ ideo ipīs vt grauiter peccantibus penitētia imponi debet. de teſta. c. tua nos vbi bene ponitur.

cccxxiij. q̄o. ¶ Cccxxiij. q. eſt pnīa heredū nō ſatiſfaciētiū ꝓ defunctis. Et dico q᷑ he redes illi⁹ q̄ pro homicidio. incēdio. ſacrilegio. vel violatione eccl'iaꝝ fuit excōicat⁹: ꝛ nō ſatiſfecit: ſi nō ſatiſfaciūt ꝓ eo cēſura eccl'iaſtica ꝯpellunt᷑: ꝛ ſic grauiter peccāt ꝛ ipſis vt grauiter peccātibus penitētia imponi de bet. de ſepultu. c. vltimo.

cccxxiiij. q̄o ¶ Cccxxiiij. q. eſt penitētia clericoꝝ nō ſoluentiū decimas. Et dico q᷑ cle rici q̄ ab alijs eccleſijs ſacramēta recipiūt decimas eis dn̄t: ideo decimas dn̄t ſoluere: ꝛ ita dꝫ ipīs iniūgi. alias ipīs vt grauit᷑ peccātibus pnīa im poni dꝫ. de deci. c. nouū genus.

cccxxv. q̄o. ¶ Cccxxv. q. eſt pnīa religioſoꝝ nō ſeruātiū regulā: ꝛ abbatū nō vigilan tium ſup religioſos. Et dico q᷑ religioſus q̄ retinet aliq̄d propriū vel in oratorio dormitorio ꝛ in clauſtro ſilētiū non obſeruat. ꝛ abba⁹ vel q̄cūq; prelatus religioſoꝝ q̄ nō adhibet vigilē curā ꝛ diligētē ſolicitudinē circa religioſos ſuos ſtādo cum eis in cōuētu q̄nto frequēti⁹ poterit: ꝛ eos ca ſtigādo ſi ꝓpter neglīgētiā ei⁹ religioſi delinquūt mortalit᷑ peccant: ꝛ vt mortaliter peccātib⁹ pnīa eis iponi dꝫ. vt in. c. cū ad monaſteriū. §. j. et. ij. ꝛ. §. abbas. de ſtatu monacho.

cccxxvj. q̄o ¶ Cccxxvj. q. eſt cōdēnati litigātis ſup bn̄ficio vt reſtituat fructus pce ptos. Et dico q᷑ ſi cleric⁹ litigat cū alio ſup bn̄ficio ꝛ vict⁹ ē oēs fruct⁹ q̄s ex bn̄ficio pcepit medio tp̄e reſtituere tenet᷑: ꝛ ita ſibi pnīa iniungi dꝫ. de iure patro. c. cum dilectus. in fine.

cccxxvij. q̄o ¶ Cccxxvij. q. eſt pnīa p̄ſbyteri in pctō mortali celebrātis vl' nō dicēt' ver

ba cōſecratoria. Et dic ꝙ ſi p̄ſbyť in mortali crimine ꝯſtitutꝰ miſſam cele
brauerit grauiter peccat: ſi obmiſſis verbis q̄bus conficiť corpꝰ xp̄i panē
ꝛ vinū tantūmodo purū ſumit grauiꝰ peccat. ideo pnīa ei imponi debet
in p̄mo caſu vt ꝓ crimīe graui: in ſcđo vero caſu vt pro crimine grauiori
de cele. miſſa. c. de homine.

¶ Cccxxviij. q. eſt pnīa p̄ſbyteri nō recte celebrātis. Et dico ꝙ p̄ſbyter cū pane fermētato ꝛ i cipho ligneo ꝛ ſine vino ꝛ aqua ſacrificat: officio ꝛ beneficio ꝑpetuo priuať. co. ti. c. litteras. cccxxviij.

¶ Cccxxix. q. eſt pnīa p̄ſbyteri incaute dimittētis euchariſtiā. Et dico ꝙ ſi p̄ſbyter incaute dimiſit euchariſtiā vel quoduiſ nephādū acciderit: tribus mēſibꝰ ab officio ſuſpēdiť. de cuſto. eucha. c. j. cccxxix. q̄o.

¶ Cccxxx. q. eſt pnīa corꝫ qui in q̄drageſima vel in ſabbato tp̄e famis: vľ ꝓpter neceſſitatē infirmitatis carnes comedūt: ꝛ dic ꝙ ſi aliquis ꝓpter inopiam panis tp̄e famis carnes comederit: vel ſi aliqui propter debilitatē in periculo cōſtituti in ſabbato carnes comedūt: vel ſi aliqui in quadrageſima vel alijs ieiunijs ſolēnibus infirmanť: ꝛ propter neceſſitateꝫ vrgentē carneſ ſumūt: in p̄dictis caſibꝰ ꝓpter periculū ꝛ neceſſitatem famis ꝛ infirmitatiſ nō eſt pnīa iniungēda: niſi ad maiorē cautelā aliq̄ penitētia imponať: q: bonaꝝ mētiū eſt ibi timere culpā vbi culpa nō eſt vľ minime reperiť: de obſerua. ieiu. c. cōſiliū. §. cū aūt. cum duobꝰ parragraphis ſequētibꝰ. vſq; ad finē. capľi. cccxxx. q̄o.

¶ Cccxxxj. q. eſt an ſit ipōnēda pnīa illis q̄ in die natiuitatis cū ꝯtingerit venire. in. vj. feria carnes comedūt vel ex deuotiōe a carnibꝰ abſtinēt tali die. ꝛ dico ꝙ ſi feſtū natiuitatis dn̄i in ſexta feria venire cōtingerit illi q̄ nec voto: nec regulari obſeruātia ad abſtinentiā carnaliū ſunt aſtricti die illa propter excellētiā feſti: carnibus vti poſſunt: ſcđm conſuetudinem eccleſie generalē. ꝛ ideo talibus non eſt aliqua penitētia imponenda: nec etiā eſt imponēda penitētia illis qui ob deuotionē illa die a carnibus abſtinere voluerint. de obſeruatione ieiu. c. explicari. cccxxxj. q̄o.

¶ Cccxxxij. q. eſt pnīa imponētiū exactiōes clericis vľ eccľijs. ꝛ dic ꝙ imponētes eccľijs vel viris eccleſiaſticis exactiōes ad ſatiſfactionē teneanť. de immuni. eccle. c. nō minꝰ. in fine. ꝛ. c. aduerſus. in principio. cccxxxij. q̄o

¶ Cccxxxiij. q. eſt penitētia prelatoꝝ qui plus extorquēt a ſubditis ꝙ teneanť: ꝛ dico ꝙ p̄lati q̄ vt ſeruiciū faciūt alicui plus extorquēt a ſubditis quā ſoluant vt facientes cōtra ꝓhibitionē peccāt mortaliter: ꝛ ſic exacta reſtituere teneanť ꝛ aliud tm̄ coguntť paupibꝰ elargiri: ꝛ ita eiꝰ i penitētia iniungi dꝫ. co. ti. c. q: plerīq;. cccxxxiij. q̄.

¶ Cccxxxiiij. q. eſt penitētia illiꝰ q̄ iurauit ſpōſam vnius fratris dare alteri fratri. Et dico ꝙ ſi aliquiſ iurauit ꝙ filiam ſuā deſponſatā cum vno fratre: ſi ille eam h̄re nō poſſit: alteri fratri ipſius daret nō debet impleri iuramentum: ſed de illicito iuramento eſt ei penitentia imponēda de ſponſa. cap. ad audientiam. cccxxxiiij. q̄

cccxxxv.qo. ¶ Cccxxxv. queſtio eſt penitentia p̄ſbyteri intereſſentis clādeſtinis ſpō
ſalibus. Et dico ꝙ ſacerdos qui intereſt clandeſtinis ſponſalibus trib⁹
annis penitere debet. de clan. deſpo. c. cum inhibitio. ⁊ eſt canō quartus
ſecundum hoſti. ⁊ xviij. ſ̄m ſpecu.
cccxxxvj. q̄. ¶ Cccxxxvj. queſtio eſt de penitentia accipientiū ſponſam alterius de
preſenti. Et dico ꝙ accipiens ſponſam alterius de preſenti: ſeptē annis
⁊ xl. diebus in pane ⁊ aqua penitere debet. de ſponſa. duo. cap̄. accepiſti.
⁊ eſt canon. x. ſ̄m hoſtienſem.
cccxxxvij. q̄. ¶ Cccxxxvij. queſtio eſt penitentia contrahentis contra interdictum ec
cleſie. Et dico ꝙ contrahens contra interdictum eccleſie vno menſe vel
ad arbitrium eccleſie penitere debet. de matri. contract. contra interdict.
eccleſie. capitulo primo.
cccxxxviij. ¶ Cccxxxviij. queſtio eſt penitentia accuſantis aliū calumnioſe. Et dic
ꝙ ſi aliquis calumnioſe ⁊ iniuſte accuſauit aliquē: ⁊ per ſuam accuſatio-
nem occiſus eſt. xl. diebus in pane ⁊ aqua: cum ſeptē ſequētibus annis
Attende ꝙ debet penitere. Si autem propter illam accuſationē debilitatus eſt: per
tres ſ̄t qua tres quadrageſimas penitere debet. de accu. c. accuſati. ⁊ licet alij aliter
drageſime intelligant. ſpec. intelligit ꝙ prius ieiunabit. xl. dieb⁹. ⁊ poſt per. vij. an-
ī quolibet nos. Et in ſecundo caſu ieiunabit ꝑ tres quadrageſimas. Prima eſt an-
āno īſtitu- te feſtum natiuitatis domini. Secunda ante paſcha. Tertia ante feſtū
te a beato. ſancti ioannis. nam iſti ſunt quadrageſime penitentiū quas beat⁹ Pe-
trus inſtituit ſicut in cronicis habetur. hec probant̄ in. c. j. ⁊ iij. xxij. q. v.
⁊ in. c. quicunq̄. vj. q. j.
cccxxxix. q̄. ¶ Cccxxxix. queſtio eſt penitentia dantium vel recipientium aliquid ꝓ
ſacramentis. Et dico ꝙ dantes ⁊ recipientes aliquid ꝓ ſacramentis vel
pro ingreſſu religionis vel pro ſepultura: vel pro receptiōe olei ⁊ criſma-
tis pretextu cuiuſcunq̄ conſuetudinis: vel pro ordinatione: vel ꝓ cauſa
ordinis: vel collationis beneficij: vel pro epiſcopis: vel abbatib⁹: vel qui-
buſcunq̄ perſonis introducendis in eccleſia: vel̄ pro conſenſu in electiōe
alicuius preſtando: vel pro contradictiōe quietanda: vel pro abſolutiōe
excōmunicatiōis facienda. omnes predicti ſimoniaci ſunt: ⁊ ſi pacto in-
teruenienie aliquid datum ⁊ receptum fuit: recipientes ad reſtitutionē
tenentur omnium ſic receptorum: ⁊ ſimoniac⁹ nō poteſt miſſam celebra
re. nam omnis peccator miſſā cantare poteſt preter ſimoniac⁹: ⁊ ita ſibi
in penitētia iniungi debet. de ſimo. c. j. ⁊ c. accuſatū. ⁊ c. tāta. ⁊ c. nō ſati⁹.
⁊ cap̄. cū in eccleſie. ⁊ c. de hoc. ⁊ c. ea q̄. ⁊ c. matheus. ⁊ c. de regularibus
⁊ c. quoniam. ⁊ c. vltimo.
cccxl. qo. ¶ Cccxl. queſtio eſt penitentia confeſſoris qui impenitentem recōciliat
vel penitentem a reconciliatione remouet. ⁊ dico ꝙ ſi aliq̄s ſacerdos cō-
feſſor aliquē peccatorē impenitētē gr̄a vel fauore recōciliat vel̄ teſtimoniū
recōciliatiōis pro ipſo dat vel pctorē penitētē q̄cūq̄ liuore a recōciliatio-
ne remouet ſimoniac⁹ eſt: ⁊ de tali ſimonia penitere d₃. eo. ti. c. nemo.

¶ Cccxlj.q.eſt pnīa alentiū pueros iudeoꝝ: ⁊ pn̄cipiū auferētiū iudeis cccxlj.q̄o.
vel infidelib⁹ poſſeſſiones vel hereditates. Et dico ꝙ chriſtiani q̄ ſub ob
tentu alendi pueros iudeoꝝ: vel pro ſeruitio vel alia q̄libet cauſa cū iude
is in eoꝝ domib⁹ habitauerint excōicari debēt: ⁊ ſic grauiter peccāt et vt
grauiter peccātibus penitētia eis imponi dꝫ. Et principes ⁊ poteſtates
ꝑmittētes ꝙ iudei ad fidē xp̄ianā cōuerſi a poſſeſſiōib⁹ ſuis excludant̄:
⁊ nō faciētes eis portionē hereditatꝭ ſue ⁊ bonoꝝ ſuoꝝ exintegro exhibe
ri etiā grauiter peccāt: ⁊ vt grauit̄ peccātib⁹ penitētia ip̄is imponi debet
de iude.c.iudei.in.j.rn̄.⁊.§.vltimo.

¶ Cccxlij.q.eſt pnīa xp̄ianoꝝ miniſtrātiū ſarracenis ferrū ⁊ alia vl̄ adiu cccxlij.q̄o.
uantiū eos in galeis ⁊ nauib⁹. Et dico ꝙ q̄cūqꝫ xp̄iani ſarracenis arma
ferrū ⁊ ligamina galeaꝝ miniſtrāt: vl̄ in galeiꝭ ⁊ nauib⁹ ſarracenoꝝ regi
mē ⁊ curā gubernatōis exercēt ab eccl̄iaſtica cōione p̄ciſi ⁊ excōicati ſunt
ideo ꝑus dn̄t abſolui: ⁊ poſtea dꝫ eis penitētia imponi vt ꝓ graui crimi
ne: ⁊ totū ꝙ ex illo cōmertio perceperint: ⁊ aliud tm̄ de ſuo ſubſidiū terre
ſancte dn̄t trāſmittere: ⁊ ita eis pnīa iniūgi dꝫ eo.ti.c.ita quorūdā.⁊.c.ꝙ
olim.⁊.c.ad liberandum.in fine.

¶ Cccxliij.q.eſt pnīa ſeruiētiū iudeis ⁊ nutrientiū filios eoꝝ. Et dico ꝙ cccxliij.q̄o.
xp̄iani q̄ ſeruicio iudeoꝝ ſe aſſidue pro aliq̄ mercede exponūt ⁊ obſtetri
cibus ⁊ nutricib⁹ filioꝝ iudeoꝝ: tanq̄ ꝓ graui crimine pnīa imponi dꝫ:
qꝛ cōtra ꝓhibitionē iuris faciūt.eo.ti.c.ad hoc omnibus.

¶ Cccxliiij.eſt pnīa xp̄ianoꝝ inferētiū grauamina iudeiꝭ. Dico ꝙ q̄cūqꝫ cccxliiij.q̄o
xp̄ian⁹ aliquē iudeū occiderit: vel vulnerauerit vel bona ſibi abſtulerit:
vel bonas ſuas ꝯſuetudines imutauerit vl̄ in celebratiōe feſtiuitatū ſua
rū iudeos fuſtib⁹ vel lapidib⁹ ꝑturbauerit: vl̄ a iudeiꝭ coacta ſeruitia exe
gerit vel cimiteriū iudeoꝝ mutilauerit vl̄ inuaſerit vl̄ obtētu pecunie cor
pora humana effoderit grauit̄ peccat: ⁊ vt pro graui crimine eſt ſibi peni
tentia imponenda.eo.ti.ca.ſicut iudei.

¶ Cccxlv.q.eſt pnīa cōmittētiū iudeis officia publica. Et dico ꝙ aliq̄s cccxlv.q̄o.
publica officia iudeis cōmiſerit grauiter peccat. ⁊ vt ꝓ graui crimine pe
nitētia ſibi imponi debet.eo.ti.cum ſit.

¶ Cccxlvj.q.eſt pnīa hereticoꝝ ⁊ ſciſmaticoꝝ. ⁊ dico ꝙ om̄is heretic⁹ et cccxlvj.q̄o.
ſciſmatic⁹ cū diabolo ⁊ angelis ei⁹ eterni ignis incēdio deputat̄. ⁊ ſic ꝓ
hereſi ⁊ ſciſmate vt ꝓ grauiſſimo crimine penitētia imponi debet.de he
reticꝭ.cap̄.firmiſſime.

¶ Cccxlvij.q.eſt pnīa mł̄ierꝭ filiū ſuū interficiētꝭ. Et dico ꝙ ſi aliq̄ mu cccxlvij.q̄o
lier filiū ſuū iterfecerit dꝫ ſibi iponi pnīa ꝙ ad aliq̄d monaſteriū trāſeat
in quo pc̄cā ſua ꝑpetua deploret.de his qui filios occide.c.j.

¶ Cccxlviij.q.eſt pnīa parētū ſuffocātiū filios in lecto. Et dicas ꝙ ſi pa cccxlviij.q̄.
ter vel mater in lecto filiuꝫ ſuffocauerit pnīa triū annoꝝ ſibi imponi dꝫ.
ita ꝙ vnū in pane ⁊ aqua peragat.eo.ti.c.ij.

¶ Cccxlix.eſt pnīa interficiētꝭ furē vel latronē. ⁊ dico ꝙ interficiēs furē cccxlix.q̄o.

vel latronē qñ poterat cōprehēdi ſine occiſiōe.xl.dies nō dꝫ intrare eccliā
ꝛ lanea veſte indut⁹ ab eſcis ꝛ potib⁹ abſtineat: ꝛ a toro ꝛ gladio ꝛ eqta
tu:etiam in dieb⁹ iſtis.ꝛ in tertia ꝛ qnta feria ꝛ ſabbato ieiunare debet:
ꝛ vti paruis piſciculis ꝛ leguminibus. Si aūt nō poterat aliter ſe libera
re:nec ſua:ꝛ eum qs interficit:nō tenet agere penitentiā:niſi de conſilio
voluerit ieiunare quod bonū erit:ꝛ elemoſynā facere:ꝛ hoc in laicis. Si
preſbyter tamē fecerit hoc:nō deponitur:tñ penitentiā agere debet dum
vixerit:vt eſt tex.in.c.ij.de homicid.

ccl.qſtio. ¶ Cccl.q.eſt penitētia dātis aliqd homini vl mulieri vt nō poſſit gene
rari vel concipere:vel aborſum facientis. Et dico ꝙ ſi aliquis homini vel
mulieri aliquid fecerit vel ad potādū dederit vt nō poſſit generare vel cō
cipere vel naſci ſoboles:homicida eſt:ꝛ tanꝙ homicide ſibi penitētia im
poni debet.eo.ti.c.ſi aliquis.

cclj.qſtio. ¶ Cclj.q.eſt de penitētia illius qui percuſſit puerū intuitu diſcipline.
Et dico ꝙ ſi aliqs pſbyter intuitu diſcipline puerū pcuſſit:ꝛ ex iſta pcuſ
ſiōe mortuus eſt:iſte talis pſbyter debet ab altaris miniſterio perpetuo
remoueri:ꝛ ab officio ſacerdotali deponi.vt eſt tex.in.c.preſbyterū.eo.ti.
ꝛ eſt iſte canon.vij.ſcōm ſpecu.

cclij.qo. ¶ Cclij.q.eſt pnia exercētiū artē balliſtarioꝝ ꝯtra xpianos. Et dico ꝙ
qui artē mortiferā balliſtarioꝝ ꝛ ſagittarioꝝ aduerſus xpianos ꝛ catho
licos viros exercet:grauiter peccat:ꝛ tanꝙ pro graui crimine eſt ſibi peni
tentia imponēda.de ſagitta.c.vnico.

ccliij.qo. ¶ Ccliij.queſtio eſt penitentia depredantium de loco ad locū. Et dico
ꝙ raptores qui de loco ad locum iter faciunt:ꝛ rapinas et depredatiōes
agunt:ꝛ illi qui violenter rapinā ꝛ violationes eccleſiarū faciunt: et illi
qui romanos vel alios ꝓ negatiōe vel aliis honeſtis cauſis nauigio ve
ctos:capere:vel rebus ſuis ſpoliare preſumūt: ꝛ illi qui xpianos naufra
gium patiētes:dānata cupiditate ſpoliāt rebus ſuis:ſunt excōicati a iu
re:ꝛ nō ſunt abſoluendi:donec omnia ſic ablata vel facta reſtituāt ꝛ emē
dent:ꝛ niſi hoc fecerint:vel ſecuritatem plenam dederint:de ſatiſfacien
do penitentia eis etiam in articulo mortis deneganda eſt:ꝛ ſi dederit ſe
curitatem:ꝛ receperit penitentiam:ſi ad ſanitatem venerit ꝛ non ſatiſfe
cerit:nihil prodeſt ſibi ſolēnitas penitentie:tamē de peccato cōtrito cor
de:viaticum non negetur.ꝛ ita vt nullus preſbyter ſepulture ei⁹ interſit:
nec eius elemoſynas recipere pſumat:alias punitur: ꝛ de hoc eſt tex.in
c.j.ꝛ.ij.ꝛ.iij.de rapto.ꝛ incen.

ccliiij.qo. ¶ Ccliiij.q.eſt de penitētia furantiū aliquid ꝓpter neceſſitatē famis.ꝛ
dico ꝙ ſi qs propter neceſſitatē famis vel nuditatis furatus fuerit:ciba
ria veſtē vl pecudē:peniteat tres hebdomadas.ſi aūt reddiderit:nō cogi
tur ieiunare.de furtis.c.ſi quis ꝓpter neceſſitatem.

cclv.qo. ¶ Cclv.qſtio eſt pnia vſurarioꝝ. Et dico ꝙ vſurarij māifeſti nō debēt
admitti ad cōionem altaris:nec ad xpianam ſepulturā:niſi prius reſti

tuant omnes vſuras extortas ſeu perceptas ipſis a q̇bus eas receperint
vel ipſorū heredibus vel iſtis non ſuperſtitibus pauperibus reſtituant
ſi habuerint vnde illa reſtituere poſſit: alias autem ſupradicti carere de-
bent eccleſiaſtica ſepultura: ⁊ eorum oblationes nullus debet recipere:
alias qui eas acceperit reſtituere compellatur: ⁊ ad arbitrium ſui epiſco
pi caſtigetur: interim remanente ſuſpenſo ab officij ſui executione. vt eſt
textus in capitulo. Quia in omnibus. ⁊ cap̄. Cum tu de vſuris. Qui au-
tem dicantur manifeſte vſurarij: habetur eodem titulo. c. in ciuitate. ⁊. c.
cōſuluit. ⁊ capitulo vltimo.

¶ Cclvj. queſtio eſt penitentia dicentis falſum teſtimoniuȝ. ⁊ dic ꝙ di cclvj. q̄o.
cens falſum teſtimoniū coactus ſi non ſequitur mors: duobus annis ſi
ſponte quinqȝ annis peniteat: in concilio celebritano in antiqua; de cri
mine fal. c. primo. §. primo.

¶ Cclvij. q. eſt penitētia falſantis litteras regis. Et dico ꝙ clericus fal cclvij. q̄o.
ſans lr̄as regis deponit̄: ⁊ imprimit̄ ei caracter ⁊ in exilium mittit̄. et ſic
grauiter peccat: ideo pro graui crimine penitentia ei imponi debet. vt in
c. ad audientiam. de crimine fal.

¶ Cclviij. q. eſt penitētia falſantis lr̄as ap̄licas. Et dico ꝙ falſarij litte cclviij. q̄o.
rarū ap̄licarum excōicati ſunt: ideo ꝑus abſolui debēt ⁊ poſt pn̄ia eis im
poni. ſ. q2 iā ſunt anathematis vinculo innodati: ſi ſunt clerici debēt per
petuo ꝑuari officijs ⁊ bn̄ficijs ⁊ degradati tradi curie ſeculari per legitti
mas cōſtitutiones puniēdos. Si laici fuerint tādiu maneāt excōicatiōi
ſubiecti donec ſatiſfaciāt cōpetenter. tex. eſt in. c. cura. ⁊. c. ad falſariorum
de crimine fal.

¶ Cclix. q. eſt pn̄ia ſortilegioꝝ. Et dico ꝙ nullꝰ p̄ſumat iſtas diuinatio cclix. q̄o.
nes ſeu ſortilegia facere. ⁊ ſi laicus hoc fecerit. xl. dies peniteat. ſi aūt cle-
ricus ſimplicitate ⁊ nō malicia: cauſa reqrēdi vel inueniēdi furtū factuȝ
eccleſie nō cōuocādo demoniū: ſed tm̄ inſpectione aſtrolabij hoc fecerit
peniteat per annū abſtinēdo. ſ. per annū ab altarꝭ miniſterio q̇ grauiſſi
mum fuit hoc. vt in. c. j. ⁊. ij. de ſortile.

¶ Cclx. q. eſt pn̄ia pueroꝝ. Et dicendū eſt ꝙ pueris. vij. annoꝝ mitior cclx. q̄o.
penitētia eſt imponēda ꝓ mēdatijs. periurijs. ⁊ furtis ꝙ alijs maioribꝰ
ratione etatis. tex. in. c. j. de delictis puerorum.

¶ Cclxj. q. eſt pn̄ia clericoꝝ venatoꝝ. Et dico ꝙ ep̄s p̄ſbyter vel diaconꝰ cclxj. q̄o.
vel alius clericꝰ nō debet eſſe venator nec canes vel accipetres vel falcōes
ad venādū habere: ⁊ ſi ꝯtrariū fecerint ſi ep̄s fuerit tribꝰ mēſibꝰ a cōione
ſi presbyter duobus: ſi diaconus ab omni officio ſuſpēdatur. tex. eſt in. c.
j. ⁊. ij. de cleri. venato.

¶ Cclxij. q. eſt penitentia blaſphemantium. ⁊ dico ꝙ blaſphemans de cclxij. q̄o.
um vel virginem mariam: vel alium ſanctum debet ſubire ei penitentiā
ſequētez per ſuū ep̄m imponēdā. ſ. ꝙ. vij. diebꝰ dn̄icis ante fores eccl̄ie in
manifeſto dū miſſarū ſolēnia celebrātur exiſtat blaſphemꝰ vltimo illoꝝ

die dñico palliũ nec calciamēta nō habeat ligat⁹ corrigia circa collum: ſe ptemq; pcedētibus.vj. ferijs ieiunet in pane ⁊ aqua: ecc̄liā nullaten⁹ ingreſſurus: ⁊ inſup reficiat tres aut duos aut vnū pauperē. ⁊ ſi nō habuerit facultatē in aliā penā dʒ ſibi cōmutari: ⁊ inſuper ſi diue⁹ fuerit p temporalē poteſtatem. pena. xl. ſolidorum: ⁊ ſi ad hoc nō ſufficiat. xxx. vl̄. xx. mulctetur. eſt tex. in. c. j. ⁊. ij. de maledicis. Jo. doctor. Cōtra blaſphemātes plures pene imponuntur in foro cōtentioſo: tam de iure canonico q̄ de iure ciuili q̄ de iure regni. vt in ſuis titulis latius cōtinetur: ſignant in. viij. libro. ti. De las blaſſemias. in li. vulgariter nuncupato Jſabelina in. li. j. ij. ⁊. iij. Jacobus doctor.

cccl xiij. qo. ¶ Ccclxiij. q. eſt penitētia clericoꝝ excōicatoꝝ vel ſuſpenſoꝝ celebrātiū. ⁊ dic q̄ ſi cleric⁹ excōicat⁹ vel depoſit⁹ vel degradat⁹ vel interdict⁹ officia diuina celebrat. ſi depoſitus vel degradat⁹ aliqua miniſteria ſibi interdicta tractare preſumit: aut agere. ⁊ ab epiſcopo ſuo correptus perdurauerit in preſumptiōe excōmunicatur: ⁊ quicunq; cum eo cōicauerit ſimiliter ſciat ſe excōmunicatū. Et ſi aliq̄s iſta. ſ. excōicatiōes vl̄ degradatiōes cōtempſerit per ptātem ſecularē in exiliū deputetur. Si aūt ſuſpēſus vel interdictus celebrauerit ⁊ monitu⁹ non deſiſtit deponitur. niſi miſericorditer agatur cum eo diſpenſando. tex. eſt in. c. j. ⁊. ij. et. iij. et. iiij. de clerico excō. depo. miniſtran.

ccclxiiij. qo ¶ Ccclxiiij. q. eſt penia clerici recipientis ordines furtiue. ⁊ dico ſi aliq̄s taliter ordines recipit ſi iā erat prohibitū ſub interminatiōe anathematis q̄ in hoc nō fieret iſte talis debet itrare mōaſteriū: ⁊ ibi agere penitētiam ad arbitriū epiſcopi: ⁊ poſtmodum ad ſupiores ordines pōt aſcendere ſi viſum fuerit epō. Si aūt ante interminationē anathemat; tūc impoſita ſibi pnīa ad arbitriū ſufficienti. ex diſpēſatiōe epī poterit in ſuſceptis miniſtrare ⁊ ſuſcipere maiores; de hoc eſt text⁹. in. c. j. ij. ⁊. iij. de eo qui ordi. furti. recepit.

ccclxv. qo. ¶ Ccclxv. q. eſt penitētia ſodomiticoꝝ. Et dico q̄ ſi clericus inuētus fuerit ſodomiticus debet deijci a clero ⁊ in monaſterium detrudi ad agēdaʒ penitētiā. Si aūt laicus fuerit excōicatiōe ſubdat: ⁊ a cetu fideliū fiat penit⁹ alien⁹. vt in. c. clerici. de exceſ. prela. ⁊ hoc pctm̄ mai⁹ eſt q̄ ſi quis matrem cognoſceret: ⁊ ideo maior penitētia imponi debet. xxxij. queſti. vij. cap̄. adulterij malum.

ccclxvj. qo. ¶ Ccclxvj. q. eſt de pnīa violātiū interdictū. ⁊ dico q̄ cleric⁹ vel plat⁹ violan⁹ interdictū. iuriſdictiōe ⁊ clauiuʒ poteſtate ſe priuat. tex. eſt in. c. fin. de exceſſibus prelatorum.

ccclxvij. qo ¶ Ccclxvij. q. eſt pnīa eoꝝ q̄ diuerſimode alios damnāt. Et dico q̄ pcutiens aliquem reſtituere tenetur operas q̄s perdidit facere: ⁊ expēſas q̄s fecit percuſſus propter percuſſionē: ⁊ aperiens ciſternam in qua bos vel aſinus cecidit vel non cuſtodiens bouem cornupetam damnū dantē: et ledens agrum vel vineam alterius ⁊ dimittens iumētum ſuum depaſce

re aliena ⁊ ſuccēdens ignem cremantem aceruos frugum: ſegetes ſtan-
tes in agris. omnes iſti tenentur reddere eſtimationē ⁊ damna reſarcire
⁊ reſtituere ipſis quibus venerunt: ⁊ ille qui voluntarie incendit domū
vel arcam alicuius vel alio modo damnū dans: ⁊ animalia ſua nociua
non cuſtodiens: incenſa omnia reſtituat: ⁊ tres annos peniteat. vt de in
iurijs. c. j. ij. iij. iiij. v. vj. ⁊ vltimo.

¶ Cclxviij. q. eſt penitentia facientiū plures mortes vel deſtructiōes. ⁊ cclxviij. q.
dico ꝙ peccās manifeſte manifeſtam penitētiam debet agere. Interfici-
ens clericum preſbyterum. xij. annoꝝ penitentia ſecundū canones ei im
ponatur. ⁊ ſi laicus eſt vſqꝫ ad vltimū tēpꝰ vite ſue cingulo militie careat
⁊ abſqꝫ ſpe coniugij maneat. vt tex. in. c. j. ⁊. ij. de pe. ⁊ remiſ. ⁊ illi cuius oc
caſione multe domus deſtruunt: ⁊ multi hoīes interficiuntur: et multa
mala cōmittunt. oībus iſtis pnīe arbitrarie imponunt circa ſpecies cir-
cūſtātijs delictoꝝ. vt eſt tex. in. c. iij. eo. ti.

¶ Cclxix. q. eſt pnīa mlier/ ſupponētis ptū. ⁊ dico ꝙ mlieri q̄ partū alie cclxix. q̄o.
nū viro ſuo ſuppoſuit eſt imponēda pnīa ſufficiēs ad arbitriū ſacerdotiꝰ
etiā durāte ipſa malicia ꝙ̄ nō audet detegere marito: nā ſicut mlīere q̄ ex
adulterio filiū ſuſcepit pnīa nō negat: nec etiā ipī mulieri ſupponēti. vt
eſt tex. in. c. officij. eo. ti.

¶ Cclxx. q. eſt penitētia reuelantis confeſſionē. Et dico ꝙ ſacerdos cō- cclxx. q̄o.
feſſor debet inquirere circumſtantias peccatoris ⁊ peccati. vt tex. in. §. ſa
cerdos. in. c. omīs vtriuſqꝫ. eo. ti. ⁊ reuelans cōfeſſionem vel prodēs pec-
catorē verbo aut ſigno: aut aliquouis modo. ab officio ⁊ beneficio depo-
nitur ad agendam penitentiam perpetuam in monaſterio detrudit. vt
in preallega. §. ſacerdoꝫ. in fine.

¶ Cclxxj. q. eſt pnīa excōicātis iniuſte. ⁊ dico ꝙ excōicans aliū iniuſte cclxxj. q̄o.
vno mēſe ſuſpēſus eſt de ſen. excō. c. ſacro.

¶ Cclxxij. q. eſt penitētia falſarij. et dico ꝙ falſariꝰ ꝙ̄ diu viuit in pane cclxxij. q̄o
⁊ aq̄ penitere dꝫ de verbo. ſigni. c. nouimꝰ. in fine. ⁊ eſt canon. viij. ꝑm ſpe
cu. regula tamē generalis eſt ꝙ cōfeſſor ſemper imponat penitētiā ꝑ cō-
traria. vt auaro iniungat elemoſinā. guloſo ieiunium. ⁊ ſic de ſimilibuꝰ.
vt in. c. de regulis iuris.

¶ Cclxxiij. q. eſt penitentia recipientiꝰ beneficium curatum ⁊ ſe nō pro cclxxiij. q̄.
mouentis. Et dico ꝙ ſi aliquis non intendēs promoueri ad ſacerdotiū
recipit parrochialem eccleſiam: vt fructus ex ea per annum percipiat: et
ipſam poſtmodum dimittat: ⁊ poſtmodum voluntate mutata non fue-
rit promotus: tenetur ad reſtitutionem fructuum quos ſic recipit: et eti-
am prelatus qui contulit dictam eccleſiam illi cum nō crederet eum ad
ordinem ſacerdotij promouendum tenetur etiam reſtituere: qꝛ diuinaꝫ
offenſam incurrit ⁊ obligatus eſt ad ſeruandam dictā eccleſiam indem-
nem: ⁊ ita predictis debet iniungi in penitentia. de electi. libro ſexto. ca.
cōmiſſa. §. penul. ⁊ vltimo.

cclxxiiij. ¶ Cclxxiiij.q.eſt penitentia occupantis bona eccleſiarū vacātib⁹ eccle-
ſijs. Et dic ꝙ ſi capitula: cōuētus: collegia ⁊ perſone ſingulares ipaꝝ va
cantib⁹ eccleſijs cathedralib⁹ ⁊ regularib⁹ ⁊ collegiatis bona a prelatis
ipſarū dimiſſa vel vacationis tpe obueniētia occupant vel inter ſe diui-
dunt vel ſurripiunt vel diſſipant vel conſumunt tenenꝛ plene reſtituere
quicquid de predictis bonis perceperint: ⁊ ita debet eis iniungi in peni
tentia. eo. ti. c. quia ſepe.

cclxxv. q̄o. ¶ Cclxxv.q.eſt penitētia ceſſantis iniuſte ab officijs diuinis. Et dico
ꝙ ſi canonici iniuſte ceſſant a diuinis omnia q̄ de q̇buſcūq; prouentib⁹
eccleſie in qua ad minus ceſſant tempore ceſſationis ꝑceperint reſtitue-
re tenentur ipſi eccleſie: ⁊ illi cōtra quē ceſſauerint de damnis ⁊ iniurijs
tenentur ſatiſfacere de officio ordi. c. ſi canonici. §. ſcituri. ⁊ ita debet ei in
iungi penitentia.

cclxxvj. q̄o ¶ Cclxxvj.q.eſt penitētia non recitantiū. Et dico ꝙ omnis bn̄ficiatus
nō recitās horas ꝙ oēs fructuꝰ teneꝛ reſtituere q̊s perceperit tēpore quo
nō recitat. vt in ꝑallegato. c. ⁊. §. de offi. ordi. Et dico ꝙ ſi canonici iuſte
ceſſant a diuinis: ille qui occaſionē ceſſatiōi dedit tenetur ſoluere dictis
canonicis: ⁊ eccleſie cui culpa eius debitum officium eſt ſubtractum om
ne intereſſe: ⁊ certam quantitatem taxandam ⁊ conuertēdam in augmē
tum diuini cultus arbitrio ſuperioris. ⁊ ita ſibi in penitētia iniungi de-
bet in eo. c. §. ſi autem.

cclxxvij. q̄. ¶ Cclxxvij. queſtio eſt penitentia eorum qui ad grauatiōem ceſſatiōis
imagines in terram proſternunt. Et dico ꝙ illi qui ꝓ agrauatione ceſ-
ſationis imagines crucis: beate v̓ginis marie ⁊ aliorum ſanctorum pro
ſternunt in terram ⁊ v̓ticis ⁊ ſpinis ſupponūt grauiter peccant: ⁊ tanq̃
grauiter peccantibus penitentia eis imponi debet. in. eo. c. §. vltimo.

cclxxviij. q̄ ¶ Cclxxviij. queſtio eſt de penitentia eorum qui propter culpam ſuam
ſunt priuati bonis que tenent ab eccleſia. Et dico ꝙ ſi aliqui ꝓ culpiꝰ ſu
is vel exceſſibus: bonis que tenēt ab eccleſia romana vl̓ ab alijs eccleſijs
ſint priuati per ſententiā vel ipſo iure ſemper tenetur reſtituere illa bo-
na predictis eccleſijs: niſi legittime preſcripſerit illa cōtra romanam ec-
cleſiam per centum annos vel cōtra alias eccleſias per quadraginta an
nos. ⁊ ita debet iniungi penitentia. Et ſi poſt mortem hereticorum qui
dum viuerent catholici putabantur: bona ipſorum a filijs vl̓ nepotibuꝰ
eorum catholicis vel ab alijs extraneis quibuſcūq; ſpacio quadraginta
annorū fuerint bona fide poſſeſſa nō tenenꝛ vlteri⁹ illa bona reſtituere.
ſed ante. xl. annos cōpletos reſtituere tenenꝛ. ⁊ ita debet eis iniungi in
penitentia. de preſcripto. c. ij.

cclxxix. q̄o ¶ Cclxxix. queſtio eſt de penitētia iudicum corruptorum. Et dico ꝙ ſi
aliquis iudex eccleſiaſticus ordinarius vel delegatuꝰ contra conſciētiā:
⁊ contra iuſticiam aliquid fecerit in iudicio in grauamen partis litigan
tis per gratiam vel per ſordes ⁊ corruptionem pecunie tenetur parti leſe

ſoluere eſtimationem litis. ⁊ ita debet ſibi iniungi in penitētia. de re. iu
di. c. cum eterni. §. ſi quis autem. libro. vj.

¶ Cclxxx. queſtio eſt de penitentia beneficiorum q̄ percipiunt diſtribu cclxxx. q̄o
tiones: ⁊ non interſunt diuinis officijs. Et dico ꝙ canonici ⁊ alij benefi
ciati ⁊ clerici eccleſiarum qui aliquas diſtributiones quottidianas per
cipiunt ꝓ tempore quo nō interſunt diuinis officijs in ipſis eccleſijs: vł
non interſunt in anniuerſarijs ipſorum defunctorū niſi eos infirmitas
vel iuſta: ⁊ rationabilis cauſa corporalis neceſſitas vel euidens vtilitas
eccleſie excuſauerit: ad reſtitutionem tenentur omnium deſtributionuꝫ
quas perceperint: ⁊ ita eis in penitentia iniungi debet. de cleri. non reſi
de. c. vnico. libro. vj.

¶ Cclxxxj. queſtio eſt de penitentia clericorum ⁊ religioſoruꝫ qui indu cclxxxj. q̄o
cunt alios ad eligendas ſepulturas in eorū eccleſijs. Et dico ꝙ quicūꝗ
religioſi ⁊ clerici ſeculares qui aliquos ad vouendum iurandum vel fi-
de interpoſita vel alias promittendum inducūt vt apud eccleſias ipſorū
ſepulturam eligant vel electam vlterius non immutent: peccant morta-
liter: ⁊ ſi ipſi religioſi vel clerici predictos in ſuis eccleſijs vel cimiterijs
ſepeliuerint tenentur ad reſtitutionem ſepultorum corporum ſi petunt:
⁊ omnium que occaſiōe ſepulture illorum quomodolibet habuerint in-
tegraliter: ⁊ predictis vt peccantibus mortaliter: penitentia et etiam re-
ſtitutio iniungi debet. de ſepul. capitulo primo in principio. ſecundū ar-
chidiaconum. ⁊ Jo. an. ibi in parte. in virtute ſancte obedientie. et in. §.
Si vero. libro. ſexto. ⁊ etiam predicti excōmunicati ſunt per cle. cupiētes
§. vltimo. de penis.

¶ Cclxxxij. queſtio eſt de penitentia intrantis religionē laxiorem cum cclxxxij. q.
prius ſtrictiorem vouerat. Et dico ꝙ ille qui votum fecit de certa religio
ne intranda: ⁊ poſt aliam religionem etiam laxiorem ingreditur ⁊ profi
tetur in ipā pro predicto voto non completo: tanꝗ grauiter peccanti eſt
penitentia imponenda. de regula. li. vj. c. qui poſt votum.

¶ Cclxxxiij. queſtio eſt de penitentia tranſgredientis votū ordinis vel cclxxxiij.
religionis. Et dico ꝙ pro tranſgreſſione voti. ordinis: vel religiōis quā
to manifeſtius fuerit votum emiſſum tanto propter plurimuꝫ ſcandalū
⁊ exemplum trangreſſoribus durior penitentia imponenda. tex. in. c. ꝙ
votum in fine. de voto. li. vj.

¶ Cclxxxiiij. queſtio eſt penitentia fratrum retrahentium alios ſuis cclxxxiiij.
propoſitiōibus a ſolutione decimarum. Et dico ꝙ fratres predicatores
⁊ minores in ſermonibus ſuis vel alibi proponentes aliqua que audiē-
tes a ſolutione decimarum: vel aliarum rerum eccleſijs debitarum retra
hunt: contra preceptum ⁊ prohibitionem iuris faciunt: ⁊ mortaliter pec
cant: ⁊ ipſis vt mortaliter peccantibus penitentia imponi debet. de deci
mis. libro ſexto capitulo primo.

cclxxxv.q̃ ¶ Cclxxxv.q.eſt de pn̄ia monialiū nō exiſtētiū ī clauſtro ⁊ eoꝝ q̄ ad eas ingrediūtur. Et dico ꝙ omnes moniales cuiuſcūq religionis vel ordinis ſub clauſura nō manētes ⁊ ſine iuſta cauſa monaſteria ſua egredietes. Et quicūq ſine cauſa rationabili: ⁊ ſine legittima ingrediens vel accedens ad eas grauiter peccat: q2 contra prohibitiōem et preceptū iuris faciunt: ⁊ ipſis vt grauiter peccantibus penitentia imponi debet. de ſtatu regula. capitulo primo in principio. libro ſexto. et inſuper excommunicati ſunt: per conſtitutionem cardinalis Sabinenſis: que incipit. vt monaſteria.

cclxxxvj. ¶ Cclxxxvj.q.eſt de pn̄ia viſitatoꝝ recipientiū munera. Et dico ꝙ q̄cūq prelati viſitātes eccl'ias ſibi ſubiectas recipiunt munera vel viſitationis officio nō impēſo procuratione in victualib⁹: vl' aliquid aliud ratiōe procurationis recipiūt duplū eius ꝙ receperint eccleſie a qua illud receptū fuerit reſtituere tenentur infra menſem: nec ab hac reſtitutiōe liberalitate vel gratia dantium liberant᷑: et ita eis in penitentia iniungi debet. de cenſi. c. exigit. eo. libro.

cclxxxvij. ¶ Cclxxxvij.q.eſt de pn̄ia exigentiū pedagia ⁊ tributa ab eccleſijs ⁊ clericis. Et dico ꝙ quicūq ab eccleſijs ⁊ pſonis eccleſiaſticis pro perſonis ſuis vel p rebus pprijs quas nō cauſa negociandi defuerunt vl' deferri faciunt: vel tranſmittūt exigunt pedagia: ipſo facto ſententiam excōmunicatiōis incurrūt nec ab excōmunicatiōe abſolui poſſunt donec exacta plenarie reſtituant: ⁊ de hac tranſgreſſione ſatiſfaciāt competenter. ⁊ ita confeſſor habet penitētibus declarare ⁊ in penitentia iniungere ꝙ prius reſtituant ⁊ ſatiſfaciant: ⁊ poſtea abſoluantur. vt eſt dictum eodem titu. ⁊ li. cap. quamq̄.

cclxxxviij. ¶ Cclxxxviij.q.eſt de penitētia impeditis iuriſdictionē eccl'iaſticā. Et dico ꝙ quicūq iudex ſecularis vel dominus temporalis impetratores litterarum apoſtolicarum: vel alios ad forum eccleſiaſticum recurrētes ſuper cauſis que ad illum forum de iure vel antiqua conſuetudine pertinent compellerit vel compelli fecerit vel procurauerit per captiōem ipſorum iudicum eccleſiaſticorum vel dictorum impetrātium vel litigantiū: vel volentium litigare vel propinquorum ipſorū vel rerū illorū vel alijs modis ꝙ deſiſtāt litigare in foro eccleſiaſtico: vel ꝙ in foro ſeculari de illis quibus litigent vel impediuerint ꝙ querelātes corā iudicib⁹ eccleſiaſticis nō poſſint iuſticiā obtinere vel ad predicta facienda dederint conſilium: auxiliū vel fauorem ipo iure excōmunicati ſunt: a qua excōmunicatione nō poſſunt abſolui niſi tam iudici cui⁹ cognitio fuerit impedita vel iuriſdictio occupata ꝙ̄ parti q̄ perturbata fuerit in perſecutiōe iuris ſui integre ſatiſfaciāt de iniuria dānis ⁊ expēſis ⁊ intereſſe. ⁊ ita per confeſſorem debet eis declarari: ⁊ in penitentia ita debet eis iniungi ꝙ p̄us ſatiſfaciant ⁊ poſt abſoluantur. vt eſt dictū de immunita. eccleſiarū. cap. quoniam vt intelleximus.

¶ Cclxxxix. queſtio eſt de penitentia turbantiũ eccleſias ⁊ officia diui- cclxxxix. q̄
na. Et dico ꝙ omnes qui in eccleſijs ⁊ in earũ cimiterijs ſeditionem ex-
actant: vel clamationem mouent: vel impetum cōmittunt: vel ibi faciũt
cōciones ⁊ publica perlamenta vel feda ⁊ prophana colloquia: vel alias
confabulationes cum quibus turbant diuinum officiũ: vel ibi faciũt ne-
gociationes vel nundinas vel forum vel iudicia ſecularia: ⁊ ordinarij lo-
corum qui predicta non faciunt obſeruari ⁊ contra trāſgreſſores nō pro-
cedunt peccant mortaliter. vt in. c. decet. de immuni. eccleſia. li. vj. qui canō
eſt precepti. vt patet ibi cum dicit textus p̄miſſas inhibitiōes animo pe-
tulanti cōtempſerint: ⁊ ibi cum dicit diuinis vltionis acrimoniā incur-
rent: ⁊ ibi ſuum confeſſi reatū: ⁊ quia ibi nō imponitur certa pena trāſ-
greſſoribus peccant mortaliter: per regulam dominici. in. c. quis autem
neſciat. x. di. Et confeſſor ſupradictis trāſgreſſoribꝰ imponere debet pe-
nitentiam ſeptem annorum pro qualibet vice: tanꝗ̄ peccantibꝰ morta-
liter. vt in. c. hoc ipſum. xxxiij. q. ij. ⁊ qꝛ clericis ⁊ alijs occaſionē peccandi
preſtant de hoc penitere debent.

¶ Ccxc. queſtio eſt de penitentia dominorum temporaliũ grauantium ccxc. q̄o.
clericos. Et dicas ꝙ quicunqȝ temporale dn̄ium obtinentes mandāt: ⁊
interdicunt ſuis ſubditis ne prelatis aut clericis aliq̄d vendāt nec emāt
aliquid ab ipſis: ⁊ ꝙ ipſis bladum non molant: nec panem coquent: nec
alia obſequia exhibēt ipſo iure excōmunicati ſunt ⁊ peccant mortaliter:
⁊ ita per confeſſorem eis declarari debet: ꝙ ſatiſfaciant prelatis et cleri-
cis propter hoc damnificatis: ⁊ abſoluantur ab illa excōmunicatione: ⁊
de peccato mortali penitentiam eis imponāt. in. cap̄. eos. de immunita-
te eccleſia. libro ſexto.

¶ Ccxcj. queſtio eſt de penitentia religioſi dimittētis habitum vel eun- ccxcj. q̄o.
tis ad ſtudium. Et dico ꝙ religioſus quicunqȝ qui temere habitum reli-
gionis ſue dimittit: vel ad quecunqȝ ſtudia litterarum nō obtenta p̄us
licentia a ſuo prelato immediate cum conſilio ſui ꝯuentꝰ vel maioris ad
eundum ad ſtudium iuerit: ſententiā excōicatiōis ipſo facto incurrit: et
eandem ſententiam excōicationis incurrunt doctores ⁊ magiſtri qui ſci-
enter dictos religioſos habitu ſuo dimiſſo leges vel phiſicam docere: vel
in ſcolis ſuis p̄ſumpſerint detinere in. c. vt periculoſa. eo. ti. ⁊ libro. ⁊ ſic
per confeſſorem debet ipſis declarari itaqȝ ab excōione abſoluant̄: et de
peccato mortali qđ incurrũt ipſis penitentia imponatur.

¶ Ccxcij. queſtio eſt de penitentia contrahentꝭ ſponſalia p̄mo cũ vna: ccxcij. q̄o.
⁊ poſtea ſecundo cũ cōſanguinea. Et dico ꝙ ille qui contraxerit ſponſa-
lia pura ⁊ certa cum aliqua muliere ſi illa ſpōſalia nō ſunt nulla ex defe-
ctu conſenſus cum ex illis ſpōſalibꝰ oriatur publice honeſtatis iuſticia
efficax ad impediendum ⁊ dirimendum ſequētia ſpōſalia vel matrimo-
nia ſi poſtea cũ alia conſanguinea prioris infra quartum gradum cōtra-
xit ſponſalia vel matrimoniũ ad contrahēdum matrimoniũ de preſenti:

ꝛ ad remanendū cum p̄nia remanet obligat⁹. Et ideo ꝯtrahēdo cū ſecunda cōtra prohibitionē iuris peccauit mortaliter: ꝛ ipſi vt peccāti mortaliter penitētia iponi dꝫ. in. c. j. de ſpōſo. li. vj. j. reſpōſo. Et ſi aliqui⁹ cū aliq̄ muliere ſub cōditiōe cōtraxit: ſi poſt cōditionē completā cum alia prioris conſanguinea cōtraxit matrimoniū per verba de p̄ſenti cū prima remanere debet: ꝛ cōtrahēdo ſic cū ſecūda peccauit mortaliter: ꝛ ſibi de hoc pctō mortali penitētia imponi dꝫ. vt ibi ſecūdo rn̄ſo a ꝯtrario ꝙ eſt fortiſſimū argumētum in iure. vt in. c. quecūqꜫ. ix. di. ꝛ in. c. cū in apoſtolica de his q̄ fiūt a p̄la. ſine cōſe. capl̄i.

ccxciij. q̄o. ¶ Ccxciij. queſtio eſt de penitentia filioꝝ contrahentiuꝫ cū conſanguineis ſpōſarum cū quibus cōtraxerūt parētes pro filijs. ꝛ dico ꝙ ex ſpōſalibus cōtractis per parētes ꝓ filijs ſi filij preſentes ſunt: ꝛ nō ꝯtradicūt vel etiā ſi ſunt abſentes ꝛ ignorātes ſi poſt ſciunt ꝛ ratificāt tacite vel expreſſe oritur publice honeſtatis iuſticia: ꝛ ideo ꝯtrahētes poſtea cū alijs conſanguineis vel affinibus illarū priorum peccant mortaliter: ꝛ vt peccantibus mortaliter penitentia ipſis imponi debet. in cap̄. vnico de ſpō. impu. in. §. porro li. vj.

ccxciiij. q̄o ¶ Ccxciiij. q. eſt de p̄nia cōtrahētis matrimonia cū cognatis ſp̄ūalib⁹. Et dic ꝙ ille vel illa qui vel q̄ cōtrahūt matrimoniū cuꝫ viro vel muliere ſuſcipiēte vel baptizāte ip̄m vel ip̄am vel cū filio vel filia: vel cū vxore ſuſcipiētis ipſum de baptiſmo mortaliter peccat: ꝛ vt peccāti mortaliter penitentia ſibi imponi debet. Et idē eſt dicendum in confirmatiōe vel frōtis chriſmatione. in. c. j. de cognatiōe ſp̄ūali. li. vj. qꝛ cognatio ſp̄ūalis impedit ꝛ dirimit matrimonia ſicut carnalis. in. c. pitatiū. xxx. q. iij. contrahēs matrimoniū cum illo vel illa: qui vel q̄ fuit compater: vel cōmat̄ vel pater vel mater ſpiritualis ſolum p cathecīſmum qui precedit baptiſmū vel cognoſcēs carnaliter ip̄m vl̄ ip̄ſam mortaliter peccat per ſupradicta: qꝛ cathecīſmus impedit matrimoniū. in. c. per cathecīſmū. eo. ti. ꝛ li. ꝛ ſibi vt peccāti mortaliter penitētia imponi debet. Et ſi plures accedūt ad ſuſcipiēdū baptizatum de baptiſmo cū omnibus eſt cognatio ſpiritualis contracta q̄ impedit ꝛ dirimit matrimonium. ꝛ idem eſt in confirmatione: ideo ſi tales contrahunt matrimoniū vel inuicem carnaliter ſe cognoſcunt mortaliter peccant: ꝛ ipſis vt peccātibus mortaliter penitētia imponi debet. in cap̄. quamuis. eo. ti. ꝛ li.

ccxcv. q̄o. ¶ Ccxcv. q. eſt de p̄nia ſepelientium hereticos. Et dico ꝙ quicūqꜫ ſcienter tradiderit eccleſiaſtice ſepulture hereticos vel defenſore⁹ eoꝝ excōicati ſunt ipſo iure: nec debēt abſolui niſi proprijs manib⁹ publice extumulent: ꝛ proijciant corpora ipſorū extra cimiteriū. vt in cap̄. quicunqꜫ. circa principium. de hereticis. libro. vj.

ccxcvj. q̄o. ¶ Ccxcvj. q. eſt de p̄nia diſputātiū d̄ fide catholica. Et dico ꝙ q̄cūqꜫ laicus publice vel p̄uatim de fide catholica diſputauerit excōicari dꝫ. ꝛ ſi heretic⁹ vl̄ receptores vl̄ defenſores eoꝝ ꝛ filij ipoꝝ vſqꜫ ad ſcdāꝫ generatio

nem ad aliq̄ꝺ bn̄ficiū eccl̄iaſticū vl̄ officiū recepti fuerint totū eſt irritū ⁊
inane: in preall[e]. c. §. inhibemus. ⁊ verſu heretici.
¶ Cccxcvij. q. eſt de pn̄ia habentiū beneficia ad p̄ces hereticoꝝ. Et dico ccc.xcvij. q̄.
ꝙ quicūq; viri eccl̄iaſtici qui ad preces hereticoꝝ dignitates perſonat⁹ ⁊
q̄cunq; alia beneficia eccleſiaſtica ſunt adepti priuati ſunt talib⁹ acq̄ſitis.
ideo cōfeſſor oīa ſup̄dicta debet notificare penitētib⁹: ⁊ in primo caſu ca-
pituli allegati nō debet abſoluere illos a peccato mortali qꝺ incurrunt
ſepelientes hereticos: niſi prius abſoluantur a predicta excōmunicatio-
ne: predicta ſatiſfactione premiſſa. ⁊ poſt imponat eis penitentiā ꝓ pec-
cato mortali. In ſecūdo caſu imponat penitentiam pro peccato mortali
laico publice de fide catholica diſputāti. In tertio caſu iniungat hereti
co ⁊ filijs ⁊ deſcendētibus ſuis vſq; ad generationē ꝙ dimittant illa be-
neficia ⁊ reſtituant eccleſijs omnia que ex ipſis beneficijs habuerūt. In
quarto caſu iniūgat illis qui ad preces hereticorū habuerunt illa benefi
cia ꝙ dimittant illa beneficia ⁊ reſtituant eccleſijs omnia que ex ip̄is be
neficijs habuerint. vt hoc totum colligitur: et habetur in. c. quicunq; de
hereticis. libro. vj.
¶ Cccxcviij. q. eſt de penitētia hereticoꝝ redeuntiū ⁊ penitentium ſacra ccc.xcviij. q̄
mēta eccl̄ie. Et dico ꝙ ſi aliq̄ poſt abiurationē hereſis dep̄hēſi fuerint in
abiuratā hereſim recidiſſe: lʒ de iure ſine vlla audiētia relinquēdi ſunt
iudicio ſeculari: tn̄ ſi poſtea peniteāt ⁊ penitentie ſigna in eis apparue-
rint manifeſta ſi humiliter petāt ſacramēta penitentie ⁊ eucharistie nō
ſunt eis negāda. in. c. ſup. eo. de here. li. vj.
¶ Cccxcix. q. eſt de penitentia interficientis chriſtianos ꝑ aſſiſſiuos. Et ccc.xcix. q̄o
dico ꝙ q̇cunq; p̄nceps vel prelat⁹: vel quecūq; alia perſona eccl̄iaſtica vl̄
ſecularis aliquē chriſtianum per aſſiſſiuos interfici fecerit vl̄ mādauerit
licet mors ex hoc nō ſequit̄: vel ipſos aſſiſſiuos receptauerit vel defende
rit vel occultauerit excōicationes ⁊ depoſitiones a dignitate honore et
officio ⁊ beneficio incurrit ſentētias ip̄o facto. vt in. c. pro humani. de ho
mi. li. vj. Ideo ſi tales ad penitentiā veniūt cōfeſſor debet eis mādare ꝙ
ab excōicatione abſoluant̄: ⁊ poſtq̄ꝫ fuerint ab excōicatione abſoluti im
poſita eis grauiſſima penitentia debet eis mādare ꝙ reſtituāt eccleſijs
omnia q̄ ex beneficijs habuerunt quib⁹ priuati fuerunt: ⁊ poſt abſoluat
ipſos ab illo peccato.
¶ Cccc. queſtio eſt de penitentia vſurarij et locantis domum vſurario. cccc. q̄o.
Et dico ꝙ illi qui non ſeruant. c. quia in omnib⁹. de vſuris. peccant mor
taliter: ⁊ ipſis vt peccantibus mortaliter penitentia imponi debet: ⁊ illi
qui aliquibus alienigenis ad exercēdum vſuras domos locāt. Si ſunt
patriarche. archiepiſcopi vel epiſcopi. ſuſpenſiōis. Si ſunt minores per
ſone ſingulares excōicatiōis ſententias ipſo facto incurrūt. Si ſunt lai
ci per cenſuram eccleſiaſticam cōpeſci debent. Et ſic omnes ſupradicti
peccant mortaliter. ⁊ confeſſor debet eis mandare ꝙ a dictis ſententijs

excõicationis ⁊ ſuſpenſionis abſoluant̃:⁊ poſtea dȝ eis penitẽtiã ꝓ pec-
cato mortali imponere.vt in.c.j.de vſuris.li.vj.

cccc j.q̄o. ¶ Cccc j.q.eſt de penitentia cõcedentium repreſalias cõtra clericos. Et
dico ꝙ illi qui repreſalias concedunt contra ꝑſonas eccleſiaſticaſ ſpecia
liter:vel ſi ſunt conceſſe generaliter cõtra omnes ad perſonas eccleſiaſti
cas eas extẽdũt:excõmunicati ſunt ipſo iure in.c.vnico.de iniurijs.li.vj.
⁊ ideo confeſſor debet eis mandare ꝙ a dicta ſentẽtia excõmunicationis
abſoluant̃:⁊ poſt agũt pniam de peccato mortali ꝙ ꝓpt̃ hoc incurrerũt.

cccc ij.q̄o. ¶ Cccc ij.q.eſt de penitẽtia perſequẽtiũ vel capientium vel occidentium
cardinales. Et dico ꝙ qui hoſtiliter perſecutꝰ fuerit cardinalẽ ſancte ro-
mane eccl̃ie vel percuſſerit vel ceperit vel interfecerit vel ſocıꝰ fuerit faciẽ
tis vel fieri mandauerit:vel factum ratuȝ habuerit:vel cõſiliũ dederit:vl̃
fauorem:vel poſtea receptauerit: vel defenſauerit ſciẽter ipm̃.talis ſicut
reus criminis leſe mageſtatis eſt infamis perpetuo ⁊ bãnitus ⁊ inteſta
bilis:vt nec teſtamẽti liberã habeat factiõeȝ:nec ad alicuiꝰ bona ex teſta
mento:vel ab inteſtato vocet̃. Fiãt habitatiões eiꝰ deſerte: ⁊ non ſit qui
eas inhabitet:⁊ nulluſ ei debita reddere:nullꝰ reſpõdere iudicio teneat̃:
⁊ alie ꝙ plures maledictiões ⁊ pene q̃ ponunt̃ cõtra iſtos ⁊ ꝯtra ſuos de
ſcendẽtes.de q̇bus omnibꝰ eſt bonꝰ.tex in.c.felicis.de penis.li.vj.

cccc iij.q̄o. ¶ Cccc iij.q.eſt de penitẽtia eoꝝ qui ꝓpter excõmunicationẽ in eos pro
latam grauant partes vel iudices ꝓferentes. Et dico ꝙ q̇cũꝗ pro eo ꝙ
in reges.ṗncipes.locationes.nobiles: vel alios quoſcũꝗ excõicatiões
vel ſuſpenſionis interdicti ſentẽtia fuerit promulgata dederit alicui licẽ
tiã occidendi:capiendi:vel in perſonis vel in bonis ſuis vel ſuoꝝ grauã
do illos qui tales ſententias protulerũt:vel illos quoꝝ occaſiõe ſunt la-
te vel obſeruãtes illas ſententias: vel taliter excõicatis cõmunicare volẽ
tes.niſi licẽtiã re integra reuocauerint:vel ſi ad licẽtie captionẽ bonoruȝ
occaſione illius ſit proceſſum: niſi bona ipſa ſint infra octo dierũ ſpaciũ
reſtituta vel ſatiſfactio ꝓ ipſiſ impẽſa ⁊ qui licentia ſic data vſi fuerint:⁊
ſi qui ſuo motu ꝓprio ſupradicta:vel aliquid eoꝝ cõmiſerint eo ipſo om
nes ſupradicti ſententiam ⁊ excõicationiſ incurrũt:qui duorum menſiũ
ſpacio in illa ſententia permãſerint: extũc ab eo nõ poſſunt niſi per ſedẽ
apoſtolicã abſolui:⁊ ita per confeſſorem debet penitẽtibꝰ declarari ⁊ eis
in penitentia iniungi:ꝙ dicta bona reſtituant:⁊ de iniurijs perſonaruȝ
ſatiſfaciant:⁊ a predicta excõicatione abſolutionem obtineant.de ſentẽ.
excõica.c.quicunꝗ.li.vj.

cccc iiij.q̄o. ¶ Cccc iiij.q.eſt de penitentia occupantiũ fructꝰ ſecreſtatos. Et dico ꝙ
ſi ſuper aliquo beneficio inter petitorẽ ⁊ poſſeſſorẽ apud ſedẽ apoſtolicã
litigatũ ſit vna ſententia diffinitiua contra poſſeſſorem in poſſeſſorio vl̃
petitorio promulgata:ſi illud beneficiũ nõ fuerit ante triẽnio ab illo poſ
ſeſſore poſſeſſum:ꝑ ordinarium loci debet apud aliquam perſonam ido
neam ſecreſtari. Et ſi q̇s talẽ ſecreſtationẽ ĩpedierit vel fructꝰ ſecreſtatoſ

occupauerit excōicatiōis ſentētiā ipſo facto incurrit a qua excōicatione
niſi impedimēto prius ammoto ⁊ occupatis ꝑ euꝫ fructibꝰ reſtitutis nō
poteſt abſolui. ⁊ ita per cōfeſſorē debet penitētibꝰ declarari ⁊ eis in peni-
tētia iniungi ꝙ prius impedimentum ammoueāt ⁊ fructoꝭ reſtituant ⁊
poſt abſoluanť. de ſequeſtra. poſſe. c. ad cōpeſcendas.

¶ Cccc v. queſtio eſt de penitentia clericorum vel religioſorum vtētium cccc v. q̄o.
tabardo. Et dico ꝙ ſacerdotes ⁊ religioſi ⁊ quicunqꝫ clerici vtentes epi-
togio ſeu tabardo forrato vſqꝫ ad oram: ⁊ ita breui ꝙ veſtiꝭ inferior nota
biliter videatur: ſeculares clerici et religioſi habētes adminiſtrationē
tenentur infra menſem illud epitogium pauperibus dare. religioſi vero
adminiſtrationem non habentes tenentur infra idem tempus illud epi
togium ſuis ſuperioribus aſſignare in aliquos pios vſus conuertēdū:
alias beneficiati ſententiam ſuſpenſionis incurrunt: ⁊ ita per cōfeſſoreſ
ipſis penitētibus declarari ⁊ in penitētia iniungi debet. de vita ⁊ hone
ſtate clericorum. cle. ij.

¶ Cccc vj. queſtio eſt de penitentia ſepelientium excōmunicatoꝭ vel vſu cccc vj. q̄o.
rarios vel alioꝭ tempore interdicti. Et dico ꝙ quicunqꝫ clerici vel laici ſe
pelientes corpora defunctorum in cimiterijs eccleſiarū tp̄e interdicti in
caſibus non conceſſis a iure: vel ſepelientes ſcienter excōicatos publice
vel nominatim interdictos vel vſurarioꝭ manifeſtoꝭ excōmunicati ſunt
ipſo iure ex qua excōicatione nullatenus abſolui poſſunt niſi prius ad
arbitrium dioceſani epiſcopi ſatiſfactionem competentem faciant illis
quibus per premiſſa fuerit iniuria irrogata: ⁊ ita per confeſſorem peni-
tentibus penitentia iniungi debet ꝙ prius ſatiſfaciant: ⁊ poſt a dicta ex
cōicatione abſoluanť. de ſepul. cle. eos.

¶ Cccc vij. queſtio eſt penitentia religioſorum auferentiū decimas eccle cccc vij. q̄o.
ſijs. Et dico ꝙ quicunqꝫ religioſi qui noualium: aut aliaſ decimas eccle
ſijs debitas ad eos ex aliqua cauſa legittima non expectātes appropria
re ſibi preſumunt vel exquiſitis fraudibus vel coloribus vſurpare vel q̄
de animalibus familiarum ⁊ paſtorum ſuorum ⁊ aliorum animalia ip̄a
eorum gregibus immiſcentiū: vł qui de animalibus que in fraudē eccle
ſiarum in pluribus locis emunt ⁊ empta tradunt venditoribus vel alijs
ab ipſis tenenda: vel qui de terris quas tradūt alijs excollēdas decimas
ſolui eccleſijs non permittunt vel prohibent ſi poſt requiſitionem eorū
quorum intereſt ſuper hoc eis facta a premiſſis nō deſtiterint infra mē-
ſem vel ſi de his que contra premiſſa vſurpant vł recipiūt infra duos mē
ſes damnificatis eccleſijs non faciant emendam cōpetentē: ſunt ab offi
cijs adminiſtrationibus ⁊ beneficijs ſuis ſuſpenſi: ⁊ ſi adminiſtratiōes
vel beneficia non habent ſunt excōicati: ⁊ ante congruam ſatiſfactioneꝫ
non poſſunt abſolui: et ita per confeſſorem debet eis declarari: ⁊ in peni
tentia iniungi. de decimis. cle. j.

¶ Cccc viij. queſtio eſt penitentia negligētium gubernare cenodochia: cccc viij. q̄o.

vel hoſpitalia. Et dico ꝙ rectores cenodochiorum ⁊ hoſpitalium qui lo
corum ipſorum bona res ⁊ iura a manibus occupatorum ⁊ vſurpatorum
excutere negligūt: ⁊ ea collabi ⁊ diſperdi domos ⁊ edificia ruinis defor-
mari permittunt. Et qui redditus ⁊ prouētus ipſorū hoſpitaliū in vſus
ſuos damnabiliter cōuertunt. Et illi ad quos ꝑtinet qui ipſa loca in pre
dictis non reformant: ⁊ occupata deperdita ⁊ alienata indebite in statū
debitum reduci nō faciūt: ⁊ rectores predictos ad receptionē ⁊ ſuſtētatio
nem debitā miſerabiliū perſonarum nō cōpellunt. Et ordinarij qui ipſis
negligentibus per ſe ipſas vel alios oīa premiſſa nō implent ⁊ rectores
predictos ad premiſſa non compellunt: ⁊ contradictores ⁊ prebētes eis
contra premiſſa conſiliū auxiliū vel fauorē per cēſurā eccleſiaſticā: ⁊ alia
iuris remedia nō cōpeſcunt ⁊ gubernationem dictoꝝ hoſpitalium viris
prouidis ydoneis ⁊ boni teſtimonij: qui ſciāt ⁊ poſſint ⁊ velint loca ipſa
⁊ bona eoꝝ ⁊ iura vtiliter regere ⁊ eorum prouētus ⁊ redditꝰ in vſum per
ſonarum miſerabilium fideliter diſpēſare: ⁊ quos in vſus alios bona pre-
dicta cōuertere veriſimiliter nō preſumatur. ⁊ illi quibꝰ dictorum hoſpitali-
um gubernatio cōmiſſa fuerit inuētarium de bonis ipſorū locorū nō ꝯfi
ciētes ⁊ ordinarijs de adminiſtratiōe ſua annis ſingulis rationē nō red
dētes oēs ſupradicti grauiter peccāt: ⁊ tanꝙ grauiter peccantibus ipſis
penitētia imponi debet. de reli. domi cle. quia contingit.

cccccix. q̄o. ¶ Cccccix. q. eſt de penitētia religioſorū in multis excedētibꝰ. Et dico ꝙ
religioſi qui clericis aut laicis ſacramētū vnctiōis extremi vel euchari-
ſtie miniſtrāt vel matrimonia ſolēnizāt ſine licētia ſpeciali p̄ſbyteri par-
rochialis. vel q̇ excōicatos a canone niſi in caſibꝰ cōceſſis eiſdē: vel a ſen
tētijs per ſtatuta prouincialia vel ſinodalia ꝓmulgatis: vel a pena ⁊ cul
pa aliquē preſumūt abſoluere excōicationis ſentētiā ipſo facto incurrūt
⁊ ſolū per ſedē apoſtolicā abſoluuntur. Itē religioſi q̇ in ſermōibꝰ ſuis pre
latis eccleſiaꝝ detrahūt. vel laicos ab eccleſiarū ſuarū frequētia vel acceſ
ſu retrahūt: vel indulgētias indiſcretas pronunciāt vel teſtatores a reſti
tutiōibus debitis aut legatis matricibꝰ eccleſijs faciēdis retrahūt: vel le
gata vel debita aut male ablata in certa: ſibi aut alijs ſingularibꝰ fratri-
bus ſui ordinis vel cōuentibus in preiudiciū alioꝝ fieri vel erogari ꝓcu
rant: vel q̇ in caſibꝰ ſedis apoſtolice vel locorū ordinarijs reſeruatis ali-
quē abſoluūt vel q̇ vexant indebite vel ad loca plura vel ⁊ multū remota
conueniūt ꝑſonas eccleſiaſticas ⁊ ꝯtra eos ſuā iuſticiā perſequētes per
duos mēſes ſubiacent illis penis q̄ ſecundum eorū regulā vel ſtatuta pro graui-
bus criminibꝰ vel culpis eis cōſueuerūt imponi: ⁊ p̄lati ip̄oꝝ religioſoꝝ
niſi de eis q̄ occaſiōe predictoꝝ exceſſuū ad eos quocūq; modo peruene-
rint eccleſijs: vel perſonis eccleſiaſticis damnificatis: vel leſis ſatiſfactio
nem plenariam exhibuerint infra mēſem poſtq; fuerint requiſiti: ſuſpē
ſionis ſentētiā incurrūt: ⁊ ita ꝑ cōfeſſorē dz religioſis penitētibꝰ declara
ri ⁊ eis in penitētiā iniūgi debet. de priuile. cle. j.

¶ Cccc.x. queſtio eſt de penitentia religioſo℞ qui in ꝑdicatioībus alios a ſolutione decimarum retrahunt. Et dico ꝙ illi religioſi q̄ in ſermonibus ſuis vel alibi audiẽtes a ſolutione decimarum eccleſijs debitarū retrahunt: ipſo facto excōmunicati ſunt. ⁊ ſi requiſiti fuerint ī prima dominica: quarta ⁊ vltima quadrageſime. ⁊ in feſtis aſcenſiōis penthecoſtes ⁊ natiuitatis dñi. Sancti ioānis. Beate aſſumptiōis. ⁊ natiuitatis ſcẽ Marie: audientes debent informare ⁊ illos quorū confeſſiōes audiunt conſcientiam debent facere ꝙ decimas ſoluant. alias grauiter peccant: ⁊ talibus vt grauiter peccātibus penitentia imponi debet. de penis cle. cupiẽtes. §. illos. ⁊. §. ⁊ quia. cccc.x. q̄o.

Finita prima ⁊ ſecunda ⁊ tertia parte huius tractat⁹ ſequit̃ q̄nta ⁊ vltima pars. ſ. de materia abſolutiōis tã a pctis ꝙ̄ a cẽſuris ꝙ̄ a culpa ⁊ pena q̄ plenaria dicit̃. In qua q̄nta pte cōtinent̃ queſtiōes ſeq̄ntes.

Prima. que forma debet ſeruari in abſolutione.
Secunda. quis poteſt abſoluere.
Tertia queſtio eſt de pratica abſolutionis.
Quarta. q. eſt quid eſt agendum cū aliquis habet aliqua peccata a q̄b⁹ ille cui cōfitetur nō poteſt abſoluere. Jo. doctor.

¶ Circa primam queſtionem dicendum eſt ꝙ ſecundum varietatẽ excōmunicationum variãtur genera vel modi abſolutionū: quia vt quis eſt excōmunicatus per contumaciam que conſiſtit in non veniẽdo ad iudicium vel ante tẽpus recedendo: vel iudici non parendo. vt. xj. q. iij. certū eſt. ⁊ iſte abſoluitur ſub iſta forma: q2 mandatur ei ꝙ pareat iuri. vt in. c. per tuas. de ſen. excōi. ſi vero pro offenſa ſit aliq̄s excōmunicat⁹: et tunc aut offenſa eſt manifeſta. ſ. per ꝯfeſſionẽ in iudicio factā: vel probationẽ legittimam: aut euidentiam rei que nulla poteſt tergiuerſatiōe celari. ⁊ tunc prius eſt preſtanda ſufficiens emenda anteꝙ̄ abſoluatur. Si vero dubia ſit offenſa ſufficit ad abſolutionem faciendam ſi cōpetẽs ſatiſdatio prebeatur de parendo mãdato iuris. vt in. c. ex parte. de verbo. ſign. Et iſtis excōmunicatis pro offenſa mandabitur vt de cetero talia nō cōmittant. ille antem qui excōmunicato cōmunicat cū iuramẽto debet abſolui. qui autẽ cōmunicat excōmunicato: ſ3 nō in crimine abſolui poterit ſine iuratoria cautiōe. vt in. c. nup. in. §. his aūt. iſto ti. de ſen. excō. abſolutio aūt cum ſolẽnitate debet fieri: ſub forma que habetur in. c. cu3 aliquis. xj. q. iij. Sed poteſt dici ſ3 Goffre. ꝙ illa ſolẽnitas nō eſt de ſubſtãtia. ⁊ ideo hodie ſine illa ſolẽnitate fit abſolutio cū pſalmo. Miſere mei deus. ⁊ cum aliquãtis virgarum percuſſiōibus. Similiter cautio iuratoria quando homines qui excōicati ſunt preſtant potius ad cautelam ex conſuetudine eccleſie eſt quam de rigore canonum. vt in. c. cum deſideres. iſto titulo. Cum vero aliquis eſt excōmunicatus ꝓpter iniectiōem manuū in clericu3 hec forma ſeruatur. ſcilicet. vt qui abſolutiōem petit: Prima. q̄o

iuret de parendo mandatis ſancte matris eccleſie. Et mandetur eidē ne de cetero in clericum: monachum vel alicuius religionis conuerſum manus eijciat violētas: niſi ſe defendendo aut de mandato ſuoꝝ faciat prelatorum: vel niſi ſuper eum prelationis miniſterium vel magiſteriū habeat aut cum ipſo in ipſa eccleſia ſocius eſſe noſcatur. vt in cap. ex tenore iſto. ti. de ſenten. excōica.

Scda. q̃o. ē qui pōt abſoluere.

¶ Circa ſecundam queſtionem. ſ. ſi quis poteſt abſoluere. Et hic eſt aduertendum ꝙ ſecundum varietatem excōmunicationum variatur genera abſolutionum: vt per precedētia patet. nam aut eſt excōmunicatio lata a canone: ⁊ hec ſeparat a ſacramentis tātum: ⁊ ab hac abſoluit epiſcopus ⁊ ſacerdos proprius. vt in. c. nuper. §. ij. de ſen. excōica. aut ſeparat a ſacramentis ⁊ cōmunione fidelium: ⁊ ab hac abſoluit epiſcopus regulariter niſi papa reſeruaſſet ſibi abſolutionē: vt in dicto. c. nuper. ⁊ hoc de excōmunicatione lata a canone. Aut excōmunicatio fertur ab homine: ⁊ in hac datur in regula ꝙ qui habet poteſtatem ligādi habeat poteſtatē abſoluendi. vt in. c. verbum de penitentijs. di. j. Fallit hoc in caſib⁹ quos notat gloſa in. c. inferior. xxj. q. di. ⁊ hoc dꝫ intelligi cū modificatiōe eorū que habentur in. c. cū contingat. de offici. dele. ⁊ in. c. per tuas. de ſentē. excōi. ſ. ꝙ ſi excōicatio eſt nulla: non eſt neceſſaria aliqua abſolutio. Et dominus pater meus poſuit. xxx. caſus notabiles ⁊ ſingulares in quib⁹ ſententia excōmunicatiōis eſt nulla in lectura. c. paſtoralis. de appellati. dum legeret ſuam cathedram prime. qui caſus ſunt etiā poſiti in tractatu de nullitatibus. Ad quos caſus ſemper recurrendum eſt cum contra ſententiam excōmunicatiōis aliud remedium non detur niſi remedium nullitatis. ⁊ eſt etiam ſciendum ꝙ reperitur abſolutio vera ⁊ reperitur abſolutio ad cautelā de qua in preallegato capitulo. per tuas. ſolet. ⁊ cap. venerabilibus. eo. ti. li. vj. Jacobus doctor.

Tertia. q̃o ē de practica abſolutionum.

¶ Dominus noſter ieſus chriſt⁹ qui paſſus eſt pro te: ⁊ habet plenariā poteſtatem abſoluendi te abſoluat. Et ego auctoritate ipſius et apoſtolorum petri ⁊ pauli: ⁊ auctoritate ⁊ poteſtate mihi cōmiſſa per illum ⁊ illos ad quos pertinet ⁊ quacūqꝫ auctoritate poſſum: te abſoluo ab omni vinculo excōicationis maioris ⁊ minoris et ſuſpenſionis et interdicti et irregularitatis quam vel quas incurriſti quomodolibet ſciēter vel ignoranter vel ex propria malicia vel contemptu vel negligētia vel alias quocunqꝫ modo ⁊ ex quacunqꝫ cauſa propter tranſgreſſionem preceptorum ⁊ ſtatutorum papalium: ſinodalium: localium: prouincialium: archiepiſcoporum: legatorum: vel per traſgreſſionem iuris cōmunis: vel per litteras vel ſtatuta quorumcunqꝫ iudicum ordinariorum: delegatorū ſubdelegatorum ⁊ aliorum quorumcunqꝫ iuriſdictionem habētium: vel per participatiōem cum excōmunicatis in crimine vel extra crimē ⁊ quomodocunqꝫ ⁊ qualitercunqꝫ incurriſti ⁊ ſpecialiter a tali: ⁊ tali excōmunicationibus in te ſpecialiter promulgatis ⁊ ab omnibus alijs excōmunica

tionibus a iure vel ab homine in te prolatis generaliter vel ſpecialiť te abſoluo: ⁊ reſtituo te ſacramētis ſancte matris eccleſie vt poſſis intrare eccleſiam ⁊ habere partem cum fidelibus. In nomine patris ⁊ filij ⁊ ſpiritusſancti. Amen. Et confeſſores abſoluūt ab irregularitatibus in quibus epiſcopi diſpenſare poſſunt ſi talis poteſtas ipſis per epiſcopum cōmiſſa ſit: vt ſi iudex aduocatus officialis dedit operam vt ſanguis effunderetur: irregulares licet mors vel ſanguis effuſio nō fuit ſecuta vel aliquis occidendi animo aliquem vulnerauerit: licet non moriatur ille vulnerans: irregularis eſt: ⁊ cum talibus poteſt diſpēſare epiſcopus vel cōfeſſor habens ab eo poteſtatem: de quo vide in ſpecu. titulo delegato. §. iuſta. verſu. item litigioſus. in fine. ⁊ verſu. quando autē. Et poſt fiat abſolutio a peccatis per hunc modum.

¶ Et eadē auctoritate ⁊ eiꝯ auctoritatibꝰ ⁊ omni auctoritate ⁊ ptāte qua poſſum te abſoluo ab oībus pctīs carnalibꝰ ⁊ ſpūalibuꝯ capitalibꝰ criminalibꝰ mortalibꝰ venialiū mihi modo cōfeſſis: ⁊ ab alijs oblitis q̄ memorie tue nō occurrūt de quibꝰ bonū ꝓpoſitū habeꝯ cōfitēdi ſi memorie tue occurrerent: ⁊ a circumſtantijs eorundem. Et etiam te abſoluo ab omni ſimonia mentali: ⁊ ab omni verbo ocioſo vel mendoſo: ⁊ ab omni periurio vł periurijs: ⁊ ab omni homicidio volūtario vel caſuali ⁊ ab alio quocunq; peccato criminali vel mortali ⁊ veniali ⁊ ab omnibꝰ ⁊ quibuſcūq; delictis criminibus ⁊ peccatis a quibus te poſſuꝫ abſoluere te abſoluo: in quantum poſſum: ⁊ claues ſancte matris eccleſie ſe extendunt ⁊ reſtituo te ſacramentiꝯ eccleſie ⁊ communioni fidelium. In nomine patris ⁊ filij ⁊ ſpiritusſancti. Amen.

¶ Pratica abſolutōīs a pctīs.

¶ Paſſio domini noſtri ieſu chriſti ⁊ merita ſue glorioſiſſime mrīs virginis marie: ⁊ omnium martyrum et omnium ſanctorum et ſanctarum dei ⁊ ieiunia ⁊ elemoſine ⁊ orationes ⁊ peregrinationes: ſpecialiter peregrinatio quam nūc intendis facere ad talem locum: ⁊ humilitas confeſſionis ⁊ corporis ⁊ anime afflictiones: ⁊ cōſilia ⁊ doctrine ⁊ bone perſuaſiones ⁊ omnia alia bona que feciſti ⁊ facies ⁊ proponis facere: ⁊ omnia mala ⁊ iniurie ⁊ tormenta ⁊ perſecutiones ⁊ labores: ⁊ alia quecūq; que ſuſtinuiſti ⁊ ſuſtines ⁊ ſuſtinueris propter deum omnia ſint tibi in remiſſionem peccatorum tuorum: ⁊ in augmentum gratie: ⁊ in acquiſitionem vite eterne: ⁊ omnia iniungo tibi in penitentiā ⁊ ſatiſfactionem tuorum peccatorum: ⁊ remitto tibi omnem penam purgatorij tibi debitam pro peccatis tuis in quantum poſſum: ⁊ in quantū claueꝯ eccleſie ſe extendunt: ⁊ in quantum in conſpectu diuine maieſtatis fuerit acceptū ⁊ gratum: ⁊ concedo tibi indulgentias quas poſſum tibi concedere: ⁊ cōcedo tibi quod poſſis acquirere ⁊ lucrari omnes indulgentiaꝯ per romanos pontifices: ⁊ per cardinales ⁊ legatos ſedis apoſtolice: per patriarchas vel primates: ⁊ per quoſcunq; archiepiſcopos ⁊ epiſcopos ⁊ abbates vel alios prelatos: verbo vel ſcripto conceſſas ⁊ concedendas in qui

¶ Pratica abſolutōīs ſcilꝫ. qn̄ aliquis ꝯfiteť ⁊ vult peregrinare ad aliqueꝫ locum.

buſcunqꝫ elemoſinis peregrinationibus oratiōibus ꝛ alijs quibuſcūqꝫ operibus pietatis. In nomine patris: ꝛ filij: ꝛ ſpiritusſancti Amen. Frater vade in pace: ꝛ noli amplius peccare ne deterius tibi contingat.

Pratica abſolutonis plēarie fiē de i articulo mortis.

¶ Et pratica abſolutionis plenarie in articulo mortis fiende alicui que debet fieri poſt predictam abſolutionem peccatoꝝ illi qui talem indulgentiam habet: debet eſſe iſta.

¶ Item auctoritate domini noſtri ieſu chriſti: ꝛ beatorum apoſtolorum Petri ꝛ Pauli: ꝛ auctoritate ſancte Romane eccleſie: ꝛ de ſpeciali gratia a domino noſtro papa Calixto. vel Paulo. vel alio tibi facta ꝛ conceſſa ꝛ mihi cōmiſſa que fungor in hac parte: ego te abſoluo plenarie ab omnibus ꝛ ſingulis peccatis criminibus ꝛ delictis tuis ꝛ eorum circūſtantijs: et a penitentijs oblitis pro eis tibi iniunctis ꝛ non impletis: et ab omnibus conſcientie ſcrupulis ac dubijs: de quibus corde contritis et ore confeſſus fuiſti mihi ꝛ alijs quibuſcūqꝫ ſacerdotibus: ꝛ omnibus et ſingulis peccatis tuis oblitis ꝛ ignoratis de quibus confeſſus fueras ꝛ fuiſſes: ſi fueras ꝛ fuiſſes recordatus: vel ſciuiſſes vel ſcires fore peccata: ꝛ ab omnibus ꝛ ſingulis penis ꝛ penitentijs in preſenti vita ꝛ purgatorio propter omnia ꝛ ſingula peccata predicta tibi debitis: ꝛ eas ꝛ omnes tibi remitto ꝛ indulgeo: in quantum claues eccleſie ſe extendunt ꝛ gratum fuerit in conſpectu diuine maieſtatis. ꝛ ex dictis gratia ꝛ auctoritate: concedo tibi plenam indulgentiam remiſſionem omnium ꝛ ſingulorum peccatorum predictorum. ꝛ reſtituo te illi ſtatui ꝛ innocentie in qua fuiſti immediate poſt baptiſmū: que quidem remiſſio ſit tibi in augmētum gratie ꝛ in acquiſitionem vite ꝛ glorie eterne. In nomine patris et filij ꝛ ſpiritusſancti. Amen.

Quarta. q.

¶ Quid eſt agendum cum aliquis habet aliqua peccata a quibus ille cui confitetur non poteſt abſoluere. Reſponſio ſecūdum ſanctum Thomā. in quodam quolibeto. Sacerdos non abſoluit aliquē: niſi illum quē diuinitus credit eſſe abſolutū. ſed poſtq̄ a deo eſt abſolutus tenetur eccleſie confiteri adhuc. Et quia diſpenſatio abſolutionis nō eſt tota credita minori tenetur totum confiteri: ꝛ ipſe debet eum abſoluere ab omnibus a quibus poteſt. ꝛ deinde tenetur eum remittere ſuperiori de reſiduo abſoluendum. Argu. xxxiij. q. ij. cap. latoreꝫ. ꝛ. cap. ſignificauit. de peni. ꝛ remiſſio. Sed inferior de facto eum abſoluat: dicit Tho. q̄ non credit euꝫ eſſe abſolutum tamen excuſatur propter ignorantiam iuris: ſed nō excuſatur ſacerdos cui hoc ius ignorare nō licet. ita dicitur ſumma bartholina in parte confeſſor. 4. in. §. ij. ꝛ ibi in. §. ſtatim ſequēti. Dicit q̄ ſi confitens ſit excōmunicatus: ſi non poteſt abſolui a ſuo cōfeſſore ab excōmunicatione non poteſt abſolui per eum a peccatis: quia ſacerdos nullū excōmunicatum poteſt abſoluere de culpa: niſi prius abſolutus ſit ab excōmunicatione: quia excōmunicatus non eſt particeps ſacramentoꝝ eccleſie ſecundum ſanctum Tho. in. iiij. ſenten. di. viij.

¶ Tractatus de confeſſione ac penitentia vtilis atqꝫ ſumme neceſſarius confeſſoꝛibus ⁊ confitentibus. Compoſitus per egregium virum Ioannem alfonſum Benauctanũ vtriuſqꝫ iuris doctoꝛẽ. Impꝛeſſum Ceſarauguſte per Geoꝛgium Coci. Anno milleſimo quingenteſimo. decimo nono. Die vero viceſimo quarto madij.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA DE GRANADA

tratatus ſaçerdotalis

mbcuado

Suit

Nº Caja
8
C - 39